

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА БАРД ПРЕДСТАВЯ:

ДЖОН БЪРДЕТ

ПОСЛЕДНИТЕ ШЕСТ МИЛИОНА СЕКУНДИ

ХОНКОНГ НИКОГА НЯМА ДА БЪДЕ СЪЩИЯТ!

ДЖОН БЪРДЕТ
ПОСЛЕДНИТЕ ШЕСТ
МИЛИОНА СЕКУНДИ

Превод: Иван Златарски

chitanka.info

Когато го повикват на пристанището на Южнокитайско море, главен инспектор Чан от Хонконгската кралска полиция открива във водата три човешки глави в чувал. Другите останки от труповете са намерени на дъното на промишлена месомелачка в изоставен склад.

Инспектор Чан е изправен пред случай на тройно убийство и трябва да открие кой и защо пречи на разследването. Чан е решителен полицаи: полукитаец-полуирландец и нищо не може да го спре.

Онова, което инспекторът научава, ще изправи читателите на нокти и няма да им позволи да оставят книгата до последната страница.

На Лаура

*И зората идва като гръм към Китай през
Залива!*

„Мандалей“,
Ръдиард Киплинг

БЕЛЕЖКИ НА АВТОРА

Хонконг е малко място. Там има само един губернатор, един политически съветник, един главен секретар, шепа международни фирми, и — смея да заявя това — не чак толкова много полицейски инспектори с евро-азиатски произход. Работата на писателя, съвестно стараещ се да не засегне пряко когото и да е било, се усложнява допълнително от това, че повечето кантонски фамилни имена — говоря за кантонския диалект на китайския език — се превеждат на английски с използването на ограничен брой къси срички: Вонг, Чан, Лао, Кан и т.н. Ясно е, че не ми остава нищо друго, освен специално да подчертая, че това е художествена проза — разбирай измислица — и че нито един от героите на романа няма никакво отношение към реално съществуващо лице.

Не е възможно да се пише за Хонконг, без да се използва думата „гуйло“. Литературно преведена от кантонски тя означава „чуждоземен дявол“ или „чуждоземен дух“. В наше време е обединяващо понятие за обозначаване на всички западници тук.

Но често се използва и от самите чужденци, когато говорят за себе си.

ПРЕДГОВОР

Вторият Пекински договор от 1918 г. е едно от най-странните договорни споразумения на британската колониална ера. Към 1841 година британците вече бяха окупирали Хонконг — малък остров, южно от крайбрежието на Кантон — и до 1860 съумяха да разширят по военен път присъствието си на територията на малък район от континенталната част на Кантон, известен като Каулун. Целта беше да се установи база, от която да продължи продажбата на опиум в континентален Китай, въпреки енергичното противопоставяне на императора на страната. Към 90-те години на миналия век търговията бе станала толкова успешна (благодарение най-вече на пристрастяването към опиума на двацет милиона китайци), че британците отправиха искане за още земя, основно, за да бъдат в състояние да отбраняват Хонконг и Каулун при евентуална атака. Онова, което успяха да постигнат — повече или по-малко под заплахата от оръжие — чрез Втория пекински договор, бе получаването под наем на голям район, непосредствено граничещ с Каулун и простиращ се трийсет мили на север към вътрешността на континента. Макар новопридобитата територия да включваше в себе си едни от първите култивирани от човека земи, британците ѝ дадоха името Нови територии. Наемът на Новите територии започваше от 1 юли 1898 и изтичаше 99 години по-късно, на 30 юни 1997.

Към 1982 година Хонконг — това име се употребяваше за целия регион — се бе превърнал във финансово чудо. Инфраструктурата се бе развила по такъв начин, че Хонконг и Каулун не биха могли да съществуват без Новите територии. При това положение министър-председателят на Великобритания по онова време, Маргарет Тачър, бе принудена да преговаря за връщането на цялата територия на Хонконг, считано от 30 юни 1997, и за целта през 1984 бе подписан документ, станал известен като Съвместна декларация.

БЛАГОДАРНОСТ

Всички дискусии на Лаогай вероятно водят началото си от прекрасната и смела книга на Хонгда Хари Ву под същото име (издадена от „Уествю Прес“). Аз поне смятам така. В допълнение към горното, искам да благодаря на Джон Керъл за това, че успя да ми разкаже повече за Кралската полиция на Хонконг и полицейския участък на Монгкок, отколкото успях сам да науча за дванайсетте години, прекарани в Хонконг. Хонконгският наказателен кодекс се оказа извор на безценна информация относно всички аспекти на китайската култура. А Кей Митчел пък ми обясни как работи лазерното разпознаване на пръстови отпечатъци. Ако съм използвал неточно което и да е от наученото, вината е изцяло моя.

Специални благодарности на Джейн Гелфман затова, че успя да пласира ръкописа на тази книга, както и на Рон Бърнстейн, че продаде филмовите права в мига, в който романът стана факт.

1.

Тайфуните — на кантонски „големи ветрове“ — започват да човъркат дупки в Южнокитайско море още в началото на април и към края на месеца, когато водата е с температурата на топла вана, а относителната влажност не пада под деветдесет процента, вече успяват да наберат сила. Всички избягват да се намират в близост до морето, когато е оповестена тревога.

Всички, освен глупаците, мислеше си Чан.

Той погледна, часовника си — фалшив позлатен „Ролекс“ с обелено покритие по ръба — и видя, че бе станало три и половина следобед. *Айя!* Онова, което бе започнало като най-обикновена морска спасителна операция, вече се бе превърнало в отнело почти целия следобед опасно приближаване до китайските териториални води.

Застанал на носа на „Полиция 66“, бърз моторен катер, собственост на Кралската хонконгска полиция, той преместваше погледа си по дъга, обхващаща пространството между небе и вода. Там в далечината започваше опасно да се смрачава. Понякога въздушната турбулентност можеше да се намира на петстотин мили разстояние, но неясно как успяваше да придърпа надолу толкова тъмни облаци, че бе възможно посред бял ден видимостта практически да изчезне.

Стоящият до него инспектор Ричард Астън, дващсет и четири годишен блондин, повтаряше движенията му.

— Не изглежда никак добре, началник.

— Не е добре — съгласи се Чан.

Забравил за принципите на началничеството, Чан дори не се опитваше да скрие от младия полицаи нито безпокойството си, нито дори това, че няма представа какво да предприеме. „Алън“ — вихрушка от въздушни маси, бясно носещи се по спирала с център окото на урагана — се бе намирал успокоително далеч, на повече от четиристотин морски мили югоизточно, когато бяха излезли в открито море и се бяха заклатушкали по вълните в посока към Тайван. Ако запазеше посоката си, щеше да подмине Хонконг на безопасно

разстояние, но има ли такова нещо като предсказуем тайфун? Всъщност има ли изобщо тайфун, който да не е убил поне няколко души, особено ако са имали безразсъдството да го посрещнат в открито море?

Вятърът обаче се засилваше. По повърхността вече се носеха зайчета, малки засега, но това всеки миг можеше да се промени. Чан извика на кантонски към капитана в кабината на щурвала.

Астън се ухили.

— Ти, какво, да не би да ме разбра? — обърна се към него Чан.

— „Намали шибаната скорост. Не виждаш ли, че е тъмно като в китайска пътка?“

Чан кимна. Нямахше нищо изненадващо в това, че младият английски полицаи знаеше думата за женски полов орган, защото това бе първото, което научаваха след „моля“ и „благодаря“. Но кантонският е богат на омоними, така че за разлика от Астън, капитанът бе разбрал нещо малко по-различно: „Гледай да не ни завреш в чатала на Китай“. Чан познаваше шест милиона души, които биха казали „амин“ на това.

— По-добре да се връщаме — каза той без убеждение в гласа.

— Да, май наистина ще е по-добре. Защото ако се задържим тук, може да се озовем издухани на половин миля в устието на Перлената река.

— Дори не го споменавай — сопна се Чан и запали поредната си цигара с трепереща ръка. — Забелязваш ли го някъде? — попита той и внезапен порив на вятъра преплете думи и дим от устата му.

Астън се взря в сумрака.

— Честно казано, шефе, нищичко не виждам.

— Няма как, трябва да е тук — настоя Чан с нервна гримаса. — После се обърна към мостика и извика на кантонски: — Къде сме в момента?

— Северно от островите Соко, курс на запад с три възела.

Всички на борда доловиха напрежението в гласа на капитана. Според хонконгските карти териториалните води на Китайската народна република започват съвсем близо до западния край на островите Соко. Частни и търговски съдове на Хонконг, обикновено на път за Макао, редовно пресичат тази невидима граница, но тя е неприкосновена за официални лица в униформа, особено на борда на

катер, носещ герба на кралицата. Китайската флота, безкрайно чувствителна към всякакви опити за чужди попълъзновения, така и не бе простила открадването на Хонконг от британци в униформи преди повече от сто години.

„Прозрачен пластмасов чувал, много голям, най-вероятно за промишлена употреба, с ужасно съдържание“, това бе казал туристът. Американските туристи са известни с прецизните си обяснения пред полицията. Резултат на богат личен опит.

„Ужасно съдържание“? Нито Чан, нито Астън бяха приели това обаждане. Всъщност сигналът бе препратен от полицейския участък в Лантау до управлението на КХП на Арсенал стрийт на острова, за да стигне в крайна сметка до бюрото на Чан в Монгкок. Беше първата смислена следа в разследването на тройно убийство, в което Чан крайно подозрително не бе постигнал никакъв прогрес в течение на повече от седмица. Темпераментът на Чан не му позволяваше да скрие безпомощността си, а естеството на престъплението — то още помалко бе в състояние да подобри настроението му — бе накарало английските журналисти да използват думата „варварство“.

Бяха успели няколко пъти да зърнат от борда подскачащия сред вълните пластмасов чувал, отнасян от течението на запад, но им се беше изплъзнал, и ето че сега облакът се спускаше като завеса.

Петте нови минути, които Астън си бе дал, изтекоха.

— Е, шефе? Връщаме ли се?

Чан запрати с показалец цигарата си в дълбините на Южнокитайско море.

— Да, мисля, че е време. — Нищо не можеха да направят при тази ограничена видимост. Единствено гравитацията им помагаше да се ориентират кое е горе и кое долу. От друга страна, облакът като че ли бавно се разсейваше, защото черният мрак около тях просветляваше в пастелно сиво. — Още пет минути, окей? Искаш ли чай?

Двамата се изправиха на носа, отпивайки зелен китайски чай от високите чаши, които юнгата им донесе. Още преди да свършат, облакът пред тях се разсея, но зад кърмата все още се виждаше тъмна маса, която трудно можеше да се приеме като добър знак. Вятърът късаше мъглата на парцали, които се стрелваха покрай корпуса на катера и клатеха радиомачтата, над която се виждаше къс мъртвешки сиво небе. От всички природни стихии само горещината не се бе

променила. Облечен в бяла риза с къси ръкави и пагони на раменете, по къси панталони и високи чорапи, Астън с благодарност се накланяше напред, за да улови всички прохладни пръски, появили се отскоро след всяко забиване на носа във вълните. Чан беше в цивилно облекло: къси панталони и колан на пояса с чантичка за портфейла и полицейската карта. Голите му гърди имаха маслинен цвят. В горния край на единия му бицепс пърхаше синя пеперуда, покриваща по-голямата част от нечетлив избледнял текст с китайски йероглифи. Беше бос, за по-добро сцепление с дървения под на палубата.

В този момент екипажът дружно изрева. Астън го видя едновременно с останалите: сив и полупотънал, на около двеста метра западно от тях. Показваше се и изчезваше с ритъма на вълните — чувал, пристегнат със зелена връв.

Сред екипажа започнаха да си разменят банкноти — това беше разплащането между заложилите, че акцията ще завърши с неуспех, и другите, които бяха рискували да твърдят, че ще намерят каквото търсеха.

Чан извика през рамо, без да се обръща:

— Бавен напред. Пригответе мрежите. Никакви куки. Не искам да повредим вещественото доказателство. И край на облозите.

През последвалите десет минути Астън така и не можа да се отърси от впечатлението, че в този свят без координати не те пъплят към чувала, а той се приближава към тях. Проследи с поглед тримата китайски полицаи, които се наведоха през борда и без особени затруднения метнаха върху чувала голяма зелена мрежа, пристегнатата на дълъг бамбуков прът. Миг по-късно най-близкостоящите видяха какво представлява уловът им и във въздуха се разнесоха псувни на кантонски. А когато го изтеглиха във въздуха, Астън шумно и без притеснение повърна през борда.

След като изхвърли последните остатъци храна от стомаха си, той отново се обърна, за да погледне невярващ на очите си пластмасовия чувал, стоварен на не повече от два метра от него в центъра на малката палуба. Три подгизнали от водата отсечени глави със зейнали усти и широко разтворени очи надничаха през прозрачното фолио, подобно на изкривените физиономии на деца, притиснали лица в стъклото на витрина. Съдейки по формата, два чифта очи бяха китайски и един — на европейд. Устните отсъстваха

изобщо. Както и носовете. Очните ябълки се виждаха само защото клепачите бяха изрязани. Също и ушите.

Китайските полицаи, изтръгнали находката от обятията на морето, се изтеглиха в най-далечната част на палубата. Застанали там по морскосини къси панталонки, те вкупом запушиха и през цялото време не спираха да псуват, отправяйки си шеги, които Астън не можеше да разбере, макар да долавяше достатъчно, за да се досети, че са нецензурни. Но непристойностите имаха за цел само да прикрият уплахата. А зад нея се долавяше страхопочитание. Защото прекомерната жестокост в крайна сметка е проява на сила.

— Помогни ми — нареди му Чан. — Проклетите китайци няма да го докоснат. За тях това е лош късмет.

Астън тежко преглътна и изсумтя. Чан хвана чувала за завързания край, Астън за другия. Размърдването промени налягането вътре и изтласка през пристегнатия отвор част от образуваните газове. Двата едновременно го изпуснаха и се задавиха. За миг около тях се образува облак отвратително сладка смрад, който вятърът за щастие бързо разпръсна. Задържайки дъха си, Чан прегъна своя край и използва висящите краища на въжето, за да го пристегне още веднъж. Те отново се наведоха и бавно го понесоха към кабината, балансирайки, за да компенсират накланянето на катера от вълните. В този миг над водната повърхност се разнесе стакатото на автоматен откос.

Полускрит в мъглата, с мотор, заглушаван от грохота на вълните, подобен по размер, но по-стар, на не повече от петдесет метра зад кърмата им се полюшваше друг катер. Към тях гледаха трима китайци в захабени зелени униформи, единият забучил цигара в устата, с автомат АК-47 „Калашников“ в ръцете. Астън различи червената петолъчка на носа на катера. Чан направи знак на Астън да пусне чувала на палубата. Главите цопнаха в слоя вода. Астън дори протегна крак, за да попречи на чувала да се претърколи и застъпи кичур тъмноруса коса под фолиото.

Чан със залитане се отправи към релинга, хвана се за перилата и извика на кантонски към катера:

— Какво е проблемът?

— Проблемът, първородни, е, че сте се загубили. Това море принадлежи на Китайската народна република. Какво извадихте току-

що от него?

— *Лап сан* (боклук). И не сме се загубили.

— Не мисля, че е *лап сан*, първородни. И сте в Китай. Какво ще кажеш да ни дадете онзи чувал, а ние ще ви пуснем да се приберете, вместо да ви арестуваме, както би следвало?

— Окей — отговори Чан, без да помръдва.

— Окей какво?

Чан прибра с ръка косата си назад.

— Окей, арестувайте ни. Арестувайте ни и ще ядете лайна, докато сте живи. Защото вие сте в хонконгски води.

— Устата ти сипе жабешки лайна, първородни. Защо не попиташ екипажа си къде сте се озовали?

Чан извика на лицето си изражение на дълбоко презрение.

— Ние разполагаме със система за сателитно позициониране, която работи с точност до сантиметър. Ей, капитане, я кажи на човека в зелено къде наистина се намираме.

Капитанът извика на кантонски поредица числа от мостика си.

Тримата патрулни обсъдиха чутото и поклатиха дружно глави. Капитанът на Чан не беше глупак. След малко онези от комунистическия катер отново впериха невъзмутимите си погледи към тях.

— Според нас координатите ви не са такива.

— И къде е изработен вашият компас?

— В Китай.

— Ясно!

Тримата отново се посъветваха.

— Дай ни чувала, първородни, и престани да оскърбяваш революцията. Преди десет години щяхме да те убием за това.

— Защо ви е?

Говорителят сви рамене.

— Заповед.

— Включва ли вашата заповед нареждане да навлезете в хонконгски води?

Патрулният всмукна дълбоко от цигарата си и запрати фаса в морето.

— Как се казваш, първородни?

— Чарли.

— Как? — И патрулният се опита да възпроизведе начина, по който Чан бе произнесъл името си: — Га-ха-лий?

— Нищо ли не ви учат там?

— Казах ти, не обиждай Революцията.

Патрулният щракна затвора на автомата си. Чан и Астън се хвърлиха без замисляне на палубата. Секунда по-късно вятърът донесе до ушите на Чан задавен смях.

— Силата идва през дулото на оръжието — обясни патрулният.

Чан се хвана за перилата и се изправи.

— Обзалагам се, че това ти си го измислил.

— Не, Председателят Мао — вдърви се патрулният.

— Кой е той?

— Предупреждавам те, първородни.

Чан вдигна успокоително ръка.

— Не стреляй, че имам слабо сърце. Виж какво, в Хонконг е време за чай. Защо не ни пуснеш да си ходим?

— Дай чувала, първородни.

— Да го обсъдим ли на по една бира?

— Няма нищо за обсъждане. Извадил си нещо от китайски води.

То ни принадлежи.

— Хиляда долара — предложи Чан. — И два кашона „Карлсберг“.

— Какво има в чувала?

— Нищо, което бихте искали да имате.

— Имаме заповед.

— Просто не казвайте, че сте ни засекли. Виж какво, идва тайфун. Трябва да се връщаме. Вие също.

Патрулният погали ложата на автомата и вдигна поглед към небето.

— А какво има в другата торбичка — онази там, която защитава чатала ти?

— Пари.

— Колко?

— Хиляда долара.

— А на мен ми се струва, че там има поне две хиляди долара, които пазят топките ти топли.

Екипажът на китайския катер се захили.

Чан успя да скрие кривата си гримаса.

— Окей.

— И всичката ви бира.

— Окей.

— Сега ни кажи какво има в чувала.

— Три човешки глави.

Патрулният отново се изсмя гръмко.

— Ти си бил голям смешник, първородни. Как ще донесеш парите и бирата?

Чан направи знак към кърмата.

— Ще изпратя лодка — и нареди да спуснат с лебедката надуваемата лодка.

Нямаше нужда да подканя екипажа да бърза — момчетата пуснаха задбордния двигател секунди след като се озоваха сред вълните. Двама от полицаите подадоха няколко опаковки от по дванайсет кутии на другите в лодката. Чан извади всичките си пари от чантичката на кръста и взе назаем от Астън. Вятърът вече стенеше от напрежение.

— Той не каза ли „Преди десет години щяхме да те убием за това“? — шепнешком попита Астън.

— Правеше се на голям пич. Не е истина.

— Аха. — Астън зачака и заедно с Чан проследи подскачащата лодка, която приближи китайския катер. Прехвърлиха бирата и поеха обратно.

— Но преди двайсет и пет години може би наистина щяха да ни убият — допълни Чан. — По време на Културната революция не беше добра идея хонконгски полицаи да пресичат границата.

2.

Чан и Астън сложиха чувала в сандък под брезентовия навес в средата на катера и го уплътниха обилно със сух лед. Бял облак обгърна трите глави, наместили се в триъгълник с тил към центъра, сякаш охраняваха дружно някаква тайна.

— Трябва да направим снимки — отбеляза Чан и потри ръце, измръзнали от леда. — Може и да сме ги замразили, но няма как да спрем разлагането. Струва ми се все пак, че това може да изчака.

— Аз ще го направя — предложи Астън.

— Наистина ли искаш? Работата е гадна.

— Разбрах. Гадна работа беше и да се разправяш с онези китайски патрули, но ти го направи — преглътна Астън. — Аз... мисля, че никога не бих събрал смелост. След всичко това просто няма смисъл да рискуваме повече вещественото доказателство. А и кой знае кога ще се приберем в Монгкок. А в тази топлина...

Чан кимна.

— Отговори ми само на един въпрос. Не беше случайно, че ония се появиха точно сега, нали?

— Не. — Чан като че ли се готвеше да каже още нещо, но после се обърна и остави Астън насаме с главите.

Номерът е да гледам на тях като на предмет, уговаряше се Астън. Да не се вслушвам в болката им, да не опитвам да се идентифицирам с мистерията на тези зейнали, лишени от устни усти. Той развърза чувала, държейки се максимално надалеч и извади първата попаднала му глава, държейки я за косата. Тя се разлюля в такт с полюшването на катера.

Беше подпухнала от пътешествието из топлото море и вече беше оцветена във всички морски цветове: виолетово, мораво, сиво-зеленикаво — окраската на морските охлюви. Астън постави европейдната глава на масата и се опита да я нагласи както съветваха

учебниците. За да не се изтъркаля, той взе един спасителен пояс и го нагласи като яркооранжева яка. Стараейки се да следва процедурата максимално стриктно, направи снимки в профил и анфас, внимавайки да хване в едър план срезове в местата, където би трябвало да се намират носът, ушите и устата. Смрадта го задавяше. Русата коса бе видимо по-дълга от тази на другите две глави. Дали косата продължава да расте след обезглавяване? Вероятно. На Астън не му се мислеше за тези неща.

Няколко минути по-късно вече имаше сериозни затруднения с приключването на задачата. Дори в морето мухите бяха неунищожими — най-напред една, после две, накрая на гъсти облаци, те прииждаха и скриваха всичко под плътен слой. Повече от ясно бе, че обожават глави на млекопитаещи. Още от курса по съдебна медицина Астън знаеше, че природата ги е надарила с перфектно заточени игли, с които инжектират ларвите си в очите, ушите и носа. Астън беше особено ядосан, че унищожават точно русокосата глава, но зад гнева му не стояха расови съображения. Колкото повече я снимаше, толкова повече му се струваше, че главата е на жена. Няколко пъти той махна с ръка, но роякът мухи само се разтвори за миг, без да спира да расте. Накрая се отказа от неравната борба и заработи максимално бързо, разчитайки да приключи, преди сухият лед да се е изпарил съвсем. Когато свърши, главата бе обгърната от пулсиращ черен облак.

Астън слезе да се преоблече. После се качи на мостика при Чан, който пушеше и разговаряше с капитана. Спря малко встрани и се постара да разбере за какво става дума. Беше минал през задължителния шестмесечен курс, изучавайки местния диалект, така че можеше да каже „Как е почитаемото ви име? Сега ще ви арестувам!“ и много други полезни фрази, но шефът му ругаеше обилно и обожаваше играта на думи. Чан го поглеждаше от време на време, но не направи никакъв опит да забави речта си, а още по-малко да го включи в разговора.

Китайските полицаи се държаха назад, колкото може по-далеч от Астън — човекът, пипал мъртвец. Дочуваше, че често споменават една и съща дума, която му звучеше като „четири“, произнасяна *сай*. Беше почти идентична по звучене с думата за „смърт“, поради което четири

се смяташе число, носещо нещастие. Жилищният блок, в който живееше, би трябвало да бъде с номер 44, но адресът се водеше на 46, защото малцина бяха китайците, склонни да живеят в сграда, двукратно наименувана „смърт“.

Астън не сваляше поглед от главния инспектор. Едно нещо можеше да се каже със сигурност за Чан Сю-кай, кръстен за по-кратко Чарли от английските си колеги: той не беше непроницаем, както се казваше в прословутото клише за представителите на жълтата раса. В напрегнати моменти под лявото му око се появяваше едва забележим тик, а изпитото му лице беше огледало за всичките му емоции. Говореше се, че е плод на любовна връзка между странстващ ирландец и кантонско момиче. Бе наследил най-доброто от гените на двамата, макар че той самият никога не би се изразил така. В стола се шепнеше, че често се порязвал, докато се бръснел, защото ненавиждал мисълта, че е обречен да вижда в огледалото лице на човек от бялата раса, та било то симпатично. Астън можеше само да потвърди, че Чан наистина често идва на работа порязан.

За себе си Астън бе убеден, че главният инспектор не се харесва, независимо от мъжката си красота. От друга страна, Астън, полицаец вече от цели три години, се питаше има ли на земята човек над трийсетте, който може сериозно да се харесва. Но най-интригуваща за младия англичанин — а той специално нямаше никакви проблеми с огледалата — бе магнетизмът, който самопрезрението на младия евроазиатец оказваше върху най-непристъпните жени. Чан обаче — той беше разведен — не им обръщаше и най-малко внимание.

Накрая Чан приключи разговора си с капитана. Астън извика на английски, за да надвие шума на двигателите:

— Надявам се тези глави да имат отношение към другите остатъци.

— Дано е така, защото в противен случай ще трябва да разкриваме шест убийства вместо три.

— Е, ДНК тестът ще каже със сигурност. Чака ни много работа, макар и без пръсти, от които да снемем отпечатъци. Утре рано сутринта отивам в лабораторията, за да снемем стоматологичните статуси. В някои списъци с изчезнали хора има и такива със зъбна снимка.

— Окей. — Лицето на Чан трепна, но не за да изрази ентусиазъм.

— Поне най-сетне имаме добър шанс да разкрием кои са били тези нещастници.

— Така е. — Чан и капитанът заговорнически се спогледаха.

— А когато художникът предложи завършени портрети, ще има какво да изпратим до консулските служби в посолствата. Възможно е европейецът да не е местен жител. — Астън най-сетне долови притеснението в изразителните черти на Чан. — Какво има, да не изпускам нещо?

— Единствено това, че разследването може вече да е приключило — сви рамене Чан.

— *Приключило?* — замръзна Астън.

— Нали чу какво казаха патрулните. Имали заповед да намерят онзи чувал.

— И какво от това? — повиши с цяла октава глас Астън. — Ти ги подкупи. Чувалът е в наши ръце.

Чан прибра назад косата от челото си.

— Да, подкупих ги. — Той погледна към морето, поколеба се и заговори сякаш на далечината: — Но хората, издали тази заповед, са същите, които ще управляват Хонконг само след два месеца. Разбираш ли сега? — Чан се обърна отново към младия англичанин, типичен представител на потока полицаи новаци, който не бе пресъхвал за всичките години на неговата работа. — Всичко вече е различно. Правилата са различни — само още не са ни казали какви са новите. — Чан махна с ръка в посока към острова, на който бе разположен Хонконг и който бе започнал да изпълва хоризонта пред тях: — Наслаждавай се на гледката, защо не. Не е необходимо да оставаш тук след юни. За теб това е просто отпуск.

Астън осмисли изводите, които следваха от думите на Чан и послушно се загледа през прозореца на кабината. Вятърът пак беше затихнал и около тях цареше онова тревожно спокойствие, което предхожда бурята. В здрача на ранната тропическа нощ пред тях припламваха и гаснеха светлилки от Абърдийн до Норт Пойнт, изразходвайки електричество и пари с разточителност, нямаща равна на себе си в света.

Гледката беше впечатляваща и не много по-различна от тази в Манхатън с разликата, че тук над всичко бе надвиснала планина, а десетките небостъргачи се оглеждаха в пристанище, в което идваха на

рейд едни от най-големите кораби. Нито градът, нито пристанището знаеха какво е сън. И всичко това ставаше на една скала, дълга не повече от десет мили и преградила от запад на изток част от южното крайбрежие на най-голямата останала комунистическа страна в света. На някакви трийсет мили северно от тук живееха един милиард и четиристотин милиона души, насочили колективното си съзнание върху Хонконг само два месеца преди връщането му под управлението на Китайската народна република. Беше като да живееш във виртуален аеродинамичен тунел — такава бе силата на трудно удържимата завист, омраза и нетърпение, чакащи на самата граница. Някой някога бе казал, че Хонконг е място назаем, което съществува във време, отпуснато назаем. Време, което днес се измерваше с часове: около хиляда и петстотин в момента, но те бързо се топяха. Комунистите идваха, всъщност те вече почти бяха тук.

Той остави Чан да довърши разговора си с капитана и отново отиде на носа, където бе прекарал толкова голяма част от днешния следобед. Хонконг бе първата гореща страна, която бе успял да посети. Стоеше, изложил тялото си на топлия влажен бриз, създаван от движението на катера, съзерцаваше съзвездието от светлинки на острова и усещаше, че изживява мечта, която никога не бе вярвал, че може да се сбъдне. Не го вълнуваше, че е възможно след юни да се окаже излишен. Защото тогава щеше да направи почти три пълни години. Три години! Дори не смееше да повярва на късмета си.

Те навлязоха в акваторията на пристанището и забавиха до задължителните четири възела. Астън спря поглед на дребна женица с широкопола шапка, хвърлила въдица от своя сампан. Силуетът ѝ се поклащаше в такт с подскоците на малката лодка. Фериботите на компанията „Стар“ сновяха между Хонконг и Каулун на всеки петнайсет минути. Поелият към Макао кораб на подводни криле се издигна на ските си като молец се манта. А по склона на планината пъплеше към билото грейналият като коледна елха фуникулер „Пийк трам“, сложил край на рикшите преди повече от сто години. Далеч на запад се виждаха тъмните, едва различими силуети на флотилия зелени риболовни траулери, наредили се като преграда пред Абърдийн, където щяха да изчакат тайфунът да се налудува.

С приближаването на катера към „Сентръл“ привидното сходство с Манхатън постепенно се стопяваше. Липсваше

геометричната решетка от пресичащи се булеварди; претъпканият футуристичен град се бе разстлал във всички посоки без намек за планировка. Сякаш някакъв гигантски космически кораб бе кацнал тук за кратко един ден и набързо бе изсипал от трюмовете си десет хиляди подобрани сгради — от морето бе просто непонятно как не само трафика, а дори хората бяха намерили начин да се вклинят между тях.

Астън разбираше, че именно напрежението — умствено и физическо — придава на това място цялото му очарование. Тук нито имаше време да спреш, нито имаше място, където да го направиш. Седмици, месеци и години се бяха стрелнали с непостижима за представите му скорост. Така и не бе успял да се отърси от опиянението, обхванало го още с идването му тук; допаднаше му невъзможността да настигне самия себе си. Колко вярно се бе оказало онова, което му бяха казали тогава: колкото повече оставаш в Далечния изток, толкова по-малко го разбираш. Например днешният ден: новият шериф, така и не успял да се превърне в идеал за смелост досега, с упорство и хитрост бе съумял да запази веществените доказателства по едно разследване, което същият този детектив смяташе за обречено по политически причини. И може би бе рискувал за целта своя живот и този на Астън. Къде бе логиката?

Дъждът се върна, преди да пресекат залива на пристанището: лепкава влажна чернота, погълнала огромните танкери и откъснала за пореден път катера от сушата. Беше казал на майка си, че никога няма да повярва какво се изсипва от небето тук. На всичко отгоре беше топло. Какво друго на този свят би могло да бъде по-екзотично, по-прекрасно и по-мистериозно от топлия, пропит с аромати дъжд над тропическия град?

Странно как те променя Изтокът. Тук имаше повече живот и повече смърт, отколкото на останалите места, и точно това те караше да се чувстваш двойно по-истински, отколкото другаде. Мокър до кости само след секунди, хванал се слепешката за обезопасяващото въже, той се отправи през наводнената палуба към рубката, улови погледа на Чан през стъклото и широко се усмихна. *Бог да ми прости, че обожавам тези хонконгски бури, ухаещи на пари, секс и трунове.* Знаеше, че стига да има някакъв начин да остане тук след юни, той щеше да го направи.

3.

Когато акостираха на Кралския кей, Чан взе душ и се преоблече в кабината, след което нареди на Астън да остане при главите и да го изчака да се върне с кола, за да ги отнесат. Капитанът го остави на бетонните стъпала и се изтегли обратно в по-дълбоките води на пристанището, за да избегне струпалите се пред безплатния обществен кей малки плавателни съдове. Въпреки дъжда личеше, че е час пик: улиците и тротоарите гъмжаха от хора, понесли се така, сякаш бягаха от преследваща ги по петите катастрофа. Върховете на небостъргачите бяха озарени от последните ожесточени слънчеви лъчи, пробили си с мъка път през въгленовочерните облаци. Само след половин час щеше да се стъмни окончателно. При терминала на фериботната линия „Стар“ дежурният сержант пусна Чан в малката си кабинка и той поръча кола, която да вземе Астън от кея заедно с главите и да го откара до моргата.

— „Главите“? — повдигна вежди сержантът, свикнал да попълва формуляри за случаи на джебчийство и загубени кредитни карти.

Той погледна Чан, мълчаливо очаквайки да чуе подробностите. Чан остави слушалката и завъртя пръст около шията си, изобразявайки обезглавяване.

— В допълнение са им отрязали устните, ушите, носа и клепачите.

— Маmicата му... — промълви сержантът с провиснала челюст.

Чан кимна. Беше успял да направи днес един човек по-щастлив.

Знаеше, че е безсмислено да търси такси, а още по-глупаво бе да се надява на служебна кола през следващите четиридесет минути. На Астън щеше да се наложи да почака на катера в компанията на главите, докато трафикът не се нормализираше. От друга страна, искаше му се да разкаже колкото може по-скоро за срещата с китайския патрул на главен суперинтендант Джон Райли в полицейското управление на Арсенал стрийт.

При други обстоятелства Чан следваше да докладва на прекия си началник, помощник-коменданта към отдел „Престъпления“ в районния участък на квартал Монгкок. Неотдавна обаче от Управлението бяха поискали служителите, занимаващи се с разследвания на тежки случаи, да докладват за всичко по-съществено на съответните наблюдаващи офицери от Арсенал стрийт. Необичайната жестокост на разследваните от него убийства бе събудила интереса на медиите (и CNN и BBC бяха излъчили лаконичната реакция на Чан: „Засега нямам коментар“), а след като се бе разбрало, че телефонът му се подслушва и че някой е ровил из папките с материалите по следствието, на Чан бе заповядано да забрави за служебната йерархия и да докладва директно на Райли. Така че той реши да отиде пеша до комплекса от сгради, където се помещаваше Управлението на Кралската хонконгска полиция.

„Единбърг плейс“, „Сити хол“, „Мъри роуд“, „Куинсуей“ — все английски имена, чиито скорошен край приближаваше. „Куинсуей плаза“ например бе съоръжен с климатична инсталация закрит далекоизточен пазарен комплекс от американски тип, натъпкан с китайски шивачи, китайски ресторантчета с храна за вкъщи, китайски компютърни салони, китайски бижутерийни магазини и китайски пешеходци. Тълпата се преместваше на огромни вълни в двете посоки. Чан се остави да бъде повлечен напред към един от входовете на комплекса, влезе вътре и веднага усети как тънкият слой дъжд и пот по кожата му замръзва под хладната струя на климатиците. Усети характерната миризма на засъхваща тропическа влага от себе си и всички около него.

Забързани да се скрият от дъжда и да се приберат по домовете си, притисналите се около него хора правеха невъзможен всякакъв опит да се измъкне наляво или надясно. Хрумнеше ли му да влезе в някой от магазините, покрай които преминаваха, трябваше да употреби цялата си воля и да прибегне към някои доста недружелюбни начини на действие. Но ето че малко изненадващо, точно пред него и пред магазина „Часовниците на Вонг“, се бе събрала отказваща да помръдне тълпа. Преди няколко години Пекин бе поставил началото на модата с отброяване на оставащото време, а днес почти по всяка улица на територията можеше да се види поне един голям цифров часовник, показващ колко дни, часове, минути и секунди остават до полунощ на

30 юни 1997 година. Както и можеше да се очаква, часовникът на Вонг бе от най-големите и запълваше половината му витрина. Чан разбра защо се бе спряла тълпата едва когато видя числото в полето на секундите: шест милиона и двайсет. Жената до него започна да брои на глас на кантонски: деветнайсет, осемнайсет, седемнайсет... Когато на индикатора за момент се появи точно шест милиона секунди, тълпата радостно извика, а жената се обърна към Чан:

— По една изчезваща секунда за всеки от нас.

Хората се разпръснаха и Чан най-сетне можа да продължи.

От другата страна на известните като „Юнайтед сентър“ небостъргачи близнаци човешкият поток по тротоарите в посока на Арсенал стрийт бе позагубил от плътността си. Чан се замисли как да поднесе новината на главния суперинтендант, който несъмнено щеше да се разтревожи от инцидента с китайците. Райли? Започвайки със слизането му от самолета на летище Кай-так, Чан го бе виждал епизодично през последните десетина години, бе наблюдавал изкачването му по стълбицата на служебната йерархия и промяната на поведението му в характерния гуейло стил. Имаше прякор на кантонски, който можеше да се преведе като „гумения гръбнак“. Постоянното състояние на съмнение в себе си го правеше особено чувствителен към промените в политическото море и точно това бе причината да го натоварят с наблюдаването на деликатните разследвания. И все пак Райли трудно можеше да бъде оприличен на топола, огъваща се под напора на ветровете, а по-скоро бе продукт на една империя, рухваща под урагана на промяната. Не, Чан нямаше нищо против него, този човек бе жертва на болест, която се ширеше сред чужденците тук и се изостряше с годините: шизофрения.

— Навлезли сте в китайски води? — осведоми се Райли, когато Чан свърши.

— Беше грешка.

Чан проследи без особен интерес опита на англичанина да реагира по друг начин: примигване, смръщване, измъчено опиране на пръстите на ръцете в колибка, като за молитва, тревожно почукване по масата.

Накрая Райли ухапа долната си устна:

— Но те са ви очаквали, нали така?

— Някой изглежда е подслушвал честотата за разговор с наземните ни служби и е дал на патрула заповед да из земе чувала от нас. Казах ти, това не е обикновен случай. Миналата седмица ми сложиха „буболечка“ на телефона, днес слушат комуникациите ни между кораби и суша. Изключителен късмет имахме, че патрулът им се оказа тъп и алчен.

— Но те не са имали представа какво сте извадили в чувала?

— Питаха ме няколко пъти — поклати глава Чан. — А като им казах, изсмяха се и решиха, че си правя майтап.

Райли се вгледа в стената, премести поглед върху Чан и пак го върна на стената. Чан го наблюдаваше невъзмутимо. Според таоизма в човешкото тяло има център на енергията „чи“. Чи на Райли беше като топка за пинг-понг, непрестанно отскачаща между две идентичности: представител на господарска раса и чиновник, обвързан с договор.

— Държал си се изключително смело... Или невероятно глупаво. Времето ще каже кое от двете. — Той избарабани с пръсти по плота на масата. — Но ще призная, че кръвта ми кипна. От къде на къде тези китайски копелета си позволяват да се намесват в мое разследване? Извинявай, в *нашето* разследване... хм, всъщност, в твоето. Преди пет години бих застанал зад теб безусловно. Дори преди дванайсет месеца бих те подкрепил. — Погледът в очите му беше по-скоро умоляващ, отколкото изпълнен с раздражение. — Но на нас ни остават само два месеца, Чарли. Може да се каже, че комунистите вече ни управляват! Случилото се може да им даде повод да ми скъсат задника... всъщност, твоя задник. Ще трябва да говоря с шефа. Моля те, остани си тази нощ вкъщи. Някой може да реши, че му трябваш.

Когато Чан си тръгна, Райли поиска и незабавно получи съгласие за среща с Роналд Цуи — първия полицейски комисар на Хонконг от китайски произход.

Половин час по-късно Райли седеше пред грамадното писалище в най-големия офис на пети етаж на „Каин хаус“ — най-престижната сграда от целия комплекс на Арсенал стрийт. От другата страна, в удобно кожено кресло под маслено платно, изобразяващо английската кралица в официални одежди, се бе разположил комисарят Цуи.

Получил образованието си в Англия, Цуи без затруднение разговаряше на перфектен английски с Райли.

— И казвате, че патрулните имали заповед да изземат чувала с инкриминиращото му съдържание?

— Да, сър.

— Странно съвпадение... И наистина: главен инспектор Чан напълно случайно получава информация, която напълно непредвидимо го отвежда в посока на островите Соко, при това точно по времето, където там просто така кръстосва патрулен катер на онези момчета.

Райли заби поглед в писалището, после го вдигна към лицето на комисаря. Своеобразният двоен блъф, който разиграваха, се практикуваше на всички нива в правителството. Цуи прекрасно знаеше, че патрулните напълно съзнателно са се намесили в търсенето на Чан, но искаше да докладва нагоре за този факт, като съобщен му от Райли, а не като собствено заключение. Райли, от своя страна, държеше да припише заслугите за този извод на Чан, а не на себе си.

— Доколкото си спомням, имах възможността да ви съобщя, че според Чан вече са налице няколко опита от страна на неизвестна организация да бъде установен контрол над хода на разследването на тези убийства.

Цуи кимна:

— Да, съобщихте ми. Или поне ме убедихте, че той ви е убедил, че някой подслушва служебния му телефон и е копирал документи от поверително естество в няколко папки с информация по разследването.

— В такъв случай, ако тази група се е решила да подслушва един от нашите телефони, както той твърди — което впрочем позволява да се направят определени заключения относно способността им да решават технически проблеми от подобен характер — тогава не би било нелогично да допуснем, че те са в състояние да прехващат и радиотрафика с корабите и така да се запознаят със съдържанието на докладите на Чан, които той съвестно е изпращал на всеки половин час след вдигане на котва от Кралския кей. В края на краищата тези съобщения са достъпни за всеки, който притежава радиоапарат със съответния честотен обхват.

— Е? — Цуи кимна, за да покаже, че е разбрал.

— Мисля, че ви е ясно, сър. Ако докладите му са били прехванати, няма нищо толкова трудно в това да се изпратят

инструкции до най-близкия китайски патрулен катер с указания да го държат под око и специално да се заинтересуват, ако той извади нещо от морето.

— Значи така мислите?

— Така вижда нещата Чан.

Цуи го изгледа така, сякаш тази възможност му хрумваше за пръв път.

— Мисля, че ви разбирам дотук, главен суперинтендант. Но има нещо, което продължава да ме озадачава. Ако патрулът е получил подобна заповед, защо все пак го е оставил да си върви?

— Първо, защото не са били уверени в чии териториални води наистина се намират. В това отношение блъфът му е сработил. Второ, и това според мен е по-важно, тези граничари в никакъв случай не са били надъхани партийни кадри с фанатична загриженост по въпросите на националната сигурност. Чан ги описа като обичайните дървеняци в униформа, които срещу определена сума с лекота могат да бъдат убедени да предадат всяка кауза.

Комисарят въздъхна.

— Е, тази информация ще трябва да отиде по-нагоре. Налага се да уведомя политическия съветник.

Райли схвана, че разговорът е приключил, и стана.

— Да, сър — каза той на английски, повтори същото на кантонски, обърна се кръгом и излезе.

Когато остана сам, комисарят за момент се замисли. Почука с показалец по корицата на скъпия си бележник и вдигна телефона.

— Дайте ми комисаря по сигурността. След като свърша с него, трябва да говоря с политическия съветник. И ако обичате, направете ми справка от личното досие на главен инспектор С. К. Чан.

4.

Главното полицейско управление на Арсенал стрийт се намираше наблизко до Ванчай, където бяха обучавали Чан като кадет. На пръв поглед това си беше квартал на порока с международна популярност, но Чан познаваше добре и по-малко известните му особености. Харесваха му старомодните ниски жилищни блокове из тесните периферни улички, прозорците им, накичени отвън с климатици, висящите градини, незаконно построените балкончета, курниците от телена мрежа и сателитните антени. Още в първата тясна уличка, водеща към сърцето на квартала, той вдъхна с пълни гърди китайските аромати. Всеки квартал си имаше характерна миризма. Монгкок например — той живееше и работеше там — бе затиснат от дизелови пари, примесени с глутамат. Миризмите на Ванчай бяха по-леки: задушено зеле, киснала бира и стогодишен секс.

Въпреки европейските си черти той без проблем се смесваше с просяците по тротоарите, носачите, нарамили тежки торби, уличните търговци и собствениците на малки магазинчета, които рядко спускаха ламаринените рулетки преди десет вечерта. Културата е въпрос на лична история, изразявана чрез дребни машинални жестове — секунди бяха необходими на онези, които не го бяха виждали през живота си, за да го възприемат като китаец. Не беше без значение и великолепият му уличен жаргон. Чан с благодарност се отпусна под усещането за етническа принадлежност. Животът му бе минал в използване на езика, който майка му бе говорила, така че можеше да се изразява цветисто и многословно. Чан не пропусна възможността да се попазари на зеленчуковия пазар, разположил се на близо четвърт миля по продължение на централната „Ванчай роуд“, спирайки край сергии, отрупани с получерни яйца, стояли заровени в земята, екзотични плодове, чесън, женшен, живи жаби и малки пилета. Загледа се в три жени, които избираха бобени филизи, обсъди предстоящите в сряда конни надбягвания с мъже, за които знаеше, че са членове на триади, и не остави без подходяща пиперлива реплика всяка тяхна псувня. Чан

без замисляне щеше да се откаже от поста губернатор на Хонконг, ако това би му попречило да се чувства китаец на азиатски пазар.

Наслаждавайки се на пелерината на анонимността, в един момент той трябваше да си признае, че е дошъл с друга цел: да се види със стария. Зави в малка уличка и се размина с колона от петима души, всеки понесъл бамбукова клетка с малка жълта птица в нея. Малко по-надолу спря пред врата, на която пишеше „Книжарница Квонг Хинг, Лимитид“. Надписът беше единствената написана с латиница фраза в цялата книжарница. Всички книги, без изключение, бяха отпечатани на китайска преса с китайски йероглифи. Чан обичаше миризмата на китайските книги, която се различаваше по трудно определим начин от книгите на Запада. На солидните твърди корици нямаше картинки, отсъстваше дори минимален опит за някаква самореклама — от значение бе само печатното съдържание. И може би именно това му допаднаше: хартия, подвързия и думи — без никакви шарени.

Не се виждаше нито гише, нито каса. В ъгъла имаше евтина дървена маса, зад която бе седнал възрастен китаец със сива рядка брада, състояща се от различни отделни косми, някои стигащи до образа на Джон Ленън върху черната му тениска. Старецът вдигна поглед.

Кожата под брадата беше опъната връз лицеви кости, под които отсъстваше плът. Очите му блестяха като вода на дъното на кладенец. Но шокът идваше от лицето: по него нямаше никакви следи от физическо насилие, но Чан бе неспособен да го погледне, без да изпита страдание, по-силно от това, което човешката душа бе създадена да понесе.

Старецът кимна.

— Виж ти кой е дошъл! — проговори той на английски с американски акцент.

— Минавах оттук...

— Глупости.

— Не си ли доволен да ме видиш?

— Да видя онзи, който ме спаси от изгнание? Разбира се. Мислех, че си ме забравил. Колко отдавна бе всичко...

— Само преди шест месеца.

— Много е. — Погледът в тъмните очи се стрелна към Чан. — Последния път май те изплаших, нали?

— Ти плашиш всички.

Старецът въздъхна.

— Не аз плаша. Плаши истината. Тя наистина плаши всички. — Чан кимна. — Но все пак се върна. Знаех, че ще го направиш.

— Така ли?

— Всъщност, не съвсем — засмя се старецът. — Но се надявах да го сториш. Ти не си обикновен китаец. Ти си наполовина ирландец. А ирландците понякога биват привлечани от истината. Типична реакция на етническо малцинство срещу каноните на чуждата култура — и той се усмихна. Американският му беше перфектен, макар и малко архаичен. Напомняше на Чан за американските филми от петдесетте години, разказващи скучни истории в малки градове. — Доказателство е проблемът ми от миналата година. Тогава ти показа характер. Различен си, в това няма съмнение.

— Те се гавреха със законите. Ти беше прав.

— „Те“ — това е правителството на Хонконг. Твоите работодатели, ако позволиш. Те търсеха претекст да ме депортират, а ти се намеси в моя полза. Можеше да навреди на кариерата ти. Наистина се иска кураж да постъпиш така...

Чан сви рамене:

— Всъщност никой не ми е правил забележка. Британците не са отмъстителни.

Старецът сведе глава, сякаш за да обмисли по-добре чутото.

— Така е. Трудно можеш да ги харесаш, но определено притежават някои добри качества. Ако третият свят беше останал в емоционалната си младежка възраст, Британската империя щеше да се закрепил за хилядолетия напред.

— Писал си...?

Той енергично кимна.

— Намерих нов издател в Сан Франциско. Е, възмущението не се продава така добре както през 60-те, но според него китайската тема малко по малко набира читатели. — Той вдигна извинително ръце. — Правя каквото мога.

Чан се усмихна въпреки тягостното чувство, което го бе налегнало.

— Ако отново се опитат да те депортират, този път няма да се вслушат в ченге като мен, което твърди, че си почтен гражданин и че

си обичал майка си. Ще намерят начин. Британците не си падат много по демокрацията и много пъти нещата се решават, без да излизат наяве. Такива са си.

Старецът се прокашля.

— Хм... може би бих искал да ме депортират заради написването на книга. Помисли си само каква реклама би било това. Ще вземе да накара някой да си я купи.

— Е, теб поне никой не би могъл да те обвини, че лесно се отказваш — поклати глава Чан.

— Ще ти кажа защо — намръщи се старецът. — Душата на човек може да се открадне само веднъж. Опитай втори път и той ще се съпротивлява до смърт, казвал съм ти го и преди.

— Да, помня.

— Това ли те уплаши?

— Не.

— Е какво тогава? Искам да знам тези неща — това ми помага да уточнявам рекламната си стратегия.

— Снимките, естествено. Снимките плащат повече от думите.

Старецът внимателно погледна Чан.

— Май нещо не ми се вярва, че наистина съм те изплашил. Познавам всеки нюанс на страха. Аз съм експерт по страха и ми е ясно, че не се страхуваш. Разтревожен си, но не и изплашен.

— Не знам — сви рамене Чан. — Може би трябва да ги видя пак. Още ли са в теб?

— Имам даже повече. Вече получавам подобни снимки всеки месец. — Чан отново почувства просто физически особения начин, по който старецът плъзгаше поглед по него. Беше като с радар и приключваше за частица от секундата. Чан знаеше, че това е специално умение, развито при затворници, осъдени на дълъг срок, като един от многото трикове за оцеляване. — Днес да не ти се е случило нещо? — В мига, в който зададе въпроса си, старецът отмести поглед.

— Работя по един случай — отговори Чан с възможно най-безразличен тон.

— Е?

— Има китайска връзка... или поне така мисля.

— А! Почувствал си диханието на дракона значи. И сега искаш да научиш повече за него?

— Може би онези снимки ще ми помогнат да се фокусирам върху онова, което чувствам. Наистина не знам...

Старецът се надигна с труд.

— Ти си добро момче. Малко си муден, но си добър. Ще ти покажа онези снимки заедно с някои нови, но при едно условие. Следващата седмица тук пристига със съпругата си човек, когото държа да спечеля. Искам да си тук.

— Защо?

— Не се преструвай на глупав. Сам за себе си аз съм просто безпомощен старец с лош кантонски и развален американски. На всичко отгоре, според разбиранията на този град, аз съм класически неудачник. Но ако в стаята ми присъства главен полицейски инспектор... е, тогава мога да изглеждам почти почтен.

— Ти си безжалостен — каза Чан и го погледна в очите.

— Искаш да кажеш, че те използвам? Разбира се. Но с никаква мисъл за лична изгода. Ще дойдеш ли?

Чан не отговори.

Старецът отново се усмихна.

— Започвам да си мисля, че си старомоден китаец, та макар и с ирландски гени. При теб под парцалите се крие истинско злато. Мисля, че съм единственият в този град, който знае, че имаш сърце на светец.

— Прав беше, като каза, че имаш нужда да порботиш върху начина, по който си пласираш стоката. Да кажеш, че съм светец, това... това звучи просто абсурдно.

Той последва старецът в малката спалня, залепена до помещението на книжарницата. Старецът му посочи черно-белите снимки, окачени на оставен върху леглото наниз. Чан остро го изгледа.

— Извадил си ги от кутията?

— Аз спя с тях — с неочаквано пресипнал глас отговори възрастният човек. — Странен човек съм, нали?

Чан не отговори. Снимката точно пред него беше запечатала отчаянието на човешко същество, осъдено на смърт. Надписът в долния ѝ край казваше: „Затворничка, ескортирана от военни полицаи по време на публична екзекуция, проведена на 29 август 1990 година от градските власти в Бейз, автономна област Гуанг-жи“. Той

разгледа останалите снимки от наниза и разбра, че всяка една от тях изобразява екзекуция. Според надписите някои екзекуции бяха изпълнени само преди месец.

Чан усети ръката на стареца да го стиска и едва сега осъзна, че неудържимо трепери. Примигвайки, за да скрие сълзите си, Чан се освободи.

— Трябва да вървя.

Старецът го придружи обратно в книжарницата. На излизане той го погледна в бездънните очи. Забеляза, че старецът се опитва да придаде на лицето си умолително изражение.

— Опитай се да дойдеш в четвъртък.

Чан си тръгна, без да продумва. Озовал се най-сетне на улицата, запали цигара и жадно пое дима. Китай... Съществуването на Хонконг тук бе като да вдигнеш бивак в леговището на циклопа. Може да се оцелее, ако внимателно изучиш навиците на чудовището, но всички рано или късно разбират простата истина: циклопите са безумни създания.

5.

Макар да бе станало късна вечер, полицейският комисар, комисарят по сигурността и политическият съветник бяха единодушни, че въпросът е достатъчно важен и прави наложително да се срещнат още същата нощ. Цуи нареди на шофьора на служебната си бяла тойота да вземе Каксън Смит, комисаря по сигурността. Двамата влязоха заедно в асансьорното фоайе на комплекса правителствени сгради на „Куинсуей“, които — в 10:00 през нощта — бяха практически безлюдни. Качиха се на 21-и етаж и се отпавиха по дългия коридор към кабинета на политическия съветник.

От стотиците англичани и англичанки, работещи за хонконгското правителство, единствен политическият съветник се назначава пряко от Форин офис и има дипломатически ранг. Този човек се отчита не пред губернатора, а пряко на колониалните си господари в Лондон, и е изпратен, с цел да бъде очи и уши на родината и да осъществява надзор върху онези действия на колониалната администрация, които могат да повлияят по някакъв начин на деликатните отношения между Лондон и Бейжин^[1].

Подобно на политическия съветник, комисарят по сигурността също прекарва деветдесет процента от времето си ангажиран с китайските дела, но по коренно различни съображения. Почти цялата граница на Хонконг — по суша и по море — е обща с тази на КНР и работата на „К по С“ е да се занимава с множеството гранични инциденти, започвайки с контрабанда, през опити за незаконна имиграция, до съзнателни провокации от китайска страна.

Цуи бе успял да се прибере у дома, преди да дойде тук, така че бе по спортен панталон и риза с отворена яка. Двамата англичани все още бяха официално облечени. Тримата седнаха край дългата маса в помещението пред офиса на „ПС“.

Милтън Кътберт вдигна поглед от кратката справка, която Цуи предвидливо бе успял да изпрати преди срещата им.

— Рони, разкажи ми най-напред за убийствата. Както личи, всичко започва от тях.

Цуи прочисти гърло и за миг се поколеба. После заговори:

— Като изключим сензационния момент, в тях няма нищо чак толкова особено. Прочел си най-важното във вестниците. Това са така наречените „убийства с месомелачка“. В склад в Монгкок е намерена цистерна с разлагаща се човешка плът, за която впоследствие се установява, че принадлежи на три различни тела. Нещастниците са били прекарани през промишлена месомелачка и поради това са абсолютно неразпознаваеми. По-подробният анализ показал, че и тримата са били смлени живи.

Кътберт трепна и повдигна вежди.

— Нима е възможно да се разбере това със сигурност?

— Индикация за това е състоянието на нервните окончания и състава на кръвта. Когато тялото изпитва жестока болка, нервите буквално се сгърчват сами в себе си, точно както постъпва и самият човек, а организъмът изпуска в кръвта някакво съединение. Мелачката е пропуснала доста големи парчета, което позволило макар и минимален съдебномедицински оглед. Каймата в цистерната разкрила свити в спазъм от ужаса нервни ганглии, а последвалият анализ на кръвта подкрепил хипотезата, че жертвите се били живи по време на смилането.

— Мили боже — промълви Кътберт.

— Какъв ужас! — Какстън Смит нервно разтри коленете си.

— Продължавай, Рони.

— Това предположение води до един не по-малко изненадващ извод: телата са били обезглавени по време на смилането или след него, което следва от факта, че главите не са смлени. В цистерната няма и следи от мозъчна тъкан.

— Момент — спря го Какстън Смит. — Да не искаш да кажеш, че жертвите са били живи, но без глави, докато са ги млели?

Цуи остро го погледна.

— Не съвсем. Единственото обяснение е, че в определен момент от разправата — вероятно когато са умрели от загубата на кръв — главите им са били отрязани.

— И намерени от разследващия екип едва днес?

— Очевидно не — не се съдържа Кътберт, — но да не прибързваме със заключенията. Рони, ако не възразяваш, опитай се да спазваш хронологията.

Цуи поспря колкото да си вземе бонбон против кашлица от малка кутия на масата. Засмука го и продължи:

— Предварителното разследване подсказа, че убийствата имат някаква връзка с наркотиците. Първоначално насочихме вниманието си към триадите — кой друг би могъл да бъде? Районният началник на полицията в Монгкок назначи главен инспектор Чан за ръководител на екипа. Обаче при подчертания интерес на медиите и особено след като Чан откри, че телефоните му се подслушват и на всичко отгоре някой е ровил из материалите по случая, вероятно с цел да ги преснима, аз разпоредих Чан да докладва пряко в Управлението — предпазна мярка, към която прибягвам при делата от особена важност. Освен това назначих главен суперинтендант Райли за наблюдаващ разследването.

— Как е разбрал за копирането? — поинтересува се Кътберт.

Цуи се поусмихна.

— Чан е голям хитрец — дойде при нас от улицата. Издигна се без протекции и знае маса номера. Той сподели с мен, че слага белег върху папката — косъм или нещо такова. Забравил съм подробностите, но знам, че каквото и да е, било е предостатъчно, за да го убеди, че някой се е заинтересувал от резултатите на следствието.

— И какво е предприел?

— Ами „буболечката“ беше демонтирана, а всички материали вече се съхраняват в сейф. Доколкото знаем, от тогава досега не е имало други опити за намеса... поне не до днес.

— Говориш за граничния патрул, така ли?

— Да, всичко е в доклада, който ви изпратих.

Тримата замълчаха. Каксън Смит първи наруши тишината:

— Просто за лично сведение, Рони, защо си решил, че има нарковръзка?

— Не става дума за лично мнение. В началото на всяко следствие е нужна работна хипотеза, ако не за друго, то поне за да се внесе някакъв порядък в следствените мероприятия. Единственото разумно предположение бяха наркотиците: първо, Монгкок е известен като свърталище на триадите; второ, предумишленото изтезаване до смърт на трима души не се връзва с престъпление по любов; трето,

извършителите е трябвало да купят или наемат голяма месомелачка за промишлени цели, което е индикация, че парите не са проблем за тях, защото има разнообразни и доста по-евтини варианти да изтезаваш и убиеш; четвърто, престъплението говори за известна организираност, а както знаем, организираната престъпност в голяма степен се финансира от наркосделки.

— Но защо не допуснем, че става дума за разчистване на сметки между гангстери?

Цуи звучно всмукна сока от бонбона си.

— Което ме навежда на петото и вероятно най-солидно съображение: от много време насам не сме свидетели на разправа между банди, а информаторите ни сред тях са доста добри. Това подсказва само едно: които и да са те, жертвите са били наказани от собствената им организация.

— Защо?

Цуи сви рамене:

— Кой би могъл да каже? Измяна? Бъркане в касата? Узнаване на важна тайна? Опит за премахване на някой намиращ се по-близо до върха на пирамидата?

Кътберт тропна с длан по масата.

— Добре, склонен съм да приема хипотезата за тройно убийство, имащо отношение към наркотиците. Това поне не засяга моите прерогативи.

Цуи го погледна видимо развеселен. Какстън Смит също се усмихна. Кътберт премести поглед от единия към другия.

— Е?

Какстън Смит реши да му обясни:

— Естествено, че няма отношение към твоята сфера на дейност, Милтън, докато не решиш да включиш в списъка на заподозрените най-голямата в света организация, занимаваща се с транспортирането и продажбата на хероин в Югоизточна Азия. Наречи я, ако щеш, най-могъщата триада.

Цуи преглътна остатъците от бонбона против кашлица.

— Мисля, че той говори за Народноосвободителната армия, Милтън.

Какстън се облегна на стола си, отново огледа последователно двамата си приятели и се замисли. Едно от предимствата да работиш

за доброжелателна диктатура — а точно такава е същността на колониалната система — е в това, че по върховете няма въртележка на кадрите. Човек дотолкова свиква да вижда по оперативките едни и същи лица, че за него постепенно става важно не онова, което се записва в протоколите, а неизказаното. Не че нямаше и недостатъци. Например беше невъзможно да заяви, че слухове за широкомащабни престъпления от страна на Народноосвободителната армия са преувеличени. И тримата знаеха отлично, че генералите на НОА не се гнусят да продадат най-съвременно оръжие на онзи, който е готов да плати най-много, като развеждат из армейските арсенали блискоизточни диктатори, терористи и кого ли още не, оставяйки ги да избират ракети, бомби, гранати, танкове и всичко, от което имат нужда. *И то без да искат и чакат разрешение от Бейжин.* А към всичко това следваше да се прибавят наркотиците.

Факт бе, че след като Дън Сяопин бе прозрял същото, което и Михаил Горбачов бе видял в СССР — че конвенционалната социалистическа икономика е обречена рано или късно на провал — това бе отключило природния гений на предприемчивите китайци във всички аспекти на капитализма. Така една от основните стоки на лошите стари времена, а именно опиумът, приел в наши дни формата на хероин, се бе превърнала в обект на бурна търговия по протежение на целия маршрут от Северна Бирма, през Юнан и материка в посока на Хонконг и Шанхай, за да поеме с кораби към Запада. Армията в Юнан изобщо не криеше факта на своето участие, но в Хонконг генералите се виждаха принудени да прибегнат до услугите на триадите.

Проблемът — когато си политически съветник на губернатора на Хонконг — бе как да се омаловажи криминалната роля на тримилionната комунистическа армия, за да се избегне откритата конфронтация между органите на закона в колонията и престъпниците в зелени униформи от другата страна на границата. Точно това бе подтекстът в мълчанието край масата: полицейският комисар бе донесъл със себе си точно онзи кошмар, който Кътберт внимателно бе отбягвал през последните десет години.

И отново Каксън Смит наруши мълчанието:

— Добре, нека погледнем нещата в очите — това рано или късно все щеше да се случи.

Кътберт изсумтя неопределено и впери поглед в Цуи за момент.

— Мисля, че се налага да научим повече за главен инспектор Чан.

Цуи кимна, отвори тънка пластмасова папка и извади от нея един лист.

— Чан Сю-кай, наричан от почти всички Чарли, по името на нелепия измислен герой^[2], е на 36 години. Разведен е след брак с англичанка. Без деца. Произходът му е наполовина китайски, наполовина ирландски, но той се самоидентифицира изцяло като китаец. Бащата се запиява, без да се ожени за майка му, макар че се задържал покрай нея достатъчно дълго, за да дари на Чан сестричка — Джени Чан Вонг, известна красавица и бивша „Мис Хонконг“, омъжена между другото за богат китайски адвокат. По-голямата част от детството си Чан е прекарал в колиба за бежанци в Новите територии, недалеч от Сай Кунг на източното крайбрежие. Тогава се случила трагедията: след като ирландецът си тръгнал, майката на Чан се завърнала, без сама да знае защо, в родното си село в провинция Гуандунг и била убита там от войници на Червената армия. Чарли тогава бил на петнайсет години. Той и сестра му останали на грижите на някаква живееща наблизо леля, която ги отгледала. Чан постъпва в полицията на седемнайсетгодишна възраст и постепенно се издига до сегашната си длъжност на главен детектив инспектор. Не е смятан за прекалено амбициозен. Бързото му служебно израстване се дължи най-вече на природна интелигентност, упоритост при решаване на заплетени случаи и готовността му да се труди в извънработно време. Не е особено общителен. Единственото му известно хоби е подводно плуване, макар че през двайсетте си години спечелва шампионата по карате. Сега, след разпадането на брака му, е склонен да прекарва дори още по-дълго на работа.

Цуи остави листа на масата и замълча.

— Ясно. — Кътберт сви устни с такава сила, че ъгълчетата им се извиха надолу. — А аз се чудех как така един напълно обикновен главен инспектор може да се озъби на някакви комунистически бандити в собствените им териториални води. Предполагам, че ги мрази с цялата си душа, нали така?

— Никога не съм го питал. Но какво друго би чувствал човек по отношение на организация, пряко отговорна или косвено замесена в

убийството на собствената му майка?

Кътберт остро погледна комисаря.

— Няма две мнения. От друга страна, това го прави неподходящ да води конкретния случай, нали?

Лицето на Цуи внезапно загуби своята изразителност.

— Може да се погледне на нещата и от този ъгъл. Макар че една администрация с малко повече самоуважение би могла да възприеме и точно противоположната гледна точка.

Кътберт изгледа Цуи. Цуи невъзмутимо посрещна погледа му. Какъто Смит заби своя в пода. Настана продължителна тишина.

— Милтън, мисля, че разбирам позицията на Рони. Нещо повече, съгласен съм с него — проговори накрая Смит.

— Така ли? И за каква позиция по-точно става дума?

— Че ако имаме куража да си признаем тази истина, ние, британците, можем да бъдем най-презрените страхливци на този свят.

Кътберт за пореден път премести погледа си от единия на другия, почука с пръст по бележника си, промърмори нещо неразбираемо, стана, отиде до прозореца и се загледа през него. Легналите на дрейф големи кораби бяха осветени от носа до кърмата с гирлянди електрически крушки, като истински коледни елхи. Зад тях се виждаше Каулун — другата част на Хонконг. Трийсет мили по на север започваше Китайската народна република, където една четвърт от човечеството живееше охранявана от армия с численост над три милиона — страна, чието население изпитваше омраза към Великобритания, датираща още от времената на Опиумните войни. За разлика от двамата си събеседници, той гледаше на земята отвъд границата като на част от района, в който бе изпратен да работи. Разбираше гледната точка на Цуи, но един старши дипломат винаги има и други съображения...

Той се върна при масата и дръпна стола си до този на Цуи, който продължаваше да седи вдървено. Когато заговори, гласът му бе мек и почти успокояващ:

— Искам да помислиш, Рони. Ако открие кой стои зад убийствата, а той несъмнено ще го направи, и ако това е онзи, за когото ние си мислим, той ще намери начин да разкаже на света. А аз не мога да допусна един главен инспектор с дващестгодишна ненавист към комунистите да разстройва отношенията между Великобритания и

Китай. Но нека допуснем все пак, че изпуснем нещата от контрол. Какво следва да направи Великобритания? Да арестува Червената армия?

Сега беше ред на Цуи да стане.

— А може би важното е именно изпускането на контрола. Аз, за разлика от теб, съм китаец. На 4 юни 1989 година старците в Бейжин заповядаха убиването на хиляди мирно шестващи млади демонстранти. Прегазиха ги с танковете си — може да се каже, че ги смляха на кайма, ако държим да не се отклоняваме от темата. Само след осем седмици същите сенилни старци ще управляват този град, където са намерили убежище шест милиона бежанци — все мои сънародници. А от нас самите и помен няма да има. Аз ще съм пенсионер, а ти като дипломат от кариерата ще бъдеш изпратен другаде. Следователно моментът е крайно подходящ да вдигнем шум точно сега и да привлечем световния фокус върху конкретния проблем. Смятам, че ще бъде акт на предателство от моя страна да изпусна тази възможност за разобличаване престъпните действия на бандитите от другата страна на границата. Обаче, след като съм положил клетва пред кралицата и така нататък, аз ще се подчиня на заповедите ти. С една уговорка: ако наистина искаш от мен да извадя Чан от разследването на този случай, държа да получи това нареждане в писмена форма, при това с подписа на губернатора.

Чертите по лицето на Кътберт се изопнаха.

— Добре, Рони. Ще си получиш заповедта. И то както я желаеш — подписана от губернатора. Но аз най-напред ще трябва да се свържа с Лондон по факса. Моля те, дръж Чан настрана за двайсет и четири часа, ако обичаш. Междувременно бих предложил да прехвърлиш нашия главен суперинтендант Райли да работи в тясно сътрудничество с него. Просто като предпазна мярка в случай, че му хрумнат идеи, които не биха допаднали дори на теб.

Ледената тишина, която настъпи, бе за пореден път нарушена от Какстън Смит:

— Какво представлява този главен суперинтендант Райли?

Цуи се прокашля:

— Надежден, работлив, чувствителен към политическите нюанси.

— Това звучи като цитат от кадровото му досие, Рони — прекъсна го Кътберт. — Кажи ни неофициално що за човек е той.

Макар да владееше и двата езика като родни, Цуи се затрудни как да преведе на английски кантонската дума, мигновено изникнала в съзнанието му.

— Шушумига. — Той изгледа поред и двамата. — Ако сме приключили, ще ви помоля да ме извините, джентълмени. Какстън, имаш ли нещо против да се прибереш сам?

— Не се безпокой, Рони — усмихна му се Смит.

— Лека нощ, Рони. — Кътберт се опита да внесе жизнерадостна нотка в гласа си в опит да замаже разногласието.

На вратата Цуи поспря за миг. Изглеждаше като че ли иска да каже нещо, но после размисли и си тръгна. Кътберт и Какстън размениха погледи като двама мъже, които след дълго чакане най-сетне могат да се захванат с работата по същество.

---

[1] Китайското име на столицата (Пекин от своя страна е старото ѝ английско име). — Б.пр. ↑

[2] Става дума за серия от 24 филма на компанията „Туентиът сенчъри фокс“, снимани в периода 1926 — 1949 г. (четири от тях останали без нито едно запазено копие), с главен герой Чарли Чан — хавайски полицаи, работещ в Хонолулу, в който криминалната интрига е разведрена от живи, изпълнени с много свеж хумор словесни престрелки между героя и неговите синове. — Б.пр. ↑

6.

— Рони е прекрасен човек. Знаеш, че наистина много го обичам — проговори Кътберт.

— И аз, Милтън. Но се опасявам, че номерът ти не мина. Доколкото разбирам, ти си уведолил китайската патрулна служба, така ли?

— Хората ми прослушваха радиотрафика с Чан. Шансът изглеждаше удобен. Без тези глави следствието тихо отиваше в първа глуха. А сега... — Той вдигна ръце, остави ги да паднат сами от тежестта си и поклати глава: — Дяволите да го вземат!

— Червените патрули винаги са били най-тъпи от тъпите. И само чакат да се продадат на първия, който им предложи. Кое то ми напомня... надявам се не смяташ, че съм преиграл в ролята на застъпник на противната кауза?

— Разбира се, не. Дори го направи доста правдоподобно. На тази фаза не можем да си позволим да мислят, че се съюзяваме срещу тях.

— А този Чан... може ли да се окаже проблем?

Кътберт сви рамене:

— Наистина не знам. На мен ми звучи като прекалено добър за човека, който ни трябва. Освен това има още един малък проблем, който Рони така ловко заобиколи. Помниш ли стареца, който се опитваше да ни припомни за *лаогай*? Онзи, когото мислехме да депортираме миналата година, но пресата надуши историята и някакъв проклет досадник в парламента заплаши да направи официално питане.

— Ще се изненадаш, но си спомням.

— Е, тогава Чан се застъпи за него. Старецът инструктира адвокатите си, те се обърнаха към Чан и получиха официална декларация, че го познавал от години и е готов да гарантира за него. Хората ми побесняха, но Рони застана зад своя човек. Чан наистина мрази червените. И е доста показателно, че Рони е сметнал за уместно да не включи този факт в личното досие на Чан.

— Изглежда знаеш всичко за Чан?

Погледът на Кътберт трепна.

— Да, знам. Но не искам Рони да се досеща, че следя неговите действия отблизо. Струва ми се по-уместно да се преструвам на неосведомен.

Те помълчаха близо минута.

Смит сложи длан на масата.

— Ще си призная, че питам от голо любопитство, Милтън, но как точно изработи нещата с онзи патрул?

— Позвъних в тяхното управление и им казах да внимават за хонконгски полицейски катер, излязъл да търси пластмасов чувал. — Той доволно се усмихна: — Елементарно.

— И за кого се представи?

Кътберт извади стара табакера, отвори я, без да бърза, подбра си по-мека турска цигара и я запали с газовата си запалка. Пламъчето освети издълженото му лице, правия му нос, суровите му очи — пренебрежителното отношение на стар орел.

— Генерал Циян. Все пак звънях от Хонконг. Трябваше да бъде някой от старшите офицери, командировани тук.

И той изрече дълга фраза на мандарин^[1], която Какстън Смит не разбра. Това не му попречи безпогрешно да разпознае грубия селски акцент на застаряващия генерал.

Смит поклати глава. Още от самото начало на деветнайсети век, когато по границите на Британската империя с Русия и Китай бе започнала великата игра на разузнаване и контраразузнаване, далекоизточният отдел на Форин офис се бе превърнал в привлекателно място за най-умните и най-добрите... и най-ексцентричните, за млади мъже, първенци на випуските си в Оксфорд и Кеймбридж, които и днес се държаха сякаш все още беше 1897 година.

— Ти си много умен, Милтън. Дяволски умен. Разбира се, че ти си наредил да се подслушва телефона на Чан, както и пак ти си организирал копирането на материалите по следствието, нали така?

Кътберт вдъхна дима на ароматния турски тютюн и отмести поглед.

— Изглежда не съм чак толкова умен.

Какстън Смит само повдигна вежди.

Кътберт разтри със свободната си ръка тясната горна част на носа си.

— Дебна и следя Циян — наречи го както искаш — в продължение на половината си кариера. Поставил съм „буболечки“ на телефоните му и контролирам живота му с най-разнообразни електронни средства, позволяващи ми да знам какво прави той през всичките двайсет и четири часа на денонощието. Доскоро бях убеден, че генералът не може да хапне от любимата си баничка, без да узнае веднага за това, но проклет да съм, ако имам представа какво е намислил този път.

— Напълно сигурен ли си, че той е поръчал тези убийства?

Кътберт отпусна ръката си.

— Не, не съм. В началото смятах, че това може да е обяснението на неестествения му интерес към следствието, провеждано от Чан. После започнах да се питам: защо този човек се тревожи, че може да бъде разкрит? Та нали точно *него* никой не би могъл да го осъди? В такъв случай, защо се интересува как се развива следствието? А старото момче направо треска го тресе какво става! Признавам, че действам само по инстинкт, като се опитвам да блокирам следствието, но след трийсет години работа в дипломацията буквално надушвам скандала, задаващ се по течението на Янцзъ, а този скандал, повярвай, би бил огромен. В дипломацията, Какстън, един скандал е по-опасен от катастрофа. Само един намек в пресата за това какви ги върши Циян в Хонконг и ще имаме на главите си възможно най-неприятната криза. И всичко това, представяш ли си, *само осем седмици преди предаването на Хонконг!*

— Аха...! Да, това би ни поставило в доста неловко положение. Между другото, мога ли съвсем неофициално да те попитам с какво наистина се занимава Циян в Хонконг? Не помня откога ми се иска да ти задам този въпрос.

Кътберт внимателно огледа запаления край на цигарата си.

— Неофициалният ти въпрос ще получи наистина неофициален отговор, Какстън, а той е, че генералът вече поема нещата в ръцете си, независимо дали някой одобрява това или не, и ако питаш него, целият Запад може да си натика всичката дипломация дълбоко в задника. Това впрочем е груб превод от мандарин. — Той вдигна цигарата до устните си и машинално вдъхна от дима ѝ. — Не бих могъл точно да определя

момента, от който нататък кариерата ми се превърна в изучаване живота на генерал Циян. В началото това се свеждаше до наблюдаване на събитията в Бейжин и внимателно четене пи дипломатическата поща. После нещата започнаха да се разпадат в типично китайски стил. Не ме разбирай буквално — само експертите, знаещи как да интерпретират възможно най-деликатните сигнали, бяха наясно, че е започнал процес на разпадане. Малко по малко Бейжин започваше да отслабва, появяваха се нови центрове на власт в провинцията, хората започваха да говорят за връщане на старата система на местните военачалници... Циян е изключително потаен човек. Когато се разбра, че е станал един от основните играчи, той вече беше установил контрол над по-голямата част от Южен Китай. Неофициален контрол, естествено, което не му пречи да управлява там без проблеми. Всички висши партийни кадри му докладват лично, а ако се стигне до военни действия, армията му ще застане до него срещу Бейжин. Точно това е причината Бейжин да избягва противопоставянето. Когато осъзнах какво е станало, Китай престана да ме вълнува — интересуваше ме вече само той.

---

[1] Мандарин е официалната форма на китайския език, използвана в Бейжин, Северен Китай и от образованите китайци, докато кантонският китайски се говори във и около град Гванг-жу (в миналото известен като Кантон), Югоизточен Китай, а също в Хонконг и от китайците в Калифорния и Лондон. — Б.пр. ↑

7.

Когато Чан се изкачи на улицата, след като бе слязъл от метрото на „Сентръл“ в отговор на повикването на Цуи по телефона, тайфунът „Альн“ се бе приближил със стотина мили. Вятърът се засилваше и метеоролозите бяха решили да оповестят тревога „трета степен“. Макар да минаваше единайсет вечерта, по цялата „Куинс роуд“ се виждаха работници, монтиращи дървени капаци за защита на витрините. Сандъчета за цветя, преносими рекламни табла, всичко неспособно да устои на движещите се със сто мили в час пориви на вятъра, вече бе изчезнало от улиците.

Чен се изкачи по стръмнината, извеждаща към „Хонконг банк“, пресече улицата и пое по стълбището от страната на районното управление, извеждащо към офицерския стол, където Цуи предпочиташе да провежда неофициалните си срещи. Влезе и видя, че комисарят вече разговаря с един от барманите. Той забеляза пристигането му и взе чашата си, към дъното на която се бе залепила картонена подложка за бира.

— Разбрах, че си имал голямо приключение днес, а? — каза Цуи. Чан направи крива гримаса.

— Нещо против да запаля? — и без да чака отговора, запали „Бенсън енд Хеджис“. — Изплаших се.

Цуи го наблюдаваше внимателно.

— Знаеш ли... имаш страхотна репутация.

— Аз ли...? Какво искаш да кажеш?

— Фанатизъм. Това ли те облада днес в китайски води?

— Не знам... Просто бях пропуснал да контролирам къде се намираме. Напълно възможно е да сме били с някой друг метър от другата страна. Но чувалът наистина ни трябваше.

Цуи се намръщи, но това не се връзваше убедително с гордостта в очите му.

— Можеха да те убият. Знаеш какви са.

Чан преглътна първата глътка светло и се готвеше да остави чашата, но размисли и отпи още пръст от нея.

— Виж какво, да не го увъртаме: кажи ми да спра и ще го сторя веднага. Но дотогава... няма да им отстъпя нито пръст. Британците могат да го направят, може би и ти също, но не го очаквай от мен. — Той вдигна поглед към очите на началника си и неохотно добави: — Освен ако ми бъде наредено, разбира се.

Подчинението в стил „разбира се“ беше една от конфуцианските добродетели. Чан бе чел някъде, че при обсадата на Нанкин^[1] японските картечари стреляли с такова настървение из тесните улички по атакуващите ги китайци, че накрая улиците били блокирани от барикадите трупове, а дулата на картечниците им се разтопили. Всяка друга нация би потърсила прикритие още след първите изстрели, но китайците продължавали да нападат. Защо? Защото така им било заповядано! Точно на същото самоунищожително подчинение щяха да разчитат и британците, когато дойдеше часа да предадат шест милиона свободни хора на престъпния бейжински режим. На всяко друго място по света уличните безредици щяха да са започнали отдавна.

Цуи престана да се преструва. Усмихна се открито. Но Чан заподозря, че малките звездички в очите му са прикрити сълзи.

— Имаш цялата ми подкрепа и моята благословия. Но помни... ние сме малко.

— Китайците ли? — удиви се Чан.

— Не... свободните китайци. Страхувам се, че ще се наложи да направим компромис. — Чан пак отпи от бирата си. — Ако на това разследване се разреши да продължи, ще трябва да работиш по-отблизо с Райли.

Чан изпусна една-единствена дума на кантонски. Беше същата, която Цуи се бе затруднил да преведе точно. Цуи се засмя.

Когато излязоха и се разделиха на булеварда, районът около „Сентръл“ вече беше практически безлюден. Чан тръгна безцелно надолу по главната улица в западна посока. Но не късният час, а страхът беше накарал хората да се изпокрият: бурята се засилваше, а някой бе пуснал слуха, че през нощта силата ѝ щяла да стигне до осем бала. Макар вятърът още да не бе с мощта на тайфун, косата на Чан се развяваше и го принуждаваше да я притиска към главата си, докато вървеше наклонен напред сам с мислите си. Арабите се страхуваха от

слънцето, руснаците — от студа, калифорнийците — от земетресенията, а в Югоизточна Азия вятърът можеше да се превърне в кръвожаден звяр, по-силен и от небостъргачите. Беше прочел съвременна китайска поема, в която вятърът представляваше милиард невидими хора, понесли се в хаотичен бяг и помитащи всичко по пътя си. Но поетът просто чукаше на отворена врата: в древната митология вятърът бе проявление на Дракона, а нали Тронът на дракона е принадлежал на китайския император.

Чан имаше усещането, че тази нощ „Алън“ бе променил курса, дарявайки му свободата на празните улици. Затрудняваше се да си спомни кога за последен път се бе наслаждавал на липсата на притискаща го от всички страни тълпа. Чувството беше някак... неземно и му носеше сладката илюзия, че уличното осветление свети само за него. Блестяща хромирана колона на „Конот роуд“ отразяваше по изкривен начин светлината, струяща през витрините на затворен пекински ресторант, а когато се приближи до нея, Чан съзря петстотин малки фрагменти на собствената си фигура с развята коса, настанили се в този призрачно осветен град от малки ресторантски масички, над които висяха безброй неоновы йероглифи с името на Бейжин, смаляващи се в безкрайността.

---

[1] Стара китайска столица, превзета от японците през 1937 г. и освободена отново през 1945 г. Падането на града е било съпроводено от зверства с такава чудовищност, че останало в историята като „изнасилването на Нанкин“. — Б.пр. ↑

8.

Два часа по-късно Милтън Кътберт беше написал и изпратил факс до Форин офис в Лондон по проверена срещу подслушване телефонна линия. Факсът препоръчваше ФО да предприеме необичайната стъпка да разпорежи на губернатора да заповяда на полицейския комисар да изтегли Чан от разследването на случая. Кътберт знаеше, че без дължимото обяснение ФО няма да може да разбере как така някакъв хонконгски полицаи може да представлява заплаха за международните отношения.

Всъщност Кътберт се възхищаваше на упоритостта на главния инспектор. Необикновената му осведоменост позволяваше да прецени колко съдържана оценка е дал полицейският комисар на детектива евроазиатец в кратката характеристика. Кътберт бе научил, че Чан има основания да се гордее с деветдесетпроцентова разкриваемост на тежките престъпления, с които се е захващал. Нещо повече, дори в останалите десет процента Чан по правило бе идентифицирал извършителите, но не бе успял да събере достатъчно доказателствен материал за предаването им на съда. Чан беше гениален полицаи или опасен фанатик, според това на кое бюро седеше правещият тази преценка.

Дипломатът беше известен с уменията си да изложи на половин лист хартия същността на всеки проблем, независимо колко деликатен или сложен бе той, и точно упражняването на тази му дарба бе отнело по-голямата част от времето след срещата с Цуи и Какстън Смит. По тази причина той можа да се замисли над правилността на основното предположение по време на срещата едва след като изпрати факса и най-сетне се отпусна в апартамента си с чаша коняк в ръката. Изключено бе Лондон да пожелае да разкрие пред обществеността онова, което всеки далекоизточен дипломат знаеше отлично, а именно, че армията на КНР е най-голямата престъпна организация в човешката история.

И ако подобно разкритие се свържеше по някакъв начин с официален източник, та макар това да бе малко известен хонконгски полицаи, дори в този единайсети час в историята на Хонконг, от Великобритания щеше да се очаква да стори нещо, за да защити шестте милиона все още свои поданици, живеещи тук, от хищниците, надничачи иззад близката граница. Единственото желание на Лондон, естествено, бе да не се занимава с каквото и да е било до предаването на колонията на Бейжин в полунощ на 30 юни. Е, след това Великобритания щеше даzakлейми и осъди разрастващата се корупция и почти сигурното потъпкване на човешките права от позицията на страна с нулева отговорност. Но в момента всяко престъпление, от което генерал Циян се интересуваше, бе потенциален източник на загриженост, понеже евентуалното му разкриване вероятно щеше да доведе и до разкриването на широките контакти на този човек с престъпния свят както в Хонконг, така и извън него. Такава трябваше да бъде позицията на Лондон, подпомогната от опита на Кътберт.

Но дали щеше да стане точно така? През последната година влиянието на генерал Циян се бе разраснало до необичайна степен. Стотици, в повечето случаи незначителни индикации, бяха принудили Кътберт да разглежда все по-сериозно една до неотдавна почти невероятна възможност: първо, че Циян е в състояние да се свърже през главата на Кътберт с неговите началници в Уайтхол и, второ, че по причини, за които Кътберт можеше само да гадае, Циян повече от всеки друг желаше Чан успешно да довърши започнатото разследване.

Отговорът на загадката се получи по-скоро, отколкото се бе надявал. Когато в 8:30 сутринта на следващия ден влезе в офиса си, съобщиха му, че трябва да се подпише за изпратен до него свръхсекретен факс. Факсът казваше: „Съгласно служебната му характеристика главен инспектор Чан има нужната квалификация за провеждане на упоменатото разследване. Не виждаме основания за промяна в позицията ни на ненамеса във вътрешнополицейски въпроси. Препоръката ви се отхвърля“.

Кътберт анализира прочетеното в продължение на една безкрайна минута. Беше прекарал във Форин офис достатъчно дълго, за да е неясно, че подобна инструкция не може да се разглежда като окончателна. Йерархичната структура на ФО можеше да се сравни със

сложността на езика хинду, когато опреше до степени на старшинство, нюанси в заеманите постове и ревностното придържане към кастови различия. Той забеляза, че съставителят на посланието е с ранг, равен на неговия. Опитният бюрократ в него взе решение да отнесе въпроса по-нагоре с нова аргументация, която би имала по-добър шанс да допадне на брамините от върха на дървото. Нямаше ни най-малко намерение да превръща отстраняването на главен инспектор Чан — дълбоко уважаван от него професионалист — в своя върховна цел, но в дипломатията, точно както и в живота, невинаги е възможно да избираш своите врагове. Онова, което желаше да постигне, при всички случаи щеше да бъде за доброто на този полицай. След юни Хонконг едва ли щеше да бъде идеалното убежище за човек, който знае прекалено много.

Той отключи едно от долните чекмеджета на бюрото си и извади леко размазано копие на бележка, написана с неелегантно изрисували китайски йероглифи. Копието носеше щемпел „МИ6“^[1], понеже бе получено от там и предадено на Кътберт в резултат от рутинна задгранична операция по събиране на информация. В действителност съдържанието на документа не представляваше кой знае каква тайна, понеже сигурно бе добре известно на комунистическата администрация в провинциите на Южен Китай. Кътберт го бе запазил без сам да е убеден в отношението му към разследването на Чан.

Докладната, явно написана от служител на комунистическото Министерство на обществената сигурност, използваше тон, граничещ с възмущение, за да отбележи, че двама висши партийни кадри на работа в Гуандунг изненадващо са изчезнали и — точно това бе същественото — това събитие не е било сметено за достатъчно важно, за да бъде последвано от разследване на дейността им от органите на МОС, точно обратното, имало силни основания да се смята, че те са били отвлечени от контрареволуционни или престъпни елементи. Въпросното отвлечане бе станало приблизително по времето, когато жертвите в следствието на Чан бяха намерили ужасния си край. От една страна Кътберт нямаше абсолютно никакви основания да предполага, че изчезването на двамата партийци има каквото и да е било отношение към „убийствата с месомелачката“, но от друга, не можеше да измисли по-добро обяснение на подчертания интерес у генерал Циян към разследването на Чан.

Както много често се случва с успешното служебно израстване, и кариерата на Кътберт бе в значителна степен подпомогната от патронажа на едно лице, облечено във власт и влияние, което изпитваше симпатия към него. Кътберт извади автоматичната си писалка, написа къса бележка на празен лист хартия и инструктира секретаря си да я изпрати по пощата на частен адрес в Лондон. Късият текст на писмото гласеше: „Майкъл, трябва да поговорим. Ако можеш да се откъснеш за няколко дни, ще ти бъда вечно признателен. Милтън“.

---

[1] Службата за външно разузнаване на Великобритания. — Б.пр.

↑

9.

Нарекоха я Поли, защото я бяха намерили в полиетиленов чувал. С характерен английски хумор Астън кръсти двамата ѝ китайски партньори Джекил и Хайд.

Художничката към отдела по съдебна медицина Анджи „излекува“ всички видими рани. С лека козметична четка тя вдъхна нов живот на Поли и ѝ възвърна младостта: двайсет и осем, двайсет и девет, във всички случаи не много над трийсетте. Зелени очи с едри клепачи се усмихваха над високите скули, бухнала коса се разделяше на път над изящно оформените вежди. Новият ѝ нос беше фин и типично англо-американски, понеже сочеше към небето. Анджи успя по някакъв начин да премахне трупното отичане от бузите, а ожулванията по слепоочията изчезнаха след използването на молив за грим. Тласкана от трудно обясним порив да свърши работата си по възможно най-естетичен начин, тя украси чисто новите уши с перли и положи специални усилия да оформи също толкова новите устни — тънки, но с извивка, подсказваща за изживени наслаждения.

Резултатът беше, че Астън се влюби. Дори Чан се улови да се заглежда по-дълго в нея, отколкото в Джекил и Хайд. Коя ли бе тя? Той подпря изправени снимките на трите реставрирани глави в лявата страна на бюрото си — точно пред фотографията на един много млад английски констабъл, запечатала момента на връчване на награда за проявена смелост от някогашния губернатор сър Мъри Макълхоуз.

Другата страна на бюрото му беше окупирана от обикновен черен телефон — типичен модел, полагащ се на нисшите държавни служители. Нищо не се бе променило в полицейските офиси за последните двайсет години. Погледът му се спираше на все същите метални полици, неизменните сиви кантонерки, бозавите папки за завеждане на документация, захабените от постоянно използване томове правна литература, дори малкият ламаринен шкаф, в който Чан бе съхранявал опротивялата служебна бяла риза и все същата вратовръзка, изглеждаше непроменен въпреки десетте години, откакто

се бе нанесъл в тази стая. Съдебномедицинската наука може и да бе направила гигантски прогрес за това време, но единственото, с което възходът на технологиите бе успял да промени непосредственото обкръжение на Чан, бе пишещата машина — тя бе изчезнала. Началството не бе пожелало да повери на полицаите текстообработващи програми, контролът над които и без това ревниво се пазеше от групата на секретар машинописките. Старите черни „Смит Корона“, вярно и безропотно регистрирали най-лошите страни на човешката природа в продължение на цели седемдесет години, бяха най-безцеремонно изхвърлени на боклука, и с ликвидирането им бе изчезнала приликата между полицаи и журналисти: мълниеносното чукане с два пръста по изтърканите клавиши. Още едно пенсиониране на поредното трудно усвоено умение в този устремно понесъл се към своя край век... като изпадането в хималайски транс, джогингът и платоническата любов, помисли си с носталгия Чан.

На смяна на пишещата машина бе дошъл диктофон „Сони“. Един поглед към ситната пластмасова шарка бе достатъчен, за да парализира мислите му като на актьор при първо излизане на сцената. Понякога Чан сам не можеше да повярва колко силно е китайското в него. Когато бяха изобретили колелото, онзи, който скептично бе отбелязал, че то няма да се възприеме, сигурно се бе казвал Вонг, Кан... или Чан.

Художествената интерпретация на трите жертви бе пристигнала в районното управление сутринта. С влудяваща периодичност на всеки двацетина минути Астън бе намирал повод да минава зад бюрото на Чан и да впива поглед в Поли. Упражнението се съпровождаше от изучаващо присвиване на устни и от поемане на въздух със съскане, честотата на което издаваше сблъсък между блян и похот.

— Каква загуба! — отбеляза Астън при четвъртата си визита.

Чан въздъхна и вдигна поглед от папката пред себе си.

— В древния Китай влюбването в мъртвец се е смятало за възможно най-лошата съдба. Духовете могат да изсмучат силите ти, Дик. Внимавай.

Забележката му накара Астън да изсумти прискърно:

— Значи няма безопасен секс дори с покойник.

Чан се облегна на стола си.

— Снощи да не си останал на сухо? Забелязал съм, че по-напрегнатите разследвания активират чудовищните ти хормонални запаси.

— Да не ме обвиняваш? При подобни дела човек трябва да се възползва от всяка възможност за разтуха.

— Стига, разбира се, да не размахваш полицейската си карта, за да вкараш момичето в леглото си.

— Няма такова нещо, шефе — отговори Астън, който внезапно бе станал напълно сериозен. — Знам как се отнасяш към това.

— В това отношение сме на едно мнение с полицейския комисар. Само намек, дори минимално подозрение, и скачаш на самолета за Ромфорд, Есекс. И не мисли, че ти се правя на началник — това е просто съвет, който съм длъжен да ти дам като твой наставник.

— *В Ромфорд?* — възкликна с престолено изумление Астън. — По-скоро ще си го отрежа!

Чан мрачно кимна:

— Предпочитанието ти към кастриране пред репатриране няма да остане неотбелязано. Между другото какво толкова му е ужасното на Ромфорд, Есекс?

— Нищо... ако не си бил вече на друго място. Тогава дори Лутън ще ти изглежда по-привлекателен. А след като си дошъл веднъж тук... Не знам, честно ти казвам, бих дал десет години от живота си, за да остана.

— На тази гадна, мръсна, натъпкана с китайци, тъпоумна, материалистична, нажежена скала?

— Знаеш ли защо? Заради живота! Това място кипи от живот — денем и нощем. Гъмжи, пука се по шевовете. Хората летят насам-натам печелейки състояния и никой няма време да седне и да хленчи от съдбата си. Англия се крепи на „Валиум“^[1], Америка не може без „Прозак“^[2] — а тук хората все още действат като обикновени човешки същества. Тук има младост, амбиция и дързост. Осемдесет процента от населението е под трийсетте.

— В такъв случай, това няма нищо общо с жените, така ли?

Астън прекара пръсти през косата си, преди да отговори.

— Не-е, не съм казвал такова нещо, нали така? Не съм подчертавал специално „Това няма нищо общо с жените“.

Чан забеляза, че погледът на младия мъж отскочи за миг към рисунката с лицето на Поли.

— Мисля, че разбрах. Ще имаш ли нещо против да отнесеш ерекцията си обратно до твоето бюро, за да не ти се случи нещо изненадващо, както си прав.

Астън се върна на бюрото си точно срещу Чан и разтвори наслуки „Библия на разследващия убийства“ — американско издание, до което Чан отказваше да се докосне. В редките случаи, когато му се налагаше, той използваше Астън да му направи справка.

— ДНК е съкращение от дезоксирибонуклеинова киселина — ненужно го информира Астън.

Чан не попита какво означава РФЛП^[3], нито ПСР^[4]. Стигаше му да знае, че ПСР е краткият ДНК тест, при който резултатите се получаваха за един ден. РФЛП отнемаше много повече време, затова пък беше по-надежден. Детективите биваха поставени пред избор, само когато материалът бе малко. Чан обаче разполагаше с пълна цистерна, цистерна плюс три глави. Вече имаше резултатите от ПСР и се съмняваше, че РФЛП може да го изненада с нещо.

ПСР тестът се бе оказал позитивен и за тримата. Това означаваше, че уникалната двойна спирала, с която Бог бе подпечатал всяко клетъчно ядро в конкретния човешки организъм, съвпаднаше. Съвпаднаше с какво? Каймата в цистерната бе разкрила три различни двойни спирали и всяка една от тях бе открита и във фоликулите на косми от косата на една или друга от трите жертви. Точно Поли, Джекил и Хайд бяха оставили смляната си плът в цистерната.

Астън разпрати факсове с трите портрета до консулските служби на всички посолства в Хонконг, подчертавайки, че Поли вероятно е дошла отвън океана. За американското и западноевропейските посолства той добави специална молба да направят справка със списъците за издирвани лица, изчезнали по време на ваканция в страните от Далечноизточна Азия. Сам той провери достъпните му списъци на лица, изчезнали в Хонконг, Манила, Сингапур, Тайпе и Банкок — четирите най-близки града, радващи се на най-голям интерес сред туристите в региона.

Чан прочете одонтологическата справка и не разбра почти нищо. Запали цигара и подхвърли документа върху бюрото на Астън.

— Ти нали скоро кара този курс? Я ми кажи какво означава това: „Амалгамата на шестнайсети горен липсва“. Кой изобщо е шестнайсети горен?

Астън прочете на глас:

— „Първи долен преден кътник — липсваща коронка; предни централни 9, 24, 25 и 8 — всички счупени; също при латерални предни 10, 23, 26 и 7.“ Какво също? Счупени? Да не би тези мръсници да са я удряли през устата? — целият настръхнал, Астън се втрени в Чан.

Чан протегна ръце, улови във въздуха хвърлените му обратно защипани с телбод листа, и ги прелисти.

— Същата работа е и при другите двама. Виж сам. Всички ли са били бити през устата?

Астън намери повод отново да застане зад гърба му и Чан този път по-внимателно сканира документа, без да пропуска дори първата и последната страница. После вдигна поглед към Астън.

— Не е написано като за идиоти. — Той въздъхна. — Изглежда пак ще се ходи до Арсенал стрийт.

Астън изсумтя неопределено и с младежка капризност загуби всякакъв интерес. Вниманието му този път се насочи към голямата диаграма на стената между двете работни места.

Чан проследи погледа му. Диаграмата имаше заглавие „Йерархична структура на типична клетка на триадите“. Отдолу някой беше надраскал: „Кое е общото между фойерверките, пристягането на ходилата, фидето и организираната престъпност? Отговор: всички те са измислени в Китай“.

Чан нямаше ни най-малка представа откъде бе дошла диаграмата. Беше се появила един ден преди години и тогава го бе домързяло да я свали. Така си и остана да виси окачена. Формата ѝ наподобяваше силуета на император в традиционен халат. Императорските пръсти на краката бяха обикновените бойци — *це кау* — или така наречените 49-ки. Големината на числото зависеше от ранга, така че един генерал — казваха му още „червен прът“ — беше с код 426. Нагоре числата ставаха още по-големи и така, докато се стигнеше го главата на императора.

— Вярно ли е, че организираната престъпност се е зародила в Китай? — поинтересува се Астън.

— Не знаеш ли?

Новоизлюпените английски полицаи обикновено идваха с глави, натъпкани с факти за триадите: бунта на черните монаси от манастира Шао Лин, древния град на триадите Мук Йонг Шин, изплесканите с кръв средновековни бели одежди, и церемонията по посвещаването, продължаваща с дни. Половината гуйло детективи, минали през ръцете му, възнамеряваха някой ден да напишат романи за триадите и търговията с наркотици.

— Е, знам за бунта на монасите в манастира Шао Лин, за петте генерали тигри... и така нататък.

— Естествено, че знаеш. Започна ли да пишеш романа?

Астън се изчерви.

Чан се облегна на стола си и вдигна поглед към Астън.

— Китай не е изпитвал никаква необходимост да поставя начало на организираната престъпност — това е дело на хората по цял свят. Нашите триади обаче имат нужда от историческа автентичност, понеже са китайски. Лесно става — намираш някой, който знае хронологията и го правиш церемониалмайстор, за да се занимава с благоуханията. Ако не беше лесно, нямаше да са толкова много.

Непосредствено до диаграмата висеше списък с най-известните триади в Хонконг: Сун Йе Он, Обединен бамбук, 14К, Фей Лун...

— Но тези триади... те датират отдавна, нали? Започнали са като политически групировки?

— Така казват те. Знае се, че са подкрепяли Гоминдан^[5] по време на Гражданската война. Нищо странно — комунистите и организираната престъпност много-много не се понасят.

— Наистина ли е така? Искам да кажа, че комунистите мразят 14К и така нататък?

— Винаги са се ненавиждали. 14К е огромна организация — тя се е разраснала в световен мащаб и е голяма като Народноосвободителната армия. Ако не и по-голяма. А като капиталисти те изобщо не са за подценяване. Естествено, че презират комунистите, които също не изгарят от любов към тях.

Чан усещаше погледа на Астън върху себе си. Младите така лесно се впечатляват. Безсмислено е да им се обяснява, че онова, което те възприемат като екзотично, всъщност е функция на незнание и отдалеченост — рано или късно китайският параван щеше да се скъса

и тогава блясъкът в погледа на Астън със сигурност щеше да помръкне.

— Значи след два месеца ще започнат да прехвърчат искри, ако 14К са още тук?

— Не бих се обзаложил, че ще стане така — повдигна вежди Чан. — Не съм експерт, но дочувам слухове, че е постигнато някакво крехко споразумение. В края на краищата да не забравяме, че сега нито комунистите са истински комунисти, а и 14К са доста умели бизнесмени, така че не изключвам двете страни да са видели мъдростта в това да работят заедно.

— Така ли?

— Казах „слухове“. Но в Хонконг слуховете доста често се оказват истина.

Астън видя Чан да става, надигна се едновременно с него и вътрешно се стегна за предстоящата борба. Беше му потрябвало време да разбере, че за определени действия — толкова прости в не така населени места като Хонконг — тук е необходима психическа настройка. Излизането от полицейския участък беше типичен пример. Сградата денонощно гъмжеше от хора в униформа; групи за борба с триадите, местни регулировчици на движение, служители за работа с обществеността, бойни тактически единици, детективи от бюро за наркотици и естествено, цивилни с разрешение да посетят столовата, а значи в различна степен на алкохолно опиянение по всяко време на денонощието.

---

[1] Транквилант, за който се смята, че предразполага към пристрастяване. — Б.пр. ↑

[2] Относително ново лекарство (1986,) предписвано в началото за лечение на депресия, но впоследствие използвано крайно успешно в случаите на онези разстройства, за които дотогава са били прилагани само методите на психотерапията. — Б.пр. ↑

[3] Съкращение от restriction-fragment-length-polymorphism — сложен метод, използван в най-простата си модификация за диагностициране на доминантните и свързаните с пола на човека генетични болести: ДНК от соматични клетки на различните индивиди се третира с рестрикционни ензими, а резултатните фрагменти се подлагат на електрофореза, сортират се по размери и след маркиране с

радиоизотопи се идентифицират; обработката по този начин на ДНК, взета от членовете на едно семейство позволява разпознаването на общи генетични увреждания (напр. хорейта на Хънтингтън). — Б.пр. ↑

[4] Съкращение от polymerase chain reaction (верижна реакция на полимераза) — съвременен метод на генното инженерство, състоящ се в клониране на големи количества ДНК от една ДНК молекула с цел по-лесното ѝ идентифициране. — Б.пр. ↑

[5] „Националистическа народна партия“ (кит.) — създадена от Сун Ятсен по време на революцията от 1911 с цел сваляне на династията Цин и създаване на република. След бурна история на вътрешнопартийни борби Гоминдан търси признанието на големите сили, но след Първата световна война получава само това на СССР. Влиянието на комунистите в нея се засилва, но през 1927 Чан Кай Ши ги изгонва от партията и започва борба за обединяване на Китай под лозунгите на Гоминдан. След Втората световна война комунистите надделяват и установяват контрол над континентален Китай, а Чан Кай Ши се изтегля с подкрепата на САЩ през 1949 на о-в Тайван, където дори след неговата смърт (1975) Гоминдан е управляваща партия. — Б.пр. ↑

10.

Монгкок е едно от най-гъсто населените места на земята. Според Чан кварталът предлагаше на човешките същества същото, което пещерите на Северно Борнео предлагат на прилепите: нисък наем, нулево ниво на безработица, убежище от хищниците. Деветдесет процента от живеещите тук или сами бяха избягали от КНР или бяха деца на избягали оттам. А понеже по време на Културната революция потокът бежанци се бе измервал с десетки хиляди седмично, ясно бе, че не бе имало никакво време за инфраструктурни промени в градски мащаб. Всъщност живеещите тук бяха благодарни и на това, че отходната канализация все още функционира. Туй можеха да се срещнат представители на всички китайски кланове и етнически групи: от мюсюлманите на Кашгар на запад до Чю-чоу от Шанту на юг, от монголите на далечния север до шанхайците от крайбрежието. Освен това имаше сикхи от Северозападната граница, гурки от Непал, филипино, англичани, американци и французи. Единствената националност, с която Чан никога не се бе сблъсквал в Монгкок, бяха японците. Но и това си имаше обяснение: в Монгкок все пак няма игрища за голф.

Много от сградите бяха незаконно построени, а в останалите пък се вихреше незаконен бизнес. Над магазини за домашни питомци имаше процъфтяващи ресторантчета; автосервизи продухваха с отработени газове ателиета за химическо чистене в съседство с тях; фабрики за конфекция, натъпкани в обикновени стаи, бълваха облекло с фалшиви етикети на известни модни къщи, но с качества достойни за оригиналите; гаражни помещения даваха подслон на часовникари, способни да изработят само за четиридесет и осем часа хиляди бройки от любимия ви модел; аптеки продаваха лекарства по предписание, без да се интересуват от рецептата; на всичко отгоре едва ли имаше наркотик на този свят, който не би могъл да се купи тук, стига да знаете къде да го потърсите. Чан и останалите му колеги от отдел „Убийства“ бяха съгласни в едно: тяхната задача бе много по-лесна,

отколкото ако трябваше да се борят с наркотиците, контрабандата или стоката менте, защото в последния случай списъкът на заподозрените щеше да бъде идентичен с този на живеещите тук.

Районният полицейски участък в Монгкок заема внушителна сграда на пресечката на „Принц Едуард“ и „Натан роуд“. Доколкото бе известно на Чан, Едуард бе най-малкият син на английската кралица, комуто тепърва предстоеше да превърне личния си живот в сапунен сериал от международен мащаб. Колкото до Натан, той нямаше ни най-малка представа кой може да е той, макар несъмнено да ставаше дума за велик представител на бялата раса, живеещ на друго място, естествено. Всъщност европейците бяха доказали своята гениалност, опреше ли до даване имена на заграбена от тях територия: Ню Йорк за земите на алгонкуините^[1], Джордж Таун за всичко, което не е било кръстено Виктория или Албърт, Америка на името на италианец, объркал се до степен да си мисли, че е в Индия. Подозираха ли Едуард и Натан, че денем и нощем ги тъпчат милиони чифтове крака на дребни азиатски престъпници? Пукаше ли им изобщо?

Двамата с Астън излязоха през главния вход на участъка, вляха се в тълпата и мигновено бяха разделени един от друг. И подобно на труповете в цистерната им беше трудно да опазят физическите граници на телата си, такава бе силата на човешкия поток, който те подхващаше, за да те превърне в частица от себе си и да те понесе като безлика кръвна клетка по булеварди, тротоари, улички, мазета, магазини, автобуси, коли и такситата. А настъпеше ли време за обяд, тогава човешките същества като облак скакалци покриваше със задушаваша сила всички отвори на града. Чан изведнъж се почувства неразделна част от стълпотворението. И се сети с благодарност за онова нещо, наречено ДНК, и представляващо върховното доказателство за уникалността на личността... макар че го имаха и плъховете. Купи си цигари на ъгъла от познатия му продавач и зачака появата на Астън на входа на метрото.

Астън го търсеше с поглед, опитвайки се да надникне над главите на тълпата. Те слязоха заедно с ескалатора и се запромъкваша напред по опашките. Подземната железница беше единственият вид обществен транспорт, оставащ непарализиран от задръстване по това време на деня.

Скамейките във вагоните бяха от неръждаема стомана и толкова гладки, че ако ги нямаше останалите пасажери, човек сигурно би се плъзгал от единия им край до другия. За щастие чак толкова усамотение бе немислимо. Чан и Астън се озоваха приковани в изправено положение, с напълно парализирани двигателни функции от притискането в телата около тях. Единствено мускулите на очните им ябълки се радваха на пълна свобода. Чан застина с лице, извъртяно леко нагоре, обречен да съзерцава до примаяване картата на метрото. За кой ли път установи, че английските имена губят непрекословно състезанието с китайските: Лай Чи Кок, Уотърлу, Даймънд Хил, Цим Ша Цуи, Цуен Ван, Чой Хун.

От Адмиралтейството нататък продължиха пеша. Тълпите по остров Хонконг бяха не толкова кръвожадни, макар минималната разлика да бе доловима само от местните жители. Главното полицейско управление на Арсенал стрийт представляваше комплекс от четири сгради, с конични оръдейни кули върху стените в ъглите на периметъра, създаващи впечатление за вълшебен замък, където полицаите можеха да се спасят от връхлитащите тълпи. На всичко отгоре вътре имаше климатична инсталация.

Чан спря за момент на пропуската в „Арсенал хаус“. Беше поискал изработването на тримерни скулптури на Поли, Джекил и Хайд под формата на гипсови бюстове. Поръчката беше скъпа и той очакваше да му откажат. Вместо това бяха му върнали заявката още същия ден, при това парафирана от самия комисар.

Той телефонира на Анджи — художничката на щат към Управлението — чието ателие заемаше част от коридора, отделена на бюрото за идентификация, после помоли униформената жена на пропуската да позвъни в съдебномедицинския отдел. Зъболекарят — той беше на половин работен ден и поддържаше частна практика в кабинет на две преки оттук — вече го очакваше. Взеха асансьора и слязоха от него в коридор, носещ всички характерни белези на правителствена служба: оловносив линолеум, стени в бозав цвят, чиято боя се бе стекла надолу като лава и бе застинала на вълни. В дъното на коридора имаше врата с надпис „Правителствена лаборатория“.

Лабораторията притежаваше собствена приемна. Услугите, които се извършваха тук, бяха: одонтология, токсикология, съдебномедицинска антропология, серология^[2]. Бюрото по балистика

и идентификация на огнестрелно оръжие се намираше в друга сграда. Изследванията в по-редките дисциплини се извършваха срещу хонорар от частни експерти и точно такъв бе случаят с одонтологията, макар с течение на годините правителствената лаборатория да бе успяла да създаде свой автономен потенциал в повечето клонове на съдебната експертиза.

Д-р Лам бе в малката лаборатория, навътре от приемната. Чан отбеляза бялата манта, дебелия лещи на очилата, твърдите черти на стария професионалист, задебелял към болката. Е, ако не към своята, то със сигурност тази на другите. Върху гетинаксовия плот на работната маса имаше три челюсти. Всяка от тях бе грижливо идентифицирана чрез червен етикет с черен номер. До тях се виждаше папка с копие на собствения му доклад.

— С какво мога да ви помогна?

Чан запали цигара, видя надписа, че пушенето е забранено, изгаси я и не можа да сдържи неволния си тик.

— Голям доклад, наистина чудесен. Много ни помогна. Имам само няколко въпроса. Хм... знаете ли, интересува ни състоянието на зъбите — как му казвате вие... стоматологичен статус? — от момента, преди да бъдат изтезавани и убити. Също така, интересува ни какви поражения са били нанесени на зъбите и челюстите по време на самото убийство. — И поддавайки се на вечното си чувство на притеснение при разговор с непознати, той се обърна към Астън: — Нали така?

Астън кимна.

— Както и числата. Не сме много наясно с тях.

— Числата? — недоумяващо сви вежди д-р Лам и прелисти доклада си. — Какви числа?

Астън извади тяхното копие и продиктува:

— „31, 32, 16 и 17 са с липсваща амалгама.“

Лам премести погледа си от Астън върху Чан:

— Вие никога ли не сте имали преди работа със съдебномедицинска одонтология?

Чан се прокашля и с труд се въздържа да не извади нова цигара.

— Не съвсем. Не и в Монгкок. Там хората рядко се хапят. Идентифицираме жертвите обикновено по картите им за самоличност, понякога по отпечатъци от пръстите им. Питайте ме за отпечатъците:

затворени и улнарни контури, делти, ръбове, разклонения, дъги... Разбирате ли, обикновено знаем коя е жертвата, но невинаги ни е известно кой е извършителят.

Лан бутна очилата си до упор в основата на носа си. Бяха толкова дебели, че очите му изглеждаха неестествено уголемени и деформирани. Човек имаше чувството, че гледа две овални рибки в аквариум.

— Разбирам. Добре, вижте това... — Той отвори куфарчето си и извади от него ламинирана диаграма на човешката уста. — Много е лесно. По-лесно е дори от дактилоскопията. Човешката уста има трийсет и два зъба. Половината от тях са на горната челюст, наричана максила, другата половина — на долната, известна като мандибула. Освен това едната половина са отляво, другата — отдясно. Ясно ли е дотук? Така... Възприето е да броим, започвайки с горната челюст от дясно наляво, после се спускаме на долната челюст и продължаваме от ляво надясно. По този начин трети горен молар номер едно опира в трети долен молар номер трийсет и две. Пломбите по кътниците на бялата жена или липсваха, или бяха силно ерозирани.

— Това може ли да бъде доказателство за упражнено насилие?

— В никакъв случай. Може да бъде само индикация за занемарена хигиена на устата. Тази жена на младини се е радвала на първокласно зъболекарско обслужване. Но по-късно е спряла да се грижи за зъбите си. Следите от насилие трябва да се търсят на други места. — И той вдигна най-голямата от трите челюсти: — Например тук.

Д-р Лам нагласи челюстта в лявата си ръка, отвори я и посочи с показалец горните и долни предни зъби:

— Наредих да изработят тези пластмасови отливки от челюстите на покойните. Както се забелязва и четирите предни зъба са счупени. — Той почегърта зъбите с нокът. Пластмасовите кости завибрираха като метрономи. — В устата на жертвите остатъците и от четирите предни са с остри краища. Ръбовете не са успели да се загладят от употреба. Следователно счупванията са съвсем пресни. Ето, вижте и тук.

Той остави челюстта на масата и тя зловещо щракна. Двете ѝ части се разтвориха в мрачно ухилване. Експертът взе следващата

челюст и им демонстрира същите поражения. Те бяха налице и в третата. И трите жертви бяха с избити до един предни зъби.

Чан се почеса по главата.

— Може ли да запаля? Тук сме сами...

Лам сви рамене.

— Правете каквото искате. Но това е лошо за зъбите ви. Отлаганията от цигарен дим ускоряват процесите на гниене.

Чан запали и с облекчение вдъхна. Беше благодарен, че от всички наркотици никотинът въздейства на мозъка най-бързо. Чел го бе някъде.

— Само че това е лишено от логика, не разбирате ли? Искате да пребиете някого... добре. Жените са особено чувствителни към пораженията на устата, както и на лицето изобщо. Но ако смятате да убиете трите жертви, като ги смелите в месомелачка, защо ще им чупите предните зъби?

Лам седна, облегна се и сложи малките си ръчички върху корема. На Чан му се стори, че долавя блясък на самовлюбеност, подхранвана от професионална надменност.

— Не мисля, че някой е чупил зъбите им.

— Така ли? — Чан дълбоко всмукна за пореден път, надявайки се ободрителният ефект на дима да се задържи.

— Ето.

Лам отново взе в ръка най-голямата от трите челюсти. Разтвори я широко. Държейки я в това положение, той прекоси лабораторията, отиде до малка библиотечка със стъклени вратички, плъзна едната от тях встрани и се върна с книга в другата ръка. Сложи я в устата на Поли и я накара да я ухапе.

— Както сами можете да забележите, след счупване зъбите оставят относително равна ухапка. Резците не стърчат над другите зъби.

— Е, и? Да не искате да кажете, че и трите жертви са ухапали един и същи камък, скрит в супата им от фиде?

Лам спокойно седна на мястото си, без да изпуска книгата с челюстта.

— Помислете сами. Както знаем, те са били смлени. Живи. — И той отново затвори зъбите върху книгата. — Смлени живи! —

Зъболекарят изгледа последователно и двамата, за да се убеди, че разбират смисъла на думите му.

Чан стисна силно рамото на Астън. Виждаше как истината постепенно осенява младия мъж, който така силно обичаше жените, и как след разбирането идват гневът и отвращението. Чан също чуваше в главата си писъците ѝ, разкъсващите душата писъци, които убийците се бяха опитали да заглушат по някакъв начин... например чрез поставянето на нещо твърдо... да речем, парче дърво, метал, или пластмаса между зъбите ѝ. И когато болката бе станала непоносима, тя едва ли бе забелязала, че стиска конвулсивно малките си красиви зъби със сила, достатъчна да ги строши.

В лабораторията беше студено... сигурно от климатика. Студено и влажно. Пребледнелият като лист хартия Астън изглеждаше като че ли стените го притискат от всички страни. Чан го стисна за ръката.

— Качи се горе. Излез на чист въздух. Идвам след минутка.

Когато той излезе, Чан взе една от двете останали челюсти, нагласи я между палеца и показалеца си и я затвори върху ръба на другата си длан.

— И тримата...?

Лам кимна.

Това се случваше неизменно всеки път с поредния новак, тропосан на Чан. Младите англичани идваха в Далечния изток, търсейки приключения. Вместо това загубваха девствеността си — онази ягодово-сметанова невинност, без аналог в цяла Азия. Даже децата и колежите източно от Атина знаеха, че животът се състои от винтове и гайки, болка и страдание, глад и ярост. За щастие Астън бе последният. Англия беше прекратила набора на полицаи за колониите си още през 1997.

Намери го в карето на заграденото от блоковете вътрешно пространство, но момчето изглеждаше напълно различно. Непостижимо как бе успяло да отслабне само за пет минути. И да се състари с десет години. Младежката му жизненост — всички я бяха намирала за така очарователна — най-сетне се бе сблъскала тежко с азиатската стомана. Сините му очи бяха нефокусирани, устните — силно стиснати, кожата му бе придобила неприятен червеникавокафяв оттенък. Всъщност приземяването се отразява по различен начин на различните хора.

— Добре ли си?

— Малко не на себе си... нищо сериозно.

Чан извади две цигари, запали ги и подаде едната на Астън.

— Дръпни си, ще ти помогне. — Астън кимна със съмнение и пое цигарата. — Наистина, това помага на нервите.

Той проследи как англичанинът всмуква. Видя никотинът да връща живота в погледа му.

— Този зъболекар е истинска путка. Изобщо не бе необходимо да ни прави демонстрации.

Астън го погледна и изтри с ръкав влагата от очите си.

— Благодаря ти, шефе.

Чан предпазливо го докосна по ръката.

— Защо не ме почакаш тук. Искам да взема онези бюстове, ако са готови.

Астън кимна. Чан се молеше да не се издрайфа в двора на полицейското. Не че имаше нещо против, но знаеше, че останалите китайски ченгета никога няма да оставят англичанина да забрави този епизод от живота си тук.

Австралийката на име Анджи, която работеше като художник към отдела за съдебномедицинска експертиза, имаше ателие на трети етаж, непосредствено до бюрото за идентификация. Полицайте обичаха да я навестяват. Човек едва ли би я описал като красива, но тя излъчваше точно онова меко женско обаяние, което обикновено биваше избивано от кадетки още по време на първите шест месеца от обучението им.

Вместо бюро, телефон и папки, тя притежаваше триножник, тебешир, мека четка, въглен, ацетатни бои и обилна естествена светлина. Предпочиташе да работи колкото може по-близо до прозореца. Под ръката ѝ смъртта отстъпваше пред живота, а неизвестният беглец придобиваше черти, които можеха да бъдат показани на очевидци. Съвсем страничен продукт на работата ѝ бяха шаржовете, които мъжете обичаха да показват на съпруги и приятелки като доказателство, че и полицайте са хора.

Чан я бе убедил да нарисува Сандра в ранните години на брака им. И беше запазил скицата. Кой знае защо, семплата рисунка му се

струваше по-жива от всичките ѝ фотографии. Анджи бе съумяла да хване очите ѝ: големи, европейдни, леко лукави, гладни.

— А... — каза Анджи, като видя Чан. — Мъжът, който обича да мисли триизмерно.

Чан се усмихна. Всички харесваха Анджи.

— Готови ли са?

— Ще се изненадаш, но да. Но ще ти струват една бира. Не бях правила гипсови отливки от векове. Интересно предизвикателство. Както още Микеланджело е изтъкнал, тримерното не е като двумерно. Наложил се да остана чак до тази сутрин, за да ги свърша. Искаш ли да ги видиш?

Анджи прекосил стаята до тежкия лакиран шкаф и извадил от него три идентични кубични кашона.

— Обърни се с гръб.

Чан послушно се обърна към прозореца. Загледал се в скицата на молберта. Китаец малко над четиридесетте, смръщил ниското си чело. Спомнил си за серийния изнасилвач в района на Джънк Бей и за свидетелските показания на очевидци, до един споменаващи тип със смръщено ниско чело.

— Окей, сега можеш да гледаш.

Абсолютна истина: трите измерения бяха нещо съвсем различно от двете. На масата, поставена между двамата си китайски партньори, безгрижно се усмихваше Поли. Джекил и Хайд се бяха получили по-сериозни, но напълно щастливи да бъдат край нея. В книгите на древния таоизъм някъде беше казано, че всички проблеми на човек произтичат от притежаването на тяло. Е, тези тримата се бяха освободили от главния си проблем.

— Отлично.

Анджи се усмихна. Свали перуките, прибра бюстовете обратно в кашоните, затвори ги и сложи перуките върху тях.

— Чарли, знам, че всичко свърши отдавна, но страшно съжалявам за случилото се между теб и Сандра. Знам колко много тя... ъ-ъ..., съжалявам наистина.

Чан сви рамене:

— Не е лесно да си жена на полицаи. Поне в Хонконг...

— О, не обвинявай нито себе си, нито полицията. Виж, наистина не ми е работа, но тя си беше... не знам как да го кажа... скиталец,

приходяща? Готина, мила, но неспособна да се задържи на едно място. Повярвай ми, усещам това — нали съм австралийка. Ние не знаем много, но такива като нея ги разпознаваме от пръв поглед.

Чан отмести поглед от кашоните и с удоволствие посрещна усмивката на Анджи. Мъжете говореха за нея, обожаваша я, фантазираха си разни неща, но по особен начин. Тя притежаваше способността да им връща разума, да ги прави спокойни и щастливи — мека, с голямо сърце, възпълна, неамбициозна, австралийка. В Хонконг хората по една или друга причина непостигнали максимума на възможностите си, се ценяха като злато.

Анджи сложи кашоните един връз друг, за да му бъде по-лесно да ги носи.

— Не забравяй, дължиш ми бира — и тя му се усмихна.

Чан вдигна купчината и кимна. Поколеба се за миг. Сети се, че сестра му крайно настойчиво го бе поканила на парти, организирано както тук казваха „за стопляне на дома“. Съпругът ѝ и богатото му адвокатско обкръжение щяха да бъдат там. Щеше да ги изненада, ако се появише в компанията на жена. Но поне щеше да има с кого да си говори. Остави кашоните обратно и приглади с пръсти косата си. Не беше правил това, откакто Сандра го бе напуснала. Изненада се колко трудно е станало.

— Ако си свободна довечера аз трябва да отида на парти. Сестра ми иска — купили си нов апартамент. Не е необходимо да стоим там дълго. Ще се радвам. Искам да кажа... ще ти бъде много благодарен. Ще бъде страхотно, ако можеш да се освободиш. Ще се измъкнем рано и ще отидем да пием някъде бира.

Анджи се усмихна:

— Чарли, това е прекрасно. Наистина. Нямам търпение.

Когато се озова отново във вътрешния двор, Чан даде на Астън кашоните. Запазването на достойнството изискваше да намерят свободна полицейска кола, която да ги върне на каулунската страна на залива, но даже с пусната сирена това щеше да им отнеме поне час. Беше видял през прозореца на ателието на Анджи колко бавно пъплят колите в посока на подводния тунел. Никаква сирена не би могла да раздвижи такова задръстване — хората просто нямаше накъде да се

отместят. Докато вървяха по „Локхарт роуд“, Чан зърна за миг Райли, седнал на задната седалка на заклещена в застиналия трафик полицейска кола. Престори се, че не забелязва енергичните му жестикулации.

На път към метрото Астън едва не изпусна Джекил и Хайд. Чан здраво стискаше Поли, притисната в тялото му от тълпата във вагона.

---

[1] Голяма група от неколкостотин племена, населявали района на Канада, южно от залива Хъдсън, между Скалистите планини и Атлантическото крайбрежие, и с малки изключения онази част от днешните САЩ, която се простира северозападно от Тенеси и Северна Каролина. — Б.пр. ↑

[2] Наука, занимаваща се със серумите, в частност техните реакции и свойства. — Б.пр. ↑

11.

Партито се оказа много по-лошо, отколкото бе предполагал. Мъжете адвокати и бизнесмени — китайци и британци — говореха за пари и отлежали марки вино в компанията на овесени по ръцете им жени, облечени в рокли с ниски деколтета и накичени с перли. Адвокатките, отдали предпочитане на делови костюми в по-сдържани цветове, споделяха една с друга негативните си оценки за своите колеги мъже и чакаха да видят кой ще се опита да ги прелъсти. Поне половината хол бе запълнена с китайци, които Чан без затруднение идентифицира като по-богати дори от адвокатите — и те бяха облечени в същите дрехи и носеха същите скъпи бижута, но за разлика от останалите, погледите им не издаваха никакъв интерес дали са успели да впечатлят колеги или потенциални клиенти. Тези хора се чувстваха напълно уютно в замъците си от пари в наличност и смятаха, че по-скоро е задължение на света да се опита да ги впечатли по някакъв начин.

Чан знаеше, че е обект на оценка. Някакво вътрешно чувство му показваше какво означават епизодичните мигновени погледи към него, съпоставката на личността му с универсалната скала на парите... и последващото му отхвърляне със сардонично извъртане на главата. Облеклото играеше голяма роля за бързата ориентация. Мъжете наоколо носеха костюми на Кент и Къруен, Ерменеджилдо Зеня, Ив Сен Лоран, докато Чан бе облечен в „касапско райе“ на бяло и синьо, което макар модно, когато го бе купил за венчавката на Джени, сега имаше ясно забележими кръгове от пот под мишниците, а на левия ревер даже личеше малко петно. Но дори това не би представлявало проблем, ако подобно на тези хора и той бе живял с достатъчно много пари, за да придобие отличителните забавени движения и мекотата в реакциите — маниери, школувани след ежедневно плуване в басейн от течно злато.

Вместо това, цялото му същество излъчваше онази особена грубоватост, така жизнено необходима на хората, принудени да живеят

в ежедневен контакт с убийства. Когато Анджи отиде в тоалетната, той се облегна на една стена с чаша бира в ръката и започна да извлича от паметта си образите на убийците, с които работата му го бе сблъсквала: майстори на револвера и на кинжала, на гаротата, тоягата и десетсантиметровия касапски нож за разфасоване. Заниманието му би било чиста загуба на време в ежедневния сблъсък с битови конфликти и гангстерски вендети, но бе така полезно при мероприятия от рода на това семейно парти.

Сновящите насам-натам китайски сервитьори, наети конкретно за случая, го разсейваха. Със зорки погледи, достойни за пилоти изтребители, те забелязваха всяка празна чаша дори в другия край на стаята и ловко се приближаваха изотзад за доливане. Безукорните маниери и съвестната работа им правеха чест, но потискаха Чан. Когато бе на седемнайсет, леля му предложи да избира между две кариери: на полицай и на сервитьор. Така че днес той можеше като нищо да бъде един от тези сервилно усмихнати млади мъже, криещи зад приветливата фасада злите си помисли.

Анджи се върна и той я разведе из апартамента, задържайки се в празните стаи. Новото жилище беше прекалено голямо за двама стопани и необходимата прислуга, но точно такава бе идеята. Никакви скъпи италиански мебели — впрочем сестра му и съпругът ѝ отдавна притежаваха такива — не можеха да предадат на интересувания се по-изразително съобщение от апартамент с площ триста квадратни метра. Повечето семейства се задоволяваха с една десета от това. В Хонконг истинското богатство намира изражение в размера на притежаваното пространство.

Чан бутна вратата към четвъртата спалня и чу лек шепот, последван от едва доловимо ахване. Анджи се дръпна, но Чан невъзмутимо влезе достатъчно навътре, за да види двойка — западняк и китайка — притиснати в задушаваща прегръдка. Всъщност, доколкото се виждаше някаква гола плът, тя принадлежеше основно на мъжа, чиято риза почти се бе смъкнала. Той беше опрял гръб в прозореца, а жената се бе притиснала върху него. Тя усети влизането, обърна се към Чан, повдигна вежди и отново насочи вниманието си към мъжа. Чан зърна за миг издължено китайско лице, после видя пръснатата върху гърба ѝ гъста черна коса, атлетичните рамене, връз които бе метната преливаща като планински ручей сребриста рокля, с

деколте, разкриващо осемдесет процента от прешлените на гръбначния ѝ стълб. Той внимателно притвори вратата почти докрай, след което изненадващо я захлопна със злоба. Анджи се усмихна.

Двамата се върнаха при партито, но четиридесет минути по-късно и Анджи бе принудена да признае, че ѝ е втръснало. Жените се хилеха на евтината ѝ памучна рокля, а британците превзето страняха от австралийския ѝ акцент. Китайците на свой ред безпогрешно забелязваха, че зад нея не стоят пари и повече не ѝ обръщаха никакво внимание.

Чан посочи с брадичка към вратата:

— Да си вървим, а?

Анджи го дари с благодарна усмивка.

— Не-е, няма ми нищо, спокойно ще издържа още двайсет минути. Няма ли най-сетне да поговориш със сестра си и зет си?

— Мисля, че трябва.

— Нали затова сме тук.

Чан неопределено сви рамене:

— Партита, приеми... Честно казано, представа нямам защо реши да ме покани.

Анджи го погледна изненадано:

— Тя ти е сестра, Чарли. Обича те, приятел.

— Сигурно си права.

Той се озърна, откри с поглед познат криминален адвокат, който да ѝ прави компания, представи ги и тръгна за кухнята с надежда да открие Джени. Оказа се прав — тя наистина беше там, за да проконтролира работата на филипинска прислужничка. Мъжът ѝ, Джонатан Вонг, разговаряше с известна китайка, чието лице бе познато на Чан от статия във вестника за така наречените „глитерати“^[1]. Позна я не само по лицето, но и по роклята: беше сребриста и струеше като вода в планински ручей.

— Това е моят шурей, прославен детектив — възвести Вонг в секундата, в която го видя. — Чарли Чан, нека ти представя Емили Пинг.

Чарли се насили да изобрази на лицето си усмивка за фамозната китайка, която го погледна право в очите, намигна му и подаде ръката си:

— Приятно ми е да се запозная с вас.

Чарли се огледа, но не видя в кухнята русокосия ѝ приятел. С изключение на филипинката, тук имаше само китайци.

— Здравсти. Виж, бих искал да...

— Сигурно е много вълнуващо да имаш адвокат и детектив в семейството — прекъсна го Емили Пинг. — За какво разговаряте обикновено?

Беше много висока за китайка — над метър и седемдесет — но щеше да бъде забележителна жена при каквато и да е височина. Черната ѝ коса бе вчесана назад, челото ѝ бе високо, деколтето на роклята отпред съперничеше на това отзад, но от тази страна разкриваше две доста трудни за игнориране полусфери от слонова кост, позата ѝ бе изправена, а челюстта ѝ толкова изнесена напред, че на нея спокойно би могло да се окачи червен китайски фенер. По-скоро войнствена, отколкото женствено предизвикателна, прецени за себе си Чан. Внимателното вглеждане разкриваше, че е по-възрастна, отколкото човек би допуснал на пръв поглед. Втората половина на трийсетте, но на живот, прекаран в непрекъснат, пряк и близък досег до много пари и много власт — само изключително богатите бяха способни на такова безсрамие. Тя го изгледа за миг с лишена от конкретност похот, после се усмихна. Блондинът ли? Изяден, изплют и окончателно забравен!

— А, неговите случаи са по-интересните. Всъщност, говорим само за неговата работа, моята е толкова скучна, че думите са слаби да го изразят. — Вонг говореше на английски с безукорен оксфордски акцент. Преструваше се, че не забелязва пламтящия поглед в очите на Емили.

— Добре, върху какво работите в момента? — обърна се Емили към Чан.

— Убийствата с месомелачка. Може би сте чели за тях. Трина души натъпкани насила в промишлена месомелачка.

Жената беше от коравите. Тя само примигна, после отново се усмихна:

— Колко интересно! Да, спомних си. Не беше ли в Монгкок?

— Къде другаде?

— И разкрихте ли убийците?

Противно на желанието си, властността в маниерите ѝ му въздействаше. Той извади пакет „Бенсън енд Хеджис“, распечата го,

чукна го в дланта си, дръпна изскочилата цигара с устни и я запали с вече готовата запалка в другата ръка — всичко с ловкостта на дългогодишна жертва на никотина. После вдигна поглед към безстрашните китайски очи. За негова изненада интересът, който видя в тях, му се стори искрен.

— Не, дори не знаем кои са жертвите. Никакви отпечатьци, никакви документи за самоличност — нищо, за което да се захванем. Накълцани са. Разполагаме единствено с цистерна, пълна с кайма за хамбургери от човешко месо.

Не спомена за главите.

Всички в кухнята бяха спрели работата си и захласнати го слушаха. Разнесоха се леки писъци, по-твърдите гнусливо се смръщиха, и само Емили Пинг не реагира. Беше разгадала намерението му да я провокира и това явно я развеселяваше. А може би тази жена обичаше кървавите истории? Богатите доста често имат странни вкусове.

Чан се обърна към Джени и я дръпна в ъгъла.

— Съжалявам, трябва да тръгвам — каза ѝ го на кантонски, използвайки подходяща интонация, за да предаде твърдостта на решението си.

Тя изкриви лице.

— Толкова ли е непоносимо? Джонатан нямаше избор — трябваше да покани тези хора — за него това е и бизнес. Ти си ми единственият истински гост.

— Не ти вярвам. Всички те обожават, а ти си идеалната домакиня. Виж какво, тръгвам си само аз, нали така? Убеден съм, че всички те са прекрасни хора: чудесни, сърдечни, скромни... е, както повечето милиардери.

Джени го погледна умолително.

— Постой още! Нека се махнем за малко оттук — искам да поговоря със свой човек, а имам и новини.

Не скриваше, че го обожава. Той забеляза, че Вонг внимателно я наблюдава и долови в погледа му вечното оплакване на съпруга: „Мен ти никога не гледаш по този начин!“.

— Окей.

Чан я последва по познатия му коридор и в крайна сметка двамата се озоваха в същата стая, където само преди малко се бе

разиграла сцената с прелъстяването на блондина. Той дори долови остатъчната миризма на секс и парфюм и ѝ разказа за случилото се, докато влизаха в спалнята.

Джени затвори вратата откровено намръщена.

— Тя има страхотен апетит. По-добре да заключа. Не знам в какво ще ни обвинят хората, ако някой случайно влезе тук. — Тя го погледна закачливо и повдигна въпросително вежда.

После щракна резето, хвана го за ръка и го поведе към малкия прозорец в задната част на апартамента, от който се разкриваше великолепен изглед към планината. В стаята цареше полумрак, нарушаван само от светлината, процеждаща се от осветлението около блока и уличните стълбове по протежение на планинския път. На всеки трийсетина секунди някоя кола стигаше на определено място в завоя по склона и директно осветяваше с фаровете си стаята. Той стоеше неподвижно, докато сестра му, без да усеща какво прави, развълнувано мачкаше ръката му. Роклята ѝ беше тъмночервена и това приятно контрастираше с черната ѝ коса. Беше скъпа като роклите на останалите гостенки, но на нея стоеше двойно по-добре. Беше застанала толкова близко до него, че можеше да вдъхне аромата на парфюма ѝ, под който се долавяше познатия от детството му аромат на мускус. В някои случаи миризмата може да бъде като отпечатъците от пръсти.

Гласът ѝ бе висок, но гладък и уверен — беше си родена принцеса, за която не е трудно да омае, когото пожелае. Стига, разбира се, да е в настроение. А тази нощ в погледа ѝ се долавяше някакъв особен блясък.

— Двамата с Джонатан имаме проблеми. Не съм сигурна още колко мога да издържа тази наситена светска програма. Миналата седмица сериозно се сдърпахме, когато отказах да нося тройната перлена огърлица, която ми купи.

— Какъв егоист.

— Не знам дали той ме разбра, но аз просто не съм съгласна да играя ролята на домашния пудел. Не че имам нещо против да каним гости от време на време, но при нас е всяка вечер, като понякога коктейлът на едно място преминава във вечеря на друго и всичко това е толкова... изкуствено. Какво се хилиш?

— Проблемите на богатите — как наистина издържаш?

— Говоря ти сериозно. Ще трябва да намерим компромис.

— Два реда перли?

— Глупчо... Знаеш ли, понякога се усещам, че изменям на мама. Той запали цигара, без да ѝ предлага.

— Е, това вече ми се струва малко пресилено.

— Така ли? Добре тогава, ти, който си израсъл на улицата и всичко ти е ясно, забеляза ли нещо особено в гостите ни тази вечер, особено китайците?

— Нищо друго, освен богатството, арогантността и липсата на дълбочина. А и още нещо: тези хора до един ми се сториха напълно щастливи.

Тя понижи глас:

— Точно така. Това са хора главно от обкръжението на Емили. Джонатан ги покани заради нея. Нейният бизнес основно е с КНР и тя доста се има с една важна клечка — генерал Циян. Само два месеца остават и комунистите ще навлязат тук с маршова стъпка, а тези хора умират от щастие и изобщо не им пука. Човек би могъл да очаква, че само произнасянето на думата „юни“ би следвало да ги невротизира. Нищо подобно. И знаеш ли защо? Защото това са хора, които живеят благодарение на създадените връзки, *гуанци*, както го наричат всички сега, с убийците от другата страна на границата. И вече са обезпечили живота си и след юни. Ето, затова са толкова щастливи.

Чан сви рамене:

— Героичната съпротива не предлага никаква възможност за забогатяване. Тези хора са умни: за да оцелееш при нашествието трябва да се сприятелиш с нашественика.

Джени се озъби:

— Не мога да повярвам, че наистина мислиш така. Говориш го, защото знаеш, че за зло или за добро аз съм вързана с тези хора. Но за мен това си е колаборационизъм. — И тя го погледна право в очите: — Ти ги ненавиждаш също като мен. Не знам, може би дори повече. И не одобряваш Джонатан. Защо тогава ме подтикна да се омъжа за него?

Чан усмихнато я погледна — сестра му несъмнено знаеше китайския отговор на този въпрос. Едва бе навършила двайсетте и хубостта ѝ я беше издигнала над останалите от тяхната класа. Но не беше само това — младата красавица се бе оказала и родена аристократка. Защото не беше само красотата — тя притежаваше

естествена грациозност, бе елегантна и имаше осанка, която просто я открояваше сред другите. Щеше да бъде истинска глупост да не се възползва докато може от това, което има. Колко много бяха красавиците от тяхното съсловие, които свършваха в барове и нощни клубове? Чан намираще за непоносима мисълта да се примири с подобна съдба на сестра си. Нямахше какво да се прави на романтичен за нейна сметка — неговият дълг беше да я спаси от бедността и срама, и той изпълни дълга си, демонстрирайки необичайна проникателност, като я убеди да се яви на конкурс за красота. Но подбра такъв, чието име бе символ на почитеност: „Мис Хонконг“. Беше го спечелила естествено и богатите ухажори, появили се на следващия ден, можеха да изпълнят цял дом. За щастие Джени се оказа с вкус, защото не всички отговаряха на изискванията ѝ. Джонатан бе измежду най-симпатичните.

Сега сестра му беше обезпечена за цял живот — дори бракът ѝ да се разпаднеше, част от състоянието на Вонг ѝ се полагаше по право. Чан още се гордееше със себе си. Та нима бракът с просяк би се оказал по-малко буреносен?

— Окей, той беше добра партия, а ти беше върхът. Добре, сега новината. Вероятно съм бременна.

— У-у-у... — едва се сдържа Чан.

— Бих искала и аз да чувствам подобен възторг. Да разбирам ли, че си доволен?

— Естествено, че съм доволен.

— Ще бъдеш кръстникът.

— Голяма чест.

— И в допълнение към обичайните ти задължения като такъв, ще искам да се погрижиш от него или нея да стане истински човек. Защото само ако забележа да се преструва като онези нещастници там, чакат те големи неприятности!

— Съгласен. Ще бъда чичо „почтеното ченге“. Ще прекарваме уикендите в моргата.

Тя се засмя и го целуна, хвана го за ръцете и се загледа право в очите му. Това го притесни и той опита да се освободи, но тя не го пускаше. Едва сега забележа, че не носи перли и никакви бижута. Нямахше и нужда — нищо не можеше да направи шията ѝ по-прекрасна.

— Никой не може да се сравни с теб — прошепна тя, преди да успее да ѝ попречи.

Той ѝ се закани с пръст, цъкна осъдително с език, отиде до вратата, дръпна резето и пусна Джени пред себе си. Двамата се върнаха в големия салон за приеми, който междувременно се бе запълнил.

— Дори не ми представи новата си приятелка — досети се Джени.

Чан потърси Анджи с поглед над главите на гостите. Откри я да говори с познатия им млад блондин, който вече беше безукорно облечен.

— Не ми е такава. Това е първата нощ... искам да кажа, че е колежка.

Джени се усмихна.

— Толкова се радвам. Надявам се да те отучи от цигарите.

Чан приглади косата си назад.

— Е, не е чак толкова сериозно.

Видя Анджи да казва нещо на блондина, без да откъсва поглед от него. Русокосият младеж — беше точно такъв — си тръгна, преди Чан да се приближи. Жалко, помисли си Чан, те така добре си подхождат. На всичко отгоре момчето изглеждаше австралиец.

— Вече можем да потегляме — каза Чан и почувства внезапно безпокойство: толкова много време бе минало, откакто бе забавлявал за последен път сам жена от бялата раса.

---

[1] Знаменитости, богати и известни хора, предмет на жълтата преса и клюкарските колони; шеговитата комбинация от английските думи *glitter* (блясък, пищност) и *literati* (писатели, учени, обикновено членове на малки затворени общества). — Б.пр. ↑

12.

Три часа по-късно Чан чакаше с Анджи на опашката за таксита пред „Бул енд Беър“. Наближаваше полунощ, но беше топло като в сауна. В пивницата Анджи внезапно се бе почувствала като у дома си и двамата не бяха забелязали изнизването на часовете. Беше забравил всичко, което му бе разказала. Имаше смътен спомен, че се бе отплеснала за семейството и Австралия и го бе засипала с нескончаем порой от анекдоти на спортна тема, които с напредването на вечерта бяха ставали все по-пиперливи. Повече от ясно бе, че я мъчи носталгия.

Никога преди не бе виждал жена да изпива толкова количество бира. Имаше нещо почти професионално в подхода, с който тя я изливаше в себе си. Освен това носеше на алкохол — въздействието му пролича само в един момент на стъпалата, когато бе залитнала и ако не я бе задържал, щеше да падне. В момента стоеше съвсем близко до него — един намек, който бе прераснал в нещо самоподразбиращо се, без никаква помощ от негова страна. Не искаше да я обижда. Как можеше да ѝ обясни, че е прекалено китаец, за да вкара жена в леглото още първата нощ? Или пък, че е нетипично чувствителен за края на двайсети век и пиянството на другия оказва инхибиращо въздействие върху него? Или че апартаментът му е подходящ за любов само между партньори с китайски габарити?

Ръката, с която го галеше, изведнъж трепна.

— Няма да ме заведеш у вас, нали?

Чан оцени усилието, което ѝ костваше да не изговори думите завалено.

— Не.

Тя се обърна към него и го прегърна през шията с двете си ръце.

— И защо не?

Той усети тежестта на бюста ѝ върху гърдите си, сякаш му доверяваше бремето на всички грижи от тук нататък.

— Не мога.

— Защо? Още ли страдаш по Сандра?

— Може би.

Тя свали ръцете си.

— Не ти харесвам.

— Напротив. Харесваш ми, и то много. Не може ли да говорим за това друг път?

По някакъв достъпен само на жените начин, тя съумя едновременно да се нацупи и усмихне.

— Добре.

— Мина ми през ума... ти знаеш, че мъжете те харесват. Сигурно има някой...?

— Не е толкова лесно, приятел — поклати глава тя. — Тук белите са подгонили китайките, сякаш няма да има утрешен ден, а най-светните измежду китайците са верни на расата си.

— Кое то значи, че оставам аз.

Тя го стисна за ръката и зарови устни в шията му.

— Ти си толкова напрегнат, Чарли. А това страшно ме възбужда.

Той усети малката ѝ ръка да се плъзва между бедрата му и умело да напипва очертанията на пениса му. Хвана я, дръпна я и понеже не му хрумна нищо по-добро, сложи я върху кръста си.

— Онзи русолявият получи ли телефонният ти номер?

Тя дълбоко въздъхна и без да скрива лекото си раздражение вдигна поглед към черното небе.

— Винаги на служба, така ли?

И в този момент той ги видя в съзнанието си: двама австралийци далеч от дома, забавляващи се един друг с вицове на тема ръгби и търсещи утеха в секс на пияна глава. Истината бе, че Хонконг само на повърхността изглеждаше повърхностен, тъп и преходен. Под тази повърхност се криеше бездънен океан на цинизъм, който след време започваше да плаши. А след това и да ужасява. А когато красивото русоляво момче и Анджи разменяха истории за хищната Емили Пинг и напрегнатия главен инспектор Чан, това щеше да бъде форма на своеобразно англосаксонско облекчение, че са се спасили от коварна клопка. Двамата щяха да надникнат един друг в сините си кръгли очи и да видят там... е, със сигурност щяха да видят дъното. Колко по-лесно щеше да се получи, ако Анджи бе проявила прямотата да си тръгне с него още на партито.

— Той ще ти позвъни утре — успокой я Чан и ѝ отвори вратата на таксито. Готвеше се да се качи на следващото, но се остави на внезапния порив да се разходи пеша до метрото. Освободено от заплахата за нежелано прелъстяване, съзнанието му мигновено се прехвърли на случая, който разследваше. Как казваше онзи една поговорка от Конфуций... дали не беше на Реймънд Чандлър...? „Никога не се занимавай със загадка, която вече е решена.“

С други думи, забрави предните зъби. Забрави приглушените писъци на неописуема агония. Защо обаче Поли, привлекателна представителка на западната раса, бе допуснала пломбите ѝ да изпадат? Ако бе обикновена небрежност, това я поставяше в определена категория от нейната среда. Каква например? Какво би могло да принуди една млада жена да позволи на безразличието да я завладее до степен да ѝ бъде все едно какво става с нея? Едва ли можеше да става дума за отхвърлена любов — не и в наши дни. Самозадоволеност, отвращение към работата или останала от юношеството жажда за приключения?

Всичко в крайна сметка опираше до наркотиците. Продажбата им можеше да обезпечи необходимите средства, пристрастяването към тях беше приключение, споделянето им осигуряваше компания, предписването им можеше да бъде единственото спасително лекарство. Незаконните наркотици бяха само върхът на айсберга. Ако се вземеха предвид барбитуратите и амфетамините, ако се добавеха към тях множеството антидепресанти — с други думи, ако се съставеше списък на най-популярните транквилайзери и изписваните с рецепта стимуланти, тогава щеше да се разбере, че става дума не просто за епидемия, дори не за пандемия, а по-скоро за пълна колонизация на човешката раса от търговците на химикали, започвайки с многонационалните фармацевтични компании на върха на пирамидата и стигайки до уличните пласъори на дъното. И всичко това се бе случило през последните години на двайсети век.

Размислите на тази тема бяха за Чан като медитация, стимулирана от петте изпушени цигари по пътя към дома. Когато излезе от метростанцията в Монгкок, Чан осъзна, че цигарите му са на привършване. Имаше само две цигари. Сети се, че е забравил да прибави тютюневите компании към списъка от врагове на човечеството. Впрочем също производителите на бира и на твърд

алкохол. Имаше ли изобщо поне един човек на тази земя, способен да обхване реалността с чиста глава? Защото някои мисли водеха до планини, прекалено стръмни за изкачване. Особено без успокоителен запас от никотин.

В малките часове на нощта улиците на Монгкок изглеждаха не чак толкова претъпкани. Беше дори възможно да се различат единични пешеходци, за разлика от вечните тълпи, макар азиатецът по природа да се плаши от самотата. Горещината явно бе развалила съня на всички. Влюбени вървяха ръка за ръка, точно както биха правили в ранна вечер, деца играеха, без да ги е грижа колко е часът, парцаливи старици просеха, загубили представа за времето. Ято скорци се стрелкаха около лампата на стълба, прилепи пикираха безразсъдно из въздуха. Единствено Чан бе абсолютно сам. Беше се отправил към малкия супермаркет на пряката до неговия блок, където продаваха английски цигари. Около петдесетгодишна жена — западнячка, изникна от сенките, когато мина покрай нея.

Запазеният от дните на безкрайно обикаляне из улиците като патрул навик запечати в съзнанието му кратко описание: около метър седемдесет и два, мръсноруса, шалварести черни къси панталонки, червена тениска, без сутиен, необичайно голяма чантичка за пари, увиснала на кръста, леко приведена походка, слаба с тежък бюст. Чувствена. По гуменки и чорапи — значи американка. Всеки друг в тази горещина би предпочел пластмасови джапанки, само американците изпитваха ужас от докосването до чуждата земя. Тъпо, но здравословно. Не се беше загубила, понеже не се интересуваше от уличните надписи, по-скоро бе целеустремена. Открояваше се. Туристите оставаха на острова или на Цим Ша Цуи, не в Монгкок. Чан се обърна веднъж, за да види лицето ѝ на светлината от близкия стълб. Подпийнала.

Жената го последва в супермаркета. Той отиде до края на един от редовете с изложена стока, за да подбере чай „Рикша“ в пликчета. Цигарите бяха под стъклен похлупак на касата в другия край на реда. Чан инстинктивно вдигна поглед към изпъкналото огледало против крадци и в същия миг я видя да слага в джоба си четвъртинка уиски. Притискайки ръка към големия джоб на късите си панталони, тя умело скриваше издутината. Чан се позадържа при чая. Случилото се представляваше предизвикателство към гражданския му дълг, но от

друга страна, собственикът на магазина — богат китаец Чю-чоу на име Фун — бе повече от способен да се грижи сам за интересите си. Освен това вече бе късно, и Чан можеше да измисли по-приятно занимание от това да попълва формуляри през остатъка от нощта. Отново вдигна поглед към огледалото. Този път бе избрала четка и паста за зъби. Панталонките ѝ явно имаха наистина големи джобове.

Чан сви рамене. Фун бе достатъчно богат, за да може да си позволи електронни средства за контрол. Чан му го бе казвал неведнъж. Той се отправи към касата. Подмина я, забави ход, и я погледна. Погледите им се срещнаха. Изморени очи. Много, много изморени очи. Нито сянка от страх. Твърде много загадки за една нощ. Той си купи пет кутии „Бенсън енд Хеджис“, поиска да му ги сложат в хартиен плик и го отнесе до дома си в жилищен блок на малка пряка на „Натан роуд“.

Спря за миг във фоайето, за да отвори тясната си ламаринена пощенска кутия. Намери в нея сметка за ток и картичка от Сандра. Китаецът в него възприемаше развода като нещо окончателно, но англичаните изглежда трудно се разделяха с житейските си провали, може би, за да имат под ръка доказателство, че всичките им усилия са обречени на неуспех. Картичките пристигаха на три-четири месеца и носеха марки от екзотични места, добре известни с притегателната си сила за неспокойните души. Текстът можеше да бъде тъжен („снощи те сънувах как летиш на китайско килимче“) или жесток („толкова съм доволна, че не си тук, за да ме влудяваш“). Тази специално беше от Ко Фанган, Тайландския залив: „Изобщо не ми липсваш“. Категоризира я към жестоките и я пусна в плика при цигарите.

Без сам да знае защо, бръкна по-дълбоко в кутията, преди да я заключи и напипа вътре лист, залепнал за дъното. Видя, че е възможно най-евтината хартия, внасяна от КНР. В центъра на листа с китайски йероглифи бе изписана думата *Лаогай*. Под нея на английски бе добавено: „Моля те, не забравяй за четвъртък“. Чан изгледа листа за момент, после го смачка на топка и го запрати в кошчето за боклуци, занитено за пода между шахтите на асансьорите.

През целия му съзнателен живот Хонконг бе представлявал магнит за най-различни политически движения. Британската решимост да се отстоява свободата на речта означаваше на практика, че всеки умопобъркан можеше да си купи печатарска преса и да

започне да пропагандира някаква своя кауза. Голямата борба за сърцата и душите на хората обаче се водеше между местните комунисти и Гоминдан — партията, загубила някога Гражданската война, но все още управляваща Тайван. В интерес на истината Чан бе получавал памфлети на подобна хартия и от адвентисти на Седмия ден, будисти, групи за защита на животните, поставили си за цел да разубедят застаряващите китайци в ползата от поемането на смлян рог на носорог, мюсюлмани от южните филипински провинции, мунисти и дори някакви, които предлагаха пресен маймунски мозък — поредното незаконно и по всяка вероятност неефикасно средство срещу импотентността.

Чан взе асансьора за десети етаж.

Вкара един след друг трите ключа в трите ключалки, задействащи трите резета във вратата му, и накрая влезе в кутийката на жилището си, заемащо четиридесет квадратни метра. В кухненския бокс имаше място колкото да побере хладилника и газовата печка с две колела. Дневната се запълваше до край с телевизора и един диван. Спалнята бе толкова тясна, че трябваше да мине през леглото, ако се наложеше да се добере до далечната страна. Наистина беше доволен, че не покани Анджи. Къде щеше да я събере? В Хонконг само богатите могат да си позволят жилищна площ за пълни любовници.

Сакото му бе плувнало в пот. Хвърли го върху дивана, обели от тялото си ризата и с мъка отлепи залепналите за бедрата панталони. Съблечен гол, той се изправи пред вечната дилема на живеещите в Монгкок: да измръзне, или да се изпържи. Само най-горещите нощи можеха да го принудят да включи монтирания на прозореца климатик, защото той изпълваше стаичката му с грохот като в хале на консервена фабрика.

Както винаги изтощението му попречи да заспи веднага. Остана да лежи все така гол, захапал цигара. Мислите му се въртяха във вихрушка около все едно и също. Представяше си как стои в музей, пълен с бели бюстове на жени с европейдни лица — естествено с чертите на Сандра, Поли и Анджи. Те се въртяха пред очите му, настоявайки да вземе решение, но единствената му реакция бе пълно замайване. В този миг на вратата се позвъни. Скочи. Усети лицето му да трепва от стария нервен тик.

Навлече чифт къси панталони, изшляпа бос до вратата и погледна през мътното стъкло на шпионката. Изкривена от лещата тип „рибешко око“, пред него стоеше американката, материализирала се като демон от китайска опера. Огромното ѝ лице се наведе заплашително напред, орангутановите устни се свиха под сплескания нос, ръцете с пръсти като клещи на рак се скръстиха връз колана с чантичката. Той отключи вратата и я откряна, колкото позволяваше веригата.

— Главен инспектор Чан?

Чан примирено кимна.

— Може би ще ме пуснете да вляза? Имам информация за вас.

Сега, когато я бе чул да изговаря цяло изречение, идентифицира акцента ѝ като онзи, използван от американските актьори във филми за Бронкс — любопитно провлачване, заплашващо да проточи всяка сричка в безкрайността.

— Информация? По това време?

— Важно е.

Чан я изгледа недоумяващо.

— Аз съм майката на Клеър.

— Клеър?

Тя дръпна ципа на чантичката си и извади оттам смачкан лист хартия. Беше факс с антетка на Кралската хонконгска полиция. Разглади го и го вдигна пред него. В горния десен ъгъл се четяха думите „За справка: Инспектор Астън, Монгкок, Криминален отдел“, а в центъра имаше размазан портрет на Поли. Чан почувства познатата тръпка при излизането на следа, но си наложи да я потисне. Единствената добродетел, която си струваше човек да развива в себе си, бе търпението, и той бе напълно съгласен с мнението на древните мъдrecи по този въпрос. Затвори вратата, свали веригата и я пусна да влезе.

Тя му подаде ръка:

— Мойра Коleti. Радвам се да се запозная с вас. Извинявам се, че ви безпокоя по това време, но самолетът кацна днес късно следобед, а когато ви потърсих в участъка, казаха ми, че сте си тръгнали. Опасявам се, че ги излъгах, за да ми дадат домашния ви адрес. Те даже ме пуснаха в офиса ви и там видях онази голяма снимка, на която

губернаторът ви връчва награда за смелост. Така разбрах как изглеждате. Но не очаквах да се приберете чак толкова късно.

Чан направи знак към дивана и сам седна до масичката за кафе.

— Вие ме видяхте в супера, нали? — попита тя и сведе поглед към пода.

— Четвъртинка уиски, четка и паста за зъби. Трябваше да съобщя за вас.

— Допусках, че съществува подобен риск. — Тя извади нещата от джоба си, докато говореше, и ги остави на масата. — Така че след като си тръгнахте, платих за тях, разбира се. Знаете ли, аз познавам ченгетата. Не познавам точно китайските, но познавам ченгетата изобщо и знам, че не са много детективите, занимаващи се с убийства, които ще си губят времето да попълват формуляри, за да оправдаят ареста на дребна крадла в два часа сутринта. — Тя направи пауза и го погледна право в лицето. — Съжалявам. Исках да разбера колко сте добър. Знам как ще го наречете: типично американска арогантност, предполагам. Ние просто сме неспособни да допуснем, че може да има на света някоя нация, добра колкото прословутите Съединени американски щати. Трябваше от Детройт да останат руини, за да признаем накрая, че японците могат да правят коли, по-добри от нашите. Е, сега прилагаме японската система за качествен контрол дори в Джи Ем^[1]. — Тя пак поспря и въздъхна. — Дрънкам глупости. Това винаги ми е било проблем. Мисля, затова не станах нещо повече от сержант. Но вие сте добър, наистина добър. Щом сте забелязали дори четката за зъби. Защото с нея специално се постарях.

Чан, неспособен да се справи с тика си, запали цигара.

— Е, след като никой от нас не е на работа в момента... ще възразите ли? — Тя вдигна бутилката. — За мен денят беше дълъг... и нощта също. Даже не ми се мисли колко е часът в Ню Йорк.

— Около дванайсет часа преди нас. Два-три следобед. Мисля, че е по-добре да отворите бутилката.

— Да. — Тя отвъртя капачката. — Уф... значи е вчера следобед, казвате? Виж ти? Предполагам, че ви се струвам много глупава. Никога не съм напускала Щатите с едно изключение: когато взех самолета до Акапулко, за да се разведа с бащата на Клеър. Скоч...?

Чан отклони предложението и отиде до хладилника, за да донесе кутия бира.

— Препоръчвам ви да комбинирате с това.

— Благодаря. Предполагам, трябва ви отпечатъци, нали? Клеър е мъртва, иначе едва ли щяхте да предприемате всичко това, права ли съм? Няма го във факса, поне не в листа, който ми дадоха на шести етаж. Купих тази книга, която Клеър чете през цялото време, докато стоя при мен... „Пътешествията на Марко Поло“. Според мен никой друг, освен ние двете и продавачът в книжарницата не се е докосвал до нея, така че ако снемете моите отпечатъци, би трябвало лесно да се ориентирате кои са нейните. Донесох и стоматологичния й статус.

— Така ли? — изпусна се Чан и веднага съжали за неуместния си ентузиазъм.

Лицето на Мойра посърна.

— Значи нещата наистина не са добри. Боже, сърцето ме боли само като си помисля какво може да се е случило. Не ми казвайте още, моля ви. Не преди да се напия. — Тя изля уискито в гърлото си. По лицето й се стичаха сълзи. Кой знае как гласът й оставаше безстрастен. — Не ми се сърдете, моля ви. Това е само реакция. Нас, американците, ни учат да изливаме емоциите си. Изцяло, докрай. Ако може да се вярва на всички тези филми за кунгфу, тук сте по-различни. Никаква проява на слабост, нали така? Може и да сте прави. Досега не съм видяла сълзите да са помогнали някому, а аз поне съм се нагледала на сълзи. Днешен Манхатън е джунгла, истинска джунгла. Чакайте... как да ви наричам? Началник? Главен инспектор?

— Чарли. Всички ми казват така.

— Чарли? Като Чарли Чан?

— Британско чувство за хумор: нали съм детектив — за тях това бе предостатъчно. Вижте, мисис Колети, още не сме сигурни дали говорим за едно и също лице. Това, което сте видели, е само художествена импровизация.

— Казвайте ми Мойра. И аз се опитвах да се убедя в същото. Но кажете ми вие какво бихте си помислили, ако видите подобен факс? Откакто Клеър изчезна, редовно минавах през полицията, за да взема всеки факс от Азия с портрет на изчезнало лице. Мисля, че аз самата най-добре бих идентифицирала Клеър. — Тя извади от чантичката на кръста си плик със снимки: — Ето я на шестнайсет.

Чан видя тънколико момиче в анцуг на виолетови и зелени шарки, тъмноруса коса, смъкнала се връз едното й око; в далечината

имаше големи дървета — дървета, каквито бе виждал само по филмите. Задържа поглед върху усмивката. Идеален продукт на американската стоматология.

Мойра пое обратно снимката и се загледа в нея.

— „Сентръл Парк“, 1986.

— Джогинг?

— Не, скейтборд. А ето тази — тук е на двайсет и една. Връчване на дипломите. Нюйоркски университет. Бакалавър по социология.

Чан хвърли поглед на бутилката с уиски. Последното, от което имаше нужда, бе втора пияна жена за една нощ. Тази обаче поемаше скоча добре, с изключение на единствен умело потиснат опит за леко оригване. Очите и ръцете ѝ не издаваха нищо. Той взе подадената му снимка. Детето се бе превърнало в девойка с церемониална наметка и шапка. Погледът ѝ беше отправен не в камерата, а покрай нея — право в пълното с надежди бъдеще. Само американците можеха да се усмихват по този начин. И само американците можеха да разчитат на подобно бъдеще.

— А това е последната. От преди две години, когато отидох да я видя в Сан Франциско.

Нещо се бе случило. Само няколко години изминати по така обещаващия слънчев път и животът ѝ беше изиграл лоша шега. Усмивката още беше на лицето ѝ, но този път бе някак измъчена и неуверена. Косата ѝ бе подстригана брутално късо, а в ушите ѝ блестяха две късчета сребро. Този път тя гледаше право в камерата, опитвайки се да каже нещо на онзи, който я фотографираше. Може би „Помогни ми“?

— Знам какво вероятно си мислиш, Чарли. Онова, което всеки полицаи би помислил. Но не става дума за наркотици. Тук е запечатан само края на любовна история с женен мъж, която опъна нервите ѝ до скъсване. Малко след това тя успя напълно да се освободи. За нещастие нямам по-късни снимки.

Чан кимна. Нямаше смисъл да задава въпроси преди позитивната идентификация. Той постави последната снимка до факса, който Мойра бе пуснала на пода. Фотографиите могат да лъжат също както неволно лъжат очевидците. Човешкото око вижда само онова, което мозъкът му разрешава да види. Съвременният човек прекарва живота

си във вътрешен диалог, от който излиза само когато става дума за оцеляването му. Той закри с длан косата на перуката от портрета на факса... хм, възможна идентификация. Ако изобщо можеше да се каже нещо със сигурност, младата жена от снимката изглеждаше по-добре — брадичката ѝ бе по-фина, носът по-правилен, очите по-големи. Определено красавица.

— Кога е изчезнала дъщеря ви, мисис Колети?

— Моля те, Чарли, наричай ме Мойра — и тя умолително докосна ръката му. — Човек се чувства много странно да се обръща на фамилия в този малък апартамент. Британците добре са се постарали да ви възпитат в официалност... Преди две години. — Тя тежко преглътна. — Не, заблуждавам се. Откакто за последен път видях Клеър, са изминали две години и половина.

— Но сте говорили с нея по телефона, получавали сте писма?

— О, да. Естествено. През цялото време. Виж какво, и двамата знаем, че утре ще отидеш във вашия отдел за идентификация с всичко, което съм донесла и ще предоставя...

— Да, всичко ще трябва да почака дотогава. Съжалявам.

Тя махна с ръка и издуха носа си в голяма мъжка носна кърпа.

— Не, не... Не искам да бъда настоятелна, но какво друго бих могла да направя? И за какво друго бих могла да мисля, след като получих този факс?

Чан отбеляза, че бутилката е празна. Видя, че пепелникът е пълен с фасове, натрупани след нейното идване. Тя скри с ръка прозявката си. И той се почувства изморен — може би даже прекалено изморен, за да заспи бързо.

— Искате ли още една бира, преди да си тръгнете?

Тя кимна.

— Да... мисля, че ще ми подейства добре.

— Къде е хотелът ви?

Американката притеснено се изкашля.

— Нямах време да се настаня. Даже не ми е минавало през ума.

И млъкна. Чан погледна фалшивия си „Ролекс“, който бе оставил на масичката за кафе — 3:20 през нощта. В Хонконг не е проблем да се намери хотел дори по това време на денонощието, но какъв би бил смисълът в това? Щеше да стане 4:30, преди да си е легнала, а трябваше да бъде с него в офиса не по-късно от 9:00 сутринта.

— Този диван не може да се разгъва в легло. Ще трябва да сложите възглавниците на пода. Ако желаете да останете, разбира се...

— О... много мило от твоя страна, Чарли. Наистина си много любезен. Обещавам да не чуеш звук от мен, като легна.

— В хладилника има бутилка водка, ако почувствате нужда. Друг алкохол не купувам. — Тя издаде неясен звук и отмести поглед от него. — Утре сутринта ще отида право в бюрото за идентификация заедно с мострите от вашите отпечатьци. Както и със стоматологичния статус. Ще взема всичко.

Тя вече си оправяше леглото на пода и коленичила разпределяше възглавниците. После се отпусна върху тях с тежка въздишка.

— Ти си много мил, Чарли. Не изглеждаш такъв, но си. Затова позволи ми да ти дам един съвет като един повреден човек на друг: Пушиш прекалено много. Лека нощ.

Легна си с цигара в устата. Слушаше я да хърка на пода и лежеше отворил широко очи, неспособен да заспи. Беше готов да ѝ завиди. Мислите му скачаха от едно на друго: Анджи, Сандра. Какво пишеше в картичката? „Изобщо не ми липсваш.“ Сигурно му го казваше, защото подобно на всички китайци и той бе емоционален инвалид. Беше се постарала да му го обясни безкрайно внимателно, преди да го напусне. Колко ли щеше да се изненада, ако научи, че някаква непозната го е нарекла „мил“.

---

[1] „Дженерал Мотърс“. — Б.пр. ↑

13.

Седнал на бюрото си в участъка в Монгкок, Чан си играеше с черната химикалка. Още не бе казал никому за американката и стоматологичния статус, който бе донесла, с изключение на Лам — одонтолога. Деветдесет процента от работата на детектива е чакане. Мойра Колети също чакаше в апартамента му. Както и седналият срещу него Астън.

На вратата се почука. Чан погледна Астън. В Монгкок никой не чукаше.

— Може ли да вляза?

Лицето на Райли бе лишено от всякакво изражение — точно като описание, дадено от късоглед свидетел. Беше висок, слаб, едва забележимо прегърбен, с ръце, които странно се чупеха в китките.

— Добро утро, сър — поздрави го Астън.

— Здравсти, Дик. — Райли потри ръце. — И ти здравей, Чарли. *Ней хо ма?*

— Прекрасно, а ти? — отвърна Чан на упражненията на главния суперинтендант по кантонски.

— *Хо хо.*

— Какво?

— *Хо хо.*

Чан погледна Астън.

— Това е на кантонски — поясни той. — Означават „добре“.

— А-а... *хо хо.* И аз съм *хо хо.* Дик, ти *хо хо?*

Астън престорено се вгълби в „Библията на разследващия убийства“.

— Е, аз просто минавах — обясни Райли. — Казах си, защо не взема да надникна?

Чан изчака. Важно беше да разбере с кого от многото Райли си има вземане-даване.

— Чух, че имаш дребни неприятности с разследването. Дали да не опитаме мозъчна атака?

— Добре — кимна сдържано Чан.

Райли застана в центъра на стаята. Чан го изгледа. Не беше садист по характер, работата бе в това, че опреше ли до Райли, единственото, което му идваше в главата, бе съмнение. Изкушението да го посее и у него бе много силно.

— Знаеш ли какво означава ДНК? — попита го той с усмивка.

— Дезоксирибонуклеинова киселина — усмихна му се в отговор Райли.

Чан прехапа устни. Никога не подценявай англичанин в игра на въпроси и отговори.

— Вече получихме резултатите от ПСР.

— Добре.

— Главите пасват на телата с цистерната.

Лицето на Райли се озари:

— Това ли е резултатът от ПСР-а? Отлично! Можеш да смяташ, че си решил случая.

— Не съвсем. Не сме успели нищо повече от това, да реставрираме главите към телата. Сега духовете им могат да почиват в мир. От друга страна, смляната и несмляна части се радват на една и съща анонимност. Би могло да се каже, че се радват на пълна безличност. — Чан направи малка пауза, за да види дали Райли няма да пожелае да смени образа си. — Защото дори ДНК не може да ни каже имената им, нали така?

Райли примигна.

— Разбира се, разбира се — и скърши китки. — А нещо по въпроса за пръстовите отпечатащи?

Чан огледа стаята за миг, видя, че Астън се е изчервил от притеснение и върна вниманието си върху Райли. После образно повдигна ръце:

— Няма пръсти, няма отпечатащи.

Усмивката на Райли угасна като спукана гума.

— Естествено — и той отново закърши ръце. На челото му избиха ситни капчици пот. — Както и да е, виждам, че има прогрес. Останалото е без значение — и той се извъртя на стола си към стената, търсейки спасение от втренчения поглед на Чан. — Триади...

Астън свали книгата.

Чан забеляза двамата *гуейло* да разменят заговорнически погледи. Спомни си поговорката „Събери трима китайци и ще получиш два заговора, събери двама англичани и те ще основат таен клуб“.

— Знаете ли, че Сун Ятсен е бил четири-осем-осем? — обади се Астън.

На Чан му направи впечатление колко силно е желанието му да облекчи по някакъв начин дискомфорта на главния суперинтендант. Той поклати едва забележимо глава: във всеки англичанин дреме по един социален работник.

— Отивам да си купя цигари — съобщи той. — След това ще посетя сцената на местопрестъплението — и се обърна към Райли: — Защо не дойдеш с мен?

Чан бе готов да се обзаложи, че „сцената на местопрестъплението“ е единственото празно място в Монгкок. Сградата бе на около осем години и представляваше десететажна железобетонна конструкция, която за собствениците не бе нищо повече от касичка за пари с разгърната площ от над 8500 квадратни метра. Пред четирите врати на складовете на асансьорната площадка на осми етаж имаше поставени дъсчени магарета, на чиято напречна рамка бе написано с боя „Минаването забранено“. По груба преценка на Чан собствениците губеха поне по десет хиляди хонконгски долара на ден от нереализиран наем.

Той премести едната преграда и бутна стоманената врата зад нея.

— Ей, има ли някой тук? — извика Чан, тъй като не знаеше дали Астън и Райли не са дошли тук преди него.

Нямаше прозорци и думите му кухо заглъхнаха в празното пространство. Спомни си, че при предишното си идване бе забелязал силов прекъсвач на стената до вратата, на височината на рамото си. Включи го, без да знае какво ще последва, и над целия под с леко изпукване се светнаха неонов лампи. Онази над мястото, където се бе намирала цистерната, примигваше и съскаше като ято разгневени стършели. В дъното се виждаше сгъваема стълба с надпис КХП на всяко стъпало. Чан я взе и я пренесе в центъра на очертания с тебешир квадрат, където се бе намирала цистерната. Разгъна я и се качи, за да

свали тръбата на повредената лампа. Тя беше закопчана на мястото си в две пластмасови розетки, свързани към жици. Дръпна плъзгащия се капак и видя под него стартера. До стартера някой бе закрепил със скоч лента малка пластмасова торбичка. Чан извади носната си кърпа и свали пликчето. В същия миг долови с периферното си зрение някакво движение в далечния край на склада, до самата врата.

— *Вай, вай?*

Кантонският на Райли напомняше на Чан бой на котки.

— Тук съм.

Астън последва Райли в центъра на празното помещение. Двамата спряха под стълбата на Чан... По лицето на Астън лъщеше тънък слой пот. Под мишниците на главния суперинтендант се виждаха островчета, които продължаваха назад, за да допринесат към морския пейзаж на гърба му. Чан върна неоновата тръба на мястото ѝ. После слезе, носейки внимателно пластмасовото пликче в едната си ръка. Показа им го и ловко дръпна ръка, когато Райли посегна да го докосне.

— Отпечатъците — напомни му той.

Все така внимателно повдигна пликчето към светлината. Белият прах в него му се стори прекалено фин, за да бъде захар или сол и прекалено едър, за да бъде брашно. Ако трябваше да взема решение в момента, би заложил на хероин марка четири.

— Какво е това? — попита Райли.

— Бих казал хероин номер четири. Чист. Най-фина проба. Но ще трябва да го дадем за изследване, разбира се.

— Странно, че не сте го намерили досега.

— Неоновата тръба се е повредила съвсем наскоро — опита се да скрие с агресивност професионалния си срам Чан.

Вдигна стълбата. В мига, в който я премести, видя под нея синьо-синкавите умрели бръмбари, пръснати по периметъра на очертаня правоъгълник. Светлината се начупваше в лъскавите им телца по особен начин и ги правеше да изглеждат като черупки или разпилени мъниста от скъсана огърлица. Видя, че и Райли се е загледал в тях. Остави обратно стълбата, наведе си, взе едно и повика с пръст Райли.

— Ключ към загадката — каза той и Райли неразбиращо примигна. — По тези буболечки разбрахме, че останките са престояли

тук седем дни, преди да ги открием. Ден първи: долитат мухите и снасят яйцата си. Новината стига и до мравките, които се появяват, за да изядат ларвите, но на свой ред привличат осите. Към петия или шестия ден пиршеството е в разгара си. Хора, които никога през живота си не са канили гости, сега дават храна на милиони. Буболечките обаче са бавни — на тях им трябва седем дни да се доберат дотук — и Чан хвана насекомото като състезателна кола. — Както и да е, в един момент се появяват и те, прекосили неравен терен. Най-вкусното вече е изядено, но на тях им е все едно. Защото те предпочитат суха кожа. А когато изнесохме цистерната, това е бил краят — умрели са от глад. — Райли преглътна. — Огледахме това място под лупа — продължи Чан и небрежно захвърли бръмбара обратно на пода. — Не сме разглобявали електрическата инсталация, защото не търсехме наркотици. Вместо това търсехме следи от борба, възжета, превръзки за уста, одраскване по пода, нишки от тъкан, счупени нокти, кървави петна. Все неща, които обикновено не се намират в неоновите лампи. И не намерихме нищо. Това място е девствено чисто.

— Кой е собственикът?

— Малка компания, притежавана от семейство, което върти китайски ресторант в Албакърки, Ню Мексико. Всички те от година са там в очакване да получат гражданство.

— Наематели?

— Току-що са прекратили договора с едни и са подписали с нови.

— Останалите етажи?

— Проверихме ги до един.

Чан отнесе най-сетне стълбата при далечната стена, подпря я там и се върна при Астън и Райли, които все така стояха като приковани в центъра на помещението, загледани в пода. Той хвана Райли за лакътя.

— Ето каква е процедурата: заграждаме целия склад, определяме само едно място за влизане и излизане, поставяме охрана и водим дневник на минаващите оттук без изключение, фотографираме всичко и правим запис на видеокасета, разделяме района на зони и максимално внимателно оглеждаме всяка една от тях, проверяваме врати и прозорци, записваме номерата на всички превозни средства в непосредствена близост, отбелязваме и проверяваме дейността на

всички компании и физически лица работещи тук, разпитваме всеки в околността.

— Не сте пропуснали нищо.

— Рутинна процедура.

— И какво научихте в резултат на цялата тази дейност?

— Нищо. Само благодарение на един съвестен турист разбрахме, че главите се носят сред вълните в морето.

— Някакви хипотези?

— Убийствата са били извършени на друго място. В Хонконг или може би дори зад граница — никой не би могъл да каже. Цистерната е била качена с кран в хладилен камион и докарана тук — може би от хиляди километри.

Чан и Астън проследиха с поглед Райли, който отиде до една от далечните стени. Стъпките му глухо кънтяха в празното помещение. Стояха и го гледаха като в сцена от абсурдна пиеса: някой идва от никъде и отива за никъде. Той стигна до стената и понеже нямаше какво да прави там, тръгна да се връща.

— Ясно-о — проточи Райли.

На излизане Чан хвърли последен поглед към трепкащата неонова лампа и поклати глава. При нормални обстоятелства той щеше да направи оглед и на осветителните тела. Но вонята от цистерната бе накарала всички да претупат работата.

След досадния епизод Чан успя да се измъкне с папката по случая и се прибра у дома. Олекна му като видя, че Мойра е излязла. Беше й казал, че ако иска, може да остане още една нощ... в крайна сметка, какво толкова? И без това почти не се задържаше в къщи. Беше й дал резервен комплект ключове. Видя, че е изчистила апартамента и разбра от оставената бележка, че е излязла на дълга разходка.

След огледа, бе оставил Райли и беше отишъл да види д-р Лам. Резултатът: Клеър беше Поли, Поли беше Клеър. Чан знаеше, че един истински мъж би седнал редом с Мойра, би сложил ръка на раменете й, би й разказал всичко и би поел част от болката й.

Той остави папката и купената голяма бутилка уиски на масичката и веднага излезе.

14.

Озовал се обратно в бюрото за идентификация на Арсенал стрийт, Чан без проблем успя да убеди един от техниците, Реймънд Цим, да се откаже от обедната си почивка. Сделката бе типично китайска: Чан трябваше да плати и донесе обедната порция фиде и да заложи две към едно срещу твърдението на Цим, че на пластмасовото пликче няма да се намерят отпечатъци, идентични с тези от „Пътешествията на Марко Поло“.

За Чан не бе никакъв проблем да се ориентира откъде да купи в пластмасова кутия любимото на Цим ястие с фиде. При това изобилие от заведения задачата нямаше да му отнеме повече от пет минути. Но Цим имаше стриктни предпочитания, когато опреше до фиде. Искаше да бъде от „При Мими“ или сделката се разваляше.

Чан не можеше да го упрекне. В „При Мими“ всичко бе точно както кантонците го уважават. Сервитьорите не записваха нищо, но безпогрешно помнеха поръчките. Основният звук вътре бе чаткане на пръчици, дрънкане на чинии, шумно гложгане на рибешки глави и звучно сърбане на жълтък от рохки яйца. Кошчета за отпадъци очакваха продуктите, чието изобилие бе в основата на вечните радостни птичи песни, така характерни за тази част на Азия. А фидето тук просто бе най-доброто на света. На всеки седнал се падаше по един прав, застанал зад него и нетърпеливо дишащ във врата му, в опит да упражни всяко мислимо психологическо въздействие, за да накара седящия да приключи колкото може по-бързо. Вкусовите брадавички на всеки посетител биваха безмилостно стимулирани до крайност от парите, струящи от кошнички със запарени ароматни билки, тикани на колички от намръщени възрастни жени.

Чан застана на опашката от чакащи да купят ядене за вкъщи и положи всички усилия да не разбути хората пред себе си. След пет минути успя да се възползва от общото отвличане на вниманието след рухването на натрупаните една връз друга чинии, откарвани с количка към кухнята. Хората неволно се обърнаха и се засмяха, а той се

примъкна трийсетина души по-напред. Въпреки тази хитрост измина половин час, преди да се върне в бюрото с обяда на Цим.

Там разочаровано установи, че Цим даже не е започнал. Техникът вгълбено четеше лъскаво списание със снимка на централните страници. Чан незабелязано се промъкна зад гърба на младежа, захласнат в чувствения силует на нов портативен компютър ThinkPad на IBM с процесор Пентиум, течнокристален екран на активна матрица, шестнайсетмегабайтова оперативна памет и твърд диск с обем едно цяло и две гигабайта.

— Фиде — безмилостно изкрещя Чан в ухото му.

В последвалия осемминутен процес, който можеше да се сравни по-скоро с инхалация, отколкото дъвкане, Цим омете донесената му порция, оригна се пет пъти, остави настрани списанието и ловко включи терминала пред себе си.

Дори компютърен неандерталец като Чан се бе научил да произнася съкращението КСИПО^[1] с богоговение. Благодарение на разработения отвъд океана софтуер Чан можеше да използва компютърната система за идентификация на пръстови отпечатъци и за секунди да сравни това, което имаше, със записите в централната база данни — задача, която в ранните години на неговата служба в КХП щеше да отнеме дни, без да се изключи значителната вероятност от грешка. Днес необходим бе само отпечатъкът, който да се въведе.

Дори и в тази класическа област бе настъпил прогрес. Прахът за снемане още бе на въоръжение, но много от ограниченията, които използването му налагаше, се елиминираха благодарение на нови техники: магическата четка „Магна бръш“, изумителния лазер с йони на аргона, отлагането на йодни пари, сребърния нитрат, нинхидрина и така нареченото „суперлепило“. Всяко ново изобретение отбелязваше скок в кривата на разкриваемостта, докато мошениците не се научеха да го заобикалят.

Цим извади с пинсети пластмасовото пликче (съдържанието му вече беше изпратено на химиците от Арсенал стрийт) от кутията, надписана с условния код на делото и името на Чан. И под трескавия поглед на застаналия зад гърба му Чан техникът фиксира ръба на пликчето със специална щипка върху малък триножник. После сложи триножника в стъклен сандък с размерите на малък гардероб и затвори вратичката му. След това се захвана да настройва отвън фокусировката

на монтирания вътре в дълга тръба лазер. Също така вътре имаше и фотокамера, чийто фокус бе синхронизиран с този на лазера. Последното интересно нещо в установката бе металната чиния на суперлепилото. Когато най-сетне бе удовлетворен от настройката на лазера, Цим натисна бутон, който включи нагревателя под суперлепилото. От чинията се заиздигаха тежки пари, които полепнаха по микроскопичните неравности на пластмасовото пликче, а лазерът ги правеше ясно видими. След малко Цим натисна друг бутон и светкавицата на камерата блесна няколко пъти.

Техникът откъсна чифт тънки ръкавици за еднократна употреба от пакета, нахлузи ги на ръцете си, извади от чекмеджето скалпел с чупещо се острие и отдели с него корицата на „Пътешествията на Марко Поло“. Прелиствайки напосоки страниците на шедьовъра от тринайсети век, той отрязва няколко по-захабени страници от „Пролога“, „Близкия Изток, Кублай Хан“ и „От Пекин до Бенгал“.

Взе назаем запалката на Чан и запали малка спиртна лампа под стъклена кутия. На дъното на кутията имаше решетка, под която бяха насипани кристали йод. Отвори капака на кутията и сложи вътре корицата на книгата. В мига, в който започнаха да се издигат виолетовите пари, той изгаси лампата. Чан захласнато наблюдаваше как меката материя попива част от парите. Минута по-късно вече с просто око можеха да се различат невидимите до този момент следи на хората, които се бяха докосвали до корицата: голям брой застъпващи се отпечатъци, сякаш борещи се за надмощие. Изглеждаше невероятно, че Цим ще може да ги отдели един от друг, но той все пак направи снимка. После извади корицата и сложи на нейно място първата страница, която бе подбрал.

Докато Цим се трудеше, Чан забеляза, че макар книгата да бе разгръщана от мнозина, тя бе познавала само един любовник. Дори неговото неопитно око можа да различи, че в горната и долна част на всяка страница има едни и същи фини отпечатъци. В долния ъгъл по правило се виждаше ясна следа от палец. Чан затаи дъх. Нима най-сетне я бе намерил — младата късокоса жена с разтревожено лице? Все още ли тя имаше нужда от помощ? Чан продължаваше да се взира дори след като Цим направи всички снимки, които му трябваха. Виолетовите извивки бяха като изолинии на географска карта и всеки отпечатък бе като малка планина на нечия самоличност.

Когато се прибра в Монгкок, Чан помоли Астън да намери телефонните номера на нийоркското полицейско управление и на нийоркския университет.

Някъде по средата на следобед Чан започна да се притеснява. Мойра така и не се бе обадила. От друга страна, това беше напълно разбираемо — какво толкова важно би могла да му каже? Но все пак се безпокоеше. Как би се приело например самоубийството на майката на жертвата в апартамента не на някой друг, а точно на разследващия детектив? Тикът му бе стигнал максималната си мобилност, когато влезе в апартамента си, на всичко отгоре потен от бързането.

Тя седеше на дивана, зачетена в материалите от папката, и само неопределено изсумтя при пристигането му. Застана зад нея, за да види докъде бе стигнала.

— Няма нищо. Вече прегледах всичко два пъти. Благодаря ти, че го направи по този начин — не знам как щях да посрещна новината очи в очи с теб. Всъщност може би знам — нали вече я научих. — Тя вдигна поглед: — Но ти си свършил прекрасна работа, не бях виждала досега толкова подредена папка. Направо образец за водене на следствие.

Той погледна към пода. Бутилката уиски беше полупразна.

— Съжалявам. — Английският му бе перфектен, но той знаеше, че е малко остарял. Имаше ли друга по-уместна фраза, която *гуетьосите* използват в подобни моменти? Не беше сигурен и затова безпомощно повтори: — Съжалявам.

Тя пак издаде някакъв труден за разшифроване звук и се изправи. Краката ѝ не бяха така устойчиви, както би се заблудил някой по равния ѝ глас. Тя залитна на път към прозореца.

— Не! — пристъпи той напред, но вече беше късно. Прозорецът се разтвори докрай и се удари в рамката.

В апартамента нахлу смес от всички аромати на Монгкок: дизелово гориво, изгорял натриев глутамат^[2], пържен ориз, варено фиде, препарат за химическо чистене, дим от запалена гума, мръсен въздух от вентилационната система на метрото, хамбургери, претоплена стара мазнина, човешка миризма. В Монгкок никой не отваря прозорците.

Мойра обаче невъзмутимо се надвеси навън, изкрепя към света с всичката сила на дробовете си, спазматично се закашля и затвори прозореца.

— Чаках те да дойдеш, за да го направя. Не си вярвах, че ще мога да го сторя сама.

После се върна през стаята към него, вече много по-стабилна на краката си. Прегърна го и силно го притисна към себе си. Сълзите ѝ потекоха по врата му. Никакъв друг звук, освен хълцанията не се чуваше от нея. Минаха минути, преди да чуе отново гласа ѝ, а лицето ѝ беше толкова близко до неговото, че усещаше гъделичкането на фините косъмчета около устата ѝ. Гласът ѝ бе тих, ласкав, успокоителен, сякаш... сякаш болката бе негова.

— Сега ще поискам нещо ужасно от теб, Чарли. Можеш да ми откажеш. Но когато се прибереш довечера, ще... ще легнеш ли с мен? Имам чувството, че ако не направя нещо жизнеутвърждаващо днес, ще изсъхна отвътре завинаги!

---

[1] В оригинала CAFIS (Computer Assisted Fingerprint Indexing System). — Б.пр. ↑

[2] Бяла кристална сол на глутаминовата киселина, използвана за подсилване на естествения вкус на определени храни — важна съставна част на китайската и японската кухня (намира се в естествена форма в доматиите и пармезана). — Б.пр. ↑

15.

Макар да не бе най-голямата фирма за юридически услуги в Хонконг, компанията на Джонатан Вонг се занимаваше изключително с проблемите на така наречените СІР^[1]. Като правен консултант зетят на Чан разделяше особено важните търговци, интересуващи се от техните услуги, на три главни групи: богати, много богати и баснословно богати.

Само богатите сред тях плащаха обедите си, по-висшите категории очакваха да бъдат нахранени и напоени, а Емили Пинг най-много от всички. Тя беше сред баснословно богатите, при това по няколко причини, най-важната измежду които бе, че неотдавна приятелите ѝ в Бейжин я бяха назначили за управителен директор на притежавана от КНР компания за развитие, регистрирана тук. Новата компания имаше за задача събиране на капитал в Хонконг с цел финансиране на разработката на големи парцели земя покрай коритото на Перлената река. Като доказателство за вярата ѝ в успеха на това начинание, тя бе вложила значителна част от собствените си средства в него.

Взаимоотношенията Вонг-Пинг бяха от онзи вид, който е полесно да бъде разбран в Азия, отколкото на Запад. Семействата им имаха далечна родствена връзка, а двамата бяха приятели от детство. Бяха седели на един чин в училище, бяха вземали изпитите си заедно, бяха следвали в Англия пак заедно, макар и в различни университети (Емили в Кеймбридж, Вонг в Оксфорд). Така и не бяха станали любовници. Емили бе кумувала на сватбата на Вонг с Джени, сестрата на Чан. В Азия някои аспекти на човешкия живот наистина могат да останат невинни, ако невинността означава неомърсеност от сексуални намеци.

Виж, с парите бе по-различно. Вонг бе произлязъл от богато семейство и един ден вероятно щеше да наследи повече от милион долара, но тя бе несравнимо по-богата от него. Той дължеше партньорството в настоящата си фирма на Емили, която бе настояла да

канализира търговските си сделки през него и никой друг. При това положение Вонг нямаше нищо против да плати обяда й... още повече, че той така или иначе щеше да мине за сметка на фирмата.

Вонг я чакаше в „Чайна клуб“ — заведение, заемащо цял етаж в старата сграда на „Банк ъф Чайна“. Сервитьорите тук бяха облечени в униформи на китайската червена армия, Председателят Мао строго съзерцаваше обядващите от грамаден портрет, а по стените плакати в стил „Стена на демокрацията“^[2] се състезаваха за вниманието на посетителите, редом с по-абстрактни платна от Бейжин. Вонг харесваше Чен Гуанжонг и другите китайски художници, успели да съчетаят китайската чувствителност със западния стил. Мебелировката беше изящна: черно дърво и мрамор. Всички намираха за прекрасна идеята да се предизвика носталгия по китайския комунизъм, преди да си е отишъл окончателно.

Вонг си поръча „блъди мери“. На една от съседните маси видя английската съпруга на един от партньорите си, на друга маса за шестима седяха двама адвокати и трима бизнесмени, които до един познаваше добре, а в дъното зърна партньора си, занимаващ се с въпросите на интелектуалната собственост — дребен англичанин с притесняващия събеседниците му навик да носи монокъл. Както и да го погледнеш, Хонконг си беше малък град, в който супербогатите обитават социален архипелаг, обричащ ги вечно да се натъкват един на друг по всяко време на денонощието. Докато опитваше питието си, Вонг видя, че англичанинът, за когото всички знаеха, че е политически съветник на губернатора, влезе заедно с кмета на Шанхай. Следваше ги Емили.

Черният ѝ костюм на Шанел с позлатен колан хармонираше с черните чорапи и черно-белите ѝ обувки с високи токчета. Внушителният ѝ бюст изпълваше до опън бялата блузка със златни копчета. Вървеше права като глътнала бастун и онова, което се набиваше в погледа на околните, бе същото, за което мнозина твърдяха, че е най-големият ѝ капитал — челюстта. Добила здрав слънчев загар на палубата на нечия яхта, тя изглеждаше готова да покори и най-високата планина.

Вонг я чу да казва на мандарин нещо на кмета на Юанхай. Той се обърна към нея усмихнат. Кътберт, политическият съветник, отстъпи встрани, давайки възможност на двамата стари приятели да се

поздравят. Но тя познаваше и Кътберт, така че тримата останаха за миг в обща компания, разменяйки си любезности, докато накрая Емили посочи масата, където Вонг търпеливо я чакаше, и се извини.

— Кметът на Шанхай — обясни му тя и поднесе последователно бузите си за целувка.

— И политическия съветник Кътберт — допълни Вонг, обръщайки ръце с дланите нагоре. — Не мога да се състезавам с теб — твоите познати винаги са по-важни личности от моите.

— Имам голяма тайна. Казва се „да си изядеш баничките“. Ако беше ял твоите *фа*, както не се съмнявам, че майка ти е настоявала, и ако не беше гледал всички *онези* филми, кой знае... може би и ти щеше да се познаваш лично с кмета на Юанхай.

— Скучно, скучно. Между другото, как си с циците?

Емили сложи пръст на устните си.

— Ш-ш-т! Не така високо! — И направи гримаса: — Не съм добре. Такова унижение. Един бог знае какво ме накара да си сложа тези импланти — никой не би казал, че бях плоска преди това. Не мога да си го обясня.

— Казвах ти да не го правиш — напомни ѝ, насочил обвинително показалец към нея Вонг. — Феминистките могат да те застрелят.

— Феминистките ли? На кой му пука за тях? За да си феминистка трябва да вярваш, че мъжете са завзели цялата власт. Моят проблем е, че съм прекалено внушителна. Мога да убия ерекцията в италианец за две секунди. Преди осемнайсет месеца си вгълпих, че не безцеремонното поведение, а размерът на бюста ми е причина за провала в сексуалния ми живот. Сложих си имплантите и разбрах истината — било е безцеремонното ми държание. А ето че сега на всичко отгоре имам проблеми с тях и не съм никак далеч от мисълта да се включа в протестното движение срещу онзи хирург в Лос Анджелис, който прави тези операции. Защото се оказа, че има шейсет жени като мен с болки в гърдите и нерви, опънати до скъсване.

— Никой ли нямаш в момента?

Тя повдигна рамене и допълни жеста с ръце.

— Ти шегуваш ли се? Имаш ли представа колко съм заета?

— А онзи блондин?

— Само за избърсване, мили — и като видя, че Вонг отвратно изкривява лице, допълни: — Той е обикновен нов служител в прокурорската служба.

— Аха... и никой друг?

Тя се усмихна:

— Знаеш ли защо обожавам обедите с теб, Джони? Ти си единственият мъж под петдесетте в този град, който не се страхува от мен. Добре де, имаше едно момче миналата седмица в Юанхай — чувствително, артистична натура — което силно ми напомни за теб. Само че се наложи да го изоставя. Голяма лепка се оказа. Трябваше да му дам пари, за да се пръждоса. Да оставим това... Как върви бизнесът? Оформя се работа за теб — много голяма. По-голяма от последния път.

Вонг остави чашката и взе пръчиците за хранене, за да подбере парченце от джинджифиловата туршия. Огледа се. Както обикновено, зад събралите се тук стоеше състояние равно на брутния вътрешен продукт на европейска страна. Поискаха ли, можеха да купят Манхатън... ако вече не го бяха сторили. Но въпреки вечно кипящата трескава енергия, която Хонконг с такава лекота генерираше, никой тук никога не бе спонсорира макар и веднъж в живота си някаква научна дисциплина или форма на изкуството. Съмнително изключение правеха филмите с Брус Ли. Всеки един от стотиците разговори на английски, кантонски, мандарин, фукински, шанхайски, немски, френски и италиански, се въртеше по един или друг начин все около една и съща тема и това не бе нито любовта, нито прогреса на човечеството. Вонг често си задаваше въпроса дали щеше да се чувства по-щастлив, ако не бе имал падналия му се голям късмет. Може би щеше да прави художествени филми някъде из Европа или щеше да изживява драматична любов с жена, която не спира да приказва за своите чувства, или да намери приятели, които се терзаят от световните проблеми.

После вдигна поглед към приятелката си и се усмихна:

— Знаеш ли, никога няма да мога да ти се отблагодаря!

Лицето ѝ светна.

— Сега, най-важното — как е Джени?

Вонг също се зарадва, че го пита. Наведе се напред. Когато ставаше дума за интимни неща, двамата с Емили преминаваха на

кантонски:

— Бременни сме. Съвсем официално.

Емили тихо извика и се хвана за главата.

— Браво!

Всички се обърнаха към тях, погледнаха въпросително Емили и отново се съсредоточиха върху храната си. Тя широко се усмихна. Вдигна ръка, за да привлече вниманието на сервитьора и поръча шампанско. Той се върна светкавично със сребърна кофичка на поставка от черно дърво. Тапата изгърмя и отново привлече вниманието на всички.

Докоснаха чаши.

— И как ще кръстиш малкия бамбино? С традиционното хонконгско име хибрид между английски и кантонски?

— Вероятно. В името на семейството ще се спрем на едно от традиционните кантонски имена. Знаеш, че имената на момчетата винаги включват наименованието на цвете, а тези на момчетата — нещо, свързано с мъдростта.

Емили одобрително кимна.

— Между другото, благодаря за партито онази вечер. Знаеш ли, за първи път срещнах твоя шурей. Не знам как не съм го забелязала на венчавката ви.

— Не е трудно да не го забележиш. Той рядко се задържа по светски мероприятия.

Емили отпи нова глътка от шампанското.

— Изглежда много енергичен. Споделя ли с вас за работата си?

— Само ако го оставя да говори.

— Интересен ли е?

Вонг изкриви лице.

— Не ми казвай, че си го харесала!

— Той сподели, че разследва убийствата с месомелачката.

Горрий! — изрази тя емоцията си на китайски.

— Искаш ли да ви запозная официално? Той много обича да си го изкарва по някакъв начин на привилегированата класа.

— О, не съм чак толкова заинтригувана. И все пак... не е ли странно — да ги смелят по този начин?

— Триади.

— И аз предполагам така. — Тя също си избра парченце джинджифил и на свой ред се огледа. После се наклони напред и прошепна: — Значи още не си имал шанса да разбереш от своя вманиачен шурей какво точно се крие зад убийствата с месомелачката?

Вонг спря да яде.

— Емили, за какво става дума...? Какво ти става? Откога се интересуваш с какво се занимават престъпниците?

Тя въздъхна:

— Знаеш ли, с възрастта все по-често се питам как живеят бедните. С теб не е ли така? Ние сме някак изолирани, не мислиш ли?

Вонг сви рамене:

— Изолирани от убийства с месомелачка? Надявам се така и да си остане. Какво ще кажеш да сменим тази тема...? Не мога да ти опиша с какво нетърпение очаквам задушните морски охлюви!

Емили се засмя. Когато донесоха сметката, му обясни, че този път обедът е от нея. И дори настоя да завършат с любимото бренди на Вонг — „Арманяк“.

---

[1] По аналогия с VIP (very important person — важна особа), SIP означава commercially important people (важен търговец). — Б.пр. ↑

[2] Място в Пекин, където след смъртта на Мао (1976) до забраната им в края на десетилетието са били окачвани плакати с големи йероглифи, изразяващи общественото мнение по отношение правителствената политика. — Б.пр. ↑

16.

Емили остави Вонг във фоайето на „Чайна клъб“, за да се освежи в дамската тоалетна.

Когато се озова там сама, провери златния си „Лонжин“ — показваше 2:45. Имаше пет минути, за да се добере до новата „Банк ъф Чайна“, която се намираше на десет минути бавен ход пеша в жегата. Нямаше никакво значение, че малко ще позакъснее — точността не беше измежду качествата, на които комунистите особено държаха.

Провери как изглежда лицето ѝ в огледалото, приглади блузката си над болящите я гърди и взе асансьора до партера. Когато стигна новата „Банк ъф Чайна“, показа картата си за самоличност на възрастния мъж на рецепцията, а той телефонира където трябваше. Съпроводи я до частните асансьори отзад. За разлика от другите тези спираха само на един етаж — последния.

Минута по-късно се озова на асансьорната площадка на върха на сградата. Като държавна собственост „Банк ъф Чайна“ бе нещо много повече от обикновен търговски клон на КНР — тя беше още център за събиране на разузнавателни данни и провеждане на наблюдение, също толкова важен, колкото функциониращата в китайското посолство тук „Новокитайска информационна агенция“. Поради това сградата на новата банка бе проектирана с оглед специфичните нужди на особените посетители. Тук имаше сауна, джакузи, просторни спални с видеокасетофони и телевизори, огромна кухня, работеща без прекъсване двамайт и четири часа в денонощието, както и салон за коктейли, предлагащ зад прозорците си най-красивите изгледи от Хонконг, които можеха да се купят с пари. На всичко отгоре новата „Банк ъф Чайна“ бе и най-високото здание в Хонконг. Още на проектна фаза бе решено, че представителите на народа няма да страдат по никакъв начин при честите си посещения в презряната британска колония.

Въведоха я в остъклената от пода до тавана коктейлна зала под самия покрив на сградата, където я чакаше старецът. Седемдесет етажа

по-долу мънички коли се носеха с безумна скорост по „Конот роуд“, малки корабчета лежаха на котва, застинали в залива, и най-богатият град на земята се бе проснал в краката на седемдесетгодишен старец, отпуснал немощното си тяло в италианско кресло от кожа и хром. Собственик на може би най-голямото лично състояние на света — след това на султана на Бруней — той беше облечен в риза с разтворена яка, от онези, които могат да се купят на „Стенли маркет“, и в панталони с бозав цвят. Износените му гуменки бяха шити на ръка от триъгълничета кафява и бежова тъкан и мирно почиваха на специалната поставка за крака от свински бокс.

Той не стана да я поздрави. Нито ѝ предложи една от цигарите си, която извади от измачкания пакет „Импириъл пелис“ — марка, продавана само в КНР.

— Е?

Тя стегнато седна срещу него и се опита да привлече вниманието му. Щеше да бъде много по-лесно, ако тези събеседвания преминаваха под знака на сексуалната алхимия, но той никога не бе проявявал и най-малък интерес. Възрастта му въобще не облекчаваше задачата ѝ. Масовите убийци не проявяват склонност към омекване с времето. Жилавото му тяло ѝ напомняше за корен от женшен. Невзрачно на пръв поглед, то излъчваше с трудно обяснима сила волята на нейния народ в най-твърдата ѝ форма. Впечатляващата ѝ външност, уголемените ѝ гърди, милиардите по сметките ѝ, респектът, който с такава лекота внушаваше не само в Хонконг, но и навсякъде по света, където парите са бог, бяха безсилни да повлияят по какъвто и да е било начин на този грозен старец. Все така без да я поглежда, той съсредоточено зачовърка в носа си.

— Обядва ли с твоя приятел адвоката?

— Да.

— И?

— Казах ти, той ще направи каквото пожелаем.

— Да, знам вече това. Но как подходи към него днес? Това е, което ме интересува.

— Ще му позвъня след ден-два. Ще го поканя да се срещнем у дома. Ако наистина сериозно искаш това.

Старецът се ухили:

— Че какво може да бъде по-сериозно от петстотин милиона щатски долара?

— В налични? Това е чиста проба провокация.

Той се засмя, изцвилвайки като жребец:

— Никаква провокация. Въпрос на удобство. Изморих се от тези *гуейло* игри. Защо трябва да се крием още? Остават само два месеца — вече сме спечелили. Време е да започнем да се наслаждаваме на победата.

— Знам. Това, което не разбирам, е защо искаш да разиграеш тези петстотин милиона толкова скоро? Защото само преди месец ти раздвижи друг половин милиард.

Гневна гримаса изкриви лицето на стареца, но той съумя да се овладее.

— Бях забравил, че съм ти казал. В този случай не става дума за пране на пари. Сега трябва да платим. В налични. Следващата пратка трябва да стане напълно официално и чисто. Има още части на Хонконг, които не сме купили.

Емили дълбоко въздъхна.

— Не мога да си представя кои.

Старецът отново изкриви лице — този път в гримаса на задоволство.

— Разкажи ми сега за късмета с онзи детектив — успя ли да се възползваш от случая?

— Единственият късмет в цялата история е, че главен инспектор Чан е шурей на Джонатан Вонг. Защото останалото не е толкова радостно: всички разправят, че Чан е заклет фанатик, който мрази комунистите. Не знам какво очакваш от Джонатан.

— Какво ли? Нали са едно семейство? Приятелят ти е богат, детективът е беден. Няма да иска кой знае колко.

Тя го изчака да всмукне дълбоко от цигарата си.

— Казах ти, човекът е фанатик. Не мисля, че ще вземе пари.

Старецът ритна кожената поставка за крака и за пръв път откакто бе дошла, я погледна:

— Всички вземат пари. Освен това, нали казваш бил наполовина китаец? — Той отново се засмя, завършвайки с дълбоко изхрчване в гърлото. Понечи да се изплюе, но се сети, че наблизо няма плювалник.

Преглътна онова, което го давеше. — Кътберт ще трябва да се погрижи.

— Няма да го направи. Подстрекателството и намесването в чужда работа не са част от сделката. Кътберт може да си затвори очите, но повече от това няма да направи.

Старецът притежаваше способността да гледа с едно око, затворил другото като неподвижен гуцер, препичащ се на камък.

— Да не намекваш, че можем да бъдем принудени да предприемем нещо по-решително?

Емили усети, че бузите ѝ пламват. Стана и се изправи пред стареца, който изненадано примигна.

— Кога най-сетне хора като теб веднъж завинаги ще разберат, че не могат просто ей така да убиват всеки, който им създаде някакъв проблем? Добре, щом така поставяш въпроса, ще те попитам направо: и мен ли смяташ да убиеш?

Старецът се изсмя:

— Кой е казал нещо за убиване? Искам само малкото детективче да приключи с разследването си. Защото държа да узнае кой е умрял в онази месомелачка. И нещо особено важно: искам да науча това пръв... а може би и единствен.

Той я изгледа. Тя отново почувства стария страх и онова чувство на обреченост дълбоко в стомаха си. Никога не повишавай тон на психопат! Седна обратно на ниското столче и покорно свали поглед.

— Извинявам се. Всички смятат, че ти си ги убил. Дай ми още няколко седмици. Ще видя какво мога да направя. Имам няколко идеи.

— Какви идеи? — насмешливо я попита старецът.

— Вонг трябва първо да поопознае своя нов родственик. В момента те не са първи приятели. Ще се опитам да им помогна да станат.

Старецът неопределено изсумтя.

— Това няма да бъде наложително, преди детективчето да се приближи до разрешаването на загадката. Но аз искам да знам какво е станало с онези тримата, преди да научи Кътберт. — Той втренчено я изгледа. — Продължаваш ли да се чукаш с него? — И като видя, че въпросът му я притеснява, лицемерно се усмихна: — Жалко. Можеше да продължиш да ме информираш какво знае нашият малък английски дипломат. Когато си замине през юли, той ще стане *Сър* Милтън

Кътберт. А ти, ако бе съумяла да се омъжиш за него, можеше да станеш *Лейди* Кътберт. — И той презрително изсумтя.

— Не разбирам. Защо толкова се интересуваш от тези убийства, след като нямаш нищо общо с тях? Зад тях най-вероятно стоят триадите — само при тях хората си отиват по този начин.

Старецът пак се извърна.

— Може би. Виж все пак какво можеш да направиш с детектива — сприятели се с него, разбери докъде е стигнал. Бутни му, ако се налага. А колкото до петстотинте милиона — очаквам резултати. Задържаха се доста дълго. Нали не искаш да загубиш правата за строеж по Перлената река? Вложила си доста пари. Всичките си пари, като отчетем и личните ти гаранции. Не вярвам, че искаш да обеднееш.

И като видя изражението на лицето ѝ, той гръмко се изсмя.

Когато тя си тръгна, старецът вдигна телефонната слушалка от апарата на масичката до лявата му ръка и съобщи на секретаря си с кого иска да разговаря. Малко по-късно телефонът иззвъня и той незабавно заговори на мандарин с глас, изпълнен със снизходителност. Завърши с думите:

— Между другото, повече не си позволявай да се представяш вместо мен. Разследването трябва да продължи. Искам да знам кой е убит и кой е извършил убийствата.

Изслуша въпроса, който последва, и прекъсна разговора, без да отговаря. Миг по-късно отново натисна бутона на интеркома:

— Намери ми другия англичанин — онзи в Лондон. И остани на линията, за да превеждаш.

17.

Мойра се оказа щедра в любовта. Не само щедра, но също и склонна към авантюризъм, тя черпеше с две шепи от собственото си културно наследство, според което възрастта над четиридесетте съвсем не означава край на забавленията. Чан бе изненадан, че жената бе проявила деликатността да изтрезнее преди неговото връщане, а най-голямата си изненада изживя, когато установи, че за разлика от Анджи Мойра го възбужда съвсем истински. Беше неочаквано чувствена, а имаше и нещо силно привлекателно в начина, по който криеше мъката си. Полузаспал до нея, той бе склонен да си въобрази, че лежи до жена с душа, голяма като света. Харесваха му и гърдите ѝ: бяха едри, тежко увиснали и някак... дружелюбни. Чан се нагласи около тялото ѝ, за да може да ги хване, докато тя спи. Мойра се събуди само веднъж, благодари му, обърна се на другата страна и отново заспа дълбоко.

Както и можеше да се очаква, той си остана буден. Полежа още малко така, после се измъкна от леглото, затвори вратата, седна на дивана и запали цигара. Пусна телевизора без звук. Монаси, овладели до съвършенство изкуството на кунгфу в манастира Шао Лин, се стрелкаха из въздуха и избиваха противниците си, които ги превъзхождаха многократно. На друг канал богат земевладелец в одежди на мандарин отвеждаше дъщеря си на пазар. Но подла банда им беше устроила засада по пътя. Ужасът от грозящото изнасилване, грабежът и убийствата бяха подсилени до неузнаваемост от тежкия грим на актьорите. Китайските драми често черпят сюжети в далечното минало, изпълнено с насилие. Може би защото близкото минало, не по-малко изпълнено с насилие, бе прекалено кърваво за повечето стомаси.

Превключи обратно на монасите от Шао Лин. И в неговия живот бе имало период, когато каратето бе играло основна роля. Да тренираш тялото си до степен, когато можеш да се противопоставиш на гравитацията — това си е легенда, гравивирана в съзнанието на всяко

азиатско момче. Запали втора цигара, закашля се и се запита какво да прави с Мойра.

Истината бе, че тя бе едва втората жена от Запада, с която се забъркваше. Някои сравнения просто се налагаха. Питаше се например дали кривата на обучение, по която бе минала Сандра, е приложима и към Мойра. Онова, което все още най-ярко помнеше за английската си съпруга, бяха оплакванията ѝ. Тя нямаше нищо общо с редовата китайска съпруга, но проблемът със сигурност не беше нито липсата на материална обезпеченост, нито неудовлетворителен социален статус. Зад стенанията на Сандра стояха по-висши принципи от морално естество. Хонконг бил плитък и материалистичен, алчен и нечовешки. Принуден да слуша подобни неща ежедневно, Чан бе започнал да вярва, че Британските острови са крепост на психологическа проникновеност, морална сила и човешка топлина. Реши да научи повече и да се възползва от мъдростта и миналото на собствената си съпруга. Така откри, че тя притежава живо чувство за хумор, което черпи с еднаква лекота както от английската, така и от американската култура. Сандра използваше различни гласове и различни акценти, за да предаде определени настроения. Когато искаше да му разкрие обичта си например, тя правеше това със странен, смешно тъничък гласец. Чан недоумяваше какво ѝ пречи да направи това с естествения си глас, но с времето свикна да го понася. Когато искаше да се наложи, жена му прибягваше до фалшив нийоркски акцент. Аристократичният английски беше запазен за случаите, когато ѝ се струваше, че той се държи просташки.

Едва ли щеше да се сети предварително, но краят на връзката им бе предизвестен от видеофилмите. Бяха се абонирали за видеотека, защото Чан се безпокоеше от пристъпите на носталгия, които от време на време я обземаха. Тя посрещна това с ентузиазъм и започна да подбира стари английски комедии, наситени с остра хапеща сатирична и самоиронична жилка. И така както си седяха вечер след вечер пред екрана на телевизора, той постепенно започна да осъзнава откъде идват нейните гласове. Но не само гласовете — също така мненията, морализаторския дух... дори насмешливостта ѝ по отношение на Хонконг, която се оказа плагиатство на стар английски документален филм. Чан постепенно стигна до убеждението, че може би заради студения си влажен климат англичаните прекарват часове пред

телевизорите си, откъдето им се казва какво да мислят и какви да бъдат. И така, малко по малко, той се оказа оженен за колаж от „Монти Пайтън“, „Пълна прилика“, „Черната пепелянка“, „Не по новините в девет“ и други подобни шоу филми.

В началото Сандра се бе държала като върла антирасистка. Чан дори бе започнал да си мисли, че го е избрала за свой съпруг едва ли не само в името на социалната коректност. Постепенно обаче старите епитети започнаха да пробиват фалшивата фасада, също както топящият се сняг разкрива затрупаната бодлива тел. Английската подигравателност се оказа високо развита и всеобхващаща: французите бяха жабари, германците — зелки, скандинавците „хурдигурди“, италианците и гърците — даго, китайците — чинк или чоки, а японците — нип. Възможно ли бе всички тези телевизионни програми да крият зад себе си толкова гаден народ, по-малък и от живота?

Чан се бе опитал да копне по-надълбоко — той търсеше жената, за която се бе оженил. Политическите мнения бяха дословно възпроизвеждани от вестник „Гардиън“, а феминизмът — директно заимстван от „Космополитен“. Даже вегетарианството ѝ не беше съвсем истинско. Тя ядеше малки порцийки зеленчуци, за да запази фигурата си, но когато откри какво чудо е печената патица по кантонски, разви навика да си бодва с извинителна усмивка късчета от неговите порции. Директните му въпроси (тя наричаше това разпит) бяха разкрили, че жена му се състои главно от апетит за секс, марихуана и гръцко овче кисело мляко, със запазено право на недефинирано неодобрение, което тя бе в състояние да насочи без предупреждение към каквото ѝ падне, но най-често си го изкарваше на мъжете и капитализма. Често, тресяща се от ридания, го обвиняваше в женомразство и мъжкарство — две думи, които се прескачаха в речта ѝ. Той поклати глава: истината беше по-лоша и от това. Беше се оженил за къс от Запада, а интимността помежду им беше донесла само презрение.

Макар да бе останал образцов съпруг, той чувстваше дълбоко в себе си, че Сандра бе избягала заради неспособността да понесе пълното разочарование в очите му всеки път, когато я погледнеше. Защо се бе оказала неспособна да се отърси от абсурдния си европейски фалш? Но от друга страна, ако забравеше за заимстваните си мнения и напластената негативна енергия, какво ли щеше да остане

от нея? Тя така и не бе пожелала да поеме риска един ден да се превърне в китайска домакиня, неотличима от всички други в Монгкок. Страхът от това продължаваше да се долавя в писмата, които му бе писала след раздялата: последното, което била очаквала от женитбата си за китаец, било нежеланието му да се отнесе с дължимото уважение към нея. Сякаш след всичко случило се между тях, презрението беше запазена марка само за раджите. Вярно, Мойра изглеждаше напълно различна, но Чан имаше предостатъчно основания да бъде внимателен.

Или бе задрямал, или се бе замислил прекалено дълбоко. Истината бе, че не я чу да влиза. Когато сложи ръце върху очите му, той подскочи.

— Лесно се стряскаш.

Осветлението в стаята не бе включено. Само екранът на телевизора потрепваше и вечната улична светлина на Монгкок се просмукваше през пердетата. Мойра бе просто глас и ефирна ласка. Той вдигна ръце нагоре и назад и докосна гладката коприна на нощницата ѝ. А под тъканта усети онези успокоителни гърди, които едва не му бяха донесли сън.

— Предполагам ирландските ми гени.

— Ирландците не са толкова неспокойни. Половината полицаи в Ню Йорк са ирландци, и аз в това число. Моминската ми фамилия е Кели. Мен ако питаш, ирландците притежават всичката чувствителност на чувал картофи.

— Обзалагам се, че детективите в отдел „Убийства“ също лесно се стряскат.

Тя седна до него.

— Мислил ли си някога да смениш работата си?

— О, да. Пред мен има големи възможности: охрана в банка или консултант на триадите. Бих могъл да направя голяма кариера, ако нямах един проблем.

— Здравословен?

— Почти — не ми стиска.

Тя се сгуши в него.

— Не вярвам. Нали видях снимка, на която ти връчват награда за смелост.

— Тогава бях много млад. Реагирах инстинктивно. Предполагам, че съм бил впримчен между два страха. И страхът, че могат да ме нарекат страхливец, се е оказал по-силен.

— Но си спасил човешки живот.

— Може би.

Тя плъзна нежно ръка по бедрото му и продължи нагоре, докато стигна до шията му. Пръстите ѝ докоснаха лицевите му мускули, спирайки се изучаващо на онези, които трепкаха от нервния му тик.

— Знаеш ли... на запад, там откъдето идвам, се смята, че помага, ако споделиш проблема си с друг.

Той се наведе напред и запали цигара.

— Сигурно е така, защото на запад имате проблеми, за които да говорите. За вас те са като тръни: напипваш го, издърпваш го и доживяваш щастливи старини.

— Как е на Изток?

— Китайците му казват „да оцелееш в бурно море“. Боли те не от тръна, а заради цялото ти обкръжение.

— В Хонконг, най-богатия град на земята?

— В Китай. Хонконг е като коледната украса — Коледа идва и си отива.

— Никой не се вълнува чак толкова от политиката — възрази спокойно Мойра. — Нали затова плащаме на политиците — да се занимават те с нея. Жена ли е замесена?

Той отпусна глава назад върху облегалката на дивана.

— Да, жена е.

— Виж, аз утре си заминавам. Едва ли повече ще се видим някога. Мога да остана за теб само глас в нощта. Ти веднъж ми помогна, при това повече, отколкото предполагаш. Защо не ми позволиш да ти помогна аз сега?

Той се усмихна в тъмнината.

— Тя е китайка — до мозъка на костите си. Но не непроницаема, както обичате да се изразявате вие. Имаше лице като пълна луна и очи, разкриващи най-нежната душа, която някога си срещал. Искрени очи, но каква полза от това, след като тя не можеше да лъже... Беше нисичка и пълничка, под метър и шейсет. Колкото и трудни да бяха времената, тя винаги имаше купичка варен ориз и свинско или патица за децата. Най-смелото нещо, което някога бе правила в живота си, бе

да дойде в Хонконг, но и това бе сторила само защото по-голямата ѝ сестра вече била дошла тук. Изминала целия път пеша. Като много други в онези времена. Групата им, както другите групи преди тяхната, направила лагер край границата. Скрили се от войниците, а когато нощта паднала, побягнали към граничните заграждения. Знаели, че някои от тях ще бъдат убити. Куршум в тила от Червената армия. Повечето все пак преминавали. Само че и британците не били пълни със състрадателност. Връщали бежанците, които залавяли край границата, но имали едно правило — едно от онези смешни британски правила, сякаш ставало дума за училищна игра. Онези, които стигнали до Хонконг и имиграционния отдел, можели да останат. Тя успяла. Малкото трътлесто китайско момиче успяло в нещо, което донесло смъртта на по-яки от нея.

Чан млъкна и стана от дивана, търсейки нов пакет цигари. Когато се върна, оглади с длан нощницата върху гърдите на Мойра. Тя задържа ръката му.

— Продължавай.

Той изпусна дълга струя дим в мрака.

— Не, това не ти е интересно. Ти очакваше разказ, пълен със секс и душевни терзания.

Тя пусна ръката му и сложи своята върху бедрото му.

— Не е истина. Това е майка ти, нали? Забравяш, че и аз съм майка. Бях... Майките напоследък не са много популярни. Приятно е да срещнеш човек, така силно обичащ жената, дала му живот.

Чан долови обидата в гласа ѝ. Стисна ръката ѝ.

— Извинявай, държах се егоистично. Забравих за твоята скръб.

— Толкова приятно ми е да те слушам как говориш. И да разказваш неща, които никога не съм чувала през живота си.

Той отново пое дима с пълни гърди и намери опипом пепелника в тъмнината.

— Май-май живяла известно време със сестра си в колиба за бежанци. Тогава се появил Пади. Името му не е Пади^[1], естествено, аз мисля за него като за Пади. Мисля, че я е обичал — така както един мръсник може да обича своята противоположност. А тя наистина му вярвала, когато ѝ казвал, че му се налага да работи нощна смяна през седмицата, за да може да бъде с нея през уикендите. Напълно правдоподобно обяснение, защото точно така работели повечето

китайци. А той, разбира се, ходел да мърсува из Ванчай, но му харесвало да има и емоционалното убежище, което му дарявала тази обожаваща го кръглолика малка китайка. Родил съм се първи, а след три години се появила и Джени... Тринайсет години по-късно Пади изчезнал един ден, така както падитата правят. Май-май изпаднала в депресия. Никой никога преди не я бил виждал в подобно състояние. Дори забравила да ни храни, така че се наложило да го прави сестра ѝ. В крайна сметка решила, че тези грамадни червенолики мъже с кръгли очи са дяволи, както впрочем всички твърдели. Разбрала, че е напуснала родното си село, за да се довлече точно в страната на дяволите. Така че решила да се върне там, откъдето била дошла. Отново пеша. Неясно как избягнала срещата с войниците на границата. Според мен те не се вълнували особено от това, че някой иска да се върне в КНР... Когато се добрала до своето село, там гъмжало от червеноармейци. Наближавал края на втората гражданска война за Китай през този век — наричали я Културна революция. За да запази властта си, Мао насъсквал хората едни срещу други: млади срещу стари, брат срещу брата, ученик срещу учителя, жена срещу мъжа ѝ. Истинска оргия на страха във възможно най-китайски стил. На външния свят това било представяно като самоотвержен социалистически експеримент. Умни мъже и жени от Европа и Америка били поканени и развеждани в нещо като китайски Дисниленд, където всичко било прекрасно и хората така искрено се усмихвали... Само че истинският Китай бил в селца като това на Май-май, където я арестували с обвинението, че била куче на капиталистите. Нахлупили ѝ шутовска островърха шапка, разобличаваща я като глупачка, и я повели из улиците. Момчета на нейната възраст, а и по-млади от нея. Накарали я да си признае — нещо, което тя с готовност направила, понеже вярвала на всичко, което ѝ казвали и сама го допускала — че е заблудена жертва на зловредния Запад... Щели да я освободят накрая, но тя направила грешка — грешка, която само най-невинните могат да направят. Казала им, че ще трябва да се върне в Хонконг, за да доведе децата си. Като чули това, онези решили, че не се е превъзпитала достатъчно и я хвърлили от четвъртия етаж на една административна сграда. От удара си счупила двата крака и таза, а в главата ѝ се отворила дупка. Тя обаче по някакво чудо оживяла. Намерих очевидци, които разказват, че останала да лежи

там, където била паднала, за да умре веднага, понеже разбрала, че никъде по тази земя, от запад до изток, няма място за нея. Чиста душа с голямо лице като кръгла луна, която вярвала на всичко, което хората ѝ казвали.

Чан отиде при хладилника, намери в него кутия бира и се върна. Дватамата останаха да седят потънали в мълчание.

Накрая Мойра се изкашля.

— Какъв тежък товар от омраза, с който да живееш. Омразата е проблем, точно като трън, в моите западняшки очи.

Чан поклати глава, отвори кутията и отпи.

— Не, омразата не е проблем. Ако си лош и мразиш, тогава ще убиеш някого, ако си добър — ще му простиш, ако си по средата — ще се поколебаеш... но не това е истинският проблем.

— А кое?

— Начинът, по който онези обърнаха нещата с краката нагоре. Това е, което може да те подлуди.

— С краката нагоре?

— Това ти казах. По време на Културната революция разни важни хора като филмови звезди, известни коментатори на ВВС, съпроводжани от операторски екипи, френски журналисти, симпатизанти на левицата — всички те отидоха в Китай и бяха измамани. Казахме си „Окей, това е защото Западът е наивен — искал е да повярва във величествения социалистически експеримент, а лукавите старци в Бейжин, които са така добри в хвърлянето на прах в очите, само това и чакат“... Но един ден истината се разбра и отново нищо особено не се случи — никой така и не чу онези знаменитости да се извинят за глупостта си. Тогава си казахме „Добре де, какво друго би могло да се очаква? Те са притеснени, а и дори да признаят, могат ли нещо да направят? За сметка на това следващият път, когато старците започнат да избиват хора, Западът със сигурност ще ги разобличи пред целия свят“. Точно така и се случи, когато убиха студентите на площад Тянанмън през юни 1989 година... Западът побесня. Телевизията не спираше да предава възмутени хора, които осъждаха насилието, политици говореха за търговски санкции и никой повече не вярваше на побърканите старци. Но се намериха хора в Америка, Япония и Европа, които казаха „Я почакайте, та там има милиард и четиристотин милиона души — най-големият пазар на света

— и ако вие наложите търговски санкции, тогава някой друг мръсник ще се намърда вместо нас да продава тениски, гуменки, джобни калкулатори и мопеди“... Така че санкциите не продължиха дълго, а смахнатите старци в Бейжин се изсмяха толкова гръмогласно, че можеха да се чуят чак в Хонконг. А само след два месеца пак те ще дойдат тук с танкове, с циничните си усмивки и с всичкото си презрение към човешкия живот. Китайските паравани отново ще се вдигнат и този път никой там в твоята страна няма да иска да знае какво всъщност става тук. Твоят народ ще бъде доволен да наблюдава играта на сенките по стената на паравана и ще бъде доволен, че няма да има основания да спира продажбата на тениски. Това е проблемът: как да живееш, когато трябва постоянно да се преструваш, че светът е с краката нагоре, защото винаги си е било така.

Мойра беше спряла да го гали. Светлината от телевизора играеше по лицето му. Когато проговори, гласът ѝ беше дълбок и гърлен.

— Трудна работа, Чарли. Не съм сигурна, че бих могла с нещо да ти помогна.

— Е, има едно нещо, което поне малко би помогнало.

— Назови го.

— Можеш да спреш да лъжеш.

Пауза.

— Да спра да лъжа ли каза?

— Да, точно това казах. Ти си била сержант в нюйоркската полиция, но си се пенсионира преди две години. Дъщеря ти, Клеър, е учила в нюйоркския университет, но е завършила бизнес, а не социология. Странна грешка за майка.

Мълчанието продължи толкова дълго и Чан сметна, че Мойра не смята да му отговаря. Това нямаше особено значение. Той отново се загледа в стрелкащите се фигурки на майсторите на кунгфу. Де да можеше наистина злото да бъде заличено така лесно. В този миг лошите монаси от черния манастир контраатакуваха. Те лесно се различаваха от добрите, защото се зъбеха и говореха рязко и грубо, докато добрите излъчваха доброжелателност. Чан реши, че ако някой ден застане пред камерата, той ще бъде от лошите. Мойра се прокашля в знак, че възнамерява да проговори.

— Проверил си още същия ден? И в университета? Предполагам усъмнил си се заради онези неща в магазина, нали? Не ми повярва като ти казах, че съм го направила, за да те проверя?

— А ти очаквала ли си да повярвам? — обърна се Чан към нея.

— Мисля, че не.

---

[1] Насмешливо обединително име за ирландците (прякор за Пейдрейг, ирландската форма на най-разпространеното там име Патрик). — Б.пр. ↑

18.

Милион американски долара не стигат да се купи дори малка къща на остров Хонконг, така че почти всички живеят в жилищни блокове. Малкото все още останали къщи — стари постройки в колониален стил, построени в близкото минало от тайпани в зенита на слава и могъщество, държащи да се махнат по-далеч от болести като холера и малария, превърнали Азия от миналия век в смъртна заплаха за здравето на белите пришълци — в по-голямата си част бяха собственост на международни корпорации и използвани от висшите служители за приеми, развлечения и най-вече за да има с какво да впечатлят. Да имаш като лична собственост една от тези неколкостаяжни къщи, сгушили се в полите на планината, беше убедително доказателство за принадлежност към местната аристокрация, а едновременно с това и на богатство, замайващо дори по стандартите на Хонконг.

Джонатан Вонг бе организиран прехвърлянето на собствеността, когато преди шест години Емили бе решила, че е време да придобие имение за лични нужди. Беше го направила, обхваната от трескаво вълнение, пълна с идеи за подобрения и планове за многото приеми, които смяташе да дава тук. И действително — оттогава досега тя не бе спряла да добавя нови крила, да събаря стени и да променя интериора. Плувният ѝ басейн беше най-големият сред всички частни басейни на територията, почти с олимпийски размери — правоъгълник, заграден с римски колони и обрамчен с широка пътека от теракота. Фасадата на самия дом бе обърната на югозапад, така че гледката бе не към пристанището, а по-скоро в посока към скрития под гъста зеленина склон, спускащ се към Лагуна Чанъл и откритото море, сливащо се с хоризонта.

Голяма тента в непосредствена близост до басейна даваше убежище от лъчите на палещото слънце. Когато го въведоха, тя го чакаше по бежова хавлия и слънчеви очила, модел Гучи.

Той я потупа по бузата и седна срещу нея до мраморната масичка.

— Казах на готвача да приготви нещо италианско за разнообразие: спагети с гъби и плодове. Намерих в „Оливър“ съвсем прилични ягоди, така че можеш да ги опиташ със сметана по английски. Разбира се, само ако не си се отказал от сметаната, както правят повечето мъже на средна възраст, приближаващи четиридесетте.

Вонг съблече сакото си и свали вратовръзката.

— Още ям сметана. Убеден съм, че убива стресът, а не холестеролът. А и не се чувствам достатъчно силен, за да откажа сметаната.

Забеляза, че днес тя не се усмихва на шегите му. Стори му се дори, че се бе подразнила, когато той бе свалил вратовръзката си. И понеже не бе чул за крах на фондовата борса, сигурно ставаше дума за сериозни проблеми в личния ѝ бизнес.

Все пак изчака прислужницата да донесе бутилка „Перие“ в кофичка с лед и едва тогава подпита:

— Значи имаш задачи за мен, така ли?

— Не искам кой знае какво — и тя го изгледа изпитателно. — Опасявам се, че излиза малко извън рамките на обичайния бизнес, но все пак, налага се да го поискам от теб. Нека бъдем откровени: ти си ми длъжник, а аз имам нужда да свършиш тази работа.

Вонг продължи да се усмихва, но вътре в него нещо се сви. Слънчевите ѝ очила му пречеха да бъде сигурен, но беше убеден, че тя го гледа много внимателно.

— Давай нататък, твоят покорен роб умира от желание да ти бъде полезен. — Изненада се да чуе колко неубедително прозвуча опитът му да вложи доза сарказъм в думите си.

— Помниш, естествено, закупуването от „Зедфел“ на „Чансъри тауърс“?

Вонг остро я изгледа.

— Как бих могъл да забравя?

Това бе станало преди три години. Тогава Емили му бе възложила процедурата по прехвърлянето на тази недвижима собственост. Както обикновено бе избрала посредничеството лично на Вонг, макар той самият да не се занимаваше с подобни дела. Беше предположил, че всичко се развива нормално, но един ден партньорът

му, който движеше тези сделки и бе специалист в тази област, неочаквано поиска среща с Вонг и Ратбоун — старшият съдружник. Човекът бе видимо притеснен.

— В наличност! Те искат да купят небостъргач за административни цели *в кеш*! Това очевидно е нечиста сделка и аз няма да си мръдна пръста по нея, докато не получа пълната подкрепа на всички партньори във фирмата.

Вонг трябваше да признае за себе си, че неговият колега има от какво да се безпокои. Първоначалното проучване бе разкрило, че „Зедфел Инкорпорейтид“ — бъдещият купувач на небостъргач с офиси за отдаване под наем на фирми — е изцяло собственост на офшорна компания, която на свой ред се притежаваше от шестнайсетима китайци, до един живеещи на територията на КНР. Проблемът всъщност бе свързан с неотдавна прокараният закон, насочен срещу прането на мръсни пари. Никой нямаше и най-малки съмнения в това, че шестнайсетимата джентълмени, собственици на „Зедфел“, са корумпирани лидери на комунистическата върхушка, придобили по неведоми пътища значителни суми в наличност, които трябваше някак да бъдат скрити. И съвсем очевидно бе, че Емили им помага, защото им дължи услуги.

В крайна сметка Ратбоун бе намерил начин да оформят сделката по начин, който да я извади от ударите на закона против прането на пари. Но оттогава насам фирмата бе започнала да гледа на Емили по нов, съвсем различен начин. На банков жаргон тя вече не беше „трипъл А“^[1], а това се подразбираше и за Вонг.

Емили свали най-сетне очилата си и го погледна право в очите.

— Добре, тогава нека те осведомя, че „Зедфел“ искат да купят три жилищни блока — два в Каулун до Касъл Пийк и един непосредствено до Норт Пойнт. Освен това успешно са приключили преговорите за административна сграда в Кенеди Таун.

— Разбирам.

— Общата стойност на четирите сделки е към петстотин милиона американски. Заплащането ще бъде в кеш. Фирмата ти ще получи парите и ще ги депозира в банка.

Вонг отпи глътка от бутилката минерална вода. Даже под тентата беше страшно горещо. Потеше се и съжаляваше, че не си е взел слънчевите очила.

Преглътна с труд.

— Не, Емили. Няма да стане, съжалявам.

Тя отново сложи очилата си и се загледа към Лагуна Чанъл. Остана така цели две минути, предоставяйки му да се наслаждава на профила ѝ: издадената брадичка, тъмните очила и хавлията.

— Емили?

Обърна се отново към него и бутна рамката на очилата нагоре, върху косата си. За миг му се стори, че се усмихва, но после видя, че това е гримаса. През всичките години на тяхното познанство не му бе показвала тази си страна — така добре позната на хората, толкова много обсъждана. Жената с мъртва хватка и съвършен инстинкт на убиец.

— Джони, всички ние все някога трябва да пораснем. Помогнах ти да отложиш този момент колкото може повече. Ти, така да се каже, бе моята невинност, но повече не мога да си позволя този разкош. А между другото, грижите ми за теб те направиха мързелив и тъп. Така че изслушай ме: трябва да направиш това, ясна ли съм? И не се безпокой, пак ще си получите безсрамно високия хонорар, какъвто и да е той.

Вонг разкопча още няколко копчета на ризата си и изтри потните си длани в самото на „Кент енд Къруен“, което бе метнал върху близкия стол. В един от джобовете му намери цигари и запали. Видя, че отново му предлага упорития си профил. Този път остави мълчанието да продължи. Всякакъв опит за открито противопоставяне само щеше да засили решителността ѝ. Но ако ѝ помогнеше по някакъв начин да се успокои, това може би щеше да ѝ помогне да види колко е нелепо поведението ѝ.

Запали втора цигара от първата, стана, заобиколи масата и клекна пред нея. За негова изненада тя протегна ръка и без да гледа, го погали по лицето.

— Винаги съм те обичала, Джони — ти ми беше като брат.

— И аз те обичам... като сестра.

— Ще го направиш ли?

— Емили, опитай се да ме разбереш — това просто е изключено. Петстотин милиона американски долара? Та ние едва се измъкнахме при предишната сделка на „Зедфел“. А тя бе само за трийсетина милиона. Не искам да те питам откъде идват тези пари, но и ти, и аз

знаем, че те парят. Това число ще се лепне на корицата на „Тайм“ и „Ейша-уик“. Ще се вдигне такъв скандал, че моята фирма ще бъде буквално издухана. Помниш ли какво стана с „Фрийманс“ при онази каша с „Набиан“?

Както всеки друг адвокат от неговото поколение той помнеше случая много добре: старши съдружник сложил край на живота си след бягство в Лондон, двама младши съдружници арестувани и лишени от право да работят през двете години до процеса, на който се бяха отървали на косъм, колкото за да разберат, че са загубили всичките си банкови и други „трипъл А“ клиенти. И всичко това заради някакво незаконно посредничество по сделка, буквално незначителна в сравнение с предлаганата от Емили. Цели десет години бяха необходими на „Фрийманс“, за да възстановят печалбите си, но кантората така и си остана втора категория.

Тя въздъхна и дръпна ръката си.

— Ясно.

Той се насили да се усмихне, премести се зад стола ѝ и започна да масажира врата ѝ. Помнеше, че това ѝ харесва.

— Знам, че си императрицата на Хонконг и че не обичаш да ти се противопоставят, но от друга страна, нека погледнем нещата в очите: ти не притежаваш нашата фирма. Вярно, давала си ни много работа и си един от най-ценните ни клиенти, но ако партньорите се видят принудени да избират между това да те загубят или да унищожат репутацията ни, като поемат една от тези съмнителни посреднически сделки, опасявам се, те ще предпочетат да се разделим с теб. Защото виждаш ли, ако се захванем с това, което предлагаш, това би означавало да рискуваме загубата на останалите си клиенти. Това е все едно да поискаш „Морган Гренфел“ да отворят заложна къща — такива неща просто не стават.

Емили отпусна глава до момента, в който острият ѝ поглед го прониза отново. Свали очилата на носа си и попита:

— Значи ти се вълнуваш само за реакцията на твоите съдружници, така ли? Нищо повече?

— Кълна се, нищо друго. — После той извинително се усмихна: — С изключение на това, че подобна сделка ме плаши до смърт.

— Разкажи ми за това, Джони. Ти какво си мислиш, че понеже съм гадна богата кучка на мен не ми се случва да се събуждам нощем

плувнала в студена пот?

— Ти? За мен ти си чист тефлон.

Тя отметна глава и се загледа в тентата над тях.

— Ужасът, приятелю, е като облак, който винаги се връща, макар и сребрист. Защото сделките, при които зелените пачки така гладко се плъзват в джобовете ти, и при които се замисляш над онова, което се налага да направиш, са точно най-изгодните. Нали се сещаш защо: защото на никой друг не му стиска да се захване с тях. Разбираш ли сега?

— Щом ти казваш. Но аз нямам куража ти, Емили, и ти много добре знаеш това. Аз дори не мога да си обясня защо продължаваш още. Според мен вече имаш достатъчно.

— А според мен ти много добре знаеш. Веднъж сам го каза, при това по-добре от мен. Не помниш ли?

— Не.

— Беше по време на първата ти година в Оксфорд, скъпи. Помня как веднъж имах много тревожен телефонен разговор...

— Недей, Емили...

— Та, казвам, много тревожно позвъняване. Шайка брутални английски хулигани след запой в кръчма, където изобщо не бе трябвало да ходиш, така ли беше? Но работата не бе във физическото насилие, макар че те действително те бяха смазали от бой. Проблемът се оказа в психологическите белези, които ти останаха... до днес, ако не се лъжа.

— Добре, разбрах какво искаш да кажеш.

— Онова, което искам да кажа, е, че нито татенцето ти, нито аз те накарахме да се откажеш от мечтите си. Накара те расистка Англия. Или ако щеш, баналната реалност. Но аз запомних думите ти завинаги: „Щом трябва да бъдеш китаец, поне бъди богат китаец“. И тогава ти се прехвърли в правото. Ужасът от големите пари е нищо в сравнение с ужаса от безпаричието — особено за такъв като теб. Права ли съм?

— Вероятно. Ти каза достатъчно.

Престори се, че темата му досажда. Не искаше да му бъде напомняно за изживяното унижение, нито за извлечения много по-дълбок урок, който се бе посвенил да сподели дори с Емили. След като бе излекувал раните си, той бе платил на банда биячи от близкия китайски ресторант, които се хвалеха, че работят на повикване от

триадите, да отмъстят за него. Още помнеше онзи празен гараж късно през нощта и квичащите като прасета едри английски младежи, които буквално се бяха насрнали от ужас при гледката на застаналите срещу тях осмина жълтокожи азиатци, въоръжени със стоманени тръби, велосипедни вериги, ножове и месарски ножове. Самият той бе стоял наблизко, трясещ се от осъзнаването на жестоката истина, че за да оцелееш, трябва да си силен и че ако самият ти не си, тогава... ами тогава просто трябва да си купиш сила.

Помнеше още, че бе признал на Емили за дадената пред себе си клетва да бъде богат китаец няколко нощи след разправата, но й бе спестил кървавите детайли, свързани със събитието. Изобщо всичко онова се бе оказало толкова чуждо на неговия мек и възпитан подход към нещата от живота, че когато си спомнеше за изживяното тогава, той предпочиташе да гледа на него като на някакво необяснимо умопомрачение. Истината обаче бе, че не беше чак толкова различен от нея. И когато гърбът му опреше до стената или почувстваше, че егото му е застрашено, той знаеше, че ще може да сече, обезобразява, убива... и да забрави за глезотиите на артистичното си всекидневие.

Вонг се обърна към нея и й се усмихна. Веждите му бяха повдигнати.

— Значи, ако съдружниците ти бъдат убедени, ти ще приемеш?

— Неохотно, но усещайки гладкото плъзване на зелените пачки в джоба ми, да!

— В такъв случай чуй сега защо те ще те оставят да приемеш предложението.

Емили свърши и подаде на Вонг безжичния телефон, за да се обади на Ратбоун. Бизнесмен до мозъка на костите си, Ратбоун си беше в офиса и обядваше на работното си място със сандвич. Вонг уговори среща за два и половина същия следобед с Ратбоун, Савил, Уотсън (австралийският им колега, специалист по търговските сделки) и Нг — съдружникът, занимаващ се с проблемите на китайското законодателство. После извади от куфарчето си химикалка и бележник.

— Искам да си запиша имената на всички тези компании. Както и хората, които ми спомена — аз изобщо нямах представа.

Без да прави справка с никакви документи, Емили на един дъх изрецитира отново имената на над сто компании и личности.

— И всички те са притежавани и работят за шестнайсетимата собственици на „Зедфел“?

— Без изключение. Според мен, ако направиш справка, сам ще се убедиш, че около шейсет процента от оборота на вашата фирма са дошли по един или друг начин от КНР през някоя от тези компании. Прав си, като каза, че не притежавам вашата фирма. Притежават я те. — Вонг стана да си ходи, а Емили захвапа дръжката на очилата си и замислено каза: — Между другото, трябва да ти призная нещо. Мисля, че ми се иска да сваля гащите на твоя шурей.

— Ще видя какво мога да направя — неискрено се усмихна Вонг.

---

[1] „AAA“ (тройно А) — висша категория, марка за най-високо качество. — Б.пр. ↑

19.

Обедна почивка. Чан седеше сам в офиса си заедно с отчета от лабораторията и два комплекта снимки, подготвени от бюро за идентификация на Арсенал стрийт. Анализът на лабораторията потвърждаваше, че белият прах в пластмасовия плик е хероин. Инспекторът насочи вниманието си към снимките. На гърба на единия комплект написа описателното „Снети от малкия пластмасов плик, намерен в неоновата лампа над сцената на местопрестъплението, и направени с лазер“. Другият комплект маркира с не по-малко подробното „Снети от «Пътешествията на Марко Поло» — книга с меки корици, донесена от майката на жертвата Клеър Колети“.

Всяка снимка бе копирана с трикратно увеличение. Избра една, на която бе заснет отпечатък от палец и я постави до съответната снимка от другия комплект. Между двете нямаше нищо общо. После извади очевидно друг отпечатък на палец от комплекта, свързан с плика, и отново не намери съвпадения. Но имаше трети отпечатък на палец, напълно различен от другите два, снети от пластмасовия плик с помощта на лазера, и при него сходствата се забелязваха даже на пръв поглед — на две места Чан видя характерно сливане на две линии в единична делта. В самия център на отпечатъците имаше стегнат възел — сърцевината. Чан се хвана на работа с едната снимка, преброи линиите, излизащи от делтата към сърцевината и написа „Брой на ръбовете — 18“. Имаше и други особености на отпечатъка: три характерни фрагмента в непосредствено съседство до сърцевината, островче, специфично прекъсване по средата на пети ръб, две разклонения, нови две изолирани островчета до единайсети ръб и още прекъсвания. Чан остави снимката настрана и взе съответната ѝ от комплекта с книгата. Когато свърши, сравни списъците. Установи единайсет случая на сходство — предостатъчно дори за педант като него. Клеър Колети бе стискала плика с хероина, може би дори лично го бе скрила, преди да я убият, където и да бе станало това. След това останките ѝ, заедно с тези на другите две жертви, са били върнати с

цистерната и поставени точно под лампата със скрития наркотик. Никога досега Чан не се бе занимавал с толкова нелогичен случай.

Когато Астън се върна от обед, той му нареди да изпрати нов факс до Ню Йорк, заедно с всички отпечатъци, снети от пластмасовия плик.

Цялото упражнение поне можеше да улесни идентифицирането на другите две жертви. А най-хубавото бе, че Цим, техникът, губеше облога и следователно му дължеше петдесет долара.

Четиримата адвокати седяха мълчаливо в единия край на огромната махагоновата маса. Джонатан Вонг местеше поглед от един на друг и също чакаше. За главния евнух на императрицата винаги е удоволствие да бъде свидетел на ритуална кастрация.

Когато го бяха назначили във фирмата като старши служител, тези мъже — Ратбоун, Савил, Нг и Уотсън — вече бяха дълбоко уважавани старши съдружници. С годините, които го бяха направили по-стар, но и по-мъдър, Вонг малко по малко бе започнал да ги презира. Английските адвокати притежаваха способността да се крият зад много удобни помпозни пози. Но всички те без изключение бяха прекарвали на Изток достатъчно дълго време, а с всеки англичанин, стоял тук прекалено дълго, нещо се случваше. Страната, от която бяха дошли — онзи малък остров до студения североизточен край на Европа — бе продължила без тях по пътя на странната си нова история, отличаваща се според Вонг най-вече с тясното преплитане на футболен вандализъм и скандали в кралското семейство, така че цялото маниерничене на тези хора, така добре съхранено и така старателно развивано, бе станало напълно безсмислено извън контекста на собствения им нарцисизъм.

Погледът му спря на Ратбоун: почти петдесетгодишен мъж с достоен за пубер интерес към мускулатурата му, който обожаваше да се хвали колко дълго стои в офиса. Или Савил: маниак на тема мюзикли, който не би помислил да се появи където и да е без костюм с жилетка и монокъл. Ами Уотсън: примадона с папийонка, въобразил си, че е световноизвестен юридически посредник в търговски сделки. Той дори не предполагаше какво удоволствие доставя на китайските

му помощници да обсъждат въпиещата му некомпетентност в поне девет основни области на юриспруденцията.

Нг се различаваше от другите само по това, че бе китаец. Беше с няколко години по-възрастен от Вонг, но между тях лежеше пропастта на постколониалната еволюция. Макар Вонг да говореше английски с акцента на аристократ, всеки англичанин дръзнал да допусне, че той държи да бъде възприеман като такъв, моментално биваше поставян на мястото си. Нг, от друга страна, бе инвестирал годините от живота си досега в изграждането на защитна черупка, в чийто център, според Вонг, нямаше нищо.

Всеки от съдружниците по свой собствен начин се противопоставяше на основните физически закони на реалния триизмерен свят, като притежаваше височина и широчина, но не и дълбочина. Но хората, които се чудеха как тези бизнесмени бяха оцелели толкова дълго и как бяха станали толкова богати, недооценяваха неизтощимата готовност на крайно богатите към подлизурство. Неслучайно по-вулгарните странични наблюдатели подмятаха, че четиримата мъже, седнали край заседателната маса заедно с Вонг, имат най-кафявите носове в Хонконг. Вонг усещаше, че малко по малко заприличва на тях.

Уотсън направи рязък жест към Вонг да му даде списъка с имената на компаниите, които Емили му бе продиктувала. Взе го, отнесе го до компютърния терминал в дъното на залата и започна да въвежда данните. Другите се загледаха в гърба му, доволни, че най-сетне има какво да изчакат.

— Изумително — прошепна след малко Уотсън.

— Какво има?

Той въведе още няколко имена.

— Абсолютно невероятно. — Адвокатът продължи да въвежда с ново настървение, после с неочаквана за наблюдателите емоция удари с отворена длан горната част на екрана и рязко стана. — Няма да повярвате. Разгледани поотделно, нито една от тези компании не представлява нищо особено. Взети заедно обаче, тези над сто фирми обединяват грамадно богатство. Техните капитали могат с лекота да се състезават с някои от най-големите ни банки. Естествено, само ако допуснем, че зад тях стоят едни и същи хора.

— Мисля, че ще бъде най-разумно да допуснете именно това — предложи Вонг.

— Това е като раков тумор.

— Никакъв тумор не е — възрази Вонг, — а най-обикновена азиатска стратегия. Точно като в играта го: играчът тайно загражда, завзема и задушва. Умни са чинковете, трябва да им го признаем.

Нг бавно кимна, сякаш неуверен дали оценката включва и него.

— Но защо някой ще иска да задуши точно нас? — попита Ратбоун, игнорирайки иронията.

Вонг запали цигара — беше десетата му за последните два часа.

— Не нас, а Хонконг. Или, което е по-вероятно, Югоизточна Азия. Които и да са, те поемат нещата в ръцете си.

Савил погледна Вонг. Вонг знаеше, че зад абсурдния монокул и превзетите маниери се крие най-умният от всичките съдружници, макар само по себе си това да не бе кой знае какъв комплимент.

— Според мен, най-правилно ще бъде да приемем, че тя ни е хванала натясно. Ако тези хора прехвърлят бизнеса си от нас на друго място, ние ще банкрутираме за няколко дни. Защото няма да можем дори да си плащаме наема за офиса.

— Абсолютно — прошепна Нг.

Ратбоун изпъшка, стана, разкърши пекторалните си мускули, завъртя се в кръста първо наляво, после надясно, приклепна със скръстени ръце, изправи се и отново седна.

— Трябва да действваме бързо — продължи Савил. — Това, за което говорим, не бива да напуска тези четири стени. Ще се съгласим да поемем сделката, но когато нещата отидат към финализиране, ще се престорим на изненадани, че плащането ще бъде в кеш. Ще ги накараме да донесат парите в последния момент. На банката ще обясним, че е било невъзможно да блокираме сделката, но ще заявим, че сме очаквали плащане с чек или превод. Ще поискаме хонорара си в аванс. После... после ще видим.

Не беше необходимо Савил да споменава на глас приготвленията, които той и останалите щяха да започнат още същия следобед: няколко анонимни сметки в банки на Каймановите и Британските Вирджински острови, изтегляне на отпуските напред, прехвърляне на личната и особено на недвижимата собственост на тръстови компании, регистрирани по островите в Ламанша. Защото

бурята, която неминуемо щеше да се разрази, щеше да обрули доста дървета.

Ратбоун огледа съдружниците край масата:

— Приемаме в такъв случай, нали?

— Мисля, че друго не ни остава — въздъхна Савил.

Веднага след срещата Вонг се обади на Емили с новините.

— Знаех, че ще видят нещата по нашия начин, Джони. Ти се справи отлично.

След разговора Емили натисна бутона за автоматично набиране. В слушалката се чу гласът на стареца. Говореше на мандарин.

— Ще го направи.

— Естествено.

— Но те ще искат парите точно един час преди подписването на всеки от договорите. Нито по-рано, нито по-късно.

Вместо отговор старецът изсумтя:

— А малкият детектив?

— Джонатан ще организира случайна среща на някое от партитата у тях. Бих могла дори да те заведа лично, щом проявяваш такъв интерес към Чарли Чан.

20.

Леко развълнуван, Чан поръча кола, за да отиде в рибарското селце Сай Кун, на източния бряг на Новите територии. Старши инспектор, англичанин, бе позвънил с новината, че на дъното на морето може би е забелязана месомелачка.

След като остави зад себе си огромния мегаполис, проснал се от носа на Каулун на юг до Чой Хун на север, Чан се озова сред пищна зеленина. Тук почти не се забелязваха следи от благоустройствена дейност. Пътят плавно премина в магистрала и пое нагоре към хълмовете на източното крайбрежие.

Макар да бе едва девет и половина сутринта, слънцето вече прежуряше. Зад тях Каулун бе скрит под обичайната тропическа омара, но небето пред тях бе с дълбоката синева на глазура от династията Мин. Светът се гърчеше под безмилостната слънчева атака. По неравностите край пътя се забелязваха сребърни локвички по чудо неизсъхнала роса. Колата летеше край нескончаема редица крайпътни къщи със зелени покриви. Сякаш наговорили се, Чан и шофьорът едновременно сложиха слънчеви очила и включиха климатика.

Чан натисна бутона на радиото, улучи канто-поп станция и отвратено примижа. „Please release me, let me go“ бе загубила цялото си очарование при превода. Премести се на информационна програма на английски. „Добра видимост, значителна опасност от пожари“ — съобщи им глас с лондонски акцент. Чан изключи радиото.

Шофьорът посочи двата големи военни хеликоптера, спасяващи се от димната колона, издигаща се хълма отляво на тях. Огромни резервоари на верига висяха под туловищата на машините под ъгъл спрямо морето, към което се бяха устремили хеликоптерите.

— Голям пожар. От вчера се борят с него.

— Къмпингари?

— Сигурно. Започнал е в буша, далече от всякакви села. Досега не са евакуирали никого, но бушът е много сух.

Когато стигнаха билото на хълма, пред погледите им се появи морето: тихоокеанското крайбрежие на Китай. Оттук до Япония не беше много далече, помисли си Чан, а ако пропуснеш Япония, следващата спирка сигурно бе чак в Америка. Не че древните китайци са имали причини да изминат макар и малка част от това разстояние. Средновековното царство е било център на Земята и никой не е имал и най-малкото желание да бъде на друго място. Само Европа би могла да роди такъв като Колумб — човек, недоволен, че собственият му континент е толкова малък. Или като Марко Поло.

След малко завиха надясно по крайбрежния път, наречен от англичаните магистрала „Хайрам“, а от китайците „пътя за Пак Ша Ван“. Никой не знаеше кой е Хайрам, дори англичаните бяха забравили, но за сметка на това Пак Ша Ван бе малко рибарско селце с голям яхтклуб. С всяка следваща година яхтите ставаха повече и по-големи, а клубът — по-скъп и по-труднодостъпен. Морски съдове на стойност не по-ниска от милион долара всеки стояха акостирали в жегата редом с източените като пура корпуси на скутери, които на кантонски се наричаха „змийски глави“. Правилото бе: яхтите на англичаните, „змийските глави“ на китайците. В безветрен ден като този съдовете гледаха във всички посоки, а въжетата между тях и пристана висяха. Между плаващите платформи за паркиране сновяха сампани и отвеждаха дошлите тук към плажовете от другата страна на залива.

— Познаваш ли този район? — попита Чан.

— Не, а ти?

— Да. Тук съм израсъл. В колиба за бежанци с изглед към морето.

— Така ли? Имал си късмет: прясна риба и чист въздух по всяко време и в изобилие. Аз пък съм израсъл в Хак Нам — Застроения град. Нищо прясно не можеш да намериш там. Най-малко от всичко — курвите.

Чан се изсмя. Преди пет години правителството бе изравнило със земята Застроения град: една квадратна миля хаотично построени от триадите жилища, открита канализация, дебели плъхове, проститутки и наркомани. Но на някои хора дори това бе харесвало, точно както той си бе останал влюбен в дъсчената им колиба.

— Прав си, имах късмет. Живях тук с по-малката ми сестра. Разказвах ѝ приказки за морски дракони и я учех да плува. Никога не сме искали да ходим на училище. Не виждахме за какво.

Шофьорът кимна с разбиране.

Чан бе разпечатал втория пакет „Бенсън“, когато стигнаха Сай Кун. Селото от неговото детство бе израсло в град, но покритият пазар и риболовната флотилия, които помнеше, явно процъфтяваха. Шофьорът зави и спря в самия край на паркинга до главния пристан. Чан слезе. Китайчета с черни защитни шлемове, снишени над резервоарите на кавазакита и ямахи тренираха спиране с поднасяне в самия център на новия бетонен площад. Встрани от тях момчета със скейтбордове, черни копринени легинги и сигнално ярки „Дей-гло“ наколенки си бяха направили рампа, от която се изстрелваха във въздуха. От другата страна имаше супер от веригата „Уотсънс“, издигнал се като феникс от пепелищата на дървената селска къща, в която някога бе живял старейшината. Площадът бе заграден от магазини с витрини от хром и опушено стъкло, зад които видео и музикални магазинчета услужливо предлагаха спасение от жегата с климатиците си и обезпечаваха директната връзка на това населено място с двайсети век. Цели двайсет години от живота си Чан не се бе отдалечавал на повече от десет мили оттук, но ето че сега се чувстваше като завърнал се от презморско пътешествие. Помнеше оризищата, които някога стигаха до самия селски мегдан, помнеше индийската смокиня, под която старейшините прекарваха дните си в разговор и китайски шах, помнеше и децата, които до юношеска възраст се страхуваха да подадат нос навън от къщите си. Западът бе донесъл тук културна революция по-сурова от тази на Мао. Колкото да се окаже, че са били достатъчни само няколко десетилетия, за да се смени петхилядолетната цивилизация с шокираща нова.

Той погледна по дължината на кея, където познатото му минало още не си бе отишло: повечето от рибарските лодки бяха излезли в открито море; до пазара бяха акостирали половин дузина малки траулери; старици със сампани бяха надонесли зеленчуци и месо на домакините от траулерите и сега сновяха между високите зелени стени на по-големите морски съдове, маневрирайки ловко с дълги гребла,

застанали невъзмутимо на кърмата, сякаш вкопали в нея изкривените си крака. Дори от това разстояние Чан можеше да различи напръсканите им с лак за коса фризури и златните усмивки.

Той тръгна по кея към мястото, където го чакаше малък полицейски катер.

Кимна на капитана, стъпи на борда и веднага започна разговор със старшия английски инспектор, командирован на наблюдателния пост в Мирс Бей. По стара традиция на това място — най-близо разположеното до китайския бряг — винаги изпращаха англичанин.

Хигинс показва на Чан морска карта.

— Ето тук — и той забоде показалец до мисловната линия, разделяща КНР от Хонконг. — Абсолютна случайност: двама полицаи любители леководолази отишли там през уикенда, за да изпробват новите си скъпи харпуни, да не говорим за неопреновите костюми от „Гучи“ и свръхпрецизните дълбокомери „Сейко“. Младоци, изкарали съвсем неотдавна леководолазния курс. Но умни момчета. Направило им впечатление, че малко по на север гъмжи от морски живот и макар че не би трябвало да припарват толкова близо до границата, отправили се натам с надеждата най-сетне да намерят за стрелба нещо по-значително от скариди. Оказало се, че рибите се хранят в някакъв съд, който приличал на голяма месомелачка промишлен модел. Приблизихи се съвсем наблизко и виж ти: това си било точно промишлена месомелачка. Единият от тях си спомнил, че ти търсиш такава, така че се свързаха с мен като дежурен офицер. Изпратих две момчета да проверят и находката бе потвърдена. Тогава реших, че може да поискаш да прекараш един ден на море, за да станеш свидетел на изваждането.

— Колко е голяма? Колко е стара? Говоря за месомелачката, разбира се.

Хигинс сви безпомощно рамене.

— Не е много ясно. Но щом рибите намират храна в нея, значи не може да е долу отдавна. — Чан запали нов „Бенсън“, без да обръща внимание на мръщенето на Хигинс. — Реших, че мястото може да ти се види интересно.

— Така е.

— Странно съвпадение, поне аз така мисля.

— Какво съвпадение?

— Ами първо намираш чувал с глави в морето в най-западната част на територията, а сега попадаш на месомелачката във възможно най-североизточната част. И в двата случая на самата граница с КНР.

Чан не искаше да обсъжда тази тема с англичанин.

— Съвпадение, какво толкова?

Хигинс поклати глава:

— Е, ако аз водех следствието, щях да гледам на това „съвпадение“ като на интересен факт, който си заслужава да се проследи докрай.

Чан пое поредната порция дим от цигарата си и изучаващо изгледа Хигинс. След четиристотин години имперско величие, нито един англичанин не би се чувствал уютно, ако не се хване да организира диваците в някоя от колониите. Интересно къде щяха да отидат всички тези хора само след два месеца?

— Благодаря за идеята. Каква е подготовката за изваждането? Леководолази, които да закачат куките, лебедка?

Чан преброи пет изразителни кимвания от страна на Хигинс.

— Точно така. Малък подемен кран, изтеглен дотук от Толо Харбър с влекач, който взехме назаем от морската служба. Двама полицаи леководолази на борда. По наша оценка дълбочината е около трийсет и пет метра, така че за тях това е дреболия. Декомпресията не е проблем.

— Вярно. Спускаш се бавно и спираш на определени дълбочини. Достатъчно е да се изчака по петнайсет минути през пет метра. Знаеш ли... искам да сляза с тях, предполагам, че са взели резервен комплект — такава е обичайната практика.

— Да се спуснеш ли? Ти? — Без да скрива съмнението си, Хигинс изгледа Чан, тика му, цигарата. — Не съм съвсем сигурен...

— Имам диплома. Това ми е хоби. Ето... — и Чан извади от портфейла си сгънатата диплома на майстор аквалангист.

Хигинс внимателно я разгледа.

— Хм... Ясно. И защо искаш да се спуснеш с тях? Искам да кажа, че тези хора са достатъчно компетентни, за да се справят сами, нали разбираш?

„Случаят е мой“, едва не се изпусна да каже Чан. После си спомни как постъпват в подобни ситуации англичаните.

— Мина ми през ума да се възползвам от възможността да се гмурна и аз. Откакто се заврях в Монгкок, уикендите на море ми липсват. Освен това... в тази шибана горещина...

— А...! — Хигинс се усмихна за пръв път. — Прекрасна идея! Знаеш ли, дори аз бих се спуснал, ако не умирах от страх — и той притеснено се засмя.

Чан разбиращо се усмихна. Нямахше как, английският подход го изискваше.

Междувременно катерът се бе изтеглил на заден ход от пристана и сега вече напускаха района на пристанището. Чан се отправи към перилата на носа и се загледа през слънчевите очила към зеления архипелаг, който ги заобикаляше. Рибарски селища, по-древни от Британската империя, се гушеха под слънцето, пробило ослепителна дупка в лазурното небе.

Бяха избрали катер, защото бе най-бързоходният съд подръка. Капитанът забави ход до към двайсетина възела.

След малко Хигинс застана до него.

— Това е по-добро от климатик.

Бризът развяваше рядката сламенорусата коса на англичанина и безмилостно разкриваше плешивото розово петно на темето му. Той беше намазал носа и горната част на челото си с бял защитен крем.

Чан разкопча повечето копчета на ризата си и позволи на вятъра да се вмъкне между нея и тялото му. Никой не знаеше колко гузен се чувства заради пушенето си. Чистият въздух около тялото му създаваше илюзия за пречистване и на дробовете. Той пое дълбоко глътка, опита се да изпълни коремно дишане и с мъка потисна напирещата кашлица под изпитателния поглед на Хигинс.

Откъм мостика се разнесе дружен смях. Чан погледна нататък и размени усмивка с якия кантонски полицаи по сини три четвърти панталони, под които се виждаха здрави голи крака.

Беше възбуден от мисълта за предстоящото спускане. Оформяше се дълъг ден. Запита се какво ли прави в момента Мойра. Едва ли щеше да успее да се върне за вечеря, макар че ѝ бе обещал да опита. Как ли изглеждаше тя на дневна светлина? Бронкс дали бе близо до морето? Нормално ли бе мъже на неговата възраст да се любят с жени на нейната? Дори ако бяха лъжкини, мошенички и алкохолички?

Всъщност, на кой му пука? Тя и без това си тръгваше след два дни. Това поне го бяха обсъждали.

Вятърът я издуха от мислите му.

Чан насочи вниманието си обратно към Хигинс.

— Добър катер... сигурно правим към двайсет възела?

Англичанинът отсечено кимна няколко пъти. Това явно му беше навик.

— Може би малко повече. Максимумът е двайсет и осем, но тогава разходът на гориво е най-неефективен. Чака ни доста път. „Змийските глави“ вземат това разстояние за два часа... до самия Китай, искам да кажа.

— Има ли още контрабанда?

— Ти какво, шегуваш ли се? Та тук след полунощ е като магистралата Санта Моника. Последният вик на модата е корпус около колата, която си избрал — която купувачът си е поръчал. Говоря буквално: използват фибростъкло, което изливат прецизно около купето на поръчаната скъпа кола, без да се оставят никакви луфтове. Така няма повреди въпреки високите скорости и подскачането по вълните. Допълнително се икономисва от липсата на сандъци, а на всичко отгоре се пести и време.

— И никакъв шанс да бъдат заловени в морето?

— С подобни гемии? Защото в сравнение това под краката ни е като неуместна шега. Техните са по двайсет метра дълги и имат до четири задбордни двигателя с по триста конски сили всеки, което прави хиляда и двеста общо. Тези сладурани вдигат до деветдесет възела. Ние не разполагаме с нищо подобно. Е, ако ни позволят да използваме сила, нещата биха се променили драстично. При деветдесет дори само да ги накараме рязко да сменят посоката, това може да доведе до потъването им. Но би означавало да убием контрабандистите, да отпишем колата, да рискуваме живота на полицаите в операцията, и то единствено заради опита да спасим колата на богаташа. Не, никой не би го разрешил...

Чан бе чувал подобна аргументация и преди. Но истината бе, че в доброто старо време англичаните биха спрели трафика, без да се интересуват колко китайци биха били избити. А ето че изведнъж всички бяха станали толкова деликатни и загрижени... разбира се, без бандитите и партийните лидери, които ги наемаха.

— Но всеки вижда романтиката на този живот. Носиш се в нощта с деветдесет мили в час като вятър над вълните в посока към Китай с крадено БМВ зад гърба си и автомат АК-47 в ръката. Готов съм да се обзаложа, че има опашка от мераклии да постъпят на работа...

Хигинс се засмя:

— Знаеш ли, ако не бях полицай...

Чан се усмихна на свой ред. Въпреки плешивината си Хигинс беше млад, може би под трийсетте. Днес бе още полицай, но само след два месеца щеше да бъде само един чуждоземен безделник, без място под слънцето. Едва ли някой щеше да се втурне да назначава бивши хонконгски полицаи. А най-странното бе, че тези хора изобщо не искаха да си ходят у дома.

Когато минаха край Биг-уейв Бей отляво на тях, Хигинс го остави сам на носа. Чан се подпря на перилата и се загледа в ритъма на струящата под тях водна шир. *Сънувах, че съм пеперуда. А може би съм пеперуда, сънуваща, че е човек?* Беше прочел това някъде. Струваше му се, че вижда вертикалните йероглифи да се носят на гребена на ниска вълна към Китай. Сети се, че снощи почти не бе успял да дремне.

Слезе на долната палуба и се намести да легне на няколко възглавници в задната каюта. „Аз съм пеперуда, сънуваща, че е човек.“ В следващата секунда вече спеше. Събуди се, защото Хигинс го раздрусваше за рамото:

— Пристигаме.

21.

Чан разтърси глава, стана и се отправи към носа, като се държеше здраво за перилата. Спря до Хигинс, който също бе там. Кранът също бе вече на място — влекачът точно освобождаваше въжетата, докато се приближаваха. Бреговете на Хонконг бяха на не повече от миля на запад от тях, а китайското крайбрежие бе на приблизително същото разстояние в северна посока. Политическата граница се намираше по-наблизо — на не повече от неколкостотин метра. Освен влекача, плаващият кран и техният катер, наблизо нямаше и следа от нечие присъствие.

Катерът забави ход и двигателят му ритмично зачатка, нарушавайки предисторическата тишина. Бяха на някакви трийсетина мили от остров Хонконг, но тук не се виждаха желаещи да разработват терени, нямаше и намек за някакви минерални суровини, отсъстваха дори магистрали, водещи към интересни места. Е, изглежда нощем нещата бяха по-различни.

Катерът намали до не повече от половин възел, плъзгайки се през кристалночистата вода, блискаща се в борда му. Изкушението да скочи веднага в прозрачната прохладна бездна бе неустойимо. В главата му изплува споменът за слабичкото евроазиатче и неговата сестричка, които летем всяка сутрин и всяка вечер се гмуркаха за миди чисто голи, както майка ги е родила... А писъците на майка им отекваха чак от Китай в ушите им и ги сподиряха безмилостно дори под водата...

— Е, най-сетне сме където трябва — озари го с усмивка Хигинс.

Да, точно затова *гуйлосите* постъпваха в полицията — в търсене на някое приключение под жаркото тропическо слънце. Същото, заради което несъмнено дори Пади се бе довялякъл тук преди цели трийсет и шест години. Трийсет и шест? В такъв случай той бе на възрастта на баща си, когато той бе изоставил Май-май и децата си — безгрижен ирландец, бягащ от отговорност. Мръсният, гаден Пади...

На палубата на плаващия кран полицаите подготвиха бутилките със сгъстен въздух. Чан бе доволен да види, че са взели доста. Защото

на трийсет и пет метра дълбочина една бутилка не стига за дълго.

Той скочи от палубата на катера при тях и се представи на двамата полицаи. Бяха китайци. Те кимнаха с уважение на главния инспектор.

— Колко регулатора сте взели? — попита Чан.

— Четири: по един за всеки, един за комплекта, който оставяме под крана и един резервен.

Чан си спомни, че точно така предвижда процедурата. Ако си се спуснал на повече от десетина метра трябва да спираш през пет, за да може азотът да напусне кръвта ти, преди да си излязъл на повърхността. Но чакането по десет и повече минути през пет метра дълбочина може да се превърне в проблем, когато държиш да използваш всяка глътка въздух за работа на дъното. Поради това опитните леководолази оставят бутилка с регулатор и баласт на около пет метра под дъното на кораба, от който се спускат. Това позволява на двама и повече да висят на тази дълбочина и да използват съвместно въздуха в бутилката, докато чакат колкото повелява компютърът на китката им.

— Ами и аз се гмуркам от време на време — съобщи безгрижно Чан и извади ламинираната си диплома.

Двамата професионалисти се спогледаха.

— С нас ли идвате?

— Е, от вас зависи. Под водата вие сте началници — такова е правилото. Но ако не възразявате...

Те пак се спогледаха.

— Тук е дълбоко... към трийсет и пет метра. Имате ли опит на такава дълбочина?

— Естествено. — Не им каза, че го бе правил само веднъж, и то по време на курса за получаването на дипломата. Не му бе допаднало. Не беше харесало и на тялото му.

Двамата леководолази не бяха сигурни как се казва „не“ на главен инспектор.

— Вижте, за мен това не е нищо повече от оглед на сцена на местопрестъпление. Толкова — само ще огледам.

— О... Окей.

Китайското отношение е точно обратното на английското. Работата има приоритет.

Хигинс ги наблюдаваше от катера и слушаше разговора им. След пет години живот тук кантонският му бе достатъчно добър, макар още да имаше акцент. Това бе нещо, което никой не можеше да му отнеме при заминаването оттук — свободното владение на тихоокеански език. Може би дори щеше да му помогне да си намери работа. Но не още. Той щеше да остане до 30 юни и да изсмуче и последния славен момент от това място. Оставаха само осем седмици и последното, от което имаше нужда точно сега, бе главен инспектор, удавен по време на негово дежурство.

Чувал бе и преди за Чарли Чан, то кой ли не бе чувал: евроазиатец, за когото се говореше, че бил фанатик. Ако не бе отчуждеността му и ако бе имал по-малко спречквания с началството, днес той можеше да бъде и суперинтендант. И все пак, въпреки всичките му особености, беше малко странно един детектив да помага в изваждането на доказателствен материал от дъното на морето. За тази цел си имаше специално обучени хора.

Чан погледна нагоре и прехвана погледа му.

— Как беше: право напред, точно на север?

— Не разбрах?

— Маршрутът на контрабандистите. В такъв случай в момента се намираме в ивицата, която те използват на път за КНР.

Хигинс бе впечатлен.

— Да, напълно вярно. Те обикновено навлизат на около миля от брега. Не бях помислил за това...

Чан вдигна ръка, изпъна я на нивото на очите си и посочи към Китай.

— Не са се носили с деветдесет, разбира се. Това е немислимо. За да вдигнат нещо толкова тежко и да го преметнат през борда, трябвало е да бъдат с не повече от пет възела. И то ако изобщо допуснем, че са били със „змийска глава“. Очевидно са искали да бъдат максимално близо до границата с КНР, но без да я пресичат. Предполагам, че са изхвърлили най-важните неща последни — най-близо до Китай и най-малко шанс за откриване.

— Мислиш, че е имало и други неща ли?

— Сцената на местопрестъплението в Монгкок беше странно чиста. Измъчвали са до смърт трима души, но няма въжета, няма белезници, няма поне следи от борба. Просто една цистерна, пълна с човешка кайма, оставена в центъра на празен склад. Без никакви отпечатъци по нея, разбира се. Честно казано, ако някой не беше направил издънката с изхвърлянето в морето на полиетиленовия чувал с главите, престъплението щеше да бъде много близко до идеалното. Защото идентификацията на телата без главите е невъзможна. Съдебномедицинските експерти се измъчиха само и само да докажат, че става дума за точно три тела, а не за четири или пет.

— Разбирам.

Хигинс повдигна лице към слънцето. Как бе възможно човек да се безпокои за няколко жалки убийства в разкошен ден като този?

Леководолазите дадоха на Чан костюм и пълна екипировка включително спасителна жилетка, маска и плавници. Нямаха резервен компютър за гмуркане, така че Чан трябваше да се държи наблизо до тях.

Докато те монтираха въздушните регулатори на бутилките, Чан закопча компаса на лявата си ръка, вдигна я пред себе си и фиксира китката с дясната си ръка. Директната линия към брега на КНР от другата страна на Мирс Бей означаваше пет градуса на север-североизток. Той навлече неопреновия костюм, седна на скамейката до основата на крана и даде възможност на едно момче от екипажа на катера да му помогне с бутилката. Изчака двамата си колеги да сложат ръце върху маската и наустника, да се отметнат назад на скамейката и да скочат гърбом във водата. После сложи на свой ред наустника в устата си, започна да диша от бутилката и без да се бави, скочи след тях.

Тялото му се вряза в хладните слоеве на прозрачна коприна. Испита наслаждение от усещането за забавено свободно падане. Двамата под него вече приближаваха дъното. Телата им не се виждаха съвсем ясно, но струящите нагоре мехурчета позволяваха лесно да бъдат открити. На всяко трето вдишване Чан прищипваше носа си и използваше всичката сила на дробовете си, за да вкара въздух под налягане през ганглиите на носната и синусовата кухина, свързващи носа му с ушите и гърлото. Всеки нови десет метра дълбочина означаваша увеличаване на налягането с още една атмосфера. Ако

леководолазът не се погрижи за неговото изравняване, дробовете му ще се сплескат като хартиен плик. А Чан трябваше да пробие път за въздуха през слоя катран от хилядите цигари. Истината бе, че не се бе гмуркал повече от година.

На петнайсет метра дълбочина морето беше значително по-хладно, а наличието на вода над него повече от осезаемо. Вдишването от наустника му се отдаваше доста по-трудно, а крайниците му започваха да натежават.

На двайсет и пет метра беше почти студено. Имаше чувството, че ставите му се огъват под натиска на хиляди тонове вода, буквално физически усещаше как азотът се разтваря от кръвта му в мускули и кости. Болката отсъстваше, но нормалният човешки организъм осъзнаваше прекрасно, че тялото не е създадено, за да просъществува дълго тук.

На трийсет и шест метра вече имаше нужда от фенерче. Слънчевата светлина проникваше силно отслабена и бе някак чужда в този съвсем различен свят на дълбините. Когато направи справка с манометъра, Чан установи, че консумира въздух десет пъти по-бързо, отколкото в плитки води. Причината бе, разбира се, че въздухът, който гърдите му поемаха, беше сгъстен. Обемът, който на повърхността би изпълнил дробовете, на тази дълбочина бе свит до размера на топка за голф.

Използвайки, лъча, за да открие двете струи мехурчета, извиращи като кристални клонки от устите им, Чан видя двамата си колеги и заплува към тях. Когато се приближи, забеляза неестествено голям предмет на дъното под тях. От него се издигаше оранжевото въже на маркиращата шамандура, която младите полицаи предвидливо бяха оставили след натъкването си на необичайната находка.

Различният коефициент на пречупване между стъклената маска и водата правеше предмета да изглежда по-голям, отколкото беше, но ясно бе, че той щеше да бъде голям дори на повърхността. Чан предвидливо бе направил справка с документацията: електромотор с мощност четири конски сили, за да се преодолее съпротивата на кости с размера на човешки таз; фуния, през която месото отива до мелещите колела и чийто диаметър не бива да пада под трийсет сантиметра в най-тясната си част. Тежкия мотор и голямата фуния предполагат на свой ред масивна чугунена основа, способна да поеме вибрациите. В

основата следваше да има голяма дупка отдолу за излизане на каймата. Тези приблизителни технически характеристики означаваша височина поне четири стъпки и тегло над сто и петдесет килограма. Горедолу това виждаше той в момента пред себе си, забито диагонално в пясъчливото дъно. Фунията удвояваше височината на машината.

Водолазите кръстосаха показалци над палците в общоприетия знак за въпрос. Чан им направи знак, че е добре. Плъзна се към фунията и погледна в нея. Рибите бяха изчезнали, явно след като си бяха устроили пиршество с остатъците. Той чукна с пръст фунията. Стоманата изкънтя със странно ехо. Нещо се размърда. Една змиорка се стрелна през фунията право към лицето на Чан — миниатюрно чудовище, разтворило безмълвно заплашителните си челюсти. Отклони се в последния миг. Сърцето на Чан заблъска, а дробовете му конвулсивно заискаха скъпоценен въздух. Той улови загрижения поглед зад маските на двамата си колеги. Отново им направи знака с показалец, че няма за какво да се безпокоят. Те бавно кимнаха.

Леководолазите насочиха вниманието си към месомелачката. Бяха донесли със себе си две здрави найлонови въжета с куки от неръждаема стомана, чиито подвижни краища позволяваха да бъдат заключвани като белезници. В горния си край въжетата бяха намотани на барабана на крана. Чан видя момчетата да търсят с поглед къде да закрепят куките. Остави ги да решават проблема сами, а сам вдигна лявата си китка на нивото на очите, хвана я с дясната ръка и заплува точно в посока шест градуса север-североизток.

Тази техника се преподаваше само на напреднали: в спокойна вода всеки плувец изминава едно и също разстояние с едно махване на плавниците; Чан знаеше, че при него трийсет и три пълни размаха се равняват на шест и половина метра. След малко вече не виждаше колегите си. Задържа се ниско над дъното, следвайки възможния курс на лодката. Беше си дал десет минути — опасно дълго от гледна точка на останалия му въздух, но от друга страна, напълно безопасно, след като можеше да разчита на резервната бутилка под крана. Връщането на катера щеше да бъде безпроблемно — щеше да изплува, използвайки или найлоновите въжета, с които месомелачката щеше да бъде вързана след малко, или някое от котвените въжета, благодарение на които кранът оставаше на едно място. Имаше избор, но щеше да се възползва от първото, до което се добереше. Не сваляше очи от

компаса и продължаваше да плува в посока шест градуса североизточно, следвайки китайския си инстинкт.

Не знаеше защо всеки път, когато се спуснеше под вода, в главата му, подобно на акула, дебнеща в засада, започваше да се върти една и съща мисъл: *Чарли Чан, това е твоето съзнание*. И точно както съзнанието му, океанското дъно под него внезапно се провали и той увисна над бездна.

След малко установи, че виси на нови трийсет и пет-шест метра над подводен скален перваз и гледа надолу към плодородна долина. Фенерчето му освети стръмен склон, покрит с пурпурен корал. Риби, оцветени във всички цветове на дъгата, се стрелкаха през корала. В мрака по-надолу някакви едри форми плавно се мърдаха. Сигурно имаше акули в тези води, но той знаеше от опит, че опасността от тях силно се преувеличава. Повишеното налягане намаляваше реалните му запаси от кислород. Стрелката на манометъра вече докосваше опасния червен сектор. Той описа с лъча последна прощална дъга и в този миг видя предмет, заклещен в основата на сив корал, по средата на склона: голям пътнически сандък от вида, който се продава в хонконгските магазини от веригата „Чайна продъктс“. Единият му ъгъл беше смачкан, а боята по долната страна бе ожулена от плъзгането в грапавата скала. Чан направи опит да пресметне: трябваше му няколко минути, за да се издигне до резервната бутилка. Не беше хубаво да оставя партньорите си да се тревожат за него, но все пак ставаше дума за вещественно доказателство. Той изпусна със сила въздуха в дробовете си, гмурна се надолу и плесна с плавниците, за да стигне по-бързо. В мига, в който докосна сандъка, стрелката на манометъра навлезе в червения сектор.

Сандъкът не беше заключен, но беше овързан с найлоново въже. Ярkozелено на цвят, отбеляза Чан. Погледна дълбокомера и сърцето му щеше да изскочи. Без да забележи, се бе спуснал на четиридесет и пет метра дълбочина — с три повече от разрешените за леководолази любители. Сега вече трябваше да се издига плавно и да изчаква на регламентирани дълбочини, само че не помнеше на кои. В противен случай го грозеше смъртна заплаха. Нищо сложно, само че нямаше необходимия за изпълнението на тази процедура въздух. Стрелката на манометъра се намираше в средата на червения сектор. Не можеше да прецени точно, но на тази дълбочина едва ли разполагаше с повече от

една минута. Обхвана го паника, а това означаваше допълнителен разход на въздух.

Чарли Чан, глупак, станал жертва на собственото си съзнание. Беше ли тази мисъл по-различна от другата?

Трийсет метра му изглеждаха достатъчно кръгло число, за да спре. Изчака на тази дълбочина и тогава стрелката опря в черния ограничител в края на червения сектор, което означаваше, че въздухът му е свършил. С остатъка в дробовете си той заплува нагоре, издишвайки плавно.

Някакъв инстинкт му подсказа да се обърне и той видя две спускащи се въжета на десетина метра отдясно на себе си. Заплува към тях. Спомняйки си в този миг златното правило „Никога не задържай дъх“, той разкопча катарамата на колана с баласт и го остави да падне. Издиша каквото беше останало без задръжки и се заизкачва по въжетата със скоростта на изплуваща коркова тапа. Въжетата водеха към резервната бутилка, висяща отстрани на борда. Когато се добра до нея, дробовете му отчаяно крещяха — беше опасно близо до фаталното решение да отвори уста и да се нагълта с вода. Непослушното му съзнание отдели частица от секундата в обмисляне на възможността да прекрати съществуването на неудачника Чарли Чан в огромното море и да реши веднъж завинаги проблема с дразнещата компания на особата му за другите. В следващия миг ръката му сграбчи наустника, напъха го в устата му и той жадно пое от тази най-върховна храна на живота.

Остана така на пет метра под канещия го корпус, окъпан във филтрираната през морската вода слънчева светлина, насищайки кръвта с живителен кислород. Ръцете му безконтролно трепереха. Кислородното опиянение замаиваше главата му. Макар да се намираше под вода, беше му трудно да не се разсмее с глас. Ужас тресеше крехката черупка от гняв, която така старателно бе носил последните двайсет и три години. Кого си мислеше, че може да заблуди? Та цялото му същество обожаваше въздуха, светлината и живота!

Мислеше за Мойра, когато колегите му доплуваха до него. Те веднага забелязаха тремора на крайниците му. Прегледаха го внимателно: празна бутилка с въздух, липсващ баластен колан, силно сърцебиене. Дълбокомерът бе запечатал максималната дълбочина, на която се бе спуснал: четиридесет и шест метра. Беше на ръба на истерията.

Момчетата донесоха нова пълна бутилка със сгъстен въздух и го накараха да остане още четиридесет минути, за да изхвърли всичкия азот от кръвоносната си система. Когато накрая му помогнаха да изплува на повърхността, единственото на което Чан бе способен, бе да кашля. Лежеше по гръб на палубата и безпомощно се давеше в пристъпи. И все пак беше благодарен, че не бе умрял задушен от катрана. Опита се да стане, но му позволиха само да седне. Когато найсетне бе в състояние да обясни за сандъка, Хигинс невъзмутимо коментира:

— Не трябва да пушиш.

Хигинс повика помощ по радиото. Настоя Чан да се върне в Сай Кун с втория катер, който изпратиха от Толо Харбър. Обясни му, че ако развие признаци на кесонна болест, трябва веднага да бъде пренесен с хеликоптер на остров Хонконг, където Кралската флота разполагаше с камера за декомпресия.

Хигинс му обеща, че веднага щом изтеглят месомелачката, ще преместят платформата с крана на точно деветнайсет метра (или деветдесет и шест махвания с плавници). Шест градуса север-североизток. На някакви си петдесетина метра от китайската граница. Леководолазите щяха да се спуснат още веднъж, за да вържат сандъка.

— Любопитно ми е виждал ли си някога човек, страдащ от кесонна болест? — поинтересува се Хигинс. — Това е агония в дестилирана форма. Едно пробождане в някоя става, дори да е на малкото ти пръстче и отиваш в камерата за декомпресия. После ще се чудиш как да ми благодариш. — Той кимна на двамата лекари и те помогнаха на Чан да се качи на другия катер. — Какъв е смисълът да се убиваш заради няколко убийства? — извика той зад гърба му, докато Чан влизаше в каютата.

Възможно ли бе кесонната болест да е по-лоша от английското чувство за хумор? Чан посегна за цигара. Поне щеше да се върне навреме, както бе обещал на Мойра. Трябваше да си признае, че очакваше срещата с нетърпение.

22.

Вечерта Чан излезе облечен в бял ленен костюм, копринена риза, шита по поръчка в Хонконг и италианска копринена вратовръзка. Мойра бе с дрехите, които си бе купила същия ден: дълга копринена рокля, бежова, с едва различими тъмночервени ивици, обувки с високи токчета, нов сутиен. Беше проявила мярка в употребата на червило и грим, но онова, което най-много допадна на Чан, бе парфюмът. Беше ефирен, изтънчен и зрял. Зрелостта е странно нещо. Сандра, бившата му съпруга, имаше малко недостатъци: не използваше грим, не вършеше престъпления и никога не консумираше алкохол. И въпреки всичко това Чан така и не бе успял напълно да ѝ се довери. Мойра беше крадла и лъжкиня, а той бе готов да сподели с нея и най-зловещата си лична тайна.

Доверието е най-добрият тор за мъжкото либидо. Седнал до нея в таксито, Чан с изненада забеляза ръката си да се мушва из гънките на новата ѝ рокля в търсене на път към зърната на гърдите ѝ, за да се натъкне на здравата преграда на сутиена.

Тя извади ръката му и я задържа.

— Какво се е случило днес?

— Нищо.

— Просто драскотина, така ли?

— Това пък какво означава?

— Има такъв израз в Щатите, когато филмовият герой бъде надупчен на решето от лошите и залитайки влезе в таверната с кръв, шуртяща от двайсет дупки в тялото му и шерифът изненадано го попита „Какво се е случило с теб?“. Тогава нашият човек небрежно подмята „О, това ли... просто драскотина“. Аз обаче питах защо лицето ти периодично преbledнява, когато си спомниш, каквото си спомняш, защо обичайният ти нервен тик е усилен двайсет пъти и защо изведнъж ти се иска като на пубер?

Чан обмисли въпроса. Директността не бе част от китайската култура. Това налагаше да се постараете и да вложите специални усилия.

— Защото днес едва не се убих и защото съм толкова доволен да бъда още жив, че ако не ти бях обещал да излезем на вечеря, сега щях да те чукам до смърт.

Мойра обезпокоено погледна лицето на шофьора в огледалцето за обратно виждане. Не изглеждаше да говори английски.

— Винаги можем да завием и да се върнем. Искам да кажа... и без това ми остава още един ден тук, така че не бих искала да прахосам дори само два часа от това време...

Чан стисна ръката ѝ.

— Освен това съм гладен, искам да пийна нещо и да ти се наслаждавам над чиния фиде.

— Така ли разбираш еротиката?

— Не, просто това ми е познато. Всяко гадже, с което някога съм имал успех, съм го водил на фиде.

— Е... в такъв случай извинявай, ако съм опитала да сложа коня пред каруцата.

Таксито най-сетне изпълзя от Сентръл по „Гардън Роуд“ до „Магазин Геп“. Ако се изключеше „Говърмънт хаус“ — бяла сграда в колониален стил, сгъшена на всеки ъгъл под жилищните блокове — от онзи Хонконг, който Чан бе опознал като дете, не бе останало нищо. Нямаше ги традиционните двуетажни китайски къщи с плоски фасади, жълти стени и зелени щори; нямаше ги едновременните английски къщи с терасовидни дворове, скрити под колонади, мрежи против комари и червенолики мъже, четящи The Times с крака на масата и чаша с джин тоник до лакътя; нямаше ги китайските момичета, облечени в *чонгсам* — дълга копнинена рокля с цепка отстрани до началото на бедрата; нямаше компрадори^[1], тайпани и рикши. Понякога се питаше дали наистина си спомня онзи стар свят на своята младост, или само е чел някъде за него. Но всичко се бе случило точно на тези склонове, където днес се издигаха многоетажни жилищни блокове с по петстотин апартамента, всеки от които се стремеше да надникне иззад гърба на предния в борба за късче изглед към залива. Защото този изглед добавяше по петдесет процента към пазарната цена на всеки апартамент. А гледката нощем си струваше.

На пресечката с „Магазин Геп“ колата зави и пое по още по-стръмен склон. Шофьорът изключи климатика в търсене на допълнителна мощност и Чан свали прозореца. Бяха се издигнали над нивото на замърсения въздух. Мойра пое с пълни гърди и простена от удоволствие.

— Толкова е опияняващо. А аз само след трийсет часа няма да съм сигурна дали наистина всичко това ми се е случило.

По равното под Виктория Пийк шофьорът отново включи климатика. Когато се добраха до „Пийк кафе“, бяха церемониално съпроводени до масата, която Чан бе запазил — малка, кръгла, с мраморен плот от Филипините. Чан поръча шампанско. Заведението не бе китайски ресторант в истинския смисъл на думата, но нещо в обстановката издаваше, че на времето е било чайна за кулитата, влачили дотук в столове на колела англичани и англичанки. Предприемчив американец го бе превърнал в модно международно кафе с приятни международни цени, но и с една от най-прекрасните гледки на света.

Мойра се наслади на невероятната картина пред очите им с бавно завъртане на глава.

— Уау...! Така ли прекарват свободното си време хонконгските детективи?

Чан нарочно присви по китайски очите си в цепки.

— Много стала китайска поговорка: „Много лабота — глупав Вонг“.

Очите на Мойра не спряха да искрят по време на вечерята. Чан яде фиде с дреболии, а тя си поръча пушена съомга с топъл нан и песто, заливайки с бутилка австралийско бяло. Чан беше готов да я попита не иска ли още алкохол, но се въздържа. Знаеше, че тя знае, че той чака.

Плати сметката и я поведе надолу по пътеката, която се вие под върха и бива извървявана поне веднъж от всеки, посетил Територията. Тръгнаха от страната на залива. Шестстотин метра под краката им едно сътворено от човешки ръце съзвездие излъчваше към небето лъчите на милиони светлинки — своеобразен макрофакс към извънземните: *Тук има богатство*. Шоуто продължи близо половин миля, а след това се скри зад хълма, защото пътеката зави към по-рядко

населената част на острова. Той намери пейка с изглед към Пок Фу Лам, хвана я за ръката и двамата седнаха.

— Това ли е моят час? — стисна го Мойра.

— Предполагам.

Тя прочисти гърло:

— Донесох снимки. За мен е по-лесно да разказвам с помощта на визуално онагледяване. Ето първата...

Тя извади няколко фотографии от чантичката си, избра една от тях и му я подаде. На нея бе запечатана млада руса кадетка в характерната синя униформа на нюйоркската полиция. Направиха му впечатление твърдата ирландска брадичка, решителната стойка и женските очертания, които дори грозната униформа не бе успяла да скрие.

— Ето ме отново горе-долу по същото време без униформата.

Беше по вечерна рокля, която стигаше до средата на бедрата ѝ с деколте, вливащо се между пищните ѝ млади гърди.

— Прекрасни цици — изкоментира Чан, практикувайки американска прямота.

— Глезаната на татко. Казваше ми, че мога да имам който мъж пожелае. Е, момичетата, които могат да имат всеки мъж, обикновено избират не когото трябва. Така че от всички, които ме преследваха в участъка, аз налетях точно на Марио. Беше капитан — единственият, който вече или може би още не се бе женил, но аз го избрах не заради това. Просто се влюбих в него както... не знам, може би както всички сериозни момичета рано или късно се влюбват... Ще ми дадеш ли една цигара?

Чан отвори кутията, предложи ѝ, извади друга за себе си и запали и двете.

— Знаеш ли, трябва да се върна по-назад, за да ти разкажа защо постъпих в нюйоркската полиция. Направих го, защото за мен това бе като религия. Баща ми беше капитан, трима от братята ми полицаи — единият от тях дори сержант — и изобщо ние бяхме от онези ирландски семейства, за които много няма да чуеш. Искам да кажа желязно честни. Така че когато една година след брака ми с Марио научих, че е на ведомост към мафията, аз просто скъсах с него, макар Клеър вече да се бе родила. За двацет и четири часа трескавата ми любов се смени с трескаво презрение. Все пак, откакто се помня, татко

не бе пропускал случай да прокълне всяко корумпирано ченге, за което бе ставало дума. Все още бях много млада. Младите мислят в черно и бяло, американците мислят в черно-бяло, а полицаите съвсем определено мислят в черно-бяло. Така че Марио бе виновен, а аз — права... Само че италианците не мислят в черно-бяло. За тях всичко е въпрос на пазарлък. Като се замисля сега, това беше основното ни различие. Той беше шокиран, молеше ме да размисля, уверяваше ме колко силно ме обича. Но сърцето ми бе станало на камък.

Тя усмихнато вдигна поглед към Чан и направи пауза, за да дръпне от цигарата си.

— Нищо лошо няма в престъпниците — отбеляза Чан, — с изключение на това, че престъпват законите.

— Сега ми се струва, че бих могла да го спася. Достатъчно старомодна съм и вярвам, че една жена може да направи това за един мъж. Но нека превъртим лентата на бърз ход напред. Така-а... какво виждаме: Клеър е при мен, вижда баща си през уикендите, а аз потъвам в работата си. Е, минах и аз през задължителния период на мъжемразство, но не се захласнах. Защото аз съм от жените, които по-скоро обичат мъжете. Моят феминизъм е от правилния тип, онзи зад който стоят икономически съображения. Всъщност, според мен още съм си такава. Равни права, равно заплащане. Да си семейство с единствен родител не е леко, така че трябваше да стискам зъби и да чакам повишение. Само че Америка от онези години още е в зората на институционалното си и корпоративно развитие. Никога не съм надценявала умствените си способности. Клеър обаче попи посланието, че мъжете са гнила пасмина и следователно могат безскрупулно да бъдат използвани. — Мойра поспря и се замисли за момент, преди да продължи: — Имаше и други истини, които се опитах да й внуша, като например уважение към другите, респект пред закона, необходимостта да бъдеш примерен гражданин, да възприемаш определен морален кодекс на труда... само че те влязоха през едното й ухо и излязоха през другото. На всичко отгоре живеехме в Бронкс. Предполагам усещала съм, че прави някои лоши неща, но имах собствен живот. Появяваха се различни мъже и си отиваха, острите ми ръбове се поизгладиха, от време на време дори си позволявах да помечтая как отново ще се съберем с Марио, който междувременно се бе превърнал в първа проба женкар. А Клеър продължаваше да се

вижда с него веднъж седмично. Даваше ѝ пари, много повече, отколкото можеше да си позволи обикновен полицаи на заплата в нюйоркската полиция. За какво ги харчеше тя ли? Дори не смеех да се поинтересувам. Позволявах си само да преглеждам тялото ѝ, очите ѝ, цвета на бузите ѝ. И доколкото можех да разбера, тя не правеше нищо наистина лошо. По едно време даже започна да ходи на скейтборд в Сентръл Парк. Координацията в движенията ѝ беше изумителна. Не знам защо това ми действаше успокоително.

Мойра хвърли фаса на пътеката и го размачка с ток.

— Тук наистина е страхотно красиво, Чарли. Направо онемявам, защото само преди пет дни не можех да си представя нито това пътуване, а още по-малко този момент... Докъде бях стигнала?

— Клеър.

— Да. Когато за пръв път я засякох да се люби с друго момиче бях... шокирана, не знам как да се изразя... това ме разтърси из основи.

— Друго момиче ли? — намръщи се Чан. Имаше много китайци, които гледаха на мъжкия хомосексуализъм като на модно западно увлечение. Лесбийството беше порок толкова екзотичен, че изглеждаше по-скоро само мит. Какво всъщност правят лесбийките, дявол да го вземе?

— Точно така. Въпреки шестнайсетте ми години полицейска служба, католическото възпитание не ми позволяваше да преглътна истината. Стиснах зъби обаче и си казах, че това е само етап. Но честно казано, разочаровах се. По принцип съм широко скроена и нямам проблем в общуването с гейове, за мен това вече не е нравствен проблем, но при Клеър това ми се стори така... егоистично.

— А, да.

— Както и да е, казах си стореното — сторено. Отново прескачам напред към осемнайсетата ѝ година — годината на нейното дипломиране. Беше се превърнала в красива млада жена. По-точно красива млада лесбийка. Но невероятно хитра, буквално лукава. Благодарение на детството си беше натрупала голям запас улична мъдрост и естествено през ум не ѝ минаваше да става полицайка. Разбираше, че светът все още се управлява предимно от мъжете, а следователно лесбийството ѝ в никакъв случай нямаше да ѝ донесе допълнителни точки при кандидатстване на работа. Така че лепна се за

баща си, който тогава бе дълбоко затънал с мафията... Като казвам дълбоко, разбирай до гуша. Беше станал милионер — той, капитанът от нийоркската полиция. Знаеше, че е въпрос на време да го разобличат, само че не му пукаше. Щеше да отнесе някоя и друга година в кафеза и да сложи край на двойната игра. И все пак с какво ли можеше този човек да помогне на едно момиче, което се готви да прекрачи прага на истинския свят? Беше предположил, че ще му иска пари, само че се бе излъгал — тя му искаше пропуск... за мафията.

Мойра отново замълча. Чан усещаше, че интимната близост помежду им постепенно се разсейва с нейното все по-дълбоко потапяне в миналото и полицаят в него се питаше какво ли следва нататък. Но не му се искаше да я загуби. Искаше зрялата ѝ любов още една нощ. Бог му бе свидетел, че това не му се бе случвало често досега. Сложи ръка през рамото ѝ, притисна я до себе си, а тя благодарно се усмихна.

— Естествено, тогава не знаех повечето от това, което сега ти разказвам. Предавам ти резултата от неколкогодишни проучвания и цяло десетилетие на търсене в душата си. Та, Марио ѝ обяснил, че мафията не наема жени или поне не иска да чуе за жени на мениджърско ниво. Крайно старомодна и консервативна организация точно в това отношение. Така-а... сега трябва да призная, че не разбрах как е станала любовница на един от босовете във фамилията Корлеоне, но предполагам, че е била представена от Марио. Дори само заради това никога няма да мога да му простя. Не мога да си представя и по какъв начин е симулирала любов няколко години наред, защото моята дъщеря, Чарли, беше много, ама наистина много обратна. Допускам, че е ставало дума за една от онези мръсни любовни афери по уикендите и тя с облекчение е въздъхвала, когато онзи я е оставял, за да се прибере вкъщи при жена си. — Мойра въздъхна. — Уверена съм, че е получавала достатъчно пари, за да живее охолно и е имала достатъчно време, за да реши какво да прави по-нататък с живота си. Има едно нещо в нея, която трябва да ѝ се признае: обичаше да учи. Добра е в това. Четеше много и обичаше да изучава историята на мафията. Сигурно така е разбрала, че мафията трупа значителна част от богатството си, като пере пари от по-семпли операции, примерно такива като тези на колумбийците. Колумбийците печелят толкова много кеш от кокаиновия бум в Европа и Америка, че могат да си

позволят да наемат за изпирането американската мафия, която пък им смъква по двацет цента на долар. В този момент Клеър излязла с предложението: Изпратете ме в колеж, дайте ми възможност да науча за висшите финанси, после ми намерете някаква работа, защото взе да ми доскучава. Мафиотът сигурно свил рамене: защо пък не? След като босовете наемат за касиери финансисти с дипломи от Харвард, може би и тя ще бъде полезна... Така Клеър прекарала три години в университета, три много приятни за нея години. Избрала за тема на дипломната си работа естествено прането на пари и ефекта от него върху националната икономика. Според мен мафията вече не излизала от мислите й... След това се върнала при онзи консилиере, заловила се сериозно да му масажира егото, наливала му любимото уиски в гърлото и му говорела за своето бъдеще. Вече сме 1989-а и дори началото на 1990-а. Година на падането на Берлинската стена и разпадането на Съветския съюз. Появява се нов играч, наречен руската мафия. Ние в нюйоркската полиция очакваме война между мафиите, защото руснаците нахлуват при нас с цял нов спектър наркотици, с оръжия от невиджани дотогава разновидности, мошенически схеми за милиони долари и далавери, за които Ал Капоне не е смеел и да мечтае. Само че улиците остават странно тихи. Няма и помен от война. Защо ли? Защото дори руската мафия има нужда да пере пари, а нашите какво да се натискат. ФБР и без това им диша във врата, а пари имат колкото си искат. Хората пращат децата си по колежи и им казват, че в престъпността няма хляб. Ами защо да не се облегнат в кожените си кресла и не заработят по добре известните им начини своите двацет процента върху наркодоларите, докато другите се потят на улиците и мрат като мухи...? Новото развитие на нещата силно възбудило Клеър. След дълго убеждаване тя най-сетне уговорила своя дон да я вземе със себе си в Източен Берлин през лятото на 1990-а, когато там се провела среща на възможно най-високо ниво между руските гангстери, главите на петте нюйоркски фамилии и още някои други. Не е необходимо да приемаш думите ми на доверие — срещата беше контролирана от ФБР. Журналисти изписаха статии и книги за нея. Може да звучи като цитат от лош роман, но резултатът от срещата бил, че организираната престъпност от няколко страни разфасовала Запада на парцели. Главната сделка естествено, била между руснаци от една страна и американци и сицилианци от друга. Американците

имали опит в прането, сицилианците разполагали с канали за достъп до всяка страна от Европейската общност, а руснаците... ами те просто разполагали с всичко, което било останало от Русия. Там вече нямало правителство. Можело да се купуват танкове на едро, ракетомети, калашниците се предлагали на камион, но още имало злато, петрол, сребро, алуминий, мед — с две думи имало всичко, от което хората по света се нуждаели. По онова време аз няхах представа, че Клеър е отишла на тази среща. Но помня колко горда беше от себе си тогава. Изглеждаше сякаш е покорила света. Ще ми дадеш ли още една цигара?

Чан извади кутията от джоба на бялото си сако. Докато Мойра разказваше, над тях се спусна тъмна нощ. Влюбени се разхождаха хванати ръка за ръка, японски фотографи закрепваха камери за хиляди долари на триножници, надявайки се някак да намерят оригинален ъгъл към една от най-сниманите нощни гледки на света. Седнали на пейката, двамата долавяха фрази на поне два-сет различни езика от минаващите зад гърба им хора. Ако Мойра се опитваше да му разкаже, че в разследваните от него убийства има международна връзка, откъде тогава следваше да се захване той? В наши дни хората се движат със същата лекота, с която се прехвърлят парите. Двойни, дори тройни националности вече не могат да впечатлят никого, а преуспелите гангстери имат по петдесет банкови сметки.

Той отново запали и двете цигари. Мойра жадно всмукна.

— Но един ден върху нея се стоварил удар. Случило се наистина нещо неочаквано. Консилиере я заварил в леглото с друга жена. Скарали се жестоко, Клеър заплашила да го издаде — е, това вече са неща, които просто не е прието да се правят. Няколко дни по-късно я арестували за притежаване на марихуана. Каква ирония, като се имало предвид с какво се занимавала през по-голямата част от живота си. Тя, естествено, твърдеше, че наркотикът ѝ е подхвърлен от мафията като предупреждение. Важното било, че я били отрязали — просто безжалостно я били изхвърлили навън, на студа. Не пълна анатема, но наказание. Знаели, че без тях няма да може, но искали и тя да го разбере. Посланието било пределно ясно: „Ела на себе си, скъпа, защото следващия път оставаш в кафеза до живот“. Допускам, че Клеър никога не била получавала толкова суров урок, предполагам вярвала е, че винаги ще оцелее благодарение на уличната си мъдрост и

тийнейджърския си късмет. Само че не била свободна. Те я притежавали, и то изцяло...

Чан изсумтя неопределено. Заробването от страна на организираната престъпност е старо като Китай.

— Най-лошото от всичко било, че смакът^[2], на който била свикнала в последните десет години, бил чист — от онзи, който пристига в големи количества, преди да бъде смесен с различни боклуци и разпределен на дози. Получавала го благодарение на връзките си с мафията и плащала за него с парите на мафията. Когато я отрязали, станало лошо. Тогава се върна да живее при мен. Лежеше на леглото по цял ден, трепереше и стенеше. Понякога се превиваше на две от спазми, които продължаваха с часове. Веднъж се опита да ме удари с юмрук. Елегантността в нея никога не е била истинска. Най-доброто, което можах да направя за нея, бяха малки дози, купени скришом на ъгъла, и известно количество метадон, за да облекча страданията ѝ. Дори си взех отпуск, за да се грижа за нея. Цялата история продължи близо месец и този месец ме състари с цял век, защото тя не спря да говори, дори когато беше в полусъзнание... Така малко по малко сглобих цялата история, която току-що ти разказах и успоредно с това преживях първата си тежка депресия в живота. Трябваше да приема, че дори по време на най-тежките ѝ кризи, единствената мисъл, която я вълнуваше, бе как да се върне в мафията, как да се натъпче с първокласен смак, как да извърти операция по пране на пари, по-голяма от всичко досега, как да намери някое бездомно момиче, което да прелъсти... Плът, наркотици, власт — искаше да живее само за тези неща. Е, един ден облаците над главата ѝ се разсеяха. В едно се оказа права — мафията искаше да използва услугите ѝ. В крайна сметка босовете решиха, че са я наказали достатъчно и прецениха, че не знае кой знае какво за тяхната организация. Казаха ѝ, че щом е принадлежала някому, значи принадлежи на него, а това значи край на момичетата. Отново започнаха да я снабдяват с любимите ѝ наркотици и тя пак започна да се усмихва и отново забрави за мен. Изнесе се от дома при първа възможност. За последен път чух за нея преди две години и половина. Появи се и се опита да ми напъха в ръцете пачка пари, която отказах да взема. Спомням си, че доста споменаваше Китай. Каза още, че била в книжарница и си накупила маса книги. Всичко, изглежда, тръгнало от

онова издание на „Пътешествията на Марко Поло“, което ти дадох. Беше я прочела няколко пъти от корица до корица, докато беше болна... Та, Клеър се възстанови, но аз не можах. Започнах да пия. И да крада. Първия път, когато съм го направила, бях толкова пияна, че на следващия ден не можех да повярвам на очите си. След третия случай пожелах да изляза в предсрочна пенсия, само и само да не опозоря службата. Колко странни са начините, по които понякога опитваме да се вкопчим в реалността, нали? Сигурно се питаш защо изобщо започнах да крада. Наглеждащият ме офицер спомена, че това било нормално — психологически рефлекс, своеобразно превъртане. Хората, придържали се твърдо към правия път през целия си съзнателен живот, били способни да направят кръгом при първата сериозна травма. И започвали да се държат точно по начина, който дотогава намирали за осъдителен. Понеже съм католичка, аз приемам това като наказание за гордостта. Едно ще ти кажа — сигурна съм, че никого не презирам по-силно от Марио. Започнах и да лъжа... с очевидна цел — исках да прикрия истината. Бях си мечтала тя да следва социология, защото вярвах, че така ще се заинтересува от проблемите на хората. Не знам замислял ли си се някога над това, че полицаите често биха искали да има по-добър начин да помогнат на нещастните хора от това, да ги тикнат зад решетките, нали така?

Чан пое дима от цигарата си.

— И не си се чувала с нея, откакто е дошла да ти остави онези пари?

Мойра поклати глава:

— Не. Не сме разменяли нито дума. С нищо повече не мога да ти помогна, понеже нищо повече не знам. Предполагам, доволен си, че утре най-сетне ще се отървеш от мен, нали?

Чан взе ръката ѝ и я погледна в очите. Понечи да каже нещо и се сети: „Със западните използвай само директния подход“.

— Надървил съм се — каза той просто.

---

[1] Исторически възникнало понятие в Китай: местен агент на чуждестранен бизнес, който обикновено контролира местната работна сила; посредник между източните и западните търговци. — Б.пр. ↑

[2] Сленг за хероин. — Б.пр. ↑

23.

Чан умираше от желание да научи дали леководолазите са намерили нещо при второто си гмуркане за сандъка, но се въздържа да позвъни на Хигинс. Беше неделя. Самолетът на Мойра бе рано на следващата сутрин. Той я изведе на закуска в голям хотел в Сентръл, а след това ѝ предложи да отседнат в „Гранд Хайят“ за едно денонощие. Апартаментът му не беше особено подходящ за целодневно съжителство на двама възрастни. Мойра се съгласи при условие, че тя плати половината от разходите.

„Гранд Хайят“ е китайската версия на Рим от Ренесанса. Мраморни колони се издигат през два мецанина до висок, също мраморен купол. Имаше мраморен басейн и мраморен под, извеждащ до мраморното гише на рецепцията. Малки и големи бронзови купидончета държат копринени лампиони, антични статуетки небрежно подпират всяка полица. Отсъства само Бог. Чан и Мойра получиха стая на етаж за висши бизнесмени. Прекараха деня като примерни любовници, поплуваха рано вечерта в плувния басейн с олимпийски размери и изглед към залива. Чан подхвърли, че гледката му се струвала подходяща за реклама на добър коняк. Вечеряха в италианския ресторант на втория етаж, но изминаха едва ли не на бегот разстоянието до стаята, без да чакат десерта.

— Колко хубаво е да си отново на шестнайсет — въздъхна Мойра.

— Особено за мен. Защото този период от живота ми го бях пропуснал.

Тя не криеше колко много ѝ харесва стегнатото му тяло. От своя страна можеше да му предложи само абсолютно опияняващото пълно съгласие с всичко, което му хрумнеше да поиска. Нищо не може да задържи ерекцията по-дълго от безрезервното възхищение на партньора в любовта. Почти не спаха, нощта измина като миг. Когато им позвъниха за събуждане, слушалката вдигна Мойра. Чан събра всичките си душевни сили за сбогуването.

На летището единствено тикът издаваше вълнението му. И двамата внимаваха да не си обещават, че ще се видят пак скоро. А може би никога. Както и да е... по обратния път към Монгкок с таксито Чан имаше чувството, че не са се разделили: тези пищни гърди и тези дълги крака, които толкова страстно го притискаха. Но най-силното му впечатление бе споменът за едно ново и особено деликатно изживяване: напълно безкритичната обич. При това от страна на западнячка. Да спиш с жена, която по някакъв начин знае всичко за теб и предварително ти го е простила е... дявол да го вземе, е много по-приятно от това някаква мърморана вегетарианка да ти натяква, че си женомразец. Още чувстваше как силните ѝ ръце го стискат за последен път страстно за задника.

Когато пристигна в Монгкок, погледна часовника си: беше 10:00 понеделник сутринта. Смяната му започваше едва следобед, но бе решил да се обади на Хигинс в мига, в който влезеше в апартамента си.

Детективският инстинкт му подсказа, че нещо не е наред още по коридора на десети етаж. Пълна тишина. Сякаш съседите му се бяха евакуирали.

Трите ключалки на вратата му изглеждаха недокоснати. Опита се да си спомни най-добрата карате защита срещу въоръжен нападател — в Хонконг любимият инструмент на взломаджиите е месарският нож. После бутна вратата навътре, за да я отвори. Има достатъчно дълго време, за да види двама души в бели скафандри и съответстващи им меки шлемове бавно да насочват черни уреди със светещи скали по стените на кухнята, а после в основата на врата му се стовари силен удар и той рухна на пода.

Когато се свести, онези все още го изследваха с черните си кутии. После астронавтите свалиха шлемовете си и под тях се показаха подпухналите лица, кръглите очи и оплешивяващите темена на двама англичани малко над четиридесетте.

— Чист е. Също и апартамента.

— Чист? Божичко, какво чудо! — чу се глас зад него.

Той се изви, за да види говорещия.

— Мислехме, че си духнал, стари приятелю — сгълча го същият глас. — Имаш ли нещо против да ни съобщиш, къде по дяволите, се бе запилял?

Въпреки болката Чан се изви още по-силно. Беше предположил, че трябва да благодари за удара в тила на собственика на гласа, но забеляза, че не е бил прав. Защото собственикът на гласа не можеше да бъде никой друг, освен слабичкия, безукорно облечен англичанин с излъсканите до блясък черни обувки и консервативна вратовръзка, който смътно му бе познат отнякъде. А собственикът на тежкия юмрук естествено можеше да бъде само стоящият до него висок и доста як южноафриканец, в когото Чан позна старши офицер от Независимата комисия за борба с корупцията.

24.

НКБК беше създадена още в началото на седемдесетте — времето, когато КХП носеше съмнителната слава на най-корумпирана в света. Дори полицаите, които не излизаха иззад бюрата си, бяха с банкови сметки в Швейцария и Тайван. По-старшите офицери редовно се изнизваха на пръсти през летище Кай-Так, помъкнали натъпкани с кеш куфари. Външните острови, особено подходящи за внасяне на морфин, бяха наричани от самите охраняващи ги полицаи „острови на съкровищата“. В парламента се сипеха питання едно след друго и губернаторът сър Мъри Макълхоуз реагира, като създаде организация с правото да арестува без да предявява обвинения, да изисква конфиденциални документи от банките и да разпитва потенциални свидетели, без да се интересува съгласни ли са те да дават показания, или не. Тази организация беше единствено под негов контрол. Покрай другото тя се захвана да разследва и обвинения в корупция сред полицейските сили. Повечето полицаи я мразеха за агресивната тактика, но едновременно с това ѝ завиждаха за успеха. Закоравели престъпници, които никога не отваряха уста в участъците, пропяваха с готовност само след седем дни престой в ареста на НКБК в нейното управление на „Куинсуей Плаза“.

Не след дълго плъзна слухът, че полицаите били жалки в своите оправдания, понеже били подвластни на чувство за вина, непознато на престъпниците.

— Нещастник — просъска грамадният южноафриканец и изплю част от презрението си в кошчето за отпадъци.

Казваше се Джек Форте. Англичанинът с крехкото телосложение беше политическият съветник Милтън Кътберт. Чан го бе познал заради честите му появи в събития, отразявани по телевизията, но най-вече заради участието му в неотдаващите преговори в Бейжин

относно бъдещето на колонията. Беше му се паднала голяма чест — да бъде унижен от знаменитост.

Форте се изправи, заобиколи масата и се озова в непосредствена близост до Чан, който бе сложен на стол в центъра на малката стая. Кътберт с апатичен жест погледна часовника си.

Колко полезно е да наблюдаваш професионалист по време на работа, мина през ума на Чан. Нямахше никаква представа в какво точно е съгрешил, но страхът от Форте го изпълваше с трескава готовност да признае каквото трябва на Кътберт, който, изглежда, се готвеше да го остави насаме с южноафриканеца. Националността на Форте определено бе важен психологически фактор. Дори в далечен Хонконг бе добре известно, че само допреди няколко години точно в малки стаички като тази, черни и цветнокожи са били бити до смърт в родния град на Форте — факт, който не е толкова лесно да изтриеш от паметта си. В простата координатна система на Форте Чан беше цветнокож. Много иронично, като се имаха предвид множеството нюанси, които внимателният поглед можеше да открие отблизо върху лицето на белокожия. Дори в този момент, когато Форте се наведе и горещият му дъх опари Чан, главният инспектор с лекота забеляза мрежа от виолетови венички и ръждиви капилляри, пръснали се в розово-синя струя под алабастровата мембрана на кожата му, синьо око, въртящо се в порцеланово бяла ябълка, напръскано с оранжеви и моравочервени точици, и червено-сиво-бяло-черни мустачки — заврени толкова близо под носа на Чан, че той можеше да преброи косъмчетата в тях — нервно потрепкващи над лишена от устни малка уста, способна да изобрази нечовешка омраза.

— Мразя те така, както мразя всички продажни ченгета.

Масивен юмрук се заби в едра отворена длан на два милиметра от лявото око на Чан. Чан познаваше юмруците от дните на увлечението си по каратето. Имаше привидно големи юмруци, неспособни да причинят нещо повече от ожулване, но имаше и други, които бяха като оръжия: те можеха да чупят ребра, да разбиват синуси, да пробиват черепи. Юмруците на Форте бяха от втория тип и той явно се гордееше с тях.

Кътберт стана, прекоси разстоянието до стола му и се наведе толкова близо до лицето му, че Чан се сепна. Последва канонада от въпроси, задавани понякога и от двамата:

- Кой ти плаща?
- На мен?
- Защо?
- Кой агент използват тук?
- Агент?
- Къде са останалите оръжия?
- Оръжия?
- За какво са оръжията?
- Да не е хероин?
- Хероин?
- Какво искат?
- Кои?
- Какво общо има това с телата в цистерната?
- А...!
- Защо са убили момичето и двамата китайци?
- Какво им е известно?
- Откъде идва другата стока?
- Да, Чан, другата стока?
- Отровата, Чан, която убива всички — кой я притежава?
- Кой я притежава?
- Кой ти каза къде да я намериш?
- Кое...?
- На кого принадлежи?
- Нямам представа.
- Получаване на стока ли е било, или предаване?
- Ти получаваше ли, или предаваше стоката?
- Кое от двете, Чан?
- Казвай, Чан.
- Кой е, Чан?
- Сега ще те оставя, Чан.
- Той си тръгва, Чан.
- Тръгвам си, Чан.

И Кътберт пристъпи към вратата. Чан я чу да се отваря и след това да се затваря. Направи грешката да погледне назад с умоляващ поглед. Кътберт го нямаше.

— О, да, Чан, той си тръгна — уведоми го Форте и се надвеси към него с грозна усмивка.

Чан усети тикът да отваря и затваря непроизволно лявото му око. Беше благодарен, че Мойра не може да го види в този момент. Къде ли бе тя сега? Може би някъде над международната линия на смяна на датата. При всички случаи безопасно далеч от Форте. Той подпъхна двата си крака под стола, увери се, че петите му имат здрав контакт, леко наклони глава напред, скочи и използва цялата сила на бедрата си, за да забие чело в лицето на Форте. Южноафриканецът отскочи назад и изквича, а през натрошените кости в носа му рукна кръв. Чан се плъзна встрани, хвана стола за облегалката, насочи го с краката напред и отстъпи в един от ъглите. Форте изумен изгледа кръвта по ръцете си. Вратата рязко се отвори. Един по един в малката стаичка влязоха петима едри мъжаги. Кътберт се появи последен. Чан чакаше като заклещена котка.

— Вземете му стола. Ще го откараме в болницата. — Гласът на политическия съветник беше загубил апатичността си.

Окован в белезници и натикан в задната част на висок микробус, Чан буквално усещаше как на челото му израства голям оток. Не можеше да се отърве от налудничавата мисъл, че кръвта на Форте ще сплъсти косата му. Надяваше се, че Форте има навика да използва презервативи. Южноафриканецът седеше на предната седалка и държеше бяла сгъната кърпа за лице върху носа си. Трима служители на НКБК правеха компания на Чан отзад. Гледаха го яростно. Чан осъзна, че е заобиколен само от англичани и че разбиването на носа на Форте бе гаф, издънка, като... като да пръднеш на тържествена вечеря. А англичаните никога не прощават гафовете. Дори по челото на Кътберт бе избила пот — явен знак, че брои бог знае до колко, за да овладее гнева си.

Някакво непогрешимо вътрешно чувство подсказа на Чан, че Форте изобщо не бе имал намерение да го удря. Но тъпата му недосетливост бе провалила деликатната хореография на Кътберт и ето че се бе наложило да преминат към план номер 2. Изглежда се бе случило нещо, застрашаващо от една страна сигурността на територията, а от друга — взаимоотношенията между Англия и Китай, и всичко това бе станало по вина на Чан. Това поне бе ясно. Подробности обаче му се губеха. Дребни въпроси, от онези дето

започват с „какво“, „къде“ и „кога“. И защо болницата? Доколкото му бе ясно, само Форте се нуждаеше от медицинско обслужване. Не че би си позволил да зададе точно този въпрос на глас, разбира се.

Колата спря и преди да го изведат, му свалиха белезниците — съмнителен жест на благосклонност, след като се намираще така тясно заобиколен от мъжагите, че нямаше смисъл да се мори да ходи. Последва влизане в асансьора — не онзи, в който весело се качва простолюдието, а другият — който се използва от медицински екипи, съпровождащи тела на носилки, и който бе особено клаустрофобичен за Чан, понеже всички се натискаха да бъдат максимално близко до него. На един от междинните етажи вратата се отвори, за да пропусне нови двама англичани в армейски униформи с малки черни автомати. Те погледнаха първо Кътберт, после Чан. Явно някой без забавяне бе започнал да разпространява слухове за него.

Когато излязоха пред входа за малко отделение, там имаше други двама въоръжени мъже. Английски доктор в бяла манта се отправи към тях по тясното коридорче, оформено от светлозелени паравани от двете страни. Кътберт ги остави за малко и отиде да размени няколко приказки с лекаря. Чан чу да му казва „майоре“. Значи болницата бе военна.

— Доведете го тук — заповяда Кътберт.

Съпроводиха Чан зад първите паравани. Погледът му се плъзна от бинтованите крака, окачени на жици, спуснати от рамка над леглата, към също така бинтованите ръце, отпуснати връз ръба на леглата, и се премести върху лицето на... един от леководолазите. Когато видя Чан, в гърлото на човека нещо изгъркори.

Лицето на леководолаза бе покрито с мехури с жълта кора. Устата му бе постоянно отворена и позволяваше да се видят големите язви, вече разяли отвътре част от устните му. Мъжът неудържимо трепереше.

Докторът заговори, а Кътберт не сваляше поглед от лицето на Чан.

— Агранулоцитозно инфективни лезии, дълбоки язви подказващи за радиационен дерматит, особено като се вземат предвид другите симптоми.

— Разкажете му и за тях — късо нареди Кътберт.

— Акутна анемия, отичане на лимфатичната система, дълбоки язви в гастроинтестиналния тракт, спад в броя на белите и червени кръвни телца, начало на ексфолиация... смъкване на кожата.

Кътберт кимна и тръгна начело на групата назад по коридора.

— А сега другите, майоре, ако обичате.

Последваха доктора зад друг комплект заграждащи паравани. Там лежеше и вторият леководолаз в подобно състояние. Погледът му прогаряше дупка в лицето на Чан.

Последната жертва бе... Хигинс! Кожата вече се бе смъкнала от лицето, дланите и предмишниците му, косата му бе окапала, черепът му асиметрично се бе издул, а розовите му очи сляпо гледаха в небитието — човекът изглеждаше като голям зародиш. Чан никога не би могъл да го познае, но на пластмасова табелка, висяща в края на леглото, някой грижливо бе написал с флумастер: „Хигинс, Джеймс Малкълм, Старши инспектор, КХП“.

По голата незащитена от кожа плът на лицето му бяха избили като пот капчици кръв.

— Защо не...? — с труд преглътна думите си Чан.

— Защото умира — отсече Кътберт и погледна за потвърждение доктора.

— Така е. Ако не го бяхме натъпкали с морфин, щеше да ни е проглушил с писъците си. Истината е, че след определена степен на ексфолиация, просто няма какво да се направи. Честно казано, доста неприятен начин да си отидеш от този свят.

Съпроводиха Чан до малка стая в съседство с отделението. На етажерки до стената имаше складирани прашни кашони с документация, на пода лежеше голям бял кашон с червен кръст на капака, а в ъгъла се виждаше нещо, което можеше да бъде допотопен апарат за стерилизация. Никаква маса, никакви столове.

Зъбите на Чан тракаха. Той умолително погледна Кътберт. Политическият съветник му върна пакета цигари, който му бяха отнели при ареста.

Цигарата скачаше в устата на Чан.

— Какво се е случило?

— Ами ти ни кажи — изгледа го Кътберт.

Чан затърси в джобовете си. Бяха му оставили запалката — сигурен знак, че не биха имали нищо против, ако опита да се самоубие.

Той последователно огледа мъжете в групата. Всички до един в упор го изгледаха.

Като опитен следовател, Чан си бе съставил дълъг списък инстинктивни човешки реакции, издаващи нечестност: почервявяване от гняв, гузно отместване на погледа, безпокойство, объркване, отпускане на раменете в знак на примирение със съдбата, кършене на китки, упорито скръстване на ръце, неосъзнати действия като пушене цигара от цигара. Само за няколко минути бе изчерпил целия си репертоар. Не можеше да си представи как би се държал, ако наистина бе извършил престъпление.

— Правите грешка — каза той с пресипнал глас. Езикът му едва се превъртя, за да изговори думите. Сам не можеше да си спомни някога да бе звучал по-фалшиво: — Нищо не знам.

Кътберт размени поглед с един от офицерите.

— Възможно е. Но как ще обясниш тогава чудодейното си избавление? Отвеждаш момчетата на ново място, където казваш, че си видял сандък. Те го намират, изтеглят го на повърхността и, съвсем естествено, го отварят. Намират револвери, друго оръжие и... дълга оловна кутия. Вътре в нея се оказва нещо подобно на парче тръба. Разглеждат я внимателно — всички, но Хигинс най-старателно. Искал е да ти помогне в твоето собствено разследване, Чарли. Обичаше да се прави на глупак — млад е все пак — но си беше умен, съвестен полицаи. Всички пребивавали на катера онзи ден имат симптоми на лъчева болест, но тези трима са най-зле. Само на теб нищо ти няма. Дори обрив не ти е избил.

Чан отново преглътна с труд.

— Откараха ме. Хигинс настоя. Едва не се удавих, защото се спуснах в дълбокото. Страх го беше да не развия кесонна болест.

— Но ти си намерил сандъка. Ти. Сам и на дълбочина четиридесет и пет метра. При това след като си изоставил двамата си партньори, противно на всички правила на леководолазите.

Погледът на Чан се размъти. Дясната му ръка конвулсивно трепна.

— Предчувствие... идея. Защо трябва да приемаме, че онези са хвърлили само един предмет зад борда? Не мисля, че щяха да ме пуснат да сляза с тях, ако са предполагали, че ще търся насам-натам, но нали все някой трябва да го прави? Беше толкова очевидно.

Написано е в учебниците: „Извършва се оглед на сцената на местопрестъпление или района на събиране на веществени доказателства, отвътре навън“. — Той погледна Кътберт в очите: — Аз съм детектив. И защо ще им казвам какво съм намерил, ако са ме купили? Това просто... просто не се връзва.

— Може да са те изработили, да са те подставили, да са те натопили. Цялата работа е, че си знаел къде да търсиш. Невъзможно е било някой да намери този сандък по случаен начин — той е бил заключен в разлом, скрит наполовина под корал.

— За бога, аз само продължих по-нататък, следвайки маршрута на контрабандистите. Търсех доказателствен материал, хвърлен зад борда, по линията, по която катерът се е движил в момента, когато са изхвърлили месомелачката.

— И точно тогава си изчезнал — отбеляза Кътберт, като събра пръстите на двете си ръце, поднесе катедралата към устните си, но развали цялата конструкция в последния момент, за да освободи показалеца си и укорно да го размаха: — Ето, точно това насочи подозренията ни към теб. Чарли Чан не е онзи, който ще намери ключова улика и ще се изпари. Всички смятат така. Дори комисарят. При това без поне едно телефонно обаждане, за да разбере какво става. Та ти не си взимал повече от два дни отпуск от цели две години.

— Откакто се разведох.

— Обявихме те за издирване, оповестихме дори съответната служба на Кай Тай... даже разпратихме запитвания по рибарските кораби.

— Трябвало е само да ме потърсите в „Гранд Хайят“.

Детективството е изнурителна работа, мислеше си Чан: проверки, повторни проверки, кръстосани проверки... Никакъв елемент на изкуство. Деветдесет процента от работата могат да бъдат вършени от чиновник с ръкавели на лактите или младши стажант библиотекар. Кулминация на детективския опит е знанието, че сто процента от хората стават лъжци, опрат ли нещата до лична изгода или оцеляване. Но всяко градско племе има навика да лъже по различен начин. Сините якички, например, лъжат, когато стане дума за крадена стока, а белите — когато им се зададе въпрос за укрити данъци. Има и

разлика между професионалиста и аматьора: професионалистът винаги знае що за човек има пред себе си и къде минава границата на допустимата нечестност. Би ли излъгал, например, един главен инспектор за неща, които подлежат на проверка?

Чан седеше в управлението на НКБК, потънал в мълчание и вежлива незаинтересованост. Стаята беше малко по-приветлива от неговата най-вече с това, че имаше прозорец и нямаше Форте. Столът, на който бе седнал, бе идентичен с онзи, който бе вдигнал в защита срещу хоспитализирания в момента южноафриканец. От другата страна на бюрото служител на комисията правеше справки по телефона, изиска служебното досие на Чан и продължи с телефонните справки. Удивително бе колко сговорчиви стават хората, като научат, че им се обаждат от НКБК. А Чан си бе мислил, че полицията плаши.

Малко по малко постъпващите парченца от мозайката започваха да разкриват ясна картина. Животът и навиците на главен инспектор С. К. Чан се оформяха върху кафявия плот на бюрото. Скучен живот в по-голямата си част, запълнен от работата, с епизодични дребни забавления, изкривен от травмата в детските му години, разбит от развода... е, с червена романтична нишка към края. На положителната страна: необикновено висок процент на разкриваемост на тежките престъпления, черен пояс по карате, медал за храброст на младини. На отрицателната: самоунищожителен инстинкт под формата на пушене цигара от цигара, изблици на неприязън към началството, нежелание да се включи в социалния живот, което би помогнало на личната му кариера. Всъщност, антисоциален на границата на враждебността.

— Сглобяваш ли, сглобяваш ли? — учтиво се осведоми Чан, който си бе възвърнал хладнокръвието. Служителят гневно го изглежда. — Да ти помогна ли?

Кътберт просто бе изчезнал. Чан подозираше, че се навърта наблизно, но не иска да се покаже, за да скрие неудобството си. Англичаните като него си имаха мото от времето на империята и го съблюдаваха стриктно: „Никакви извинения, никакви обяснения“.

Измина още половин час и най-сетне служителят вдигна телефона и поиска да говори с м-р Кътберт. Чан с голямо удоволствие изслуша разговора, ако не за друго, то поне за да се наслади на факта, че дори англичанин може да говори смирено, когато се обръща към

някой от своите мандарини. О-о, дай им още хиляда години, и тези хора ще започнат да основават династии.

— По всички личи, че е прекарал деня и нощта със своята приятелка в „Гранд Хайят“, сър. Разказът му напълно се потвърждава от косвени улики, сър. Не мисля, че имаме нещо срещу него, сър. Да го освободя ли? — Той остави слушалката и погледна Чан: — Вземаш си една седмица отпуск, домашен отпуск. Ще си спиш в апартамента и ще ми се обаждаш по два пъти на ден. И дори не помисляй да се гмуркаш...

25.

Сър Майкъл Хендерсън измъкна туловището си от салона на първа класа на самолета, кацнал от Лондон, и незабавно бе поздравен от старшия дежурен на имиграционния контрол, който нарече „сър“ високия метър и деветдесет и тежък над 110 килограма мъж и вежливо се осведоми дали е пътувал добре, на което заместник-министърът отговори с гръмкия си глас „Отлично“.

Служебното лице поведе висшия правителствен служител към врата с надпис „Вход забранен“ и после по коридора зад редицата кабинни за паспортен контрол, към другата страна на летищния комплекс, където чакаше Милтън Кътберт. Двамата топло се здрависаха, преди Кътберт да въведе своя патрон и пряк началник в бялата правителствената „Тойота“, управлявана от служебен шофьор и приятно охладена от вече работещ климатик. Дипломатите се настаниха на задната седалка, а шофьорът подкара към Сентръл.

— Точно навреме за обяд — отбеляза със задоволство Кътберт.

— Всъщност, аз идвам точно заради обяда. Нямах представа в какво отвратително място се е превърнал Лондон — там се забелязва определена деградация в постиженията на цивилизацията. Всички вече се ужасяват от мисълта, че могат да бъдат забелязани да се наслаждават на прекрасен делови обяд и да си навлекат някой смразяващ епитет от ограничения речник на онези, които не правят гафове: „декадент“, „прахосник“ или „подозрителен консуматор“ — можеш ли да си представиш! Веднъж дори чух да наричат министър лигльо, защото си беше позволил да завърши обяда си с коняк. Това е възраждане на фашизма, Милтън, и косата ми настръхва! Дори нямах представа какъв късмет извади през последното десетилетие, командирован точно тук, в този бастион на разкошния *laissez-faire*.

Кътберт се поусмихна.

— В клуба ли да отидем, или предпочиташ висшата кулинария на „При Пиеро“?

— Скъпи мой, за един изстрадал пролетарий като мен, клубът предлага нещо повече от висша кулинария. Ще ти призная, че дремнах по време на полета и сънувах възможно най-вълшебния сън през живота си, най-запомнящото се от който бе картината на онази прословута сребърна количка в клуба ти, носеща огромен къс леко недопечен ангус^[1] с розова коричка от костен мозък, с гарнитура от йоркширски пудинг^[2], хрускав в края, но с прелестна мекота в средата. Другото, което все още живо си спомням, беше бутилката бордо. Признавам, че не успях да зърна етикета, но ми изглеждаше като „Сан Жулиен“ или може би „Сан Естеф“.

— Да не е била „Сан Естеф“ 1984, „Ко Д’Естурнел“?

Хендерсън остави тежката си ръка да се отпусне върху лакътя на Кътберт и леко го стисна.

— Повярвай, Милтън, започвам да си мисля, че си станал ясновидец.

Кътберт реагира на шегата на Хендерсън с продължително засмиване. Дори ако не беше рангът на неговия гост, той пак би се възхищавал на единствения измежду познатите му, способен да реши кръстословица на „Таймс“ по-бързо от него самия. Но умственият потенциал на този човек се проявяваше и по други достатъчно красноречиви сами за себе си начини. В тялото на капризния гурме се криеше бюрократ, надарен с необичайна лукавост и дълбочина на замисъла. Дори ако Кътберт не го харесваше, щеше да е глупак да не опита да спечели благоразположението му. Най-презрените служители в Уайтхол бяха именно измежду онези, пропуснали да се преклонят пред гения на сър Майкъл Хендерсън.

Шофьорът спря пред въртящите се врати на „Хонконг Клъб“ на „Джексън роуд“ и излезе да отвори задната врата от страната на Хендерсън. Във фоайето Кътберт с жест го покани да мине напред. Отдясно висеше портрет в естествена големина на кралицата и единбургския херцог^[3], а отляво бе гардеробът, където стояха двама скучаещи китайци. Четирима известни англичани, които той лично познаваше, чакаха пристигането на своите гости, а пред асансьора се срещнаха с главния секретар на Хонконг.

— Давай, Майкъл, ако, разбира се имаш смелост да противопоставиш на японската технология масата на тялото си — каза вместо приветствие главният секретар.

Хендерсън широко се усмихна:

— Питър, какво, по дяволите, правиш тук?

— Аз работя в Хонконг, Майкъл. Не може да не знаеш това.

— А, чух слуха... някакъв секретар, прав ли съм?

— Нещо подобно — призна главният секретар. — А теб какво те води в нашите тихи води?

— Отби се да обядва — намеси се Кътберт в мига, в който вратите на асансьора се затваряха.

— В такъв случай ще поръчам двойна порция, преди да е изял запасите от печено.

Смеейки се, тримата се отправиха към „Джексън рум“, където метрдотел китаец ги посрещна с отработен чар и придружи Хендерсън и Кътберт до обичайната маса на дипломата в един от ъглите в дъното на салона. На всички маси, покрай които минаха, седяха само мъже — „Джексън рум“ бе забранено за жени място по обяд.

Седнаха едновременно, извадиха салфетките от пръстените и вдигнаха поглед към чакащия метрдотел.

— „Блъди мери“ — каза Хендерсън.

— Същото — поръча Кътберт и се усмихна протоколно в посока на китаеца кралски съветник, обядващ в компанията на главния прокурор на съседна маса.

— Главният ви секретар ми се стори малко изпосталял — отбеляза Хендерсън. — Надявам се не е започнал някоя от модните напоследък диети?

— Мисля, че големите му грижи са свързани по-скоро с бъдещето на Хонконг.

— А-а, това ли било! Е, той винаги си е бил воин, помня го от Итън. Точно затова предложих да дойде тук. И съм много доволен, че го направих, защото той така и не погледна назад. Не притежаваше нито самообладанието, нито достойнството да работи в екип при нас. Но не му споменавай за тази ми оценка, моля те.

— И мен ли изпрати тук по същата причина, Майкъл?

Хендерсън събра големите си ръце над масата, сякаш се готвеше да произнесе молитва.

— Скъпи мой, ти си тук, понеже си единственият, който *притежава* хладнокръвието да контролира последните часове на Свещената британска империя... или ако щеш на остатъците от нея.

— Така ли? Навремето ми каза, че било, защото владее кантонски и мандарин. — „Като кули^[4]“, помня, че подметна тогава.

Хендерсън укоризнено цъкна с език.

— Не допускам да си го взел за чиста монета. Знаеш мнението ми за езиците, особено азиатските. Как, дявол да го вземе, можеш да направиш сваятна кръстословица, когато разполагаш с десет хиляди йероглифа... или колкото там има? Виж китайската кухня — това е нещо, към което човек не може да се отнася иначе, освен с възможно най-дълбоко уважение. Както и да е, помня, че ти застъпи тук с голямо настървение. Предполагам — и ако е така, ти ми се издигаш в очите — че те е привлякла именно местната кухня, след като бюрото в Париж бе запазено за стария Мофат.

— Кухнята... и Китай.

Хендерсън позволи на погледа си да се задържи малко по-дълго върху Кътберт.

— Да, и Китай. Добре, предлагам да оставим деловите въпроси за след основното блюдо. Знаеш колко стриктен съм в спазването на определени приоритети.

Кътберт дискретно погледна часовника си. Един и нещо. По начина, по който Хендерсън следеше сомелиера^[5] да отваря бутилката „Сан Естеф“, ясно бе, че заместник-министърът едва ли ще проговори по служба преди късния следобед.

И Джонатан Вонг погледна часовника си за пети път през последните пет минути. Камионите трябваше да пристигнат точно в един часа, но вероятно бяха забавени от трафика по „Куинс роуд“. Видя, че Саукрос — банковият директор, определен да контролира операцията — също се безпокои. Двайсет души от охраната на банката стояха нащрек пред входа на тунела за хранилището, прихванали пушки помпи, но Вонг бе много по-любопитен какво правят петимата бели мъже, които банката бе наела от охранителна компания, занимаваща се с малко по-различен бизнес. Те бяха заели избрани от тях самите стратегически места около хранилището и чакаха по свой

начин. Криеха се зад стени и колони, но очите им не преставаха неспокойно да шарят. На вратовете им висяха черни автомати с метален приклад. Белите, според Саукрос, бяха повикани специално за случая.

Той чу предупредителния вик едновременно с появата на приближаващия към тях камион. Някой натисна бутон на стената пред входа, стоманената врата бавно се вдигна и малкият брониран камион се изкачи на рампата в зоната пред самото хранилище. Саукрос натисна друг бутон и вратата се спусна. Бяха сами с първата партида. Вонг проследи с поглед разтоварването на кашоните с китайски йероглифи на тях. После размени поглед със Саукрос и го последва в помещението на хранилището, където чакаше екип от банкови служители. Всеки от тях седеше на скамейка, монтирана в стената, а на масичка пред себе си имаше банкнотоброячна машина. Вонг знаеше, че машината позволява настройка за даден тип валута.

Макар животът му досега да бе протекъл под знака на парите, Вонг никога не бе виждал подобна сума, събрана на едно място. Само няколко минути по-късно броячните машини около тях забръмчаха, прехвърляйки през себе си пачка след пачка: повечето в познатото мръснозелено, черно и бяло на американските долари, други в налудничавите цветове на австралийския долар, малките германски марки, холандските гулдени, италианските лирети, испанските пезети, сингапурските долари... изглежда престъплението се бе превърнало в доходен бизнес из целия свят. Вонг осъзна, че е заобиколен от пари в количество, от което мозъкът просто блокира. Зад цялата тази монотонност стоеше смърт, робство, проституция. Видя, че Саукрос не е на същото мнение. Англичанинът наблюдаваше заплепен планината от пари. Когато и последната банкнотоброячна машина спря да работи, той стана, лично провери индикацията с натрупаните суми на всяка машина, въведе числата в калкулатора си и след като завърши обиколката се върна при Вонг.

— Ще проверим сумата трикратно, разбира се, но от първия път разполагам с информация, че става дума за около двеста милиона щатски долара в различни валути.

Вонг кимна.

— Ще пристигнат още два камиона.

— Ще трябва да се подпишете, освен ако, разбира се, не пожелаете сам да проверите...

И той му подаде протокола. Вонг се подписа от името на своята компания за получаването и предаването за съхранение от банката на сумата от приблизително двеста милиона долара, разбита по видове валути. Саукрос на свой ред връчи на Вонг разписка. Без да си кажат нито дума повече, двамата излязоха отвън в очакване на следващия камион. Изправен на „Куинс роуд“ в квартал Сентръл, Вонг най-сетне разбра какво означава вечния подземен шум, който бе чувал тук. Твърде нисък, за да бъде в диапазона на човешкото ухо, но долавян подсъзнателно и излъчващ невероятна сила — тътенът на парите.

В три без петнайсет Хендерсън приключи с последното парче „Стилтън“^[6] и допиваше втората си чаша „Дау“. Кътберт помнеше, че трябваше да дойде ред на пурата, преди гръмкият глас на дебелия мъж да снижи регистъра и да стане тих, дискретен и сериозен. Точно така се случи и този път: в мига, в който сервитьорът подряза дебелията „Ромео и Жулиета“ и я запали, Хендерсън се облегна, огледа се с неподозирана до този момент за него бързина, и каза:

— Е?

— Циян.

— Обикновено той стои зад всичко, Милтън. Поне доколкото си спомням.

— Само че този път ще бъде трудно да му се противопоставим. В миналото той ни доставяше удоволствие с инфантилното си желание да изпита границите на търпението ни. Сега обаче си мисля, че нещо го е разгневило.

— Нещо, зад което стоим ние?

— Колкото и странно да е, не мисля така.

— Започни най-добре от началото, Милтън. Знаеш, че уважавам икономичния ти начин на изразяване. Но сега разполагаме с целия следобед.

От обядващите по другите маси в „Джексън рум“ бяха останали петима или шестима — най-верните измежду редовните посетители. С дискретност, достойна за английски икономисти, китайските сервитьори

ловко заобикаляха отдалеч масата на Кътберт и той от опит знаеше, че нямаше да им досаждат до шест вечерта, ако се наложеше.

— Добре. Щом не възразяваш, ще се върна към самото начало. Първо, Циян и шестнайсетимата му стари партньори управляват Южен Китай. Второ, Форин офис направи голям гаф, пропускайки да привлече и Циян в преговорите по връщането на Хонконг. Трето, в мига, в който бе публикувана Съвместната декларация на Лондон и Бейжин, Циян заплаши, че ще отвори границите и ще позволи Хонконг да бъде злят от вълна от десет милиона емигранти, ако не отидем на подписване на таен протокол с него. Знаеш, че тогава те уведомих, ти отиде при министъра на външните работи, той поиска среща с премиера, а тя изпадна в пристъп на ярост...

Хендерсън кимна и внимателно чулна края на пурата си в тежкия бронзов пепелник.

— Тя беше готова да обяви война на КНР. Повикаха ме да ѝ говоря. Отне ми цял ден, наложи ми се дори да се примиря вместо обяд с прословутите достойни за съжаление сандвичи, които ядат в наши дни на номер 10^[7], за да докажат, че са заети, невротизирани конформисти... ами, като всички останали. И ще ти призная, Майкъл, че киселините, които имах, не ми позволиха да мигна онази нощ.

Кътберт се насили да се усмихне.

— С обичайната си красноречивост ти в крайна сметка успя да убедиш мисис Тачър, че Китай не е точно същото като Фолкландските острови и че дори ако успеем да спечелим благодарение на съвременната технология войната срещу Народоосвободителната армия — при всички положения едно много голямо „ако“ — политическите последици от това, че сме похарчили примерно милион китайски войници, за да защитим една малка скала, която по начало не е трябвало да си присвояваме, са прекалено тежки дори от по-висшата гледна точка на министър-председателката. Не знам какво ти е казала тя, но помня колко живо ми представи нещата ти. — Хендерсън, повдигна вежди. — Ти каза, че в цялата човешка история империите са минавали през едни и същи етапи. Етап първи — пионери от родината осъществяват контакт с по-малко развити народи в далечни земи; етап втори — по следите на пионерите нахлуват търсачи на печалба; етап трети — местните аборигени загубват невинността си и започват да искат все повече и повече срещу своята експлоатация; етап четвърти —

родината изпраща армия; етап пети — екзотичните далечни земи се колонизират и започват да се управляват от второкласни пришълци от родината; етап шести — военната и политическа воля на родината започва да се клати, с други думи, време е за изтегляне; етап седми — преходният период между решението за махане и окончателното изтегляне е маркиран от шизофреничната нужда да угодничиш пред своите и да се пъчиш пред чуждите.

— Казал съм всичко това...? Трябва да е било след обяд.

— Тогава, Майкъл, аз си направих извода, че в задълженията ми влиза да се чупя в кръста. Точно това и започнах да правя. Всеки път, когато варваринът поиска нещо — а това означаваше приблизително веднъж седмично — аз, метафорично казано, падах на колене в името на кралицата и добре му облизвах задника.

Хендерсън се задави с пурата си.

— Боже господи...

— Ето вчера — и това е само пример — трябваше да разреши прехвърлянето на петстотин милиона долара през границата. *Половин милиард!* Разбира се, онзи простак само ни провокира. Единственият случай, когато си позволих директно да го отрежа, беше когато поиска военна помощ, за да си прехвърли морфина от границата до складовете в Каулун.

— Морфинът?!

— Информирах те със секретна докладна — нали се сещаш: „След прочитане да се изгори“. Той има няколко фабрики в Юнан, купува опиума от Бирма или Тайланд, но и сам го отглежда във фермите си. Цялата операция е под прекия надзор на Народоосвободителната армия, която използва за целта маса роби. Нашият човек продава на различните мафиотски групи по света. Това е най-изгодната му операция, но той върти пари и по други начини. Например продажбите на оръжие в Близкия изток също не са за пренебрегване.

Хендерсън спря поглед върху Кътберт за един дълъг момент, докато всмукваше от пурата.

— Ясно-о... Можем да приемем значи, че си избегнал пряко замесване в трафика на хероин, без да дадеш повод за военна инвазия. Ами, поздравления!

— Той каза, че и без това няма нужда от нас — щял да използва местните триади. Така и направи. А ние трябваше да гледаме отстрани безпомощно как триадите — особено 14К и Сун Йе Он — набират сили и просперират с протекцията на Народоосвободителната армия.

Кътберт млъкна. Беше се постарал да извади всякаква нотка на възмущение от разказа си, защото ако имаше нещо, което Хендерсън мразеше в хората си, то бе заемането на по-висша морална позиция — вулгарно упражнение, съвсем правилно запазено за изпълнение от политиците.

Хендерсън погледна пурата си, която бе започнала да потъмнява по края с пръстен от прелестен катран. Оценяващо я завъртя между пръстите си и се усмихна.

— Знаеш ли... не мисля, че има нещо в живота ми, за което искрено съжалявам, но ако съществува такова, за което да се поздравявам, това е, че имах късмета да завърша история в Оксфорд. Това не само създава усещане за перспектива, но дава на познавача на човешките недостатъци острия нюх да долавя характерните расови предразположености. Когато се пенсионирам, сигурно ще напиша малък трактат, в който да изложа теорията си. Работата не е в хората, Милтън, а в нещо, което извира от самата земя в различните части на света и което има определен ефект върху човешката психика, карайки хората да реагират по един и същи специфичен за тях начин поколения наред. Южен Китай, например, изглежда е създаден от боговете като център на пиратството, в частност на наркотрафика. Китайците просто ни причиняват онова, което ние сме им причинявали преди сто години. И го правят на същото място, с точност до инч — складовете на Каулун. Колко интересно...

— Ще очаквам с нетърпение да прочета твоя трактат. Но може би ще ти бъде интересно да научиш, че на последните събития не може да се гледа като на историческа предопределеност.

Хендерсън бавно кимна, като кон, който клати глава.

— Продължавай, ако обичаш.

— Опитах се да сглобя нещата, колкото можах. Предварителната ми хипотеза е, че нашият съвременен Чингис хан си е втъпил, че трябва да разполага със собствена атомна бомба преди Коледа, а едни от местните триади — подозирам 14К — са използвали

международните си престъпни контакти, за да му намерят доставчик на обогатен уран, годен за влагане в ядрена бойна глава.

Ако бе очаквал някакво трепване в знак на загриженост, Кътберт остана разочарован. Хендерсън отново просто кимна, но Кътберт чувстваше, че е приковал изцяло вниманието му.

— Аха...! — каза накрая Хендерсън.

— Станала е някаква издънка — не знам каква точно — защото уранът е бил изхвърлен заедно с товар малокалибрено оръжие и други любими на контрабандистите стоки, които не са толкова интересни. Очевидно не без връзка с вноса на обогатения уран в колонията е открита преди няколко седмици на цистерна, пълна с човешки останки — смлени на кайма човешки останки. Опасявам се, че преди да мога да направя нещо по въпроса, районният началник в Монгкок прехвърли случая за разследване на най-добрия си човек...

— Защо се опасяваш?

— Защото главен инспектор Чан е фанатик, който не се отказва. Ако не беше той, уранът никога нямаше да бъде намерен. Вчера се опитах да го сплаша, като подметнах на НКБК, че самият той е замесен в контрабандата — историята е много дълга, за да те занимавам с нея — но се оказа, че той има желязно алиби. Много жалко... Защото аз се надявах с този ход да го извадя от случая и да му спася живота.

Хендерсън дръпна от пурата си, изпусна дима с наслаждение, любовно я погледна, чукна пепелта ѝ в пепелника и прочисти гърло.

— Поправи ме, ако бъркам, но ми се струва, че си спомням паметна бележка, написана от един от нашите, че Чан *няма* да бъде свален от случая, така ли беше?

Кътберт се изкашля.

— Хм... да, но аз се опасявам, че авторът на тази бележка не е титан на мисълта. Както и да е, това беше преди откриването на урана. Едва ли е нужно да подчертавам какъв космически скандал ще се разрази, ако това стане известно преди нощта на трийсети юни. — Принуден да направи забележка от морално естество, Кътберт потърси спасение в трето лице: — Знаеш ли, има такива, за които подобен сценарий олицетворява най-лошия кошмар на човечеството.

— Имаш предвид попадането на атомна бомба в ръцете на азиатски войнолюбец? Да, мисля по мелодраматично настроените сред

нас могат да погледнат на нещата и от този ъгъл. Аз не съм либерал, Милтън, нито гледам ням от възхищение на приноса на определени етнически малцинства към нашето общество, но според мен някои форми на расизъм са напълно лишени от каквото и да е било обективно оправдание за съществуването си. Денят на Азиатеца е настъпил. Имаме ли правото да смятаме, че нашият собствен ден е бил чак толкова славен и страхотно успешен? Я да направим рекапитулацията: две световни войни, невъзстановими поражения на околната среда, градове, раздирани от социални напрежения, СПИН, изчезването на семейния живот, евросклерозата и т.н. Ако нашият човек размаха бомбичката си под нечий нос, Чичо Сам ще му я отнеме, сигурен съм в това. А дори Чичо Сам да си направи оглушки, японците вероятно ще се събудят за регионалната си отговорност, особено като имаме предвид собствената им фобия, когато става дума за подобни неща.

Кътберт се намръщи. За пръв път в кариерата си имаше чувството, че дебелият и той не са от една и съща страна на една важна за Уайтхол битка. Той изчака Хендерсън да завърти с наслаждение дима из устата си.

— А връзката между човешките останки в цистерната и урана?
— попита Хендерсън.

— Това е самият Циян. Откакто намериха цистерната, този човек не спира да ми досажда. Не е минал ден да не се интересува как върви разследването на Чан, но досега не е направил нито веднъж опит да обясни какво стои зад този интерес. Мисля, набил си е в главата, че двама от старшите му сътрудници са сред жертвите. Казвам това, защото знам, че двама старши партийни апаратчици са били отвлечени горе-долу по времето, когато трябва да са станали убийствата, макар да нямам ни най-малка представа защо точно Циян вижда връзка между двете събития. За мен всичко в разследването на Чан сочи, че жертви са самите контрабандисти — мафията или членове на триадите.

Хендерсън се концентрира за няколко секунди.

— Позволи ми да резюмирам, Милтън, и моля те не се колебай да ме прекъснеш, ако съм схванал нещо не както трябва. И така: Чан се е натъкнал или е на път да се натъкне на престъпна конспирация от обезпокоителен мащаб. Ти си сторил всичко по твоите сили да го отклониш, включително чрез опит за сплашване, защото като

политически съветник на губернатора на Хонконг имаш приоритети, които отиват отвъд обикновеното разкриване на някакво престъпление. Всъщност преследваш двойна цел: първо, трябва да дадеш на Циян каквото иска от теб, за да си спестиш излишни главоболия само пет седмици преди предаването на Хонконг, и второ, налага се да избегнеш възможен публичен скандал, който би разбунил духовете в Англия и по света и би заставил британското правителство да вземе отношение по дейността на Циян. Прав ли съм дотук?

— Напълно.

— Главен инспектор Чан се оказва достатъчно надарен, за да проникне в същността на заговора, а това рано или късно ще доведе именно до онези разкрития, които изглежда целесъобразно да се потулят, така ли?

— Точно така.

— По тази причина ти съвестно се стремиш да отклониш, спънеш и всячески да спреш главния инспектор в неговото следствие?

— Правилно.

— Добре, но ето в този момент логиката ти ми се изплъзва. Знаем, че нашият приятел Циян много държи Чан да продължи с разследването си, несъмнено, защото Циян иска по един или друг начин да се увери дали не съществува някаква организация, дръзнала да очисти собствените му изпълнители.

— Изглежда е така.

— Следователно, ако отстраниш Чан от случая, ти рискуваш да си навлечеш гнева на нашия господар?

— Но...

Хендерсън предупредително вдигна дебелия си показалец:

— Пропускът в логическите ти разсъждения, Милтън, е допускането, че разгадаването на мистерията от Чан автоматически ще доведе до скандал.

— О, може би следваше да напомня, че както съм отразил в една от докладните си, главен инспектор Чан...

Хендерсън отново вдигна същия показалец:

— Знаем, изпитва стара неприязън към комунистите и най-вероятно няма да се съгласи да му запушат устата. Знаеш ли, Милтън, аз понякога чета и твоите факсове. Et alors?

Настъпи дълга пауза, през която Кътберт седеше онемял.

— Нещо не... — започна той и отново замълча. — Значи твоите инструкции са да му разреши да приключи следствието и след това да предприема мерки да осигури мълчанието му?

— Милтън, ако не греша, имаше една стара китайска поговорка: „Когато изнасилването е неминуемо, отпусни се и му се наслади“. След като сме си разтворили краката до предела на физическите си възможности, ще бъде върха на простащината да се оплакваме от размера на члена. Циян вярва, че е в правото си да използва ситуацията по исторически причини. Изнасилването е опасно хоби. Може да пострадаш, даже и ако не си жертвата. Но за това нека се безпокоят изнасилвачите, нали така? Ние можем да се наслаждаваме...

Без да промълви нищо, Кътберт изгледа Хендерсън, като направи знак на сервитьора и поръча „Арманяк“. Самият той отказа да се присъедини, изведнъж загубил апетит. Когато приключиха с обяда, той все пак се обади:

— Опасявам се, че бях доста енергичен в кампанията си да постигна отстраняването на Чан. Мога ли да получа писмена заповед?

Хендерсън се усмихна:

— Милтън, твоето чувство за хумор е пословично. Още днес ще наредя на един от хората си да ти изготви така формулирано сгълчаване, че с облекчение ще го показваш на всекиго.

В колата Кътберт най-сетне се досети:

— Циян ти се е обаждал, нали?

Хендерсън продължи да гледа право напред към тълпите от двете страни на булеварда, които лениво се движеха.

— Нека кажем, че при цялото му възхищение от чудесната работа, която си свършил в продължение на едно десетилетие, той смята, че съществуват някои въпроси, по които според него е желателно да бъдеш контролиран отвисоко. Повярвай, нищо лично.

Кътберт скръцна със зъби:

— Но това е едно нищо и никакво разследване в убийство, за бога!

Хендерсън искрено се изненада от тона на Кътберт.

— Милтън, ти самият си опитен изследовател на колониалната история. Питам те сега: спомняш ли си един-единствен случай, когато

сме връщали някоя от нашите колонии в ръцете на човек, който да не е бил достоен за клинично освидетелстване?

През цялото време на пътуването през подводния тунел Кътберт остана в плен на налегналата го депресия. Едва когато дойде време Хендерсън да слезе пред „Пенинсула хотел“, той тихо попита:

— Добре, когато настъпи моментът, ние ли ще запушим устата на Чан, или те?

Хендерсън, който вече се бе подал навън, дръпна обратно главата си в купето на колата.

— Още не е решено.

В последния момент Кътберт бързо се пресегна и хвана дебелия мъж за рамото. После се премести близо до него на седалката.

— Майкъл, преди да си тръгнеш, нека споделя с теб една последна мисъл. Ако подозренията на Циян се окажат правилни и двамата му близки сътрудници са били смлени от някой — който и да е той — замислял ли си се колко зрелищно, колко *телегенично* ще бъде отмъщението му?

Хендерсън успокоително го потупа по ръката.

— Но, разбира се, скъпи ми приятелю. Защо, мислиш, ти плащаме всички тези пари и ти позволяваме да живееш по начин, на който би завидял и американският президент, ако не за да се справяш с дребните инциденти, привличащи вниманието на жалките медии? Впрочем, благодаря за обяда. Беше превъзходен!

Кътберт го проследи с поглед да влиза през високите бронзови врати, задържани отворени специално за него от китайци в бели униформи. Нареди на шофьора да поеме обратно към Сентръл и без да иска, се замисли какво ли прави в този момент главен инспектор Чан с толкова много свободно време на разположение.

---

[1] Шотландска порода говедо (абърдийнски ангус), смятана за най-висша. — Б.пр. ↑

[2] Стандартна гарнитура към печеното говеждо, представляваща запечено тесто с повече яйца. — Б.пр. ↑

[3] Официална титла на съпруга на английската кралица. — Б.пр.

↑

[4] Прост, нископлатен местен работник (Индия, Китай). — Б.пр.

↑

[5] *Sommelier* (фр.) — специален сервитьор, който отговаря за избора на вината и тяхното поднасяне. — Б.пр. ↑

[7] Даунинг стрийт 10 е адресът на резиденцията на британския министър-председател. — Б.пр. ↑

26.

Чан сновеше от леглото, покрай дивана, до кухнята и обратно. На всеки два часа или се качваше на покрива, или слизаше на улицата.

Оставането му у дома се бе превърнало в изучаване навиците на съседите. В апартамента над неговия младо китайско семейство се занимаваше с осемгодишната си дъщеричка. Точно в седем и четиридесет и пет съпругът слезе с асансьора явно на път за работа. Половин час по-късно жената отведе дъщеричката на училище. Чу я да разговаря с приятелка в асансьора за пари и имиграция в Нова Зеландия. Под него френско семейство се караше по време на закуската. Мъжът замина на работа в осем и половина, а жена му си остана у дома. От пътуванията си в асансьора Чан знаеше, че в десет идва да я посети висок китаец. Френската култура се основава на изневерите. Беше го чел някъде.

Противопоставяше се стоически на изкушението да телефонира на Мойра в Ню Йорк. Вместо това, отдаде се на фантазии — не задължително еротични — свързани с пищните ѝ гърди. Най-мъчителен от всички бе образът на гърдите, отпуснати до него в леглото. Присъни му се сън, в който спи между тях. Това мимолетно присънване бе най-близкото до сън. Сега, когато нямаше какво да прави през деня, безсъницата бе жестока. Нощем съзнанието му се носеше като неспокоен тигър, макар да не консумираше нищо друго, освен бира и цигари.

Установи, че телевизията е създадена за мозъци, изтощени от ежедневен труд. Сега, когато бе в състояние да се концентрира, нейните послания имаха съдържателността на захарен памук. Господи, беше ли в състояние човек над дванайсет години да издържи това чудо, наречено MTV?

Хонконг бучеше зад прозорците му като високоволтов кабел. При слизанията му за цигари или бира, той виждаше жителите на Монгкок зад стъклото, впечатляваше се от трескавата им енергия, от отдадеността им на конкретната задача, от възбудата на работата, от

неосъзнатата радост да бъдат освободени от всякакъв избор, и от това как мозъците им бяха впрегнати в решаването на все същата задача: да се направят пари. Завиждаше им за отсъствието на отклоняващи ги от целта мисли и съмнения относно смисъла на живота.

Мислеше си за двамата леководолази, които бяха умрели, мразейки го от дъното на душата си, не можеше да прогони от главата си подпухналия образ на одрания като отвратително голямо прасе Хигинс, разсъждаваше за ужаса, скрит зад фразата „лъчева болест“ и свързаната с нея „ексфолиация“. Размишляваше над загадката Кътберт. Когато се прибра у дома, прерови цялата си библиотека — тя бе скрита в гардероб, който не можеше да се отвори, без да се избута встрани леглото. Отвори вратата на гардероба и книгите се посипаха като трупове — всеки един напомнящ за отделно настроение, надежда или възприятие, на които бе съдено да се наслади по време на поредната безсънна нощ, преди да ги „убие“ до сутринта.

Като служител в Кралската хонконгска полиция Чан нямаше защо да крие какво чете. Не че някой би му повярвал. Рядко го признаваше — и то само пред себе си — но преди да изчезне завинаги от живота му, баща му бе успял да му предаде собствения си еkleктичен вкус на странник: поезията на Ръдиард Киплинг, У. В. Йейтс и И. И. Къмингс; книгите на Луис Керъл, „Рубаят“ на Омар Хаям, но не като книга — иранецът бе наизустил поемата от седемдесет куплета. Но най-важното, което Пади скиталецът му бе предал, бе келтската склонност да се търсят отговори в книгите.

Чан бе изчел голямо количество литература както за съвременен Китай, така и за Англия — колониалните им господари. И беше решил за себе си, че именно те представляват по-голямата загадка. Помпозни, недодялани глупци в по-голямата си част, експлоататори расисти, не само не разбрали, но така и не докоснали се до истинската дълбочина на далекоизточната култура, която бяха опустошили, но все пак оказали се способни от време на време да дарят света с гений, който бе невъзможно да се класифицира. Най-добрата книга за Китай, попадала му някога, бе написана от англичанин, който така и не бе посетил тази страна и който дори не разбрал, че описва КНР. По едно странно стечение на обстоятелствата „1984“ бе публикувана в годината, когато Мао основал Китайската народна република. Цялата груба перверзност

на неговия режим бе събрана в първото изречение на книгата, чийто два реда бе запомнил, сякаш бяха от китайска поема:

Беше студен слънчев априлски ден
и часовниците удариха тринайсет.

Точно от Оруеловия сив ад бе избягала Май-май и пак в него се бе върнала накрая. И наистина Чан търсеше да намери в книгите Май-май, а това никак не бе трудно. По своеобразен начин нейният образ фокусираше в себе си азиатския двадесети век: обикновена селянка, заклещена между две безжалостни системи, които я бяха смлели на прах. В три часа сутринта, насаме с неоновата светлина от улицата, Чан се питаше дали същото не става и с нейния син.

Знаеше, че трябва да се съсредоточи върху начините да се отърве от струпалите му се неприятности. Но вместо това позволяваше от време на време да бъде задавен от пристъп на самообвинение, от своеобразно духовно повдигане, което вкопчваше нокти в оковите около врата му и заплашваше да го удуши. Пристъпи, които странно минаваха само след няколко минути. А след това настъпваше относително дълъг спокоен период, по време на който той съзерцаваше собствения си случай като един от милиардите подобни. Доста често в съзнанието му изникваше образът на стар китаец с дълга рядка брада и нелепа тениска с лика на Джон Ленън, който го викаше при себе си с пръст, точно като древен мъдрец.

Още от ранното си детство Чан бе забелязал в себе си фаталната склонност да влиза в резонанс с определени трагични души. Често му се бе случвало да излиза от филм, на който бе отишъл заедно с Джени, буквално задушен от свръхидентификацията с главния герой. Джени на свой ред намираше за най-забавен екшъна: коне, револвери и кръв.

Старецът бе като любовница, на която е трудно да се откаже, но Чан виждаше в бъдещето само болка, притеснение и провали. В четвъртък вечерта той с нежелание отиде във Ванчай, като не пропусна да се отбие за бутилка „Джак Даниелс“ — любимото уиски на стареца. Когато пристигна, старецът беше сам и мрачен.

— Какво се случи със срещата?

Старецът сви рамене:

— Оказа се, че и двамата имали новозеландски паспорти. Какво ги е грижа за *лаогай*? Китай, една четвърт от населението на земята, може да върви на майната си. Така мислят те.

— Докъде успя да стигнеш?

— Не до снимките. Откакто ти ги показах и ти едва не откачи, трая си за тях.

— Аз съм специален случай. Те са убили майка ми.

— Не си чак толкова специален. Убили са милиони майки.

— Искаш ли да си вървя?

— Исках да дойдеш навреме. Може би това щеше да промени нещата.

— Съжалявам.

Но старецът бързо изпаднаше в недостоен за мъдрец гняв:

— Защо на никого не му пука? Китайската затворническа система, *лаогайдуй*, използва роби, роби казвам, за да произвежда вино, чай, хартия, коли, опиум, хероин — неща, които продава на Запада. Над петдесет милиона души са затворени в *лаогай* от 1949 година насам — това е почти населението на Англия. А никой не ебава да чуе? Защо? Когато Солженицин написа за съветския гулаг, само дето не го възкачиха на пиедестал.

— Знаеш защо. И то го знаеш много добре. Ние сме жълти — азиатци. Белият човек не иска да има нищо общо с нас. Дълбоко в неговото подсъзнание ние сме материал за роби. Та само преди сто години сами сме се продавали в робство от Индийските острови до Бразилия. Така че на тях не им пука, защото на нас самите не ни пука. Я да пийнем...

Чан отиде в кухнята за чаши. Отвори уискито и наля две щедри дози. Старецът дори не погледна чашата си, преди да гаврътне половината от съдържанието ѝ. След това въздъхна удовлетворено.

— Има някаква полза и от теб. — Гневът му започваше да утихва. — Донякъде си прав — това за расовото съзнание. Но тук има и друг фактор — масата. Помисли само, това са един милиард и четиристотин милиона човешки същества. Комуникацията е почти невъзможна. Мъча се да ги убедя, че все отнякъде трябва да се започне. Хонконг изглежда подходящо място. Но тук всички имат други грижи: как да направят пари или как да избягат. Ако може и двете. А аз имам още един проблем: как да ми повярват? Стар съм,

особняк съм и дори не съм кантонец. Предполагам, че всички ме възприемат като помпозен изкуфял дъртофелник. — Старецът довърши уискито си с втора по-дълга глътка, облиза доволно устни и подаде чашата си за още. — Загубил съм връзка с времето. Казал го е още Езра Паунд. Виж... докато сме още трезви, какво ще кажеш да изслушаш изложението ми? Записал съм го. Казвали са ми, че днешните държавници правят така. — Той свали малък касетофон от един от рафтовете, постави го до себе си на дивана и натисна бутона. Разнесе се гласът му — в бавен, равен и според Чан, хипнотизиращ ритъм.

„Робството е като малария — каза гласът. — Преди четиридесет години изглеждаше изкоренено по целия свят, с изключение на няколко малки изолирани места. Но нищо не може да мутира така, както мутира злото. Двайсетото столетие ще бъде запомнено с много ужасни неща, но кой би могъл да предположи, че точно през него ще бъдат поробени повече човешки същества от кой да било друг период в историята.“

Лошо начало, помисли си Чан. Една шокираща и трудна за възприемане идея, поднесена по най-безжалостен начин.

От лентата се разнесе раздражен женски глас: „Ти още не си ни казал защо изобщо си бил в затвора“.

„Добър въпрос. Когато станах на деветнайсет, баща ми бе спестил достатъчно, за да ме изпрати да уча обществени науки в Харвардския университет, Кеймбридж, Масачузетс, Съединените американски щати. Тогава беше 1947-а. Специализирах английска и американска литература. След като се дипломирах, върнах се, за да стана част от голямото приключение на социализма — най-финото предизвикателство и най-голямата революция в историята на човечеството.“

Настъпи дълга пауза, през която касетата се въртеше. Накрая гласът на стареца се върна: „Преподавах английски в бейжинския университет по-малко от месец преди първата чистка. Разбирате ли... нито един истински комунист няма да повярва просто така, че някой ще има глупостта да остави Съединените щати, за да се върне не къде да е, а в Китай. Направил съм го, значи съм капиталистически шпионин. И от тогава насетне бях като жигосан“.

Чан стана, за да спре касетофона.

— Лоша грешка.

— Знам — извъртя очи старецът.

— Никога не казвай на китаец, че си социално жигосан. Защото това те компрометира веднъж завинаги.

— Знам.

— И за бога, не беше ли ти, който ми разказваше онези неща за културата на срама и културата на вината?

— Ти нямаш милост — простена старецът.

— Китайската култура си е парекселанс „култура на срама“. Да ти сложат социално клеймо е върховната санкция — нещо като смъртно наказание. Ето докъде ни е изманипулирала управляващата класа след пет хилядолетия господство.

Старецът дръпна кабела на касетофона.

— Прав си, от този момент нататък нямах шанс да ги спечеля. Беше изключено. — Той взе чашата, която Чан бе напълнил отново. — Е, майната му! Аз ли съм виновен, или те? Аз се безпокоя за човека, за гнусотията на робството в края на двайсети век. А те мислят какъв модел пералня ще могат да си купят в Нова Зеландия и как ще се оправят без филипинската си прислужница. Може душата ми да е черна, но поне имам душа.

— Трябва да се научиш да прощаваш — каза Чан. — Имал си четиридесет години за медитация върху съдбата на хората. А на тях едва ли им се събират и пет минути размисъл в метрото на път от работа за дома.

Старецът доизпи уискито си и се поусмихна.

— Не ме обиждай на тема потентност. Четиридесет години за съдбата на хората, ти луд ли си? Прекарах четиридесет години мислейки за жените. Ти защо мислиш, че избрах да живея в квартала на червените фенери? — И той гръмка се изсмя.

Чан се загледа в него: този старец беше един свободен човек — когато забравеше за гнева си, той вървеше редом със своя бог. Така ли трябваше да бъде? В обърнатия наопаки свят трябва ли да застанеш на глава и да оставиш боговете да решат кой е крив и кой прав? И Чан ли щеше да свърши по този начин?

На излизане старецът го задържа за лакътя.

— Отговори ми на един въпрос. Трийсет мили северно от нас една държава мори с глад сирачета момиченца в държавно

сиропиталище. Защо не ни пука? — И докато Чан изпитателно го оглеждаше, той вдигна ръка: — Не, не се опитвам да фарисействам, просто задавам най-обикновен въпрос. Селяните давят момиченцата в кладенци, държавата ги унищожават планомерно. Ти знаеш за това, аз знам за това, Америка и Европа знаят за това, беше дори в дневния ред на ООН — но питам те, защо не ни пука?

Чан продължаваше да разсъждава над този въпрос и на другия ден, когато му позвъни полицейският комисар и го покани на среща.

27.

Когато въведоха Чан в апартамента на Кътберт на „Куинсуей Плаза“, комисар Цуи вече беше дошъл заедно с Какстън Смит, комисаря по сигурността, Роланд Браун — комисаря на Независимата комисия за борба с корупцията. Чан седна в далечния край на масата, която представляваше основната мебелировка в стаята, намираща непосредствено до офиса на Кътберт. В самия офис имаха право да влизат единствено съветникът и отдавна провереният и ползващ се с доверието му негов секретар. Кътберт седна начело на масата, Роланд Браун отляво на него, Цуи и Какстън Смит — отдясно.

С течение на годините Чан се бе научил да възприема част от семафорите, използвани от англичаните вместо реч. Само след секунди той вече беше доловил достатъчно сигнали, за да е наясно, че срещата е неофициална, че тя слага край на проблемите му и че тримата мъже, вперили в момента погледи в него, му засвидетелстват известна доза уважение, обикновено пазена за себеподобните — или казано с други думи, просто очакват помощ. Беше време някой най-сетне да каже нещо. Кътберт се прокашля:

— Поканих тук комисаря на НКБК, за да подчертае онова, което всички вече знаем. Роланд?

Беше ред на Роланд Браун да се изкашля. Чан съзерцаваше как англичанинът се настройва за безкрайно болезнения акт на човешка комуникация. Браун потърси в джобовете си нещо, което така и не намери, и въображението му стигна дотам отново да се изкашля. Като шеф на НКБК неговите пълномощия в колонията бяха по-големи от тези на директора на ФБР в САЩ, но от друга страна, стеснителността му бе просто пословична. Накрая той събра всичките си сили и замънка. Чан долови думи като „радиация“, „смъртта на трима добри мъже“, „уран“, „паническа реакция“, „дължимо извинение“, преди шепота на англичанина окончателно да бъде заглушен от тракането на количката за чай в коридора.

Трябваше ли това да бъде възприето като извинение на английския мандарин? Чан бе почти разочарован, сякаш корабът, с който пътува, бе минал, без да спира, покрай приказен тихоокеански остров, който бавно и завинаги се бе стопил в далечината като изморена прозявка.

— Добре, значи така стоят нещата — усмихна му се широко Кътберт.

Роланд Браун стана, кимна на Чан и си тръгна без нито дума повече. Съдейки по изражението на останалите трима англичани, Чан можеше не само да смята, че репутацията му е окончателно изчистена, но и че е бил издигнат в положение на интимно приятелство с тези трима могъщи мъже. Той реши да се възползва от новия си статут:

— Мога ли да запаля?

Тримата едновременно изразиха пълната си готовност и абсолютното си щастие от неговото желание. Той чукна с пръст една „Бенсън“ от пакета, запали я и с наслаждение вдъхна.

Кътберт се засуети с празен лист пред себе си.

— Предвид факта, че аз не... искам да кажа... ти не си... как да се изразя?... на пряко подчинение при мен, може би полицейският комисар ще обясни по-добре част от онова, което имаме предвид...

Кътберт очевидно не бе подготвил Цуи за този момент, защото Цуи го стрелна с поглед. После извади бонбон против кашлица от металната кутия на масата пред себе си и го засмука. Ясно беше, че държи добре да помисли, преди да каже каквото и да е било.

— Онова, което имам предвид, е, че ти трябва да продължиш добрата работа. Мисля, че за това става дума, Милтън?

Кътберт се намръщи на празния лист пред себе си и Чан разбра, че Цуи бе провалил надеждите му да го подкрепи в играта, каквато и да бе тя. Но днес лицето на Кътберт можеше да сменя израженията си с изненадваща бързина. Той се обърна към Цуи.

— Знаеш ли, Рони, мисля, че си прав — усмихна се Кътберт.

— Ами значи така стоят нещата — обади се Какстън Смит. Това бяха първите и останаха единствените му думи.

Напълно изненадан и стигнал едва до половината на цигарата си, Чан осъзна, че е пропуснал съществена част от семафора и вече е безнадеждно късно. Както често се случваше с англичаните, те изпускаха солта в шегата.

— Милтън, ако това е всичко, смятам да хвърля с колата главен инспектор Чан на Арсенал стрийт — предложи Цуи.

Кътберт пак се усмихна — това днес наистина му се удаваше с лекота:

— Чудесна идея, Рони.

Седнал на задната седалка на тойотата, Цуи неудържимо се разсмя. Чан схващаше, че е удържана своеобразна расова победа. Но в никакъв случай не бе подготвен за дългия цветист израз на кантонски, който комисарят изтърси, като извади лист хартия от папката, която носеше и му го подаде.

— Ти ги направи да изглеждат като сбирщина нещастници — гласеше грубият превод на фразата.

Чан прегледа документа, който носеше антетка на английския Форин офис и гриф „Строго секретно“. Представляваше фотокопие на факс до политическия съветник и явно бе част от предишна кореспонденция на тази тема.

Благодаря за факса от вчера 8:00 сутринта, но честно казано не стана напълно ясно защо г.и. Чан изобщо е бил под подозрение. Самоличността на жертвите, произхода, собственика и предназначението на находката в пътническия сандък са от ключово значение за нас при настоящите деликатни отношения с КНР. Така че ако г.и. Чан е най-добрата ни надежда да се изяснят тези неща, трябва да му бъдат дадени всички необходими пълномощия. Повтарям — всички!

Факсът завършваше със завъртян нечетлив подпис. Докато Чан четеше, Цуи седеше облегнат и доволно се смееше.

Чан нямаше за какво да влиза заедно с Цуи в Главното управление — факсът от Лондон казваше всичко. Цуи го остави на „Локхарт роуд“. Той прекоси Ванчай, излезе на „Куинс роуд“ и изчака старият зелен трамвай да мине със звън. Както винаги беше претъпкан с хора, притиснали лица в мръсните прозорци. Погледът му бе

привлечен от един от пътниците: старец с рядка брада, изпито лице и очи, проникващи през страданието в някакво друго измерение. Чан му махна, старецът се усмихна и му махна в отговор, а трамваят с грохот продължи към Ванчай.

28.

Чан с одобрение забеляза, че свръхсекретният факс от Лондон бе изиграл мобилизираща роля из местните коридори на властта. Кътберт бе спуснал инструкции главният инспектор да получи свободен достъп до така наречения отдел за „играчки“ в местния клон на МИБ, и полицейският комисар Цуи бе обещал да оторизира, ако се наложи, със задна дата, всяка нужда от електронно проследяване, която Чан би сметнал за необходима. От цялата невероятна колекция за подслушване и визуално наблюдение Чан избра миниатюрен микрофон предавател с размер на копче, окомплектован с приемник и записващо устройство, както и пет камери с размера и формата на флакон червило. Той заключи микрофона и приемника в сейфа си и пусна петте камери в джоба си.

Собствениците на склада, където бе намерена цистерната, най-сетне бяха загубили търпение и бяха наредили от Албакърки на хонконгските си адвокати да заплашат полицейския комисар със съд, ако не освободи собствеността, носеща им дневни загуби по десет хиляди долара нереализиран наем. Независимо от заведените иски и заплахите за търсене на правата по съдебен ред, складът си оставаше празен и все така запечатан от полицията. Чан се промъкна покрай бариерата пред единия вход, отключи и светна. Флуоресцентните лампи изсъскаха и блеснаха. Стълбата си беше където я бе оставил при предишното си идване — все така под повредената лампа.

Той я дръпна до една от носещите колони на няколко метра от примигващата лампа и извади от джоба си тубичка лепило, с която залепи парче велкро към горния край на колоната. Камерите бяха широкоъгълни, с автоматична настройка на фокуса, поставени в калъфи от велкро. Чан се опита да прецени ъгъла, докато притискаше камерата към залепеното парче велкро. Повтори същото с още две от близките колони, после извади от джоба си малък пластмасов плик, пълен с пудра захар. Хвърли пликчето на пода, за да го изцапа, дръпна стълбата отново под мигащата лампа и я разглоби, за да постави вътре

пликчето. Накрая обходи трите камери и ги включи една по една. Захранвани от никел-кадмиеви батерии, те се задействаха от топлината на човешкото тяло, която на свой ред включваше невидима инфрачервена светкавица. Батериите трябваше да се сменят през пет дни.

Останалите две камери насочи към входовете на склада.

Чан познаваше психиката на наркоманите. Той знаеше, че любимият наркотик придобива почти религиозна стойност и упражнява влиянието си с невероятна притегателна сила, на която е трудно да се устои. Чан изпитваше почти същото по отношение на никотина. Ако някой от приятелите на Клеър Колети я бе видял да крие своя наркотик, той щеше да бъде подложен на страшен психологически натиск да го вземе. Вярно, не можеше да се изключи вероятността някой вече да е идвал и да е намерил скривалището празно, но това бе риск, по отношение на който нищо не можеше да се направи, още повече, че Чан бе получил камерите за наблюдение едва днес. За да подобри малко шансовете си, той остави вратите на склада отключени и освободи двамата полицаи на партера, които от няколко седмици насам съвместно проверяваха документите за самоличност на всички, влизащи в тази сграда. След това се прибра в участъка, където го чакаше не по-малко важна работа — разпити на убийци.

Чан вече бе минал през разпитите на различни знаменитости на подземния свят и то веднага, след като бе намерена цистерната, но не си бе водил подробни бележки. Смъртта на тримата полицаи — при това доста необичайната смърт в резултат на скоротечна лъчева болест — бе вдъхнала нов елемент на официалност в разследването. Нямаше да бъде никак чудно, ако след време от материалите по следствието се заинтересуваха служби за сигурност, дипломати, политици и дори — защо не, наистина? — историци. Искаше му се да бъде регистрирано, че е разпитал обичайните заподозрени, че не е пропуснал да поиска информация от също така обичайните осведомители и че се е погрижил да изчерпи възможностите за разследване на многото фалшиви следи, водещи до задънена улица.

Макар част от него да се възмущаваше от това, той се чувстваше добре. Работеше отново и бе напълно реабилитиран, въпреки

подмятанятия на онези, които смятаха, че подобен късмет е немислим за кристално честен полицай. Отиде на погребенията на Хигинс и водолазите, стоя отзад и си тръгна пръв. И ето че сега срещу него, от другата страна на бюрото му, за втори път този месец седеше Саливер Кан, редови войник на Сун Йе Он. Астън го бе кръстил Ходещия плювалник.

— Казвам ти, първородни — говореше Кан, — това не са триади. — Той дълбоко смръкна и по някакво чудо освободи задръстените си носови пътища. — Но ще призная: чисто свършена работа. Може и ние да използваме месомелачка за момчетата на 14К, когато пак се опитат да ни вземат „Натан роуд“.

— Искаш ли кърпичка за нос? — загрижено попита Чан.

— Еби си майката.

— Само изразих надеждата си.

— Бутни ми насам кошчето... а така, благодаря. Чу се, че си намерил машината. Ще я пуснете ли на търг, както правите със старите полицейски коли?

— Не.

С мощно смръкване Кан направи съществен принос към съдържанието на кошчето за боклук.

— Лошо... Е, няма значение, сигурно има откъде да се купят, нали така?

— Добре, нека допуснем, че тук има пари. Доста пари, нали се сещаш?

— Със или без пари, не намесвай триадите в това, първородни.

— Трима души са били изтезавани до смърт. Имало е писъци, боричкане. Трябвало е да бъдат откарани до мястото, където са ги убили, после са докарали цистерната в склада, където е била намерена — вероятно с камион и лебедка. Не може никой да не е чул нищо за цялата тази операция.

Кан звучно смръкна.

— За колко пари говорим?

Чан още сутринта бе съгласувал въпроса с комисар Цуи. Оказа се, че правителството не иска да слага граница на сумата засега.

— Да речем... милион хонконгски.

За пръв път от началото на разговора Чан привлече изцяло вниманието на Кан. Той замислено потри синия амулет върху гърдите

си и замислено хлъцна.

— Маmicата ти... За три малки убийства? Да не са смлели императора на Франция?

— Ако чуеш нещо...

— Ще почукам на вратата ти, първородни.

— Трябва да е...

— Знам, знам: „Информация, водеща до арест и така нататък“. Ти веднъж обяви награда за главата ми, не си ли спомняш — пет хиляди долара за един пиклив банков обир. Следващия път, да знаеш, ще използвам месомелачка. Цял милион! Почакай да кажа на червения прът. Сигурно ще ме наеме на целодневна работа. — Кан се надигна да си върви и поспря: — Всъщност, като си помисля, може и да не кажа на червения прът. Ако информацията си струва...

— Потвърждавам, че сумата подлежи на уточнение — каза Чан.

Кан кимна. При вратата кимна, събра в устата си топка, но размисли и я преглътна.

— Значи само започваме от милион, така ли?

През целия ден столът срещу Чан се оказа зает от убийци с малки очички, изсечени лица и имена от комиксите: Дебелака Вонг, Четирипръстия Боско, Надрусания Лам.

Лю Шегобиеца каза:

— Не знам дали не се заблуждаваш, шефе. Може да е трудова злополука — и той се изправи, за да демонстрира теорията си: — Такива неща просто си се случват. Месомелачката блокира и жертвата си пъха ръката да я оправи, нали се сещаш? И... хоп! Заработва отново сама — нали каза, че била китайска? — и издърпва човека навътре, с главата напред. Като чува писъците му, жертва номер две притичва на помощ и хваща първия за крака... докато още го има. Но не преценява кога да го пусне и също поема навътре. Идва на помощ третата жертва — същата работа. — Той седна. — Нека се благодарим, че не е бил смлян цял Монгкок, особено като знаем колко ни пука един за друг.

— Предлагаме един милион за сериозни улики.

Лю Шегобиеца поспря, готов да продължи с черния си хумор, но размисли, кимна бавно и се почеса по лицето.

— Без майтап? — А на вратата се обърна и попита: — Милион, казваш... като начало, нали?

Моментът за стандартната лекция на Чан пред новациите, които минаваха през ръцете му, обикновено настъпваше, когато новакът попаднеше в задънена улица. Съдържанието ѝ бе останало непроменено от десет години насам: „Повечето престъпници започват да доносничат за колегите си, мотивирани от алчност, завист, злоба или изобщо без никаква друга причина, освен може би обикновена подлост. Това най-често е отделен акт, полезен за работата на полицията, но всеки добър детектив има нужда от поне един източник, за когото информирането е призвание“.

Пред новациите, които му харесваха, той обикновено добавяше, че самата кариера на детектива може да зависи от работата на най-важните му информатори. Ако имаш голям късмет и се свържеш с гениален информатор, чието доверие съумееш да спечелиш, ще бъде висша проява на глупост да не го култивираш, да не го глезиш, да не приемаш недостатъците му, при това на каквато и да е цена. Но най-глупаво ще бъде, ако не превърнеш неговата самоличност в най-важната тайна на живота си.

Чан не бе позволил на Ли Инвалида да стъпи в офиса му и винаги вземаше изключителни конспиративни мерки, преди посещенията си при него. Той остави Астън да оформи протоколите от разговорите с най-известните убийци на Монгкок, измъкна се незабелязано от участъка, пресече „Натан роуд“, слаломирайки между залепените една за друга коли, чиито ауспуси изхвърляха отровна пелена във въздуха, направи няколко завоя по улички с китайски имена и накрая пое по пътека без име. Пътеката го изведе до компютърен магазин, отворен от двете страни. Чан мина през магазинчето и излезе от другата страна на нова малка уличка, чиято основна забележителност бяха заключените гаражи, използвани за складове и сергии с крадена стока и пиратски софтуер. Чукна по особен начин на една от масивните врати, отвътре се разнесе цветиста ругатня на кантонски, но след малко вратата се отвори или по-скоро се плъзна нагоре. Чан се мушна, преди още да се бе отворила изцяло. Ли направи маневра с инвалидната си количка, за да затвори обратно вратата. Дълга редица лампи на тавана осветяваха вътрешността на гараж, в който се виждаха половин дузина плетени маси, отрупани с твърди

дискове, коаксиални кабели, кашони със софтуер, монитори и картонени кутии, натъпкани с дискети.

Ли беше човек, който не бе трудно да запомниш: беше по моряшка фланелка и имаше здравето телосложение на инвалид. Когато се изви да залости вратата, по врата и ръцете му заиграха мощни мускули. После вдигна глава към Чан. Неестествено ярките му очи огледаха лицето на детектива.

— Как е бизнесът? — попита Чан.

Ли сви рамене:

— Какво точно те интересува? Ремонтът на компютрите е работа без край — винаги ще има паникьори, които ще решат, че са загубили шедьовър, защото текстообработващата им програма е увиснала или ще се ужасят, че не могат да се включат в Интернет. Всичките ми хора са по поръчки из града в момента. Това е законната страна. Предполагам не би искал да чуваш за другата. Но за твоя информация съм готов да споделя, че пиратският софтуер се продава като топъл хляб.

— Имам нужда от помощта ти.

— Нещо ново? С какво си се захванал след онези убийства с месомелачката? Хамбургеровите убийства?

— Още съм на месомелачката.

Ли се изплю на пода.

— Казах ти вече, никой не обелва дума за това. С кой ли не говорих — правят се до един на пълни невежи. Изглежда като работа на триадите, мирише на триади, но ако бяха те, досега все някой щеше да се похвали. Обикновените момчета никога не могат да издържат. Но може би този път са ги сплашили здравата.

— Мога да ти кажа, че вече има пари... милион, може би и повече.

Ли бавно кимна.

— Значи наистина става дума за нещо много специално. Прав съм бил.

— Освен това, появи се и нов момент. Но засега остава тайна.

— Нов момент? Кой плаща милиона — правителството или частно лице?

— Правителството.

— Тогава значи е забъркан и Китай. Само Китай може да им вдигне кръвното до такава степен.

— Може би.

— Нещо ново?

— Намерихме наркотик в лампа над цистерната. Хероин. Чисто бял — номер четири.

Ли повдигна вежди:

— Колко чист?

— Смятай сто процента. Неразмесен.

— Качество за експорт. Такъв няма на улиците, дори на едро. Изглежда като пратка за Ню Йорк или Амстердам. Странно, но поне ми дава възможност да задам нови въпроси.

— Бих искал ти да вземеш милиона — каза му на тръгване Чан. — Но ще те предупредя, че имаш конкуренти.

Ли сви рамене.

— Пари... на кой му пука за тях? За мен е важно да ги заболи, ясно ли ти е? — Очите му светнаха. Едва долавящата се досега истерична нотка в гласа му изплува опасно близо до повърхността.

Чан побърза да отвори вратата. Не искаше да слуша онова, което от опит знаеше, че следва. Но беше закъснял. Мускулестата ръка на инвалида го сграбчи за лакътя. Ли беше много по-силен, отколкото изглеждаше. Чан не би могъл да се освободи от този захват, без да удари Ли в лицето, но инвалидът имаше начин да се справи и с тази опасност. Прикован към количката му, Чан се обърна към него, а Ли просъска:

— Да убиеш човек е едно. Да го направиш инвалид е друго. Но да го накараш да наблюдава в огледало — в *огледало*, разбираш ли? — докато му чупят гръбнака... *да го принудиш да гледа...* не знам дали ти е ясно? Схващаш ли за какво говоря?

Чан излетя навън, плувнал в пот. Повечето информатори искаха пари. Ли искаше нещо повече. Държеше да те потресе, да те всмуче в личната си агония, да те накара макар и за миг да погледнеш на света с поглед, премрежен от възможно най-чиста омраза. *Не, не схващам!*

Беше още ранна вечер — той тръгна през тълпите към дома си, автоматично сканирайки лицата. В подземния свят на Монгкок човек можеше да види всичко без едно — честността. Какво щастие бе, че

следващата сутрин щеше да прекара в университета в компанията на смъртоносен радиоактивен изотоп.

29.

Хонконгският университет не без основание се гордее с най-добрата колониална архитектура на цялата територия. Неоримски арки водят към преддверия или извеждат в дворове, където жестокото слънце е безсилно да проникне. Има дори часовникова кула от вида, обожаван в Европа от предцифровата епоха. Кабинетите на висшия академичен персонал се радват на високи тавани и площ, достойна за изпълнителни директори на многонационални компании. И макар векът на климатика да бе сложил своя отпечатък дори тук, новите крила бяха скрити колкото може по-далеч зад оригиналните сгради.

Чан винаги идваше в кампуса на университета с удоволствие, защото обожаваше атмосферата на незаинтересовано любопитство по отношение тайните на реалния свят. В друга епоха и при друг късмет, той без колебание би приложил естествената си наклонност за разкриване на тайни към обекти, по-въодушевяващи от зловещото убийство на тримата нещастници в Монгкок. Но дори и при това стечение на обстоятелствата изпитваше приповдигнато чувство в тази ранна утрин, усещайки лъчите на слънцето в гърба си, докато се качваше по дългото стълбище, водещо към крилото за естествени науки.

Показа полицейската си карта на пазача пред блока на лабораториите, където се извършваха изследвания с радиоактивни материали. Оранжевата трилистна детелина — символ за радиационна опасност — се мъдреше където му паднеше погледа. А за да бъде посланието максимално ясно, имаше още череп с кръстосани кости и предупредителен надпис на английски и китайски. В допълнение към обичайните мерки за ограничаване на достъпа, Чан видя високи англичани с необикновено телосложение, патрулиращи на двойки по коридорите. Кътберт явно не бе склонен да поеме дори минимален риск.

Съпроводиха го до стая 245. Вивиан Ип, трийсет и три годишна, с къса черна коса и ситни диаманти на ушите, се бе навела над

предпазен екран от оловно стъкло. Ръцете ѝ бяха пъхнати в два бели ръкава от гофрирана материя, които проникваха зад екрана и завършваха с различни накрайници, чиято цел очевидно бе да наподобят движенията на човешката ръка. Тя кимна на Чан, който се приближи и се загледа, докато тя се бореше с четка и кутия с бял прах.

— Това е най-необичайното нещо, което са ми казвали някога да правя в лаборатория за радиоизотопни изследвания.

От другата страна на екрана беше вече познатият му от океанското дъно зловец сандък. Капакът бе отметнат и това даваше възможност да разгледа съдържанието му. Там лежаха трите най-добри малокалибрени оръжия в света: чешки „Скорпион“, израелски „Узи“ и италиански „Берета“. До картечните пистолети се виждаха три осколочни гранати. От едната страна имаше дълга тясна оловна кутия, а от другата — кюлче злато.

Чан впери поглед в оловната кутия в която, както вече му бе добре известно, се намираще парче уран-235 — високообогатен изотоп, убил Хигинс и двамата леководолази. Кутията изглеждаше напълно безвредна и един нищо неподозиращ човек би допуснал, че в нея има специален музикален инструмент — да речем сребърна флейта или кларинет. Чан премести поглед върху „Скорпион“-а: компактен, черен, с дебела цев. Това оръжие бе напълно непознато в Хонконг, но и китайците и англичаните имат поговорка, казваща, че парите привличат най-доброто.

Остави оръжията и насочи вниманието си към нещо друго.

— Някаква представа какво е това? — и той посочи безформена червеникава субстанция с големината на книга.

— Не. Материалът е пластичен и заема формата, която му бъде придадена. Вече е абсорбирал значително количество радиация. За момента не съм в състояние да го анализирам.

Чан заби поглед в пода на кабинета.

— Мислех, че ще използваш лазера.

Вивиан кимна към инструмента с дългата черна пластмасова тръба, монтиран на масивен триножник. Обективът му блестеше като единствено око.

— Както е известно, думата „лазер“ означава „усилване на светлина чрез стимулирано излъчване“. Използват се йони на аргона. Готова съм да заложа и последния си долар, че неговият лъч по

никакъв начин не би повлиял на урана. Знам, че няма да има никаква реакция. Изобщо не мога да си представя нито една причина, която би могла да предизвика такава реакция. На същото мнение са и всички, с които обсъждах това. Но литература по въпроса отсъства и нещо не изгарям от желание да експериментирам. А ти?

Чан си спомни двамата леководолази в болницата. Хигинс... Погребенията...

— Не.

— Точно така. Затова реших да се върна в каменната епоха.

Тя изпусна хванатата със стоманените пинсети четка.

— Ах...

— Дай да опитам аз.

Вивиан с готовност извади малките си ръце от ръкавите.

— С удоволствие, дано си по-сръчен от мен.

Чан застана на нейно място и се опита да използва четката, за да нанесе върху ръкохватката на „Скорпион“-а слой прах за снемане на отпечатъци. В следващия миг изпусна четчицата.

— Мамка ти... — и извади ръцете си от ръкавите.

Вивиан Ип наклони глава и го изгледа:

— Любопитна съм каква е вероятността да са останали някакви различими отпечатъци след престоя под водата, пипането от водолазите и излагането на радиацията?

— Нямам представа — призна Чан. — Но както казват англичаните „Никога не знаеш“. Опитал ли със златото? Хората обичат да докосват злато.

— Не още. Надявах се да бъда по-добра в дактилоскопията, отколкото се оказах.

Чан извади кутията цигари, спомни си стриктните правила тук и я прибра. Опитал отново късмета си със стоманените челюсти. Номерът беше в правилното определяне на необходимата доза усилие. Трудността произтичаше от липсата на нервни окончания в манипулаторите — всичко бе въпрос на проби и грешки. Когато най-сетне усвои задържането на малката четка, установи, че му е доста полесно да нанесе желаните слой прах върху блестящата повърхност на златото, отколкото да следва сложния контур на пистолетите. След малко се изясни, че по кюлчето няма следи от отпечатъци.

— Ще ти бъда благодарен, ако продължиш работата си.

— Но нали може да няма никакви отпечатъци?

Чан се поколеба.

— Този факт също може да се окаже от значение. — И като видя, че Вивиан повдига вежди, поясни: — Ако не се намерят нито отпечатъци, нито следи от държане, с изключение на тези от водолазите, които впрочем бяха с ръкавици, това е негативна индикация.

Беше му трудно да не почувства неудобство от пронизателния, чисто американски поглед на младата китайка.

— Негативна индикация? Права ли съм да мисля, че това е полицейски жаргон за изразяване на простата мисъл, че някой може да е изтрил уликите?

— Окей, щом смяташ това за губене на време, ще го направя аз.

Вивиан размаха ръце.

— Недей, моля те. Нямам нищо против. Донякъде дори ми е интересно. Това е като в науката: половината време прекарваш в експерименти, доказващи, че не си прав. Естествено, надявайки се, че си прав.

Чан съжеляваше, че не води този разговор с цигара в устата.

— Този случай е истинска загадка. Ако се окаже, че уликите са старателно изтрети, това поне би могло да помогне в потвърждаване естеството на загадката.

Вивиан отново го гледаше с американския си поглед.

— Искаш ли да излезеш навън, за да пушиш? Навремето ми трябваха пари, за да се издържам и помагах в провеждането на серия лабораторни експерименти: никотин върху плъхове и т.н. Сега виждам в теб същите симптоми.

— Изглежда покрай работата с плъховете си научила доста неща за хората.

Излязоха навън и тръгнаха през моравата към студентския стол. С пластмасова чашка кафе в едната ръка и цигара в другата Чан наблюдаваше младежта на Хонконг. Чужденците бяха малко — американци, европейци, някой друг индиец и съвсем малко евроазиатци. Мнозинството, съвсем естествено, бяха местни китайци. Питаше се как ли се чувстват в една от най-агресивните капиталистически системи в света, знаейки, че само след два месеца

ще трябва да учат нови неща под зоркото око на нови господари. Може би се чувстваха също като него: измамани и изплашени.

— Какво казват децата... за юни?

Вивиан също се загледа в лицата на студентите, влизащи в стола.

— Че ще трябва да се адаптират. Повечето са доволни да се отърсят от срама на колониалното управление, но не се заблуждават, че ще им бъде много лесно. Според мен проблемът им е, че нямат представа колко трудно ще бъде.

— А ти имаш ли?

— Сблъсках се с корупцията в китайската общност в Щатите още преди да се върна. Мисля, че имам вярна представа какво е отвъд границата. Никой не очаква нищо по-различно тук след трийсети юни.

— Децата изглеждат толкова невинни.

— Не само изглеждат — та са си такива. В сравнение с Щатите те са чисти създания, които желаят да научат повече, да бъдат добри синове и дъщери, да отгледат свои деца според традицията. Повечето не пушат, и не пият, внимават със секса, а проблемът с наркотиците като че ли се отнася по-скоро за другите националности. Срам ме е да си спомня колко пороци прихванах в Щатите. В сравнение с тях аз наистина съм като заразена от злия Запад... Разкажи ми за твоята загадка.

Чан продължи да гледа студентите. Винаги бе завиждал на хора с университетско образование. За него това бе като да се изкачиш по стълбата на мисълта, издигната от гиганти на духа, и да стъпиш в интелектуалната градина на невероятно любопитни неща, където човек прекарва три или четири години в благословено съзерцание. Колко китайско! Кой западняк би проявил подобна наивност? Чан отпи от кафето си.

— Нека предположим, че не намерим отпечатащи по предметите от твоята колекция. Ако е така, значи пред нас е почти идеалното престъпление. Убийците смилат три тела и оставят каймата в цистерна. В началото си мислех, че това е индикация за глупост или е проява на арогантност. После размислих и установих, че е умен ход. След смилането на телата тяхното идентифициране е практически невъзможно. Защо тогава да се опитват да унищожат останките? Дори ДНК става за храна на бактериите. С малко повече късмет останките можеха да бъдат изконсумирани, преди да сме ги намерили, но дори и

в противния случай, каква е ползата от ДНК, ако няма с какво да я съпоставиш? Дрехите им са били предварително съблечени и вероятно изгорени. Състоянието на склада, където бе намерена цистерната, доказва моята теория. Там нямаше нито един отпечатък, нито една следа от борба. После намерихме оръжията и урана. Шанс едно на милиард е да бъдат открити на четиридесет и пет метра под водата, непосредствено до китайската граница. От гледна точка на извършителите изхвърлянето им там е било поемане на разумен риск. Точно като с мелачката. Добре, значи имаме престъпление, извършено с прецизност от големи професионалисти, разполагащи със значителни ресурси... с изключение на една грешка. Противно на всякакъв здрав разум, тези хора слагат трите глави в пластмасов чувал и го изхвърлят в морето, така че някакъв турист го забелязва. Благодарение на главите, днес ние знаем името на една от жертвите.

— Момичето?

— Да. Американка.

— А другите двама?

— Китайци. Самоличността им е неизвестна.

— Хубаво, това оставя само около един милиард и четиристотин милиона възможности. Желая ти успех. Мога ли да ти подсказва нещо?

Чан вдъхна от цигарата и кимна.

— Замислял ли си се, че някой просто се е издънил? Извинявай за американския ми начин на изразяване.

Чан сви рамене.

— Повечето престъпления се извършват от глупци. Но тези глупци нямат достъп до „Скорпион“-и или уран. Чувствам, че започвам да губя почва под краката си. Имаш ли нещо против да ми разкажеш за урана?

Вивиан Ип отпи дълга глътка от кафето си и отметна глава назад, сякаш се готвеше да чете от небето.

— Уран-235 е рядък изотоп. Когато се прави бомба, трябва да има две подкритични маси, които се събират с помощта на конвенционален експлозив в една, свръхкритична. Ефектът е най-силен при уран-235 или плутоний-239. Проблемът е да ги намериш. Манхатънският проект — група физици, събрани през Втората световна война под ръководството на Опенхаймер, за да разработят атомната бомба — е имал за цел точно натрупването на достатъчно

количество уран-235 или плутоний-239. Бомбата, пусната над Хирошима, е била с уран-235. „Фет Бой“, хвърлена над Нагазаки, е била на базата на плутоний-239.

— Предполагам трудността е в извличането на уран-235?

Вивиан сви рамене.

— Има много начини. От петдесетте години досега Съединените щати постигнаха значително подобрене на параметрите на процеса и в усъвършенстването на технологията. Но за една груба бомба стига ти да имаш само уран-235. — Тя го погледна косо. — А за да заплашваш, дори без да разполагаш със самата бомба, достатъчно е да се знае, че разполагаш с примерно двайсет и пет килограма 235, стига да е обогатен. Този, който си намерил, е деветдесетпроцентов — близък до възможно най-доброто.

— И колко има в онази оловна кутия?

— Около три килограма.

Двамата се спогледаха.

— Откъде ли е дошъл?

Тя свали поглед към празната си чаша, после го вдигна към лицето му.

— На теория има доста развити страни: Франция, Англия, Индия, Пакистан, Китай, Израел, САЩ — списъкът расте през няколко години.

— А практически?

— На практика разработването на ядрено оръжие спада към най-строго охраняваните тайни на повечето правителства. Дори най-демократичните режими убиват учени, които издават атомните им тайни, да не говорим за откровената продажба на уран-235. За да отговори на твоя въпрос, човек трябва да потърси правителство, чиято система за вътрешна сигурност е рухнала.

— Русия?

— Говори се, че хора с необходими връзки могат да купят там каквото пожелаят. Буквално всичко. Дори уран и плутоний за военни цели.

— И кои биха могли да бъдат тези хора с необходимите връзки?

— Е, това, инспекторе, трябва да ми кажеш ти... Но има едно съображение, което ми се струва интересно. На пръв поглед всичко в сандъка от дъното на морето — оръжията, уранът и т.н. — изглежда

крайно впечатляващо. Но ако човек се замисли, това са абсолютно неизползваеми неща.

— Боклук?

— Ами да. За револверите няма амуниции, а от друга страна, три револвера не правят арсенал. Осколочните гранати, убедена съм в това, могат да се купят на черния пазар. Уранът несъмнено е екзотичен, но три килограма са абсолютно безполезни за онзи, който е решил да прави бомба. Ако оставим златото настрана, съдържанието на сандъка може да се окачества само като изключително незаконен и много екзотичен боклук. Или ако се въздържим да го наречем така, то... може би мостри?

— Мостри ли?

— А защо не? Защо не допуснем, че сандъкът е принадлежал на пътуващ търговец престъпник, който показва на подбрани клиенти мостри от стоката, която може да им достави? Не съм в течение на тези неща, но ми се струва, че дори при престъпниците има такова нещо като реклама на стоката.

Чан внимателно я слушаше. Убеждаваше се какъв чудесен инструмент е дисциплинираният мозък. Гордееше се, че тя е китайка, притесняваше се, че е жена, потискаше го мисълта, че интелектът ѝ може би дължи част от потенциала си на освободеното ѝ американско мислене.

Без да знае защо, почувства нужда да проговори на кантонски:

— Чест е за мен да почерпя от плодовете на твоето образование. Има ли още нещо, което би могла да ми кажеш във връзка със случая?

Живите ѝ черни очи внимателно го изгледаха за момент.

— Чувалът, в който спомена, че си намерил главите... правилно ли съм разбрала, че е бил прозрачен?

Той кимна.

— Значи хората, така старателно смлели телата, не са имали нищо против да намериш главите.

— Мислих по въпроса. Главите бяха обезобразени.

— Но не дотолкова, че да не можете да снемете стоматологичните статуси, нали?

Чан отново кимна. Това обстоятелство и за него беше мистерия.

Преди да тръгне, телефонира на Астън от лабораторията на Вивиан и той му каза, че имало ново убийство в Монгкок, което било

като по поръчка за него.

30.

Никой няма нищо против, когато членове на триадите се избиват. Чан имаше теория, че това е своеобразна авторегулация, работеща както при плъховете. Ако имаше някакъв начин да се контролират точно данните за числеността на триадите в Монгкок, сигурно щеше да бъде възможно да се предскаже с висока степен на точност в кой момент ще започне изцелителното пускане на кръв. Ако не друго, то поне бе източник на забавление за Астън, чиято гнусливост очевидно нямаше нищо общо с ужасните начини, по които професионалните убийци се изстребваха.

Чан се появи в момента, когато помощникът му очертаваше с тебешир контурите на трупа.

Жертвата бе паднала по очи в заградена бетонна детска площадка. Гащетата и тениската на умрелия бяха разкъсани, а джапанките лежаха грижливо подравнени под една от люлките. Имаше засъхнала локва кръв, изтекла от дълбока рана в областта на югуларната вена. Твърдите черти на лицето принадлежаха на китаец към трийсетте, който явно се бе борил до смърт, без да очаква пощада. Върху предмишниците на жертвата Астън бе открил странните символи на 14К. Униформена полиция удържаше с труд любопитна тълпа. Чан огледа малката заградена площ, спря поглед на люлките и монтираните в бетона пързалки. Астън гордо го наблюдаваше. Никой не решаваше случаите с триадите по-добре от неговия шеф.

Чан се наведе близо до тялото и повика с пръст младия англичанин.

— Кажи ми нещо за дрехите.

Астън разгледа внимателно гащетата и тениската, без да ги докосва.

— Не е нож. Не е и разкъсване.

— Точно така.

— Материалът изглежда малко протрит в местата, където е скъсан. — Той сви рамене в опит да прикрие възбудата си, но не успя:

— Изглежда точно както става, когато ги изхвърлят от колите. — И на свой ред огледа наоколо. — Само че тук не би могла да влезе кола.

— Правилно. Между другото, материалът не е чак толкова протрит. На мен ми изглежда като че ли тялото се е ударило в цимента няколко пъти.

— Като че ли са го влачили насам-натам.

— Именно. Видя ли бирените кутии?

— Бирени кутии ли? — Астън разтри слепоочията си. — Шерлок, какви бирени кутии?

Чан не вдигна поглед от трупа. Професията му предлагаше толкова малко истински възможности да практикува детективските си умения в показната им, достойна за кино форма.

— До люлките, Уотсън. И покрай оградата. Дори има една само на метър и половина от левия ти крак.

Астън се озърна.

— Да, вярно, бирени кутии. Повечето от „Карлсберг“ и „Цингтао“. Като гледам колко са смачкани и извити, готов съм да се обзаложа, че всичките са празни. И какво?

— И фасовете. Надявам се тях не си пропуснал да забележиш?

Астън отново сканира с поглед.

— Окей, има фасове разхвърляни навсякъде. Не съм ги пропуснал, само че не виждам с какво могат да ни помогнат. Това все пак е обществено място. А нощем тук може да се събира всякаква измет.

— Но обърни внимание на разпределението им.

Астън се завъртя около оста си.

— Главно по периферията. Повече отколкото, ако... Чакай, какво искаш да кажеш?

Чан се изправи и посочи с пръст тялото.

— Сега ми кажи за ожулванията.

Лицето на Астън просветна.

— Записал съм всичко — и той извади малкото си бележничке. — До ръцете от раменете до китките — отоците говорят за здраво задържане с ръце. Тежки контузии от твърд предмет, метален или пластмасов в коремната област. Белези от изгаряне по бедрата.

Чан кимна и спря погледа си за миг на краката. Дълги възчерни линии с дебелина около пръст, започваха от коленете и отиваха нагоре

към чатала. Той въздъхна и се изправи.

— А югуларната рана?

— Тъмновиолетова. Не е от нож. Дупките по-скоро говорят за разкъсване със зъби.

— Ходилата?

— Твърди, особено от външната страна. Бил е майстор по тайландски бокс или карате. — Астън затвори бележника си.

— Добра работа.

— Кажете ми сега за бирените кутии и фасовете.

Чан отиде до оградата, приседна на перваза, обърна се с лице към трупата, запали цигара и имитира с другата ръка отпиване от бира.

Астън се намръщи и нервно се почеса по ръцете.

— Не мога да... а-а-а! Шефе, ти си гений! — Чан се усмихна. — Момчетата са дошли да погледат схватка, нали? Гладияторска борба между двама бойци на триадите.

— Да, такава е моето предположение — потвърди Чан и проследи с поглед линейката, която току-що паркира. Двама санитарни изскочиха от задната врата с носилка в ръце. Когато стигнаха до тялото, попитаха Чан дали е приключил. Той им направи жест да си вършат работата. Когато изтърколиха тялото на носилката, Чан ги попита: — Счупен ли е гърбът му?

Единият от санитарите прекара пръст надолу по гръбначния стълб, вдигна поглед към Чан и кимна утвърдително.

Астън изумено го погледна.

— Шефе...!

— Е, това беше щастлив изстрел в тъмното. — Чан избегна погледа на Астън. — Връщай се в участъка, попълни формулярите и поемете нещата в ръцете си. Известно време няма да ме има.

Чан тръгна бавно по Енкър стрийт, позволявайки на тълпата да го увлече в движението си. Взе съответните мерки, за да се убеди, че не е следен и по заобиколен начин излезе на малката уличка, където бе компютърният магазин с двата входа. Мина уверено през него, излезе от другата страна, и бързо почука с особен ритъм по масивната метална врата на заключения гараж.

— Ядосан съм — съобщи Чан в мига, в който се озова вътре.

Ли Инвалида отмести поглед встрани и намери нещо много интересно за разглеждане на стената пред себе си. Чан прекоси пода,

сложи две ръце върху облегалката на количката и се наведе, за да каже съвсем тихо в ухото на Ли:

— Ако разполагам с доказателства, щях да те прибера, ясно ли е? Веднъж ми обеща, че няма да се повтори.

Ли извъртя количката с такава енергия, че Чан едва не падна. Сега инвалидът беше с лице към него. Погледът му яростно го прониза.

— Беше честна борба. Той бе доброволец. И имаше здрави крака. Добре, давай, арестувай ме. Никой съд на света няма да осъди инвалид за напълно почтен двубой с член на триадите. По-скоро ще ми дадат медал. — Чан гневно го изгледа на свой ред. — Искаш да чуеш, че съжалявам, така ли? Добре, съжалявам. Естествено, в началото не исках, но те ми се подиграваха, знаеш какви са. Бил съм изгубил смелостта си. На всичко отгоре онзи беше от 14К — а на това не мога да устоя. Честно ще си призная, оставих се да ме убедят. Дявол да го вземе, те и така щяха да го похарчат.

Чан запали цигара и тръгна напред-назад пред Ли.

— Каж ми нещо, любопитен съм... плащат ли ти след тези борби, получаваш ли дял от залозите?

— Правя го от любов към спорта, приятелю — озъби се Ли. — Много добре знаеш това. — Чан се навъси. — Не приемай нещата толкова присърце. Чакай, мисля, че мога да те компенсирам. Знаех, че ще се сърдиш, така че свърших малко работа. — Ли доволно потри ръце. — Говорят ли ти нещо петстотин милиона долара?

— Що за въпрос е това — изсумтя Чан.

— Имам предвид сума закуп. Кеш. Знам, че всеки е чувал това число. Но можеш ли да ми посочиш някой, който е виждал такава планина от пари или ги е докосвал, знаеш ли човек, който някога е искал такива пари, за да свърши някаква работа? Не, нали?

— Окей, не.

— Е, добре, аз пък съм чувал. Чух за някой, който безсрамно си позволил да поиска тази безбожно голяма сума от един изключително могъщ човек срещу доставката на определена стока, защото някъде решили, че този могъщ човек е типичен китайски некадърник, неспособен да различи гъза от лакътя си. И това, което едно птиченце ми каза, е, че въпросният китайски селяндур много се разгневил, ама

казвам ти много... — Ли се усмихна. — Засега повече не знам. Като науча още, ще ти съобщя.

Чан изскочи от гаража и забърза по улицата. Не можеше да извади въображаемата картина на боя от главата си: в Монгкок е време за забавления и по стар обичай триадите са обявили примирие няколко часа преди пукване на зората; под уличните лампи около парка се промъкват сенки; началници разполагат наблюдателни постове; груби ръце на убийци грабят безплатна бира от кашони до входа на парка; събрани са стотина души, поласкани, че са сред поканените, те мълчат, зъбят се и се полюшват в садистична тръпка; босовете на 14К настървяват мъж, когото са решили да похарчат: „Той е само един инвалид в количка, сграбчи го и го смачкай!“.

Побърканият убиец на име Ли, подивял в очакване на схватката; нетърпеливо прави тесни кръгове с количката си. В противния ъгъл боецът на триадите събува акуратно джапанките си — той е горд със страшните си ходила. Някой удря малкия гонг, боецът опитва скок във въздуха с удар, пълен с пренебрежение към получовека, когото кой знае защо се опитват да му противопоставят. Ли сграбчва изстреляния към него крак и събаря мъжа на земята. Боецът опитва отново, този път по-предпазливо. Ли си играе с него, за да достави удоволствие на присъстващите, които до един са опитни воители. Едва сега, фатално късно, боецът осъзнава, че е бил изработен: скоростта на Ли в количката е изумителна, тактиката му е извънземна, силата на ръцете му е невероятна.

Подобни схватки приключват, когато Ли успее да улови противника си през кръста. След като му счупи гръбнака, той прави обиколка пред тълпата, все така прегърнал трупа, чиито крака се влачат по земята до колелата на количката. А когато загубилите платят залозите и партито наближи края си, Ли забива зъби в гърлото на жертвата си.

Трябваше да минат години, преди Чан да разбере защо 14К — заклетите врагове на Ли и хората, които го бяха направили инвалид — просто не го убият. Чан бе изпитал нещо подобно на просветление, когато бе осъзнал, че те го обичат. Триадите олицетворяват насилието, а Ли е абсолютният пример за насилие — икона в бранша. Беше истински празник да го убеждават на всеки няколко години да излезе да се бие и да демонстрира за пореден път безграничната си ярост.

След всяка борба Чан трябваше на свой ред да се пребори със съвестта си. Ако се захванеше да търси доказателства, сигурно щеше да събере достатъчно, за да обвини Ли в непредумишлено убийство. Но Ли долавяше терзанията му и винаги намираше начин да го умилостиви с много полезна информация.

31.

Понякога, дори когато беше много горещо, Чан трябваше да се разхожда, за да мисли, но не бе лесно. Този път се качи с трамвая до Виктория Пийк и се спусна надолу по пътеките до Пок Фу Лам. Отбивка заради ремонтни работи на „Конот роуд“ го принуди да мине на тротоара откъм вътрешната страна на улицата.

Като че ли борбата за отвоюване на сушата от морето край Кенеди Таун бе обречена да продължава вечно. Драги извличаха кофи с пясък, кал и камъни, от които шуртеше вода. Колони водоустойчив бетон, по-високи и от околните сгради, се издигаха край площадка с нахвърляни стоманени греди, подемни кранове и хора с жълти защитни каски.

Чан бе принуден да слезе за момент на улицата, защото разтоварваха от камион чували с ориз. Ако се престореше, че не вижда новичката „Тойота“, Чан спокойно би повярвал, че тази улица е от времената на Манчу. Голи до кръста китайци по широки панталони, свършващи над глезените, пренасяха чувалите ориз до двата магазина за продажба на едро. Прегънати под невъзможен ъгъл от невероятната тежест на гърбовете си, те не правеха и опит да скрият омразата от изкривените си лица. Пред подобно човешко бреме фразата „морални норми“ просто губеше смисъл. Всеки от тях охотно би се съгласил да подържи жертвата на място, докато някой друг дръпне шалтера на мелачката. В Азия винаги е било евтино да намериш палач. Но кой бе платил? И защо? Генерал от ООП, гневен, че са го изработили с цената? Можеше ли нещо, станало в Китай, да бъде обяснено толкова просто?

„Губя почва под краката си“ беше много заобиколен начин да се каже една истина. Чан по-скоро се чувстваше като треска, обикаляща по периферията на гигантски водовъртеж. Оставаше му съвсем малко и течението щеше да го подхване и всмуче с главозамайваща скорост в черния си център. Дори бе забелязал фаталния симптом: не можеше да спре.

Отби в една от страничните улички, за да не ходи по слънцето. Преките на „Конот роуд“ бяха като сенчести каньони, през които хорски реки лениво се плъзгаха покрай зложни къщи, музикални магазини, игрални зали на Кралския хонконгски жокей клуб, където се приемаха залози, ресторантчета с по пет маси, специализирани в ястия от свинско, патица и ориз, сергии за готова храна, изнесени на улиците, фризьорски салони със свалени витрини, маси ателиета, където мигновено се изработваха визитни картички или гумени печати (на английски или китайски), клонове на китайски банки, непознати зад границите на територията.

Чан приближаваше към Сентръл, а банките около него ставаха повече и по-големи. От малки помещения с по един автомат за обслужване на клиенти с карти, те постепенно се превръщаха в палати с фойета, достойни за гарови перони. В самото сърце на квартала издигаше недовършената си футуристична сграда „Хонконг банк“, оплетена като човек в собствените си черва с ръкави за извършване на строителна дейност. А зад нея се извисяваше над всичко останало „Банк ъф Чайна“, чиято ъгловата конструкция бе проектирана от американеца от китайски произход И. М. Пей. Хората, вярващи във *фенг шуй* (китайската геомантия) твърдяха, че острите ръбове били като китайски трън, забит в сърцето на Хонконг.

Чан зави наляво и мина пред подлез, извеждащ на брега. Спря за минутка пред машините с въртящите се стоманени пръти, пусна няколко монети в тях, после се присъедини към тълпата, чакаща следващия ферибот на „Стар“ за Каулун.

Седна на предна седалка, загърбвайки острова с влудяващата му панорама от небостъргачи. На Каулун всичко бе значително по-ниско, може би заради ниско захождащите самолети. Познатата му реклама на часовниците „Сейко“ бе скрита от горната палуба на туристически кораб, акостирал за зареждане. Сампани пъплеха като мравки, нападнали стълбите, спускащи се от високия му корпус. Жени със златни усмивки и златни „Ролекс“-и на китките работеха усърдно, стъпили като алпинисти на люлеещи се платформи, окачени на въжета през корпуса. Хонконг нямаше равен на себе си, когато опреше до бързо, евтино и качествено боядисване на големи кораби. Дори „КЕ2“^[1] не пропусна шанса за бърз ремонт при своето посещение тук.

Когато слезе потен на комплекса „Оушън сити“, Чан се отправи към книжарницата „Стендард“ — една от малкото добре заредени с английски книги книжарници на територията. Без да губи време, намери раздела „Пътешествия“ и потърси мястото, където бяха авторите, започващи с „П“.

Западните туристи предпочитат лъскавите албуми за Китай, пълни с цветни фотографии на Великата стена и Забранения град, но ценителите обръщат повече внимание на секцията със сериозна литература за Китай. И този път тук като че ли имаше най-много хора — всеки искаше да знае какъв ще бъде следващият ход на Китай, най-много от всички самите китайци. От Марко Поло обаче тук нямаше и помен. Един от служителите го намери в раздел „Класика“.

Чан обичаше да погали книгата, преди да я купи, да надникне тук-там, да си представи що за човек е онзи, дръзнал да отпечата мислите си. В конкретния случай обаче, интересно беше и какво представлява младата съвременна американка, решила да си купи точно тази книга. Тя едва ли можеше да има нещо общо с хлапето от улиците на Бронкс, за когото сексът и наркотиците бяха върха на живота. Не му се струваше и че е олицетворение на типичната делова жена. Откакто Мойра си бе заминала, Чан не можеше да извади Клеър от главата си с нейния живот и начина, по който си бе прекарвала времето. Да обсадиш не кой да е друг, а Мафията — последния бастион на мъжките привилегии — определено беше екзотична постъпка, не чак толкова далеч от опит за самоубийство. Беше ли в състояние да му помогне да я разбере един италианец отпреди осемстотин години?

Няколко пъти годишно пристигат търговски кервани, натоварени с перли, скъпоценни камъни, злато, сребро и други ценни стоки и ги предават на Великия хан. Ханът на свой ред извиква дванайсетте майстори, специално избрани за тази задача като хора с големи познания, и им нарежда да оценят донесената стока, за да може да плати на търговците справедлива цена.

Никакъв романтичен италианец — книгата по-скоро му звучеше като ранно издание на винаги популярната „Търговия с Китай“. Плати на касата и позвъни от книжарницата в офиса си. Искаше да говори с Астън, но се обади гласът на Райли. Наложил се да предаде на него инструкциите, предназначени за Астън. Главният суперинтендант изглеждаше доволен да свърши нещо полезно.

Когато най-сетне късно следобед се добра до районния участък, намери Райли в малката стаичка за събиране на вещественни доказателства в мазето на монгкокския участък, на чиято врата висеше надпис „ГЛАВЕН ИНСПЕКТОР ЧАН: РАЗСЛЕДВАНЕ НА УБИЙСТВО, ВХОД ЗАБРАНЕН“. Стори му се, че полицаят стои колкото може по-далеч от голямата промишлена месомелачка, смътно наподобяваща оръдие. Чан погледна към двете пластмасови кутии от сладолед „Ескимо“ — едната голяма, другата със среден размер — от които Райли също правеше всичко възможно да се отдалечи максимално.

— В моргата нямаха нищо подходящо, та се наложи да купя със служебни пари тези две кутии. Всъщност надвиших малко разрешения ми лимит, но нямаше кого да питам, така че махнах с ръка и ги взех. Добре че бяха две — направиха ми десет процента отстъпка. — Чан изсумтя. — Надявам се да парафираш фактурата, като намериш време.

Чан отново изсумтя. След големите полицейски скандали през 70-те и последвалото учредяване на Независимата комисия за борба с корупцията, дори старшите полицаи говореха като момичета от девически пансион.

— Разбира се, добре си се справил.

Райли опита безуспешно лъчезарната си усмивка, която се изроди в смръщване.

— Отвратителна работа. Не че ми пречи, аз съм се нагледал на ужасии. Предполагам, че за теб е част от ежедневието, нали така?

Чан взе по-голямата от двете кутии и я премести на масата до мелачката.

— Трябва да надникнеш в хладилника ми.

Той отвори кутията. Две замразени китайски глави лежаха буза до буза върху димящ слой сух лед. Над кутията като дракон се издигна струйка дим. Чан извади едната глава с двете си ръце и затвори капака.

Фунията на мелачката беше на сантиметри от него.

— Би ли...? — започна Чан.

Без да го дочака, Райли изтича за стол.

— И още един... защото искам и ти да наблюдаваш.

Качили се на столовете един срещу друг от двете страни на масата, Чан и Райли впериха поглед във фунията. Ноздрите им се изпълниха със солен морски аромат. Въпреки очуканите ѝ ръбове и влакната водорасли, машината не носеше никакви следи от пътуването си до дъното на океана, с изключение на миризмата на миди. Чан разгледа внимателно формата на фунията, свиваща се плавно над голям винт, който поемаше месото и го изтикваше с голяма сила към двата въртящи се ножа. Чан вдигна главата за замръзналата черна коса. Джекил или може би Хайд бе поизбледнял по време на престоя си в моргата. Очите му бяха замъглени, а бузите му сиви като камък.

Райли от притеснение се разбъбри.

— Нещо се хили. Предполагам само изглежда така, заради изрязаните устни. Голяма гадост, мен ако питаш... Знаеш ли... не мисля, че... искам да кажа...

— Искаш да кажеш, че това не може да е работа на бял?

— Да... всъщност не. Разбира се, че не исках да кажа това!

Разбира се.

— Добре, представи си сега нос, ако можеш. Докъде мислиш би стърчал? Говоря за малък китайски нос, не за голям хобот на европеид.

— Райли погледна носа на Чан, който неясно как изглеждаше едновременно малък, плосък, жесток и прав. — Добави по половин пръст за ушите от всяка страна... е? Според мен, дори така пак би могла да влезе, какво ще кажеш...? Райли?

Чан пушна главата на дъното на фунията, изтича около масата и прихвана залитащия главен суперинтендант.

— Спокойно, сър. — Той го насочи към стола му, внимателно го пушна на него и едва тогава го раздруса.

Райли изпъшка.

— Господи, боже мой... — Две изплашени детски очи погледнаха умолително Чан от пребледнялото лице.

Чан се върна на мястото си от другата страна на масата, качи се на своя стол, взе главата, сложи я на масата и повтори експеримента с другата. И тя стигна до най-долната и най-тясна част в дъното на фунията с няколко милиметра резерв. Главата на Клеър обаче се оказа

значително по-голяма. Беше невъзможно да бъде смляна, без допълнително обезобразяване, като например натрошаване на парчета.

Чан върна главата на Клеър в нейната кутия и погледна Райли, който не откъсваше поглед от него.

— Интересен експеримент, но не можем да направим твърдо заключение — отбеляза Чан.

Райли вече беше скочил на крака с ръка върху устата си. Чан услужливо му отвори вратата и главният суперинтендант излетя през нея към тоалетната. Замислен, Чан вдигна за косата китайската глава от плетената маса. От температурата долната челюст се бе отворила и изглеждаше като че ли жертвата се готви да проговори. Чан огледа начупените предни зъби, взря се по-внимателно и забеляза, че в дъното на устата, между зъбите има набита някаква по-тъмна материя. Излезе навън при секретарките и позвъни на д-р Лам. Беше късен петъчен следобед, но одонтологът нямаше нищо против да се видят в моргата на следващата сутрин.

Оттеньци на сивото: стоманено сиво за плота на масата, правителствено сиво за стените, синьо-сиво за остриетата на месарските инструменти, висящи на куки над масата за аутопсии. Дори пропитият с формалдехид въздух изгледаше някак сив. Чан не би имал нищо против малко по-интимен контакт с никотина в джоба си, но на стената висеше безкомпромисен надпис с червени букви на бял фон: „Пушенето забранено“. Той проследи как Лам изважда главите от металносивата кутия, добре уплътнена със сух лед, и с професионална безцеремонност ги хвърля на масата. Вкаменена от студ устата, която вчера му се бе сторила на ръба да проговори, сега изглеждаше решително затворена и дори се съпротивляваше на усилията на Лам да я отвори. Чан индикира с очи и брадичка идеята да се възползват от вратата.

— Кафе?

Единствено разтопяването можеше да сложи край на тази безсмислена омерта, а пушенето бе позволено едва в сивата столова на първи етаж. Когато се върнаха десет минути по-късно, челюстните мускули се бяха стоплили и омекнали, но влагата, кондензирана по плота на масата, усложняваше задачата на Лам. Главата се плъзгаше

като по писта. Лам се огледа. Тук имаше всичко, с изключение на щипка за глава, естествено. Чан изсумтя, обърна се настрани, наведе се от противоположната страна на масата и разтвори челюстите, давайки на Лам желаната възможност да се добере до вътрешността на устата. Той застърга със стоманена шпатула, а Чан, въпреки нежеланието си, усещаше усилията, които влага. През няколко секунди Лам изчистваше върха на инструмента върху стерилизирана плочка. Десетина минути по-късно одонтологът хвърли главата обратно в кутията.

— Прав си, вътре има частици, които не могат да бъдат храна — и той посочи малката купчинка върху плочката.

— Какво ли може да е?

— Невъзможно е да се каже. Това количество е недостатъчно за анализ от който и да е било в Хонконг. На теб ти трябва Скотланд Ярд, където ще могат да го разчепкат на молекули. — Той хвърли страничен поглед на резултата от труда им и сви рамене. — От теб зависи. — И намести очилата на носа си. — Ще бъде доста неловко, ако се окаже, че е дафинов лист или някаква друга подправка в последното им ядене, преди да ги убият.

Чан се задържа на стълбището пред моргата, за да запали възделения „Бенсън“, а Лам се качи в служебния черен мерцедес и шофьорът го откара. А казват, че полицаите били безчувствени, помисли си той. Той взе такси до Арсенал стрийт, предаде пликчето в отдела за съдебномедицинска експертиза и се качи в офиса на Райли, за да попълни необходимите документи: Заявка на КХП тип *hm911* за „искане на разрешение да бъде потърсено научно-техническо съдействие от чужда страна (ако агенцията, с която искате да се консултирате, не е Скотланд Ярд, моля обосновете се). Този формуляр трябва да бъде попълнен в четири еднакви екземпляра“. Чан се огледа в празния офис на Райли — никаква пишеща машина, нито помен от индиго, само един най-съвременен принтер. Той примирено попълни заявките с черна химикалка и ги остави в кутията за входяща кореспонденция върху бюрото на Райли.

По-голямата част от коридора навън бе запълнена със съботен вакуум. Изненада се да види на стълбището Анджи — беше по джинси и тениска и носеше към ателието си пълна чаша кафе. Тя бързо се

извърна като го видя, после явно размисли и се обърна към него с престорено нацупване на пълните си устни. Чан бе застинал от изненада, но след кратко колебание се опита да се усмихне.

— Здравсти.

— Мръсник. — Но му го каза с лукава усмивка.

— Трябваше да ти позвъня. Извинявай...

— Няма нищо, приятел — въздъхна тя. — Разбирам. Я влез за малко при мен. Искам да ти покажа нещо.

Последва я в ателието. Тя кимна в посока на молберта, където беше заципала скицник. Отпи от кафето си и му каза:

— Ти беше прав за едно нещо. — От скицника му се усмихваше широко русокосият младеж. Приликата бе поразителна. — Разгледай и останалите.

Чан прелисти листата. Блондинът по тениска, блондинът в леглото, блондинът с ерекция, блондинът в поза за постер в порно списание.

— Ами хванала си го много добре.

— Ние австралийците поне знаем за какво са ни дадени телата — с неприязнено изражение на лицето подметна тя.

Чан тръгна към вратата, мина покрай нея и на прага се обърна за секунда:

— Е, рано или късно и останалата част от света ще ви настигне.

— Чекиджия. — Думата излетя над главата му и се удари в стените. Чан вече слизаше по стълбището.

---

[1] „Куин Елизабет 2“ — голям пътнически кораб, собственост на компанията „Кунард“, циркулиращ между Саутхемптън и Ню Йорк, но извършващ и околосветски пътешествия. Считан за символ на лукс и скъпи удоволствия. — Б.пр. ↑

32.

Чан имаше навика да ходи събота следобед на плажа или на кея и да се отдава на наблюдение как човешките същества мигрират обратно от сушата към водата. Цели квадратни мили от морето изчезваха под пелена от сампани, джонки, катамаранчета, два̀сетметрови ветроходи, бързоходци змийски глави, скутери, двумоторни круизери, сърфисти, плувци, гмуркачи, шнорхелисти и цели флотилии от платноходки в най-различни класове, участващи в регати, и огромни луксозни яхти, заслужаващи да бъдат наречени кораби. Не ставаше дума да гледа и да въздиша — той отдавна можеше или да си е купил малка лодка, или да е възстановил членството си в леководолазния клуб. Откакто се бе развел, подсъзнателно се лишаваше от удоволствия, макар че не бе в състояние да обясни защо го прави.

Ето, например, „Емили“ беше трийсет и шест метрова яхта с три палуби, най-голямата в Хонконг и напълно екипирана, с компресор за състен въздух и необходимото за спускане под водата, но Чан бе отказал поканата да прекара уикенда на нея. Когато Джени бе настояла, той се бе съгласил с необяснимия досаден каприз на сестра си и бе погледнал на предстоящото мероприятие по-скоро като на социален ангажимент, като... почитване на гроба на близък родственик или писане на поздравителни картички за китайската Нова година.

Качи се на метрото в Монгкок, слезе на Сентръл и взе такси до Абърдийн. Заливът представляваше голям полумесец с множество плаващи дървени кейове, собственост на луксозен клуб, продаващ облигациите си на големи корпорации и консулства. Най-големите съдове обаче акостираха по дължината на „пръст“, сочещ към трите знаменити плаващи ресторанта, където всеки турист, посетил тази част на света, трябваше да яде поне веднъж. Украсени с лъво̀ве и дракони в златно, червено и зелено, ресторантите изглеждаха като изплували от най-дивите западни фантазии за тайнствения Китай и печелеха добре от това. „Емили“ заемаше място за две яхти на пристана и кърмата ѝ сочеше към най-големия ресторант.

Чан забеляза разкошния морски съд още от другата страна на залива. Корпусът ѝ беше снежнобял със синя лента, а триетажната палубна надстройка беше в синьо с бяла лента. Но най-впечатляваща бе огледалната лъскавина на боядисаните повърхности. Образът ѝ трепкаше под омарата, сякаш яхтата се опитваше да се превърне в собственото си отражение. В предния край двете долни палуби завършваха с просторна кабина от опушено стъкло. „Емили“ изглеждаше като милиардерша със скъпи слънчеви очила.

Чан бе облечен по къси панталонки, тениска, пластмасови джапанки и носеше лек сак с леководолазната си екипировка, дрехи за смяна и книга.

Наоколо се щураха хора, половината в търсене на яхтата, на която ги бяха поканили, другата половина хукнали в последния момент да ремонтират двигатели, платна, въжета, спасителни лодки и какво ли още не. На „Емили“ обаче имаше постоянен екипаж, чиято основна цел бе да държи яхтата в готовност за приумиците на собственицата.

Посрещна го Джени — само тя бе на борда от очакваните гости. Той я целуна по двете бузи, прегърна я и огледа корема ѝ, който си беше плосък, както обикновено.

— Кога?

— Края на януари.

— Господи, красива си както винаги.

Тя го докосна по носа.

— Не флиртувай със сестра си — забранено е от закона.

— Жалко — шеговито се намръщи Чан.

— Има дванайсет кабинни... каюти, преди да си ме поправил. Джонатан и аз избрахме своите, а Емили естествено ще бъде в онази специалната... как ѝ казвате?

— Няма значение.

— Добре, значи остават десет, от които да си избереш.

— Само това ли ще бъдем?

Джени се поколеба.

— Май има още един-двама. Нали знаеш как е при много богатите — те винаги успяват да домъкнат в последната минута някой, особено важен за бизнеса им. Но след като си подранил, мисля имаш право сам да си избереш къде да спиш.

Той последва Джени по тесен коридор с под от полиран тик. Тя се обърна към него усмихната:

— Искаш ли да видиш апартамента на Емили?

— Разбира се.

Масивна врата, също от тик, но не правоъгълна, а с арка, в края на коридора. Вътре Чан видя ниско просторно легло с червени чаршафи, кръгъл панорамен прозорец от опушено стъкло, лакирани гардероби и шкафчета от тик, монтирани в кривината на корпуса, червен китайски килим със златен йероглиф на щастieto в центъра, масичка с месингови фитинги за чертане на курса върху карта и лампа, завинтена за плота. В шкаф от бамбук и стъкло Чан видя дузина лули за опиум от вида, който се колекционираше от всички. Погледът му се спря на комбинацията телевизор-видео-стереоуредба-лазерен диск, срещу диван с три места за сядане. Той машинално взе дистанционното управление и натисна наслуки един от бутоните. Тонколоните изгърмяха популярно канто-поп парче с подсилени бази и високи. Чан изключи звука веднага.

— Леле...!

— Почакай да видиш мостика. Аз естествено нищо не разбирам от тези неща, но всички ахкат, като стане дума за него.

Чан забеляза, че Джени и Джонатан са избрали каюта през две от тази на Емили. Това означаваше, че между тях има празни каюти. Но Чан избра своята от другата страна на Джени и Джонатан, следователно през три врати от Емили. Беше около една трета от площта на това, което Джени му бе показала, но си имаше мъничка тоалетна с душ, бяла хавлия и картина — маслена при това — на сампан над леглото. Като надникна пред илюминатора, Чан прецени, че се намира на около две стъпки над водата.

Джени с готовност бе възприела ролята на гид. Чан се удивляваше колко лесно бе свикнала с богатството — страничен човек не би се досетил по поведението ѝ, че тази изключително скъпа яхта не е нейна.

Хромирани лайстни с широчина два пръста фиксираха червения килим на мостика. Две въртящи се кожени кресла се издигаха над

подредените в дъга екрани на компютърната система за управление и навигация.

— Господи, та тук има дори локатор за риба — изненада се Чан.

— Понякога Емили кани гости, които обичат да ловят риба.

— Така ли? Кои например?

Джени косо го погледна.

— Кой мислиш? Никой не обича показната страна на богатството по-силно от комунистите. Но да не започваме тази тема. Джонатан и аз позакърпихме нещата между нас. Аз му обещах да не обиждам партньорите му, а той ми обеща да ги виждам колкото може по-рядко. — И тя игриво размаха пръст под носа му: — Така че да не започнеш да задаваш въпроси и да изнервиш всички.

Чан седна в капитанското кресло.

— Няма, ако ми разрешат да си поиграя тук. Един въпрос, сестрице: защо съм сред поканените?

Застанала непосредствено до него Джени се намръщи и започна да бута и дърпа лоста за хода, сякаш беше играчка.

— Първо, аз исках да те поканя. Ако не броим онези десет минути на партито, не съм те виждала от векове, а когато родя, предполагам, че няма да ми остане време за нищо друго, освен за бебето — така казват всички. А и Емили специално помоли Джонатан да доведе поне веднъж гост, който няма нищо общо с бизнеса му. Оказа се, че те помни от партито у нас.

— За нея съм човекът, който се занимава с гротескни убийства. Предполагам изборът ви ѝ е бил приятен?

— Всъщност тя сама пожела да дойдеш. Може да ти се отвори късмет.

— Не ми казвай, че ще се опита да ме свали!

Чан се дръпна, но не достатъчно бързо, за да се спаси от острия ѝ лакът.

— Вдигни си мерника, глупчо! Тя е неомъжена.

Чан се ухили.

— Само една нощ с мен и ще си умре стара мома. — Той я хвана за ръката. — Има още нещо, нали?

Тя го погледна в очите.

— Да оставим това за после, моля те. Наистина не го разбирам, но те ми казаха, че било в твой интерес да дойдеш точно този уикенд.

— Но Чан упорито я гледаше и накрая тя сведе глава: — По-скоро ще умра, отколкото да допусна някой да ти стори нещо лошо. Знаеш, че е така...

Джени погледна часовника си.

— Имам цял списък, който трябва да проверя, преди да отплаваме — все неща, с които екипажът не може да се справи, като например да избера вино и шампанско. Можем да купим всичко от клуба, ако искаш да ми помогнеш.

Тя слязоха на първата палуба и Чан помогна на сестра си по трапа, водещ до брега. Тръгнаха по плаващата платформа — двама евроазиатци. Както винаги хората се обръщаха след Джени. Дългата ѝ черна коса беше прибрана в кок, тъмните ѝ очи бяха големи и едва забележимо издължени. Тя имаше високите скули на Чан и фините му устни, но при нея всичко това изглеждаше толкова ужасно крехко, че напомняше за антична китайска ваза.

— Някой не би предположил, че можеш да се биеш като котка. Още нося по гърба си следи от ноктите ти — прошепна в ухото ѝ Чан.

— Ти беше всичко, което имах, и ревността ми е обяснима — погледна го тя и се усмихна. — Знам колко мразиш приемите, но можеш да си общуваш с мен, много ще ми е приятно. Освен това, можеш и да се гмуркаш. Емили също обича това, а под водата няма да се налага да ѝ говориш.

Когато влязоха в клуба, той се задържа във фоайето, а тя избра вино и шампанско. Щяха да се връщат, когато Джени го хвана за ръката:

— Ето я Емили.

Бял ролс-ройс със синя тапицерия се плъзна в двора на клуба и спря пред входа. Шофьор в бяла униформа слезе и отвори задната врата.

Чан сбърчи нос.

— Съжалявам — прошепна Джени. — Тя прави това само когато е поканила особено важна личност.

От лимузината слезе китаец над седемдесетте. Беше с бяло сако и сини панталони — и двете му стояха зле. Под сакото беше по черна риза с разтворена яка. Обут беше в стари гуменки, залепнали за костеливите му крака. Чан забеляза ръцете — тежки и сгърчени като корени на женшен. След него вървеше Емили — къси панталонки,

синя копринена блузка и червени обувки без токове. Старецът вървеше напред, но в един момент явно си спомни местните маниери и отстъпи, за да я пусне пред себе си, когато портиерът отвори вратата. Чан бе помислил, че хората са спрели заради ролс-ройса, или защото лицето на Емили им е познато от вестниците, но някои от китайците гледаха по особен начин стареца, като че ли и той им беше познат. Чан не го бе виждал досега, макар този човек явно да попадеше в много особена категория.

Джени наблюдаваше Чан. Той улови погледа ѝ. Тикът му се бе появил. Тя сложи ръка върху неговата.

— Казах ти, ще ти обясня по-късно. Остани... заради мен.

— Защо?

— Заради мен. Заради себе си. Обещах им, че ще останеш.

Чан бързо я погледна и кимна.

— Окей... заради теб. — После се наведе, взе пластмасовия плик с бутилките шампанско и кларет и последва Джени през мраморното фойе. С периферното си зрение видя зад ролс-ройса да спира бяла тойота. От нея слязоха двама — китайци, но не кантонци. Бяха високи по метър и деветдесет и имаха вратове като дънери на дърво. Двамата бодигардове застанаха на няколко метра зад стареца и повече не отместиха погледите си от него.

— Божичко, мразя те — каза Емили на Джени. После се обърна към Чан: — Всеки път, когато я видя, тя е по-хубава отпреди. Не те ли влудява да имаш за сестра бивша „Мис Хонконг“?

— Мисля, че се познавате — обади се Джени.

— Уверен съм в това — опита се да бъде галантен Чан.

— Това е м-р Циян, много близък мой партньор от КНР — представи го Емили.

Обърна се към стареца и заговори на мандарин. Чан долови няколко думи, които бяха същите като в кантонски. Едната бе „детектив“.

Старецът протегна костеливата си ръка на Джени и я дари с жълта усмивка, напомняща озъбване на акула. Каза нещо на мандарин. Джени раздруса ръката му. Приключил с нея, старецът се обърна към Чан. Чан пое ръката му, но не я раздруса, а само я стисна.

— Ти си убил майка ми — тихо каза той на кантонски.

— Какво каза?

Емили примигна.

— Каза „Приятно ми е да се запознаем“. — Нейният мандарин беше перфектен.

По целия обратен път Чан усещаше върху себе си очите на Емили, макар тя да говори само на м-р Циян. Ухото му долови думата за „долари“. Срещаше се често в речта ѝ. Старецът имаше гадния навик да ѝ отговаря с писклив смях и клатене на главата като цвилец кон. Явно каквото и да бе онова, което тя му казваше, то бе приятно за него. Чан отбеляза шанхайския акцент на стареца: той произнасяше звука „ц“ със средата на езика си. Зад тях кънтяха тежките стъпки на бодигардовете, под които дъските се огъваха.

— Предполагам, че не ти е било възможно да се сдържиш — проговори Джени.

— Да — отговори Чан.

— Никога няма да се промениш — поклати глава тя. — Вечно с главата в стената. — Но укорът ѝ беше пълен с обич и тя дори му позволи да види блясъка в очите ѝ. — Както и да е, възхищавам ти се. — После се обърна към Емили: — Джонатан телефонира ли ти?

Емили превключи от мандарин на английски:

— Да, каза, че щял да закъснее с двадесетина минути. Клиент.

— Някой друг ще идва ли?

— Поканих Милтън Кътберт, политическия съветник. Познаваш ли го?

— Не — отговори Джени.

— Леко — допълни Чан.

— О... — изненада се Емили.

33.

Чан усети, че ръцете му треперят, сърцето му лудо бие, а тялото му е покрито със студена пот. Потърси спасение по единствения известен му начин — с цигара. Знаеше, че най-разумно би било в този момент да се извини с прилошаване и да изчезне, за да разбере що за клопка бе това, но трябваше да се съобразява с Джени.

Веднага щом се откри възможност, Чан изостави гостите в каюткомпанията, за да се присъедини към капитана и неговия помощник на мостика. Фуражката на капитана беше с лента, на която със златни букви бе извезано „Емили“.

По негова заповед юнгата освободи двете въжета при носа и изтича да прибере и останалите две. После скочи обратно на борда, използвайки плаващата платформа при кърмата. Зад яхтата пъплека маса по-малки съдове, маневриращи в търсене на по-пряк път от залива към открито море. Перспективата да отморят на по-прохладно място правеше хората нетърпеливи: всички крещяха неразбрано, докато платноходи се разминаваха със скутери, летящи с безразсъдно висока скорост срещу тях. Капитанът на „Емили“ даде трикратен сигнал със сирената и по-малките съдове неохотно се отместиха встрани от винтовете, разбиващи водата на пяна.

Веднъж освободила се от въжетата, яхтата бавно се завъртя, дизелите забоботиха с още по-могъщ ритъм и те бавно се отправиха напред. Чан излезе от рубката на кормчията и отиде на носа. Хвърли поглед към терасите на клуба и видя, че хората са наизлезли до перилата, за да гледат.

— Сигурно им е спрял дъхът.

Чан се обърна и видя, че до него е застанал Кътберт. Той предложи на Чан турска цигара от старата си сребърна табакера. Беше по къси бежови панталонки с остри като бръснач ръбове, синя моряшка фланелка с извезана котва на единствения джоб, очевидно купена от бутик, бели чорапи и сини кожени обувки „Доксайд“.

Чан прие цигарата.

— Такова е въздействието на парите.

Кътберт се усмихна:

— Доколкото си спомням, все още не съм ти се извинил по подходящ начин. Искам да го направя сега... Опасявам се, че се изхабиха много нерви. Лъчевата болест е в състояние да изплаши всекиго, а имаше сред нас и такива, които търсеха изкупителна жертва. Освен това искам и да ти благодаря. Нямах представа колко разбрано момче стана Джек Форте, откакто му разби носа.

— Знаел си, че ще бъда на борда. Ти ли го организира?

— Не съвсем. И не по начина, който, предполагам, имаш предвид. Познавам Емили много добре и имам постоянна покана от нея за уикендите. Миналата седмица обядвахме заедно. Спомена името ти. аз естествено не възнамерявах да ти развалям почивката. Но после чух от нея кой още ще присъства и реших, че мога да ти помогна.

— Не знам какво да мисля — призна Чан. — По принцип ми плащат да ловя престъпници с коефициент на интелигентност не по висок от стайна температура. Деветдесет процента от убийствата, които ми дават да разследвам, са между съпрузи, по-темпераментният от които се е докопал пръв до ножа, когато климатикът ненадейно отказал да работи. Убеден съм, че ако не е климатикът, така и не бих могъл да разкрия каквото и да е било.

Любопитно, какво бе това нещо у Кътберт, което те кара да лъжеш. Чан знаеше, че никога нито един от всичките му досегашни случаи не бе успял да го заинтригува колкото настоящия. Но понякога ти се струва проява на лош вкус да кажеш истината на дипломат. Това би било досадно като... като... като да светнеш в очите на прилеп с фенерче.

Верен на себе си, Кътберт с нищо не показва, че е повярвал.

— Знаем. Точно това е причината, поради която мога да ти бъда от полза. Макар че и без нея не виждам защо би трябвало да сме врагове. Особено в прекрасен ден като днешния, на борда на най-красивия кораб в тази част на света. Животът е кратък...

— Особено кратък за трима души в Монгкок.

Чан пое дълбоко от дима. Интересна цигара, навежда те на мисълта, че е изработена, за да припомни с каква идея е бил измислен тютюна.

Кътберт се наведе, подпря се на перилата до Чан, посочи му нещо редом с плаващите ресторанти и прошепна:

— Разбирай го както щещ, приятелю, но аз няма да ѝ позволя да те прелъсти. Не този път... — Той повиши глас: — Ето, точно там беше пожарът — горя три дни. Помниш ли, когато се запали плаващият ресторант, Емили?

Аntenите на Кътберт бяха по-чувствителни от тези на Чан, който изобщо не бе чул излизането ѝ на палубата. От друга страна, тя не бе от жените, които биха се примирили появата им да остане незабелязана.

— Ммм, аз тогава съм била малка. — Тя бавно огледа залива и премести поглед нагоре по терасите на клуба.

— Имаме публика, която ни се възхищава — отбеляза Кътберт. — Чарли и аз точно си говорехме за това.

Емили късо се усмихна.

— О, да, всички гледат, като излизаме в морето. Мислят си, че е яхтата на губернатора. Неговата, разбира се, е много по-величествена, нали, Милтън?

— И много по-стара. Последния път, когато бях на нея, забелязах, че още използват секстант.

Емили се изсмя и се обърна към Чан:

— Британците са големи сладури. И са много умни. Колко много може да се скрие зад самоиронията.

Тя застана от другата му страна, така че той се оказа между двамата. Палубата под краката им завибрира още по-силно. Гледката пред тях се смени — приближаваха се към вълнолома на пристанището.

Кътберт предложи на Емили цигара, която тя отказа. Той прибра сребърната си табакера в джоба.

— Като говорим за национални особености, според мен никой не е довел изкуството на фалшивата скромност до такива висоти като китайците. При първото ми посещение в Бейжин видях ресторанти, които се наричаха „Най-лошият ресторант на света“. Разбира се, това беше преди чистката и отхвърлянето на Конфуций.

— Точно това е смисълът — каза Емили. — Било е прекалено очевидно и не е вършело работа. Но вие, вие сте управлявали най-

голямата империя в човешката история, разчитайки на блъфа, на патернализма и на... фалшивото самоизличаване.

— И на картечницата „Максим“. Започнахме да връщаме колониите си обратно, когато всички се сдобиха с такава.

Вълноломът на пристанището се събираше пред тях в два полумесеца, между които имаше тясна междина и точно към нея се бяха насочили всички морски съдове около тях. Зелените хълмове от двете им страни се хвърляха надолу към пенещите се в подножието им вълни. Когато най-сетне излязоха в открито море, яхтата видимо увеличи скоростта си. Зад рева на дизелите Чан все по-отчетливо долавяше воя на турбото.

— Просто от любопитство, докъде може да се стигне с яхта като тази? — поинтересува се Чан.

Кътберт се намръщи.

— Трябва да попиташ капитана — отговори Емили. — Но според мен, без никакви проблеми до повечето места на южнокитайското крайбрежие.

— Често ли излизаш до Китай? — Чан бръкна в джоба си за цигара.

Но Емили се бе загледала в голяма двумачтова яхта, която вдигаше главното си платно. Екипажът въртеше ръчките за изтегляне на въжетата и в един момент платното улови вятъра и яхтата просто скочи напред. Ниско над вълните летеше чайка.

Тя вдигна поглед към Чан.

— Не-е... От време на време. Между другото, беше си забравил цигарите на мостика. Донесох ти ги. — Тя усмихнато извади пакета от джоба си. — Не се безпокой, днес изобщо не отиваме към Китай. Точно в обратната посока сме и ще изминем около петдесет мили на юг, право към Филипините. Там има риф. Не е нито Палаван^[1], нито Фукет^[2], но местата за гмуркане са страхотни. Милтон също е любител, така че ще бъдем тримата. На Джени в това състояние не се позволява.

---

[1] Най-големия филипински остров в югозападната част на архипелага, заграден от красиви коралови рифове и малки ненаселени островчета, посещавани от туристи. — Б.пр. ↑

[2] Тайландски остров, голям морски курорт. — Б.пр. ↑

34.

Чан беше на носа, когато екипажът хвърли котва. Нощта почти бе паднала и се намираха бог знае къде. Тежката сребриста котва с форма на черпак полетя надолу в тъмните води на морето, оставяйки струя мехурчета подобно на падащ от небето реактивен самолет. Капитанът даде ход назад, за да бъде сигурен, че котвата ще загребе в дъното, после спря двигателите. Настъпи божествена тишина.

В същия момент по високоговорителите се разнесе гласът на Емили:

— Съжалявам, че ми се налага да го направя по този начин, но всички сте се пръснали. Носи се слух, че сме гладни, включително и аз. Реших, че можем да вечеряме по-рано. Например... след двайсет минути на горната палуба.

Екипажът събра тентата над задната част на горната палуба и над главите им се показва тропическото небе, в което изгряваха първите звезди. Наблюдавана само от Чан, Емили запали свещи в центъра на масата. Направи го с газова запалка, която осветяваше лицето ѝ под различен ъгъл при всяка поредна свещ. Може би благодарение на особения ъгъл Чан едва сега видя добре твърдата ѝ брадичка, изморените очи, забеляза първите следи на възрастта, долови епизодичните проблясвания на неугасимата ѝ енергия, загледа се в леката извивка на устните, говореща може би за някакво съжаление, почувства страстта, която я изгаряше. Съзнавайки, че той я наблюдава, тя спираше за малко на всяка свещ, за да се убеди, че продължава да я следи с поглед.

След малко се появиха и останалите и заеха местата си, подчинявайки се на указанията на Емили. Циян седна в далечния край до кърмата, Емили избра за себе си противоположната страна. Чан се озова седнал срещу Джени, която избягваше погледа му. Шриланкийската готвачка безшумно се качи по стълбите, за да донесе

ордъоврите. Лицето ѝ бе толкова черно, че оставаше невидимо в нощта, с изключение на бялото на големите ѝ очи.

Циян прочисти гърло и измърмори нещо на мандарин.

— М-р Циян ще каже няколко думи — преведе Емили.

— Благодарение на боговете Китай се издига. Според мен заедно с Китай ще се издигне и светът. Китай е новата съдба на света. Доволен съм, че всички вие — хора от различни страни — сте тук с мен днес, за да отпразнуваме тази нова съдба.

— Bravo — възкликна Кътберт, още преди Емили да бе довършила превода.

— Bravo — повтори високо Джонатан с очевидното намерение да достави удоволствие на Емили и Циян.

Джени също повтори фразата, но без убеждение.

— Ще пия за това — съобщи Емили, изчаквайки за миг да види дали Чан ще каже нещо. После допълни: — За Китай.

— За Китай — кимна Чан. Забеляза с периферното си зрение, че старецът го наблюдава усмихнато. Обърна се към Емили: — Наистина ли каза „Благодарение на боговете“?

Емили се поколеба, преди да отговори.

— Да, изрази се точно така — и вдигна ръка: — Знам, знам, че подобни думи бяха забранени по време на Културната революция. Нека не издребняваме. Все пак той не каза „Благодарение на Революцията“. Да оставим нещата така, а?

Циян отново проговори. Емили преведе на мандарин.

— Разбрал е какво ме попита току-що. Потвърди, че когато казал „Благодарение на боговете“, имал предвид точно това.

Чан хвърли поглед на Кътберт, който мълчаливо седеше и дипломатично се усмихваше.

Джонатан прочисти гърлото си.

— Помислете си само, колко се интернационализира всичко в наши дни. Та всеки един от нас утре по това време би могъл да се намира в друга страна. Вземете например мен, аз само преди пет дни бях в Бейжин.

Емили преведе на мандарин, изслуша реакцията на Циян и се засмя:

— М-р Циян изказа убеждението си, че в бъдеще може и да няма граници между държавите, но Китай винаги ще съществува. Китай е

бил тук от началото, ще бъде тук и до края. Не се ли почувства истински китаец, като беше в Бейжин?

— Абсолютно, това беше като духовно завръщане у дома. — Джонатан улови ироничната усмивка на жена си и сведе поглед.

Дойде ред на Чан да се прокашля.

— Единствения път, когато съм бил в Бейжин, и аз се почувствах истински китаец.

— О, така ли? — изненада се Емили.

— Да. Беше късна есен. Селяните бяха надонесли зелето си от провинцията. Накъдето и се обърнеш на самия площад Тянанмън, навсякъде едно и също: зелки. По цялата Ванфужин имаше барикади и дори хълмчета от онова, което наричат *айгуо цай* — „национален зеленчук“. Говоря за онова тъмнозелено зеле, което използват за горчивата супа. Из целия град имаше сергии, на които продаваха горчива супа. Дори богатите я пиеха — беше някаква мода. Партията бе обявила, че така хората ще си спомнят за горчивите години преди идването на комунизма. Бяха минали почти петдесет години след комунистическата революция, но въпреки това всички трябваше да консумират тази горчива супа, успокоявайки се, че в нея поне има витамин С. Естествено, наложи се и аз да я опитам. Оказа се наистина най-горчивото нещо, което някога бях вкусвал. Да, никога не съм се чувствал толкова китаец.

Забеляза, че Емили е престанала да превежда, и че всички, с изключение на Кътберт избягват погледа му. Обърна се към Циян, наклони се напред и заби очи в лицето му. Този път Емили послушно превеждаше всеки въпрос и всеки отговор:

— Ти сигурно си в Комунистическата партия отдавна?

— Правилно.

— Сигурен съм, че си впечатлил големите началници с добро познаване на марксизма-ленинизма и учението на Мао.

— Разбира се, тези неща трябва да се знаят много добре.

— Но сега Китай отново се озова в ръцете на боговете, така ли?

— Ти, когато беше млад кадет в Кралската хонконгска полиция, положи ли клетва пред кралицата на Англия?

Чан трепна и игнорира въпроса.

— Не те ли притеснява, че корупцията завзема Китай?

Циян се облегна назад.

— Учим се на капитализъм. Корупцията е първа фаза: така наречената лична изгода. А теб не те ли притеснява, че и Англия, и Съединените щати са били силно корумпирани и по всяка вероятност още са? Хонконг дължи появата си на насилствената продажба на опиум на нашия народ. Над половината приходи на Обединеното кралство през деветнайсети век са дошли благодарение продажбата на опиум. Капитализмът в крайна сметка спечели — е, добре, сега Западът трябва да плати цената за налагането на тази система при нас. — Циян се наведе напред и се усмихна: — Но това не си го чул от мен. Кътберт бе единственият, който се засмя.

Чан седеше на най-долната палуба под небе от черно кадифе. Вълните се плискаха до краката му. Тъмната вода отразяваше слабата светлина на звездите и от време на време излъчваше едва доловимо фосфоресциращо зеленикаво сияние.

Знаеше, че Джени ще дойде при него. И наистина, не след дълго чу шляпане на боси крака по горната палуба. Спря се за миг на стълбището.

— Чарли?

Колко добре си спомняше този шепот в нощта.

— Тук съм.

— Боже, какъв мрак!

— Да ти помогна ли?

— Не, няма нужда.

Те почти винаги си говореха на английски, при това не толкова заради баща си, а по-скоро заради майка си. Когато Май-май беше жива, дори простите селяни трябваше да знаят английски, за да се оправят по някакъв начин. А днес всички се надпреварваха да учат мандарин.

Тя седна до него, взе ръката му и замълча.

Страшно му се пушеше. Измъкна пакета от задния джоб.

— И аз искам.

Запали две и ѝ подаде едната.

Тя пое дълбоко дима и изпусна дебела струя.

— Това определено ще ми е последната цигара за следващите осем месеца. Колко е приятно да съм с теб на яхта, под звездите... —

Гласът ѝ неуверено заглъхна, може би защото очакваше от него да я смъмри. — Помниш ли кога започнахме да пушим?

— Разбира се. В нощта когато леля ни каза, че са убили мама. Оттогава не съм пропускал ден.

— Чарли, никой никога няма да може да те измести от сърцето ми, макар че скоро ще родя детето на Джонатан...

— Не започвай това отново. Аз съм ти брат — тъпо, грубо ченге. Той е фин човек, богат, преуспяващ, фантастичен с хората... нали не бъркам?

Тя се изсмя.

— Толкова си неубедителен, когато се опитваш да лъжеш. Адвокатите са такива мърши. А начинът, по който се слага на Циян и Емили, буквално ще ми скъса нервите.

Чан си позволи да се усмихне в тъмното. Този неин хаплив език... едва ли някога щеше да се излекува от него. Все пак се опита гласът му да прозвучи осъдително:

— Не трябва да говорим по този начин. Не е лоялно от твоя страна.

— Безпокои ме само лоялността ми към теб. Не ме карай да мълча... Когато бях едно малко ранено в душата парче месо, ти ме спаси с любовта си. Винаги когато се замисля за онова лято, усещам топлината ти прегръдка. Без твоята сила сигурно щях да откача. Едва сега разбирам от какво си ме спасил — четох за психическите травми, за шока при жертвите на насилие...

— Спри! Моля те...

Тя замълча за момент, после смени темата:

— Джонатан направи всичко възможно, за да ме накара да те убедя да дойдеш.

— Досетих се.

— Не знам каква е причината, но със сигурност има нещо общо с Циян. Джонатан твърди, че е в твой интерес да се запознаеш с този човек. Говорело се, че след юни той ще управлява Хонконг. И ако си му помогнал днес, един ден можело да станеш полицейски комисар. — Тя вдигна ръка, за да му попречи да я прекъсне. — Казах му, че пет пари не даваш за тези неща, но Джонатан спомена, че имало и друго. Старецът се нуждаел точно от твоята помощ. Готов бил да ти даде всичко, което пожелаеш... Ако не искаш подаръци, поне не го

настройвай срещу себе си, така каза Джонатан. Сам щял да реши как и кога да говори с теб. Не знам какво иска, но то сигурно е свързано с онези убийства с мелачката.

— Така ли?

— Това е всичко, което знам. Джонатан каза, че било важно да се срещнете с Циян в максимално приятна обстановка. Цялото му поведение подсказваше, че нещата може силно да загрубеят, ако откажеш да сътрудничиш. Бъди внимателен, моля те! — и тя стисна ръката му.

— Не се безпокой.

Измина дълго време, преди тя да проговори отново.

— Чарли, след като родя, сигурно ще бъда окончателно всмукана в света на Джонатан — роднините му, парите му, прислугата му, нали знаеш? Искам да бъдеш до мен и да ми повтаряш, че не съм се побъркала... Не искам да забравям специалното чувство, което ни направи толкова близки през онова жестоко лято. Трябва да го помня, защото... защото богатите са толкова неискрени. И ти може да се окажеш единственият човек на този свят, комуто мога напълно да се доверя.

Запали още две цигари и ѝ подаде едната. Тя я прие, въпреки решението от преди само две минути.

Чан дръпна силно от цигарата и бавно изпусна дима.

— След като леля ни каза, аз сънувах мама всяка нощ. А когато не можех да заспя, представях си я. Не можех да проумея как така повече я няма, тя... тя беше толкова щастлива. Образът ѝ продължаваше да изплува в главата ми дори посред бял ден. Все едно, че продължаваше да бъде с нас...

— А...! Значи и с теб е било така?

Той усети напрегнатото ѝ тяло да се отпуска. Останаха да седят и да пушат. Орион, който в началото на нощта бе изгрял малко над хоризонта, сега се бе изкатерил по вътрешната страна на черния купол — група красиво подредени ярки точки, очакващи някой да ги нарисува. Сестра му бе седнала толкова близо, че телата им бяха плътно допрени. Така както седат едно до друго децата. Тя докосна татуировката по бицепса му.

— Ако онзи старик ти причини нещо лошо, ще го убия.

Чан се изсмя.

— Какво толкова смешно казах?

— Вярвам, че си в състояние да го направиш. Помислих си, че той едва ли някога си е представял края си по този начин. Сигурен съм, че не му е хрумвало.

Ръката му погали татуировката.

— Само ти и аз знаем какво означава това.

Чан всмукна.

— Името ти с йероглифи. — Той чукна цигарата си в перилата, за да изтръска пепелта ѝ. — Е, знае и татуировчикът, трябваше да му кажа.

Тя го удари на шега по ръката, стана и прошепна:

— Благодаря ти. — Дари го с въздушна целувка и се скри в тъмнината.

35.

Чан реши най-сетне да се надигне от плаващата платформа. Беше седял на нея толкова дълго, че задникът го болеше, а краката му бяха изтръпнали. Трябваше да се хване за перилата и да изчака кръвообращението му да се възстанови. Орион висеше точно над главата му. Минаваше полунощ. Звездите бяха станали по-ярки и сега предметите дори хвърляха слаби сенки. Мислейки за Мойра, той събу гащетата си и скочи гол в морето.

Когато се качи обратно на платформата, беше напълно разсънен. Поля се от маркуча, върна се мокър в каютата си, избърса се енергично с меката хавлиена кърпа и изрови от сака си единствената книга, която бе донесъл тук. Легна на койката и лениво прочете предговора.

Започнал пътешествията си през 1271 година, когато придружил баща си и брат му при второто им пътуване до Китай. Там работил като дипломат и успешно се справил с много мисии на служба при Кублай хан. Въпреки пиратството, корабокрушенията, бандитизма и дивите зверове, Поло малко по малко се добрал до света на организираната търговия. Обожавал да описва скъпоценни камъни, подправки, коприна...

Имаше нещо в тази книга, което му се струваше важно, но някак му се изплъзваше. И все пак, с изключение на показанията на Мойра, тя бе единственият му шанс да разбере какво се бе случило.

Основният проблем с Клеър бе американската ѝ националност. Винаги когато погледнеше картата, Америка му се струваше отчайващо далечна. Самият Ню Йорк му изглеждаше забучен в центъра на нищото, някъде по крайбрежието на Северния Атлантук, възможно най-далеч от Азия. А от него до Европа имаше още цял един океан. Не познаваше много американци и основните му впечатления за

този народ бяха от филмите. Струваха му се пълна противоположност на китайците. Нямаха респект пред възрастта и не уважаваха възрастните, представляваха пъстра смесена тълпа, твърдо вярваха в нуждата от самоудовлетворение, бяха заклетни индивидуалисти и като такива притежаваха голяма лична смелост. Съществуваха неща, което наричаха „Американска мечта“: двама младежи на „Харли Дейвидсън“, момичета на задните седалки и наркотици скрити под акумулатора. Филм...

Колкото повече мислеше за тях, толкова повече му се изплъзваха. В главата му имаше вихрушка от противоречиви образи без център: мускулести войници, метнали през рамо тежки оръжия и поели по пътеките из виетнамските джунгли, убийството на президента Кенеди, алигатори в канавките, хомосексуалисти кинозвезди, играещи си с домашни питомци...

Имаше някакъв принцип, за който американците говореха по същия начин, по който британците превъзнасяха така наречения „феър плей“: всеки, независимо от своя произход, можел да стане президент. Представете си само: Чарли Чан, президент на Съединените щати.

Чудесен принцип, вълшебен. Като си помисли човек само как пали въображението на глупци и злодеи. Но заедно с това и каква могъща машина за илюзии! Да те докара дотам да повярваш, че можеш да бъдеш когото си пожелаеш: Кларк Гейбъл, Ейбрахам Линкълн, Джордж Вашингтон. Или Ал Капоне, Бони и Клайд... Само си сложи съответната шапка и си купи револвер. Марко Поло? Хм... Той набързо прелисти книгата.

Когато шейхът пожелаел смъртта на някой владетел, той първо провеждал експеримент, за да провери кои от неговите воители са най-добри. Изпращал ги на мисия наблизко със задача да убият определен човек. Без да роптаят, те отивали и изпълнявали заповедта на своя господар. После, след убийството, се връщали — оцелелите измежду тях, защото някои били залавяни и езекутирани. Никой не можел да се спаси, ако шейхът от планината пожелаел смъртта му...

Известен пасаж, Чан вече го бе чувал във филм с Мик Джагър. Но какво ли означаваше всичко това?

От известно време му бе трудно да се съсредоточи, поради звуците, идващи от каютата на Джени и Джонатан, която бе непосредствено до неговата. Чуваше се някакво движение, разнасяха се стонове... Хората забравят, че яхтите не са като домовете им — стените често са тънък слой от фибростъкло, който само усилва звуците.

Нови стонове, шум от човешки тела.

— Не можеш ли да заспиш? — Беше гласът на Джени.

— Не, бях задрямал, но се разсъних и сега...

— Нещо те безпокои?

— Не... — Пауза. — Да.

— Искаш ли да ми разкажеш?

— Ами... тази нощ изчезна. Всички се питаха къде се изпари. Беше малко невъзпитано, ако ме разбираш.

— Бях с Чарли. Сигурно сте забелязали, че и той изчезна.

— Той е полицай и има проблем с деликатността. Но ти си ми съпруга и... и от теб се очакват някои неща.

— Деликатност ли? Защото не ближе задници?

— Не ми допада как го гледаш. Много е странно.

— Искаш да се караме, така ли? Какво ти има? Да не ме ревнуваш от брат ми?

— Защо винаги го гледаш така?

— Как?

— Сякаш е бог или и аз не знам какво...

— Като деца бяхме много близки. Заедно изживяхме голяма травма. Той спаси разсъдъка ми. Защото не знам дали се досещаш, но някои от тези, на които с такова наслаждение го смучеш, като Циян например, убиха майка ни.

Пауза.

— Не е ли малко банално?

— Какво...?

— Цялата тази вендета. Добре де, разбирам, изживели сте голяма травма, но животът си продължава. Това е било преди двайсет години.

— Нищо не разбираш. Липсва ти дълбочина на чувството.

— Дълбочина...? Това ли намираш в него?

— Окей, искаш да ти го кажа направо, тогава сега ще го чуеш. След като ни казаха, че Червената армия убила майка ни, аз откачих. Той се превърна в единственото, което имах. Посвети ми цялото си време и нито ходеше на училище, нито ме оставяше сама, макар и за секунда. Нещо особено се случва, когато си толкова близък с някого. Днес ми стига да го погледна и си спомням. Спомням си как любовта победи омразата. Не че един адвокат може да го разбере...

Дълга пауза, после отново се разнесе гласът на Джонатан, само че този път малко по-гаден и по-подъл, отколкото когато се правеше на чаровник:

— Предполагам трябва да те попитам все пак, той изнасили ли те или не?

— Какво каза? — възмутено попита Джени.

— Ако се е случило, когато си била под шестнайсет, това се брои за изнасилване. Често се случва в... в бедните китайски семейства. Може да се каже, че е най-необсъжданото престъпление на Югоизточна Азия. В първите си години като адвокат доста се занимавах със семейни дела и знам много добре за какво става дума.

— Ти си едно жалко адвокатче. Ще ти кажа само, че Чарли по-скоро би умрял, отколкото да се възползва от моята безпомощност. Но ако го бе поискал от мен, аз щях да направя всичко. Всичко, без изключение. И съм убедена, че щеше да ми хареса. Сега щастлив ли си най-сетне?

— Успокой се, моля те. Зададох напълно естествен въпрос.

— Естествен ли...? Мръсен адвокатски въпрос. Ти си пълен с превзетост и преструвки, но дълбоко в себе си си жалък сноб, за когото парите са всичко... Както впрочем за всички в Хонконг.

— Не викай! Да забравим това, моля те...

— Не се безпокой, няма да го забравя! Изнасилване, боже мой! Започвам да си мисля, че ти си човекът с проблем!

Чан се усмихна на стената. Тя винаги бе притежавала тази способност да извърта нещата. Сега нямаше да спре, преди да е извоювала безусловна победа.

— Виж, не искам утре цял ден да ми се цупиш. Знам, че те бива в това. Страшно съжалявам, че хвърлих сянка на съмнение върху твоя прехвален брат, бореца срещу престъпността, окей? Да оставим тази тема, хайде моля те...

— Не се притеснявай, няма да те изложи със селяндурските си емоции пред твоите приятели... или може би клиенти? За мен тази разлика е прекалено тънка.

Чан поклати глава и стана от койката. Спорът в съседната каюта бе раздвижил мислите му и сега сънят окончателно бе избягал. Обу си панталонките, качи се на горната палуба, седна на брашпила и се опита да различи котвеното въже, чезнещо в морето. Нощта беше спокойна. Не подухваше никакъв ветрец. Въжето влизаше във водата и не помръдваше, сякаш бе забито в мрамор. И също като мрамор бяха ръцете, които го подхванаха под мишниците и без усилие го повдигнаха във въздуха. Точно когато Чан обмисляше мисълта дали не е по-разумно да окаже някаква съпротива, иззад гърба му изникна вторият бодигард и го улови през краката.

— Спокойно — прошепна глас на английски в ухото му. Бейжинският акцент бе ясно доловим, но притежателят явно бе прекарал известно време в Англия.

Ръцете го пренесоха няколко крачки към кабината с щурвала и го поставиха на краката му. Откъм сянката се разнесе сопнат селски глас на мандарин.

— Извиняваме се — съобщи първият глас. — Видяхме те да излизаш от каютата си. Чакахме те. Искрахме да дойдеш тук на скрито, за да не ни видят, че разговаряме. — Чан прие, че това е превод на думите на стареца.

Дръпна се от все още прикрепящите го ръце и зачака. Старецът се прокашля.

— Харесва ли ти яхтата? — Този път нямаше превод. Старецът бе задал въпроса си без чужда помощ. Спънатият, почти неразбираем английски създаваше впечатление за грубовата тъпота. Глас, по-подходящ за провеждане на спор на тема коя е най-добрата храна за прасетата.

— Да — отговори Чан.

— Искаш ли я?

— Не.

— А жилищен блок?

— Не.

Изсумтяване.

— Когато разбереш, обади ми се, окей?

— Когато разбере какво?

Ново изсумтяване.

— А ти как мислиш?

Чан не помръдваше. Ограниченият му мандарин се оказа достатъчен, за да разбере, че старецът нарежда на горилите си да го придружат до каютата му. Престанал да бъде безформена сянка, старецът се обърна за последен път към него:

— Между другото, не съм убил майка ти. Бяха Червените патрули, а не армията. Окей?

— Не — отговори Чан, но пред него вече не стоеше никой.

Той отново разтърси глава, насилвайки се да повярва. Трябваша му минути, за да осъзнае мозъкът му факта: *Бях отвлечен от Китай*. Отпрати се към кърмата на яхтата.

Там, на мястото, където преди няколко часа бяха вечеряли, една червена точка се движеше нагоре-надолу, припламвайки. Кътберт нито стана от стола си досами перилата, нито поне обърна глава, макар че Чан съзнателно вдигаше с босите си крака повече шум, отколкото бе нужно. Спря недалеч от дипломата.

— Добре дошъл — поздрави го Кътберт. — Няма ли да седнеш?

Чан придърпа бял пластмасов стол. Осъзна, че в тази тишина гласовете пътуват надалеч.

— Отдавна ли си тук? — попита Чан.

— Току-що седнах. Не мога да заспя.

Но когато англичанинът тръсна цигарата си в пепелника, Чан забеляза в него купчинка фасове. Знаеше, че приличието изисква да проведат разговор на общи теми, но не виждаше никакъв смисъл да се прави на опитен в изкуство, което му бе толкова неприсъщо.

— Какво ми каза преди? Че нямало да ѝ позволиш да ме прелъсти?

Кътберт бавно всмукна от цигарата си, извади табакерата и предложи на Чан. Чан прие, запали и зачака. Подчертаната апатичност в движенията на дипломата беше неестествена, дори някак неприсъща на английски аристократ.

— Още не е спала с теб, нали така? Тя силно се интересува от всички мъже под четиридесетте, с които още не е преспала... не че в

Хонконг са останали много такива. Ако бях на твое място, щях да подклаждам интереса й... досещаш ли се?

Дипломатите бяха още по-нетърпими от адвокатите с уменията си да дразнят.

— Какво ти пука? Всъщност, ти защо изобщо си тук?

Кътберт първо изпусна дима от дробовете си, после бавно кимна и след това изненадващо продължи да издишва още.

— Емили е интересно момиче.

— Изглежда я познаваш добре?

Кътберт бе на ръба да каже нещо по повод тяхната домакиня, но размисли. Въздъхна и махна театрално с ръка.

— Кажете ми, приятелю, не е ли прекрасно?

— Кое?

— Че сме тук, в този миг, в тази тропическа нощ, впримчени в една китайска загадка, която ще ни надживее.

— Това ли е, което привлича вас, англичаните, в Югоизточна Азия — китайските загадки?

— Нямам право да говоря от името на другите. След една година стаж в Китай, за да доизгладя своя мандарин, ме командироваха на друго място. Не изкарах там дълго. Китайският вирус вече ме бе поразил. Жадувах да бъда там, където плочите на земната кора се трият с жестока сила една в друга. Бях влюбен. Господи, липсваха ми дори поемите на Мао, ако можеш да повярваш. През 1964 той публикува „Сняг“, която бях научил наизуст... на мандарин, разбира се. Още помня последния стих...

— „За да откриеш великите мъже, потърси в тази епоха“ — цитира Чан. — Не че я знам на мандарин, чел съм я само в английски превод.

Кътберт бе застинал с цигара, вдигната пред устните му.

— Правилно. Ти действително си човек на изненадите, което впрочем е присъщо само на истински интелигентния. — Той замълча: — Но когато Мао споменава великите мъже, той има предвид азиатци.

Чан отговори след секунда-две:

— Като стана дума за китайски загадки, мисля, че разполагам с известна информация, която може да ти се види интересна.

С тон, изразяващ умерен интерес, Кътберт каза:

— Може би. Любопитно кое те е накарало да помислиш така.

— Преди десет минути той ми предложи жилищен блок, ако му кажа кой е работил с месомелачката, стига някога да разбере. Или поне така ми се стори.

— И ти не прие това щедро предложение?

— Не.

— Защо?

— Аз съм наполовина китаец.

— Което означава...?

— Че чакам да ми предложи два блока.

Кътберт отметна глава назад. Само благодарение на слабата светлина, идваща от сигналните лампички по котвеното въже, Чан можа да разбере, че се смее. Мълчаливо, като истински дипломат.

Чан се върна в кабината си леко засрамен. Това английско чувство за хумор е истинска зараза. Колкото и да се бориш срещу него, в края на краищата правиш същите тъпи шеги.

36.

Събуди го тихо почукване по вратата. През илюминатора падаше сноп слънчева светлина. Чан навлече панталонките си.

Емили беше по неопренов костюм във виолетово и зелено със сигнално жълта лента, минаваща диагонално от дясното ѝ рамо до левия ѝ хълбок. Ципът на костюма бе разкопчан почти до пъпа ѝ. Гърдите ѝ бяха скрити под отметнатите ревери. Без да пуска дръжката на вратата, Чан примигна.

Емили се усмихна.

Да, имаше наистина някаква неразривна връзка между увереност и богатство, но кое от двете бе първичното?

— Бутилките ни чакат на платформата. Намерих ти спасителна жилетка. В камбуза има кафе.

Чан се почеса по темето, по раменете и накрая, съвсем предизвикателно, по топките.

— А другите?

Тя сложи ръка на бузата му.

— Те спят, инспекторе, така че става дума само за теб и за мен.

Той се прозя, погледна назад в каютата, където „Пътешествията на Марко Поло“ на масата бе осветена от тунел заслепяващи лъчи. Сънят го изоставяше и той позволи чертите на лицето му да се втвърдят в гримаса на неодобрение. Винаги бе раздражителен рано сутрин.

— Казвал ли ти е някой някога...?

Тя сложи ръка на гърдите си и почти успя да създаде впечатление на уплашена.

— Спри! Знам, че съм настояща. Нещо непростимо по това време на деня. Съжалявам, но открай време имам проблем с търпението. Нека опитам пак. — Тя смирено наведе глава, погледна го с големите си очи и заговори с тъничък глас на момиченце: — Будна съм от близо час, умирах от желание да скоча във водата, не бях в състояние да си представя друг партньор за спускане, освен

прелестния главен полицейски инспектор, търкалящ се в каютата си, и, изглежда, в предвкусане на чудесното изживяване, съм забравила за благоприличието, но моля те не ми се сърди, така че ако има някакъв начин да те убедя да се спуснеш с мен, за да си поиграем, моля те...

Чан вдигна ръка:

— Окей, окей.

— Май когато опитам с мекия глас, се получава още по-зле, нали?

Чан я погледна право в очите и бавно се усмихна:

— Прекрасно е, когато човек е в състояние да се надсмее над себе си.

— Възприела съм го от англичаните. Повярвай, по-лесно е така, отколкото ако се бях мъчила сама да го култивирам в себе си. — Тя игриво примигна с клепачите си. Получи се наистина смешно.

Той затвори вратата, изу гащетата си, обу плувки, изми си зъбите, забрави да се избърсне и излезе навън.

С изключени двигатели и тънко котвено въже, привързващо яхтата към желаното място в Тихия океан, истинската същност на трийсет и шест метровия морски съд бе напълно разкрита: пластмасова играчка в ръцете на океана — този чудовищен бог. Във всички посоки се простираше вода, като жива илюстрация на понятието безкрайност. Убийствена светлина бе озарила палубите, демаскирайки фантазиите на нощта. Макар да бе още ранна утрин, слънцето вече бе непоносимо жежко — болезнено бяла топка, непозволяваща да обърнеш взор към нея. Чан прочете написаната със синьо дума „Емили“ върху яркобелия спасителен пояс, пристегнат на стената със скоби от неръждаема стомана.

Въздухът определено бе по-чист от този в Монгкок... прекалено чист, което го наведе на мисълта за цигара. Върна се в каютата си, взе пакет и отиде в камбуза, където готвачката бе оставила стъклена кана под чучура на кафеварката. Напълни чаша, добави мляко и три кубчета захар и я изнесе на палубата при кърмата. Емили беше на плаващата платформа и свързваше бутилките към регулаторите за дишане. Понеже се намираше над нея, позицията му даваше възможност да види как при всяко навеждане над стоманените бутилки гърдите ѝ едва не се изсипват от разкопчания костюм. Имаше едър кокал за китайка, но по тялото ѝ не можеше да се намери и грам излишна плът. Беше

атлетично сложена и излъчваше сила, здраве и добър апетит. *Не ѝ позволявай да те прелъсти*, май така бе казал Кътберт.

Когато слезе при нея, тя приветливо му се усмихна и го докосна по ръката.

— Съжалявам, че те събудих по този начин. Това е положението — родена без никаква деликатност. Такава съм, каквато ме виждаш — никаква дълбочина, първична натура с чувство за хумор на дванайсетгодишно дете. Умирам от смях и на най-тъпата шега, като онази „Чук-чук“, ако се сещаш...?

— Чук-чук.

— Кой е там?

— Чичо.

— Чичо кой?

— Чичо, дете ще се гмурка...

— Наистина ли намираш тази простотия за забавна?

Тя кимна, неспособна да проговори.

Шибаният Кътберт.

Под водата Емили се оказа гъвкава, игрива, артистична, забавна — не жена, а делфин. Когато се спуснаха до кораловия риф на дълбочина двайсет и пет метра, тя легна на дъното и започна да изпуска сребристи мехурчета въздух към повърхността. В мига, в който Чан доплува до нея, той усети ръката ѝ върху бедрото си. Не беше сметнал за нужно да вземе костюм, така че бе по тениска и плувки. Тя напипа тестисите му под плувките. Хареса му твърдостта, с която пипаше, допадеше му откровения ѝ глад, привличаше го самата идея за подводно прелъстяване.

Емили го повика с пръст. Тя спря до котвата на яхтата и го притегли към себе си. Видя блясъка в очите ѝ под маската. Някои хора умират така, мина през главата му.

Остави я да освободи закопчалките от велкро на спасителната му жилетка и усети бумтежа на сърцето му. Тя внимателно я съблече от него — сега животът му беше в ръцете ѝ в буквалния смисъл. Захапа плътно наустника. Емили използва закопчалките, за да закрепил жилетката и бутилката за едно от звената в котвената верига. Сега Чан висеше в дълбините на морето, задържан само благодарение на

гумения маркуч, свързващ го с безценния въздух. Дори през водата усещаше силата на нейната похот. *е ѝ позволявай да...* но може би дори самият Кътберт би одобрил такава форма на прелъстяване. За хората на крайностите няма по-силен афродизиак от близостта на смъртта. Как ли се бе досетила, че двайсети и пет метра дълбочина под водата е единственото място, където ще му се стори неустоима?

Тя свали плувките му, внимавайки да не разкопчее и баластния колан, завърза и тях на веригата, после му направи знак да съблече и тениската.

Междувременно сама съблече своята спасителна жилетка, завърза я до неговата и изигра цял акробатичен етюд, съумявайки да свали неопреновия си костюм, без да разкопчава колана с тежестите. Чан си помисли колко ли забавно щяха да изглеждат, ако изгубеха в този момент коланите си и изскочеха като тапи на повърхността.

Дишаха от наустниците си, всеки свързан със своята бутилка, а самите бутилки висяха една до друга на веригата. От плавниците до маските телата им бяха голи, с изключение на баластните колани: две гигантски жаби в ритуал на чифтосване. Гърдите и бедрата ѝ блестяха с копринената влага на морето.

Тя се хвана за веригата с двете си ръце и му предложи задника си. Когато посегна със забавени от водата движения, ръката ѝ вече беше където трябва, за да го насочва. Почти в безтегловност, на практика и без триене, той трябваше да притиска ханша ѝ към себе си с всичка сила, за да не го изпусне. Мехурчетата от наустниците им образуваха вихрушка, после се успокоиха заедно със забавянето в ритъма на хълбоците ѝ.

Дърво, земя, метал, въздух, огън и вода: Чан помнеше, че в таоистката система водата е източник на удоволствието. Спомни си и друга таоистка мъдрост: сексът е по-малкото удоволствие, затъмнявано от това на смъртта. Мисълта циркулираше неспирно в главата му, докато той висеше в морските глъбини, напълно изразходван.

Емили вече навличаше неопреновия си костюм и екипировката си. Чан последва примера ѝ и я изчака да нахрани морските звезди, изпъзели иззад малките хълмчета в пясъчливото дъно.

По време на закуската под тентата, разпъната на задната палуба, Чан старателно избягваше съжалението в погледа на Кътберт. Джени и Джонатан също изглеждаха леко притеснени. Само Циян не долавяше промяната в атмосферата на масата. Той сърбаше с видимо удоволствие специалната си напитка, докато другите закусваха препечени филийки с кафе.

В един момент Кътберт наруши мълчанието:

— Как мина гмуркането?

— Беше невероятно — отговори Чан, без да откъсва поглед от тоста.

— Емили, добре ли беше?

Нямаше дори следа от палавост върху лицето на дипломата, но той все пак бе англичанин.

— Чудесно, направо вълшебно. Разкажи им, Чарли.

— Огромни морски звезди — най-големите, които някога съм виждал. Емили ги е научила да идват, като чука по бутилката.

— Храни ги, предполагам? — поинтересува се Кътберт.

— Естествено. Те не са глупави. Винаги когато сляза, първо чукам по бутилката, после им давам сушени скариди. Сега вече е достатъчно само да почукам и те изпълзят.

— Бих искал да видя това — каза Кътберт.

На обед атмосферата отново бе претърпяла деликатна промяна. Продължителното излагане на чист въздух и морски бриз бе освободило напрежението във всеки. Кътберт изглеждаше подмладен с десет години.

— Господи, това си струваше да се изживее — каза той след поредния душ. — От тази красота човек намразва гледката на бюро или не дай боже на телефон — и той намигна на Чан.

Обядваха бавно, разменяйки реплики като членове на семейство, останало сплотено с години. След това позволиха на телата си да се отпуснат в шезлонги или на платформата.

Чан долови няколко многозначителни погледа, разменени между Джени и Джонатан. Емили поглъщаше с очи тялото му. Той се усмихна. Топлата вода и сношението си подхождаха като патицата и

ориза. Само Циян беше на тръни и не криеше нетърпението си да се върнат на брега.

Всички без Джени пиха бира, наслаждавайки се на слънцето, а после с къси извинения се разотидоха по каютите си.

Чан се върна на платформата с идеята да скочи отново гол в морето. Въртейки мисълта лениво в главата си, той легна да изпуши една цигара и се загледа в електрическо синия океан. Идилията продължи до мига, в който юнгата изскочи на палубата с червен плик, адресиран със син флумастер до главен инспектор Чан. Вътре имаше един лист, на който се четяха две думи: „Чук-чук?“.

Чан се усмихна. Буквално усещаше невидимите вериги, които го притегляха към нейния апартамент. За момент си поигра с крайно забавната идея да игнорира посланието ѝ и да се наслади на невъздържаността на нейното отмъщение, или може би на нейните молби, защото в крайна сметка реакциите ѝ бяха непредвидими. После размисли по-добре и зашляпа бос по коридора. Уви, тук над водата тя сигурно щеше да говори.

Кътберт лежеше в койката си. Горещината го накара да се предаде и той включи климатика. Беше подготвил дискмена си и електронния будилник. Нагласи часа и смени григорианските песнопения с Моцартовия концерт за кларинет.

Когато алармата иззвъня, той натисна бутона за включване на радиоприемника: не се чуваше нищо, освен хъркането на Циян. Кътберт свали слушалките. И в същия миг чу гласа на Емили през стената откъм апартамента ѝ, долепен до неговата каюта.

— Признай го де, имай смелост: те те отблъскват, нали?

— Не съм казал това.

— Господи, ако не беше шибан детектив, нямаше и да забележиш. Хората не усещат физиологическия разтвор, това е доказано.

— Да приемем, че съм импотентен и да оставим нещата така.

— Не беше никак импотентен тази сутрин... само че тогава не знаеше. Зърнах лицето ти, когато видя белезите.

— Съжалявам... да, видях белезите.

— И сега единственото, на което си способен, е тази влажна шега между краката ти?

— Аз съм практически импотентен. Подводната ерекция е най-доброто, на което мога да се надявам.

— Кур сплескан!

— Виж... наистина не знам какво очакваш да чуеш от мен. Все пак ти сама си си сложила тези импланти вместо цици. Мен какво ме интересува? Проблемът не е мой.

Дълга пауза. После отново гласът на Емили:

— Хайде, махай се, изчезвай.

— Трябва ли наистина да се държиш като кучка?

Къса пауза.

— Не, съжалявам. Разстроена съм. Не съм на себе си. Невъзможно е да се научиш да го приемаш без никакво чувство.

— Искаш да кажеш...

— Да, инспекторе, случвало се и преди. Китайските мъже са най-деликатните на света.

— Намери си южноафриканец.

— Какво?

— Имат славата на безчувствена раса — точно по твой вкус.

Пауза.

— Ела, целуни ме.

— Това е по-добре. Можем да бъдем приятели. Съжалявам, че си изпуснах нервите. Прав си, гони ме неистова параноя след онова, което направих с тялото си без никаква основателна причина.

— Искала си да бъдеш идеална?

— Какво лошо има в това?

— Нищо, само че не може да се купи с пари. Всъщност, може би е възможно, откъде да знам.

— Защо повтаряш това?

— Кое?

— „Откъде да знам?“

— Ти знаеш.

— Аз ли знам?

— Да, ти знаеш.

— Знам защо повтаряш „Откъде да знам“?

— Не знаеш ли?

— Смях.

— Господи, май започвам да те харесвам. Как стана това? Изпаднало ченге, наумило си да се самоубие с цигари. Та ти вероятно ще умреш още следващата седмица от рак на белите дробове.

— Може би ти допада мисълта за кратковременна връзка. Виж...

— Какво да видя?

— Искаш ли да си вървя?

— Не. Остани. Само няколко минути. Искам да ти кажа нещо.

Кътберт чакаше. Паузата бе толкова дълга, че се запита дали не са намерили начин да избегнат проблема, когато Емили заговори:

— През 1982 Маргарет Тачър посети Китай и когато се разбра, че Англия и Китай ще трябва да сключат някакво споразумение за бъдещето на Хонконг, баща ми отиде в Бейжин. Беше в състава на високопоставена делегация, включваща някои от най-влиятелните и преуспяващи бизнесмени — мъже и жени — на територията. Срещнали се с Дън Сяопин и той ги прехвърлил на един от своите старши помощници. Няма голямо значение кого точно са видели. Тези хора били отишли там, за да изтъкнат, че взето на глава от населението Хонконг е най-преуспяващият град в света. Деликатно намекнали, че в името на запазване на международния бизнес, трябва да се пипа с меки ръце при предаването на властта. Апаратчикът, с когото разговаряли, казал — и точно това е важното — буквално следното: „Не мога да разбера от какво сте обезпокоени. Не помните ли колко добре свършихме работата в Шанхай през 1949-а?“.

Пауза. След това гласът на Чан:

— Шанхай беше истинска катастрофа след 1949-а. От най-процъфтяващото пристанище в целия Пасифик, той се превърна в пренаселено бунце на Третия свят, неспособно да се изхрани без външна помощ.

— Точно така.

— Защо ми разказваш това?

— Това е възнаградението ти, инспекторе. Ти си мислеше, че като ме изчукаш, ще се добереш до някаква следа, имаща отношение към твоите убийства. Сега вече наистина можеш да си вървиш. Ако някога ти потрябва нова следа, поне знаеш къде да дойдеш.

Пауза.

— Това за теб е някаква игра, така ли?

— Нали така разправят за богатите: че от скука по цял ден си играем игрички.

Дълга пауза.

— Отивам си.

Шум от отваряне и затваряне на врата. Тишина.

Кътберт се намръщи. Какво, по дяволите, бе намислила тази жена. Той нагласи алармата да го прекъсне след нови трийсет минути и се върна при концерта за кларинет.

Алармата избръмча точно по средата на алегрото. Натисна бутона. Чан и Емили бяха говорили на смес от английски и кантонски. Сега Емили и Циян говореха на мандарин.

— Не ставай глупак, как бих могла да го докажа?

— Под водата? Що за западна упадъчност е това?

— Напротив, беше много забавно. Дължиш ми един милион долара. Не ставай дребнав. Какво е един милион за теб? Когато си в Шанхай с твоите приятели, ти залагаш повече всеки ден на маджонг^[1].

Пауза. Кътберт си представяше озъбеното лице на стареца.

— Окей, така да бъде, приспадам един милион от сметката. Разликата не е толкова голяма. Поне знам със сигурност, че беше в кабината ти допреди малко. Но не се задържа дълго.

— Достатъчно дълго.

Къса пауза. После отново гласът на генерала:

— О... да, достатъчно дълго.

— И когато го поставя под мой контрол, тогава какво?

— Тогава ще седим и ще наблюдаваме. Казват, че бил много талантлив детектив. Сега разбирам, че е повече от това. Той е китаец, който не се предава. Като мен. Хора като него и като мен не могат да бъдат победени.

Изненаданият глас на Емили:

— Харесва ти?

— Напомня ми за младостта ми. — Тих смях: — Бях комунист, нали се сещаш.

Дълга пауза. Пак гласът на генерала:

— Изглеждаш разстроена.

— Няма нищо.

— Добре си прекара с детектива тази сутрин, нали? Надявам се да не те налегне точно сега някой от твоите пристъпи на депресия?

— Така ли ти изглеждам?

— Не знам, изглеждаш разстроена.

— Какво те интересува?

— Нищо. Просто не забравяй кому дължиш пари. И повече не искам да чувам, че си обикаляла из дома си посред нощ и си разправяла истории на стените. Защото стените имат уши.

— Изглежда.

Дълга пауза, после пак гласът на Емили:

— Отивам си. Имам нужда от малко сън.

Изсумтяване, отваряне на вратата, затваряне.

Кътберт свали слушалките.

Яхтата влезе в пристанището и до тях достигна грохотът на града. И шестимата, лежащи под галещите лъчи на следобедното слънце, бяха свикнали с този неизбежен шум. Като отровен газ той премахваше всякакво чувство на спокойствие. Чан преброи три дълбоки въздишки до себе си, преди да си позволи своята. Яхтата навлезе сред по-малките морски съдове и той видя познатите издължени лица по палубите край тях. Това вече бе миграцията на човека от водата към сушата.

Акостираха на Кралския кей и набързо се сбогуваха. Чан целуна Джени по бузата, стисна ръката на Емили, махна на Кътберт, Джонатан и Циян и се гмурна с лентата на ескалатора в търбуха на метрото.

Когато излезе от метростанцията в Монгкок, тръгна към блока си, после размисли и се отправи към участъка. Коридорите на оперативния отдел и този за контрол на транспорта гъмжаха с хора както обикновено, но в отдел „Убийства“ имаше само дежурен екип. Беше ранен следобед, а повечето убийства през уикендите ставаха по тъмно. Влезе в офиса си, заключи вратата и изпразни сака си на бюрото. Вътре имаше чифт мокри плувки, книгата, собственият му регулатор с наустника, маската и плавниците. Огледа вътрешността на

сака си, опипа всеки ръб. Наустникът беше чист, регулаторът не блокираше дишането му, когато духна пробно в него, плавниците също бяха чисти, плувките му — и те. Някой предвидливо бе залепил със скоч кориците на книгата, така че да не се отвори сама в сака. Той скъса лентата. Вътрешността на книгата беше изрязана във формата на правоъгълник, в който бе оставено малко полиетиленово пакетче. Извади пакетчето и го разпечата. В него имаше черна вискозна субстанция с консистенцията на топъл асфалт. Подуши я, топна пръст и предпазливо го облиза, след това отново запечати пакетчето. Извади от бюрото си ролка скоч, избърса външната страна на пакетчето с хартиена кърпичка, отиде до малкия кухненски бокс на етаж и залепи с лентата пакетчето в задната част на умивалника. Върна се при бюрото си, внимателно избърса книгата с друга кърпичка и я сложи обратно в сака.

На двеста метра от участъка изхвърли книгата в първия контейнер за боклук.

---

[1] Китайска игра за четирима; играе се с малки боядисани в различни цветове дървени или костени плочки; смята се за неизискваща особени интелектуални усилия игра за стари аристократки. — Б.пр. ↑

37.

— Югоизточна Азия е като Бермудския триъгълник — хората просто изчезват без следа — каза Астън и хвърли на бюрото на Чан куп факсове.

— И какво искаш да направя?

Чан прегледа факсовете, сканирайки само заглавната част: Полицейско управление на Сан Франциско, Криминално управление на Манила, Кралска тайландска полиция... Справки за безследно изчезнали лица с ударение върху жени от бялата раса. Малък брой от тях бяха за изчезнали китайци мъже.

— Заведи ги към дело — нареди Чан.

— Тези, за момичето — тях можем да ги забравим, нали така? Но Джекил и Хайд може и да бъдат тук някъде.

— Знаеш приблизителната възраст, която ни интересува, отсей кандидатите на тази база — каза Чан.

— Но тук няма приложени стоматологични статуси за ПИ. Как да постъпя, ако попадна на подходящи кандидати?

Чан запали цигара и сви рамене:

— Знаем, че онова, което извършителите със сигурност не са искали, е позитивната идентификация. Нали с тази цел са смлели телата. Така че ще трябва да се свържеш с роднините на кандидатите и да провериш за всеки отделен случай дали не съществува стоматологичен статус. Като нямаме пръстови отпечатъци, тези статуси са единствената ни надежда.

— А ДНК?

— Какво ДНК — тя може само да докаже, че главите са от телата. На кого принадлежат главите е отделен въпрос. Освен ако роднините са запазили кичури коса...

— Какво?

— А... нищо. Проста ми хрумна. Кичури коса...

В деня, когато Пади си бе заминал завинаги, Чан намери малка купчинка книги, оставена на неговото легло, с кратка бележка, нескопосано надраскана с китайски йероглифи: „Прости ми“. Гледа тази бележка близо час, преди да бъде в състояние да приеме онова, което тя така икономично казваше. После слезе на брега на морето с книгите: „Казармени балади“ на Ръдиард Киплинг, „Избрани поеми“ на У. Б. Йейтс, „Алиса в Страната на чудесата“ и „Алиса в Огледалния свят“ на Луис Карол и „Рубаят“ на Омар Хаям, които Пади трябва да бе купил съвсем наскоро в Хонконг. В „Рубаят“ той бе залепил кичур от кестенявата си ирландска коса. Със сълзи в очите и китайски гняв в сърцето евро-азиатският юноша бе разкъсал книгите — първо кориците, а после страница по страница. Бе хвърлил парчетата във водата, запазвайки за накрая точно ъгълчето с кичура. И бе останал на брега, за да проследи с поглед как течението ги отнася някъде навътре в огромното Южнокитайско море. После бавно се бе върнал в дъсчената колиба, където живееха, но тя вече не беше там. Докато бе стоял на брега, младият Чан бе влязъл в темпорална аномалия, така че сега там имаше сграда, вярно, напълно наподобяваща колибата дори в най-малките подробности, но малката къщурка, пропита от пода до покрива с онази любов към неодушевените предмети, на която само малките деца са способни, я нямаше. Преди този ден той не бе обръщал внимание нито на това колко малка е била колибката им, нито какъв неизлечим отпечатък бе оставила тя върху детството им. След това този спомен му беше неприятен.

От тогава насам китайската половина в душата му бе започнала с ирландската война, на която сигурно бе съдено да продължи до края на живота му. На „Алиса в Страната на чудесата“ той противопоставяше „Тао течинг“, на „Рубаят“ — „И ченг“ и поета Ли Бо^[1], срещу Киплинг се изправяха „Шест записки на един изплъзващ се живот“ от Шен Фу.

И в тази война на двете половици китайската винаги печелеше, но никога окончателно. Ирландецът неизменно оставаше и понякога той го сънуваше, виждайки го някак отстрани: мек, слаб, развратен мъж с подкупваща усмивка и любов към поезията, която за малко не го бе спасила. Колкото по-строга бе ставала китайската половина, толкова по-често се бе появявала ирландската. Например, Мойра. Само ирландски ценител на човешки нищожества бе в състояние да хареса четиридесет и девет годишна алкохолизирана крадла.

Преглеждайки механично за втори път донесените от Астън факсове, Чан се запита дали Пади е умрял. Въпрос, който сигурно бе писано да остане без отговор, особено след изхвърлянето на онзи кичур коса. Защото той не бе запазил отпечатъци, със сигурност нямаше стоматологичен статус, а разпознаването му след толкова години щеше да бъде немислимо. Към факсовете Астън бе добавил потвърдителна разписка от офиса на Райли на Арсенал стрийт: заявката на Чан за обръщане към Скотланд Ярд бе парафирана с мнение за изпълнение и находката от зъбите на жертвите вече бе изпратена. Но Чан знаеше, че ще мине поне месец, преди да се получи някакъв резултат.

Имаше и един факс от нюйоркското полицейско управление, който бе пропуснал.

Във връзка с вашия факс от 21 април ви уведомяваме, че капитан Френк Дилейни ще пристигне в Хонконг на 26 април, полет UA-204 на „Юнайтед Еърлайнс“ с информация, което може да представлява интерес за вас.

Подписът беше на Френк Дилейни, капитан към нюйоркското полицейско управление.

Показа факса на Астън.

— О-о, да... Извинявам се, шефе, забравих да те предупредя. Това е утре следобед. Искаш ли да го посрещна на летището?

Обедно време. Чан си пробиваше път през тълпите към своя апартамент. Ужасен уикенд сред толкова много хора. Не, той със сигурност можеше да си представи и по-приятен начин за прекарването му от яхта в претенциозната компания на възрастен психопат, свръхбогата нимфоманка и неспиращ да крои заговори дипломат. Въпреки това в мига, в който отново се бе потопил в жадуваната самота, беше почувствал как тя се просмуква в мозъка на костите му с първата болка на застаряването. Независимо че тялото му излъчваше сияние след докосването до слънцето и морето. Част от това сияние дължеше и на Емили, естествено. Още помнеше

обещанието: *Ако някога ти потрябва нова следа, поне знаеш къде да дойдеш.*

Което явно бе свързано с нова ерекция... поредното препятствие.

Чан бе проживял живота си досега като олицетворение на онова, което англичаните наричат „любител на циците“. Твърдо бе вярвал, че удоволствието, което получава от тяхното галене, по някакъв начин се прехвърля пак през същите цици и зърната им към собственицата им. По тази логика да стиснеш с истинска страст торбичка с физиологичен разтвор за него бе еквивалентно на това да се вкара Павлов в най-интимната част на механиката на любовта. В крайна сметка истината можеше да се окаже точно такава, но Чан бе уверен, че кучетата на Павлов никога не са виждали хирургически шев.

А той не можеше да изгони от главата си образа на двата U-образни аленочервени белега, така ясно видими върху нежната матова кожа на Емили. Милиардерката, опитала се да си купи идеалното тяло. Не, той бе задал въпроса: *Искала си да бъдеш идеална? Какво ли би се случило, ако бе имал смелостта да попита това, което беше в главата му: Защо си се обезобразила?*

Но много по-интригуващият въпрос бе съвсем друг: Защо една от най-богатите жени в света иска да говори за тройното убийство в Монгкок, но се страхува да го направи?

Винаги когато бе в затруднение, Чан се консултиреше с пророческата книга, известна като „И ченг“. Тази техника отсъстваше от полицейските ръководства, но Чан изпитваше истински респект пред дълбоката мъдрост на книгата. И бе особено доволен, че през последните трийсет години от развитието на физиката, квантовата механика бе потвърдила нещо, известно на китайците още от древността: Бог играе на зарове с Вселената. Следствие на тази убеденост бе, че мъдреците бяха любители на хазарта, който според тях по-правилно възнаграждаваше заниманията им, отколкото самата наука. Чан бе опростил тънката логика до простичкия въпрос: Кое би искал да знаеш: че $e=mc^2$ или че за да оцелееш, утре не трябва да се качваш на колата си?

Справката с великата книга обаче беше тънко умение. Най-важно бе да се формулира въпроса по максимално точен и достоен начин. И така: Допустимо ли е използването на пениса на мъжа за детекция? Той хвърли монетите и прочете присъдата: „Премахването на

корупцията вещае успех. Ако съвестно се стараяш, преди и след като си започнал, очакват те велики дела“.

После образът:

*Като вятъра, спускащ се от планината,
мъдрецът премахва корупцията.
Като вятъра той първо събужда хората,
като планината, дава им храна.*

Чан запали цигара. Често му минаваше мисълта, че китайците знаят прекалено много. Обременени от натрупаните в продължение на пет хилядолетия противоречащи си прозрения, те бяха като компютър с прекалено много данни, които процесорът не може да обработи. Първата последица на претоварването е загубата на смисъл. Той затвори книгата.

Слезе в малкото ресторантче с четири маси, поръча патица с ориз, размени няколко ругатни със собственика и завърши с чашка зелен китайски чай без вкус, но успокояващ стомаха. Защо ли продължаваше да се заблуждава? Защо не признаеше поне пред себе си, че има и друг оракул, способен на много по-удовлетворителна прецизност в предсказанията, макар и на по-неудовлетворителна мъдрост в тях: Кътберт? Той звънна от телефонния автомат на стената в офиса на комисар Цуи. Цуи си бе у дома, но Чан имаше и този номер.

— Какво ти отне толкова време? — попита го Цуи, след като Чан му обясни идеята си. — Ела при мен утре. Ще поговорим.

---

[1] Китайски поет (701 — 762). — Б.пр. ↑

38.

Като двуезичен евроазиатец Чан бе жертва на расови предразсъдъци от двете страни, така че когато го хванеха братята, пред очите му падаше пелена. Англичаните бяха червенолики, непохватни, арогантни, нещастни, вдетинени и склонни към трудноразбираема проява на слаби нерви, която наричаха състрадателност. Към положителните им качества спадаха: способността да бъдат добри администратори, чувството за справедливост и факта, че жените им бяха едрогърди. Китайците на свой ред бяха роби на парите, безчувствени, теснооки, непоправими чистници, суеверни и груби. Въпреки това те бяха още: изобретателни, трудолюбиви, уважаващи семейството и гениални, опреше ли до правене на пари, което им качество караше останалата част на света да ги наблюдава с челюст, провиснала от завист.

Чан няколко пъти се бе опитал да обясни на своята непоправимо принципна съпруга англичанка, че в Хонконг нищо, което едната раса може да каже по отношение на другата, не е в състояние да разклати твърдото убеждение на въпросната друга раса в нейното историческо превъзходство.

Имаше един неутрален в същността си факт, който китайците признаваха на англичаните: докато китайците се интересуваха само от информация, която би могла да бъде полезна в постигането на чисто търговски цели или за да се навреди някому по някакъв начин, англичаните трупаха документи в архивите си ей така, заради удоволствието да го правят.

С издигането си в КХП Чан все по-отчетливо бе започнал да осъзнава това странно положение на нещата. Все по-често бе започвало да му се струва, че деветдесет процента от онова, което онези знаят, не е достъпно дори за старшите полицейски началници, макар че някой някъде притежава и анонимно предоставя информация на когото сметне за необходимо.

Чан бе натрупал личен опит от този начин на администриране по време на най-важните следствия, които му бяха давани. Беше забелязал, че когато неуспехът да бъде заловен извършителят, е особено унизителен за правителството — например в случаите на нагло отвличане или да речем, убийството на известен милиардер от група комунисти ренегати, в един момент невидим ревностен защитник на закона изсипваше улики като от рога на изобилието. От друга страна, зверските злодеяния, които не успяваха да привлекат вниманието на обществеността или на които липсваше политическа окраска, бяха обречени да се влачат без никакъв шанс за подкрепа на високо ниво. Всичко това в крайна сметка навеждаше на елементарното заключение, че някъде по върховете на властта съществува малка група хора, разполагаща с достъп до база данни, толкова необятна, че им дава възможност да знаят практически всичко за шестте милиона жители на Хонконг. Тези хора обаче бяха решили да използват това познание в рамките на може би логична, но досадно рестриктивна политика. Имаше ли по-подходящ кандидат за шеф на подобен комитет от политическия съветник? И защо Чан досега не бе застанал очи в очи с големия мандарин, искайки право на личен достъп до това море от тайна информация? Чан знаеше защо.

Ирационалният ужас пред властта бе не просто конфуцианска добродетел — той бе съществен елемент на господарската система, насаждана тук още отпреди новата ера. Имаше едно-единствено административно средство, което пречеше на разпадането на имперската система с нейните девет степени на мандаринство, осемнайсет ранга на държавните и военни служители, с правилата за първенство сред принцовете, техните съпруги, любовници и пирати: параноята. Точно това бе и основният недостатък на китайската психика.

Чан помнеше процеса за трийсетте изнасилвания срещу един слабичък китаец, не по-висок от метър и шейсет с физическата импозантност на счупена вейка. Начинът му на действие бе пределно прост. Той избирал имена на домакини от телефонния указател. „Добро утро, мисис Вонг, аз съм от Министерството на здравеопазването. До нас достигна информация, че имате проблеми с брака си. Бих желал да ви посетя в удобно за вас време, за да ви прегледам...“ Когато пристигнал в дома, той винаги спускал пердетата

и изключвал осветлението. Изнасилване без насилие. Само трийсет от над стоте жертви се бяха съгласили да дадат показания. Повече от половината така и не бяха осъзнали, че са били изнасилени. Но погледнато от друга страна, каква бе разликата? Властта не бе спряла да насилва китайците в продължение на пет хилядолетия. Кун Фу Це — или Конфуций, както Западът бе предпочел да го нарече — бе своеобразно „анално едно наум“, отговорно за това състояние на нещата.

Ето това ме забави да стигна до този извод, отговори си Чан, когато го въвеждаха в кабинета на полицейския комисар.

Чан формулира искането си и накрая си позволи да се усмихне, допълвайки:

— Конфуций ми бе отнел решителността.

Цуи поклати глава:

— Може би само те е забавил. Защото все пак си тук, нали така?

— *Всички необходими пълномощия* — настоя Чан, проклинайки се за досегашната си плахост. — Нали така пишеше в онзи факс, който ми показва след срещата при Кътберт?

Комисарят се облегна в креслото си и изгледа главния инспектор.

— Най-добре ще е да ми кажеш какво знаеш... ако не за друго, просто за да сме сигурни, че говорим за едни и същи неща.

— Всички знаят. Британците обожават информацията. Едва ли има дори едно изпечено прасе в Хонконг, без британците да знаят за него.

— И според теб познаването на точната смъртност сред прасетата ще помогне на твоето разследване?

Чан се благодари на китайските си гени за способността понякога да се превръща в скала на неотстъпчивостта.

— Всички пълномощия. Така пише във факса.

Смаян от собствената си дързост, срамуващ се за досегашното си овчедушие, Чан стигна дотам, че си позволи да запали цигара, без да поиска разрешение.

Цуи се почеса по главата.

— Не знам дали се досещаш, но не бях длъжен да ти го показвам. Говоря за факса, естествено. — Той се позамисли, после вдигна слушалката на телефона: — Дай ми политическия съветник,

ако обичаш. — След като уговори среща с него, той погледна Чан и се усмихна.

Когато седнаха край дългата маса в преддверието на офиса на Кътберт, Чан търпеливо изслуша отрицанията на политическия съветник по отношение на всичко, което току-що бе изложил, и дори бе склонен да се възхити на елегантността, с която дипломатът безочливо лъжеше. По настояване на Цуи той не бе споменал за строго секретния факс, който комисарят му бе показал.

Кътберт чукна с длан по масата и се обърна към Цуи — единствения друг участник в срещата.

— Е, Рони, какво ще кажеш?

— Нищо — бе късият отговор на Цуи.

Кътберт сви устни.

— Да, очаквах да кажеш това. — Той се престори на дълбоко замислен за момент. После се обърна към Чан: — Добре, аз поне съм способен да призная, когато ме победят. И след като ме навря в ъгъла, най-разумното е да приема истината каквата е. — Почука се с пръст по носа и намигна: — Разбира се, ти осъзнаваш, че онова, което наговори, тази фантастична идея за някакво всепроникващо присъствие от страна на Големия брат, не е нищо друго, освен абсолютна дивотия?

— Естествено — отговори Чан, изненадан от себе си. Той харесваше британския принцип за великодушие след постигане на победата.

— Наближава обед — отбеляза Кътберт. — Ако ми позволите...? — Той повдигна вежди към Цуи: — Рони...?

— Опасявам се, че имам ангажимент — каза Цуи, разбирайки намека на Кътберт. — Ще ви оставя да си поговорите. — На прага комисарят неволно изкриви лице като човек осъзнал, че е оставил агне в лапите на тигъра.

Чан не се изненада, когато Кътберт го отведе на паркинга пред административната сграда. Очакваше, че политическият съветник ще повика една от служебните бели тойоти, привилегия на най-висшите правителствени служители. Англичанинът обаче го отведе до ягуар в

английско зелено с кожена тапицерия, изкуствено състарена, за да не изглежда просташки нова, и люк в тавана. Кътберт отключи вратата на Чан и седна сам на шофьорското място, без да скрива задоволството си.

Когато поеха със свистене на гумите по серпантините на Виктория Пийк, Кътберт включи CD-плейъра. От колоните се разнесоха мъжки гласове и запяха на латински без инструментален съпровод. Чан разбра, че мечтата на всеки английски аристократ ерген е да умре някой ден в бясно носещ се ягуар под звуците на григориански песнопения, но Кътберт както обикновено го бе постигнал още приживе.

Близо до върха на хълма и над мястото, където двамата с Мойра бяха идвали, имаше имения с домове, достъпни само за великите и крайно богатите. Половината от тях бяха собственост на правителството. Гледката от тук бе просто изумителна. Кътберт спря колата на паркинга, обслужващ квартала „Вили Бошан“, и отведе Чан до асансьор, който чакаше с разтворени врати. На месинговата табела с етажите срещу думата „Мансарда“ стоеше цифрата 5. Кътберт натисна бутона.

Апартаментът на Кътберт имаше същата връзка със светлината, въздуха и пространството, каквато този на Чан имаше с тъмнината, задушливостта и теснотията. Огромна дневна с френски прозорци от пода до тавана предоставяше изглед едва ли не към всички кътчета на острова, орхидеи притискаха крехки стебла към вътрешната страна на прозорците, декоративни храсти се спускаха по перилата от ковано желязо на балкона, нежни езичета на хибискус докосваха орхидеи в сандъчета от външната страна на прозорците, червен ясмин танцуваше под обилната слънчева светлина, на триножник до прозореца бе монтиран морски далекоглед, забил любопитното си око в небето.

Когато Кътберт излезе с извинението, че трябва да намери някой си Хил, Чан регистрира нови доказателства за ексцентричността на колониалното съзнание. По пода бяха небрежно разхвърляни турски килими, афгански и персийски губери, на пет полици от полиран палисандър зад стъклените вратички на шкаф можеше да се види най-изящната колекция от лули за опиум, която Чан някога бе виждал извън специализираните антикварни магазини. На едната стена бяха окачени китайски килими и гоблени в остъклени рамки, сякаш бяха

картини. На срещуположната стена, редом с износения си и окъсан брезентов калъф, висеше пушка с дълга цев от миналия век, а до нея бе сложен и още един, този път по-малък месингов далекоглед. Това място бе оформено с особено старание и явно целеше да подчертае особеното чувство, което стопанинът изпитва конкретно към тези антики. В този момент се върна Кътберт — беше се преоблякъл в спортен панталон и риза с отворена яка — и посочи едно от килимчетата:

— Килим за яздене *кансу* с фриз, цветен медальон и така наречения облачен бордюр. Представям си го в комплект с бандит някъде между Самарканд и Бейжин по пътя на коприната.

Той отведе Чан в просторна ниша към дневната, където бе сложена подготвена за обяд малка италианска мраморна масичка. Тя бе заобиколена от високи керамични саксии, в които кротко растяха дръвчета бонзай: каучуково, кафеено, какаово, тиково и махагоново. Чан седна на стола и едва сега осъзна, че високата влажност на въздуха в дневната съвсем не е случайна. Вече му се струваше, че е излязъл на пикник с вицекраля на Индия, някъде между Махабелатурам и Кашмир.

Появи се Хил. За разлика от Емили англичанинът не изискваше от слугата си да носи униформи. Филипинецът беше по джинси и къса риза с отворена яка.

— Заедно сме от години — уведоми го Кътберт, когато Хил се отдалечи. — Дяволски свястно момче, наполовина китаец, от Северен Лузон. Живее със съпругата си по-надолу в една къща, където тя работи като камериерка за богато китайско семейство. Идеално ме устройва. Разполагам с Хил през целия ден, а нощем съм сам. — И той се усмихна.

Чан виждаше пред себе си един напълно различен Кътберт. От момента, в който бяха влезли в апартамента му, поведението на англичанина се бе променило. В него се долавяше една нова учтивост, внимание към госта, желание да бъде спазена древната традиция на гостоприемството, и това действаше успокоително дори на опънатите нерви на Чан. Той прие предложението за джин с тоник, какъвто бе изборът на Кътберт.

— Емили... Умно момиче — ненадейно каза Кътберт, сякаш в отговор на въпрос. Намаза баничката си с масло. — Разбира се, да

говориш с нея за нещо друго, освен пари, е като да принуждаваш орангутан да свири на цитра. Тя твърдо вярва, че е китайка. Казвам ѝ: „Не си китайка, скъпа, ти си хонконгка“. Защото това е истината. Тя просто не би могла да бъде създадена такава каквато е някъде другаде по света. Известно ли ти е, че бе направила печалба от четири милиона американски долара още на двайсет и шест годишна възраст? И то от една-единствена сделка! — Кътберт отпи глътка от пиетието си и се вгледа в стеблото на каучуковото дърво. — Дявол да го вземе, гъби. Не знам как го постигаме, Хил. Това изобщо не е проблем за плантациите в Малайзия — известно ми е, защото сам питах веднъж един от местните фермери. Значи правим нещо не както трябва.

Чан проследи Хил да се приближава от другия край на дневната с неизменната усмивка на лицето си. С толерантно „Да, сър“ като ординарец към офицер, той постави елегантен мангал на масата и напусна стаята.

Чан остави чашата си на масата.

— Каква сделка?

Кътберт се изправи, наведе се над едно от другите дръвчета за момент, после отново седна.

— Трябва да се върнем малко в историята. Баща ѝ избягал от Шанхай през 1949-а, но запазил връзките си там. През 60-те години Бейжин не поддържаше официални отношения с нас. За да върви бизнеса, налагаше се да бъдат използвани посредници. Нищо необичайно в това — китайците са измислили системата на посредниците, както впрочем и всичко останало. Емили бе единствено дете в семейството. Старият Пинг решил да я обучи и да ѝ предаде бизнеса си. Когато ме командироваха тук преди дванайсет години, аз ѝ възложих първата задача: Циян. Знаех, че трябва да се споразумеем с него по основните въпроси, защото иначе целият процес на връщане на управлението ще бъде застрашен и Емили ми изглеждаше идеалният избор. Знае шанхайски — майчиния език на Циян — има сериозни връзки в Южен Китай и още тогава бе уважавана в Хонконг. — Кътберт замислено отпи от джина си. — Жени... Без значение дали става дума за бизнес, или за легло, винаги усложняват нещата. Къде е Хил?

Чан осъзна, че мислите на англичанина се носят със същата опасна скорост като неговия ягуар. Дипломатът пак излезе, а Чан се

опита да схване какво бе научил. Ясно бе едно: Кътберт отговаряше на въпрос. И то на въпроса на Чан. Още в офиса му Чан най-общо се бе осведомил за възможността да получи строго секретна информация, имаща отношение към неговото разследване. Ето че сега Кътберт бе започнал да му дава тази информация, естествено, решавайки сам какво може и какво не може да каже на Чан. Емили изглежда бе част от отговора.

Чан стана и се огледа за тоалетната. В хола се натъкна на библиотеката на Кътберт. Това не бяха неговите няколко десетки книжлета с меки корици, гниеци в недостъпен гардероб. Пред себе си имаше истинска библиотека с етажерки от пода до тавана, малка дъбова стълбичка и дори дъбова катедра пред прозореца, за човек, който обича да чете прав. До катедрата имаше висок пепелник. До другия прозорец се намираще диван с тапицерия в цвят на пура, готов да предостави прегръдката си на читателя.

Когато се върна при масата, Кътберт вече беше налице. Той продължи разговора от мястото, където бе спрял, още преди Чан да седне. В същия миг се появи и Хил. Носеше тава с вдлъбнато дъно, в която имаше агнешко задушено със сметана. Остави я върху мангала.

— Тя обожаваше усложненията. Винаги съзираше в тях невидими за другите възможности. Беше купила на лизинг със собствени пари двуетажна китайска къща в Сентръл, но не ѝ достигаха средства за разработка на собствеността. Банките, естествено, не бяха склонни да отпуснат заем от дващест милиона на дващест и шест годишно момиче, а баща ѝ — китаец до мозъка на костите си — също се въздържаше да го направи, след като не притежаваше контролния пакет акции на компанията. Но момичето имаше дух, не мога да не ѝ го призная. Циян бе готов да се притече на помощ. Зае ѝ парите, тя построи административната си сграда, спечели своите четири милиона и... смаяна установи, че е станала собственост на Циян. Старият дявол бе намерил най-добрият начин да реализира отдавнашната си мечта — придобиване на хонконгска собственост. Емили се превърна в идеалната фасада. Общо взето Циян не е от онези, на които можеш да кажеш „не“, особено ако ти се иска да живееш в тази част на света. Когато след известно време му се прииска да си купи дом за няколко милиона, той пак използва Емили. Даде ѝ мечтаното от нея положение в обществото, помогна ѝ да си създаде репутация, пусна я да натрупа

печалбата, която тя искаше. Но не беше свободна. Дори не помня колко пъти досега съм я разубеждавал от мисълта за самоубийство. Агнешко?

— Емили потисната?

Кътберт взе голямата дървена лъжица, за да сервира.

— Ммм... Не можеш да повярваш, нали? Виж, не знам дали разбираш, но съюзът с Циян е като доживотна присъда. Дори след като той умре, тя пак няма да бъде напълно свободна, защото зад него стои цяла армия от чакащи реда си. Е, не е лесно да живееш с такава мисъл, особено ако се смяташ за независима натура. При това развитие на нещата, аз естествено, не можех и да помисля да я използвам за деликатни задачи. Част от работата ми е да поддържам контакт с Циян. Разговаряме с него почти всеки ден. Постепенно намерихме *modus vivendi*. Не знам дали си представяш колко много работа има за вършене, когато трябва да подготвиш връщането на шест милиона души. — Англичанинът изпитателно огледа Чан за един дълъг момент. — Предполагам чувал си за *лаогай*?

— Имам приятел, който знае много.

— Знам — онзи стар досадник във Ванчай.

— Прекарал почти целия си живот като роб в *лаогайдуй*.

— Именно. Тогава ще разбереш отвращението, което Емили изпитва към самата себе си. Тя пере пари на организация, която трупа основните си печалби благодарение използването на роби. Роби се грижат за опиумните плантации, роби ги охраняват, роби правят морфина. Роби китайци — точно както в Средновековието. Бедното момиче — за него всички изходи са затворени. Душата ѝ наистина се разкъсва. Външно така корава, а вътрешно — пропита с омраза към себе си. Трудно е да се живее така.

Имаше моменти, когато Чан не можеше да проумее как е било възможно да е толкова непростимо глупав. И сега бе така: той трябваше да усети това на яхтата, трябваше да долови слабите сигнали в тона и в погледа ѝ, трябваше най-сетне да се досети, когато Кътберт го бе предупредил да не ляга с Емили. Та нали това бе същността на работата му — да открива.

Истината бе, че се бе заблудил по поведението на англичанина. Колко по-лесно можеше да си го представи с бата за крикет, с карабина на рамото или том в кожена подвързия. Но с жена...? Фразата

„разубеждавал от мисълта за самоубийство“ още ехтеше в главата му. Фраза на бивш любовник, така да се каже задължение на джентълмен по отношение на жената, която е изоставил. Чан си представи по-младата с десет години Емили, може би не така предлагаща се, може би престорено скромно китайско момиче, да се разхожда из апартамента на ергена и да бърчи вежди, опитвайки се да вникне в смисъла на разговорите, които този енциклопедист можеше да прави така трудни за разбиране. Споровете им сигурно са били крайно интересни за слушане.

Онова, което Кътберт му бе казал за Емили, бе изключително любопитно, но той започваше да разбира, че наученото вкарва следствието в задънена улица.

— Мистър Кътберт, не разбирам.

— О?

Чан се обърка пред повдигнатите вежди на дипломата. Почувства, че са го изработили с финес, събудил в душата му носталгия по първично грубите убийци на Монгкок. Усети, че изпъва брадичка напред в комбинация с останалите симптоми на възмущение.

— Може би се опитвахте да ми помогнете с тази информация за Емили Пинг. Но аз не виждам мястото ѝ в моето разследване.

Кътберт се облегна на стола си и се усмихна:

— Стари приятелю, това все пак е вашата задача.

Чан усети, че заеква от изненада:

— Аз... аз... аз мислех... не, сигурен съм, че има информация някъде, въведена в компютър... Нали се сещате? Всички тези хора: Циян, Емили Пинг, Клеър Колети — те със сигурност са познати на МИБ. Очаквах от вас да убедите комитета да ми разреши достъп. Мислех, че затова ме поканихте тук на обед — за да дискутираме тази възможност по-нататък.

Едва сега Чан усети, че бе използвал фаталната дума.

— Комитет ли? Искаш да кажеш някаква свръхсекретна малка групичка невзрачни хора, които знаят всичко. Хайде, Чарли, мисля още в моя офис се разбрахме, че подобна идея граничи с фантазмагорията, тя е абсурдна.

— Но на мен ми се стори, че вие вложихте известна ирония, когато отрекохте.

Кътберт се смръщи и потри буза.

— Знаеш ли, трудно ми е да направя подобно признание, но започвам да вярвам, че си прекалено проникателен за мен.

Чан усети космите на тила му да настръхват. Кътберт така ловко използваше майсторството си да унижава по дипломатично или да порази със сарказъм — при англичаните между двете почти нямаше разлика — че го оставяше без думи. Чан се затрудняваше да прецени по-добре ли щеше да бъде, или по-зле, ако Кътберт бе китаец. Като евроазиатец той не бе винаги уверен коя точно раса би предпочел да го преебе.

— Казаха ми, че следва да ми бъдат предоставени всички пълномощия. — Какво да се прави, упоритостта е последното спасение на изработения.

Кътберт разпери безпомощно ръце.

— Именно поради тази причина те поканих на обед. Ето ме, на твоє разположение съм: поискай всичко, което ти хрумне, без изключение. Обещавам да направя каквото е по силите ми, за да ти отговоря. Нима току-що не споделих с теб строго секретна информация?

— С нулев риск — прошепна Чан и отмести поглед встрани. — Все неща, които Емили сама щеше да ми каже, ако я бях извикал на разпит. Предполагам, че и ти ми ги разказа точно по тази причина.

Същата вечер, седнал на бюрото си в участъка на Монгкок, Чан написа на смачкан лист хартия: Какво свърза генерал Циян, Емили Пинг, Мойра Колети, Марио Колети и Клеър Колети? Всички ли са измислени в Китай? Знае ли Кътберт?

За да се разсее, той отиде в склада и провери камерите. С негова изненада разбра по броячите, че част от филма е била използвана. Някой бе идвал тук и бе стоял достатъчно близо до флуоресцентната лампа, за да прекъсне инфрачервения лъч. На следващата сутрин се обади в лабораторията, но един от техниците му каза, че имало опашка и че проявяването на филма щяло да отнеме няколко дни.

39.

В метрото на път за Арсенал стрийт Чан стана свидетел как един *гуейло* получи криза. Въпреки отлично работещия климатик, по червеното му лице експлодираха едри капки пот, той се разтресе, а разширените зеници недвусмислено говореха за пристъп на засилваща се паника. Чан се поколеба как да постъпи и дали не следва да се прояви като добър полицай, и да помогне на чужденеца да слезе от влака, но до следващата спирка белият намери сили да се овладее, сам си проби път през хората край вратата и слезе. Чан видя през прозореца как мъжът се облегна на най-близката стена и започна да диша дълбоко. Никаква опасност за обществото, само поредният не научил се да бъде сардина западняк. Никой от китайците около него не бе забелязал случилото се — те до един си останаха в компактна плътна маса, всеки със собствените си проблеми... така, както подобава на една добра сардина в консерва.

На пропуската в Управлението го чакаше бележка да се качи веднага в офиса на Райли на четвърти етаж. Когато Чан влезе, Райли стана. Същото направиха Астън и един висок американец малко над петдесетте.

— А-а-а, Чарли...! — Лицето на Райли разцъфна в широка усмивка и той се обърна към американеца: — Това е най-добрият детектив от тази страна на Пасифика. — Незнайно как той се бе сдобил с пура и американски акцент. — Чарли, позволи ми да ти представя нашия колега от обратната страна на света, капитан Френк Дилейни от нюйоркското полицейско управление.

Дилейни пристъпи напред и подаде ръка. Беше около метър осемдесет и пет, елегантно оплешивяващ симпатичен мъж. Чан забеляза меките кафяви очи, очи на жена, макар те да се задържаха върху него секунда повече, отколкото беше вежливо, явно извършвайки професионално сканиране. В крайна сметка очи на ченге. И костюмът му бе костюм на ченге: полицейско синьо от немачкаема изкуствена материя. Кремава риза отдолу, без вратовръзка.

— Чарли, току-що се опитвах да изкажа благодарността си, че се съгласихте да ме приемете почти без предупреждение...

— Няма нищо великодушно — махна с пурата си Райли.

Чан чакаше.

— Видях факса, който инспектор Астън беше изпратил и прецених, че най-простото нещо ще бъде да се кача на проклетия самолет. Малко скъпичък вариант, но ако се вмести в двайсет и четири часа, ще ми остане време за по-важни неща. — Дилейни се усмихна. — Като например да видя някой мач от световните квалификации.

Райли мощно се изсмя:

— Световните квалификации ли? Че вие, момчета, играете там най-качествения американски футбол.

Астън размени поглед с Чан, после двамата погледнаха Дилейни, който продължаваше да се усмихва.

Райли продължи да говори, захапал пура между зъбите си:

— Резервирах работна стая на втория етаж и там ще обсъдим всичко. — И той тръгни, повеждайки групата. Месинговата табелка на вратата казваше: „СТАЯ ЗА РАЗПИТИ, САМО ЗА СТАРШИ ПЕРСОНАЛ“.

Седнаха край дългата кафява маса с изглед към улицата.

— Много интересно място — коментира Дилейни. — Не бях идвал тук досега. Но много бях чувал.

Този път той игнорира Райли и погледни направо Чан в очакване на някакъв сигнал.

— С какво можем да ви помогнем? — поинтересува се Чан.

Дилейни вдигна малкото пластмасово куфарче, което не бе изпуснал до момента, и го сложи върху масата. Отвори го, извади невзрачна папка и я запрелиства.

— Това е факсът на инспектор Астън...

— Казвам се Дик — вметна Астън.

— Да. Това значи е твоят факс, Дик. Сега-а... да разбирам ли, че имате позитивна идентификация на момичето?

— Да — потвърди Астън. — Позитивна за нея, другите двама остават неидентифицирани.

— Обаче разполагаме със стоматологичните им статуси — намеси се Райли.

Дилейни кимна.

— Това е ясно. И момичето е Клеър Колети, така ли?

Райли енергично кимна.

— Точно така.

— Ами... ние притежаваме досие за Клеър Колети. Късичко е, защото е била арестувана само веднъж — за притежаване на марихуана. Но нейното досие добре се връзва с доста други досиета. На хора на мафията, искам да кажа. Тя е била свързана с фамилията Корлеоне почти половината си живот. А към края е имала отношение и към една друга мафия. Предполагам вие, момчета, сте напълно наясно с триадата 14К?

Райли и Астън кимнаха.

— Добре. Е, те имат клон в Ню Йорк. Впрочем, както повечето големи триади. Внасят хероин, въртят проституция, занимават се с рекет — все обичайните за мафията неща. Не можем да се похвалим с особени успехи срещу тях по съвсем прости причини. Първо, като заплаха срещу обществото, те не могат да се хванат дори на малкия пръст на местната мафия, на колумбийците или сицилианците... ако щете дори на руснаците напоследък. Второ, трудно е да инфилтрираме агенти сред тях. Нямаме чак толкова много полицаи китайци, които да говорят гладко кантонски, мандарин или Чю-чоу, а и не можем да си позволим да ги загубим, консервирайки ги като къртици за години наред. Тези хора са страшно дефицитни в работата с другите слоеве на китайската общност. Най-сетне, честно казано, но не ме цитирайте, в нюйоркското полицейско управление съществува убеждението — то Впрочем тръгва от кмета на града — че след като тези хора работят така да се каже със своите, проблемът, хм... не е чак толкова сериозен. — Дилейни погледна Чан. — Не бих искал това да прозвучи по обиден начин, но според мен всяка местна юрисдикция възприема възможно най-прагматична гледна точка, когато става дума за човешкия ресурс, който ѝ е на разположение.

— Абсолютно — отговори Райли вместо непроронващия дума Чан.

Чан запали цигара и махна с ръка. Дилейни го изгледа повторно. Чан затвори очи, сякаш се вслушваше в друг, вътрешен глас.

— Напоследък обаче се случиха някои... хм, доста вълнуващи събития. Сякаш всички основни мафиотски групировки на света са се сдружили, виждайки едновременно изгодата да живеят в мир, за да

експлоатират по най-добрия начин останалите. Знаем със сигурност, че е имало серия договаряния между американската мафия и колумбийците, както и отделно споразумение между мафията и руснаците. А после се разбра, че нашите момчета помагат на 14К в трафика на хероин. Единственият начин за пласмент извън китайската общност обаче, е през италианците, понеже само те разполагат с мрежа, а китайската общност е толкова затворена, че дори на най-отчаяния наркоман и през ум не би му минало да слезе от Мот стрийт и да се разходи по Мълбери стрийт, за да си купи смак или крек. Мот стрийт е така наречената Малка Италия, а Мълбери стрийт е Чайнатаун — двете се редом една до друга в Долен Манхатън.

— Ясно — окуражи го Райли.

Дилейни направи пауза.

— Момчета, ще имате ли нещо против да си съблека сакото?

Под ризата Чан долови започващите да омекват американски мускули на човек, който явно на времето се бе грижил добре за себе си. Дори кожата на лицето му изглеждаше по-добре, отколкото на повечето американци на неговата възраст — поне не беше така дълбоко набраздена, макар отдолу да личеше някаква сивота. Чан забеляза златния пръстен и дори зърна за миг дебела златна верижка на шията под яката. От време на време меките кафяви очи се замъгляваха и мъжът едва забележимо се смръщваше. Чан се питаше дали този човек не се бори с някаква болка.

Астън седеше на ръба на стола си.

— Така-а... мога да ви прекарам по дългия маршрут, а мога и по късия — за мен е все едно — обясни Дилейни. — Онова, което предстои да се случи, е повече или по-малко очевидно.

— Може би да караме по-накратко. А защо не и по-обстойно — затрудни се Райли. — Чарли, ти какво ще кажеш?

— Оставям на теб да решиш, Джон — сладко му се усмихна Чан.

Дилейни проследи вътрешната борба на Райли.

— Разбирам. Добре тогава, късата история се свежда до следното. По всичко изглежда, след единствения ѝ арест за притежаване на наркотик Клеър е била отрязана от мафията. Конкретно в нейния случай, била е изоставена от намиращия се по средата на йерархията мафиот, с когото е имала любовна връзка още от девойка. Имаме основания да предполагаме, че е била и наркоманка —

основно хероин. Несъмнено е била умно момиче — бакалавърска степен от нюйоркския университет, макар и със спонсорството от мафията. Всъщност нас ни обърка именно последният факт. Защо е трябвало да я обучават и после да я захвърлят? В края на краищата мафията не е чак толкова по-различна от една корпорация: правиш инвестиция в човек или машина, после очакваш тя да се изплати, нали така? Гледайки назад, ние се питаме дали изолирането на Клеър не е целяло да отслаби интереса ни към нея. Знаем, че точно през тази година на изолация тя се е заинтригувала от Китай, което, хм... не е най-естествената тема за момиче от Бронкс. Но ето че преди два месеца и половина тя се качва на самолета за Хонконг. Същият, с който пътуват и двама членове на нюйоркския клон на триадата 14К.

Дилейни извади от папчицата два листа и ги подаде на Чан. В горната половина на всеки от листовите имаше снимка на китаец. Под снимката вървеше текст с рождените дати и номерата на социалната осигуровка. И двамата мъже бяха в средата на трийсетте. Чан прочете, че са финансови експерти. Името на първия бе Ю Нинкун, а на втория Мао Цинфу. И двете имена имаха мандарински произход, макар звученето им да бе по-различно. И двамата бяха от материка и говореха мандарин. Той прегледа извадката от полицейското им досие. Всеки се подозираше, че е специалист в прането на пари и има отношение към сделките с наркотици. Нямаха криминални прояви. Към края на страницата се казваше, че са емигрирали от Шанхай в края на 70-те, вероятно използвайки връзки на триадите, за да се прехвърлят със „змийска глава“ по утъпкания маршрут от Гуанжоу до устието на Перлената река.

Докато Чан четеше, Дилейни каза:

— Отпечатъците, които ни изпратихте — намерените на пликчето с хероин, нали така? — принадлежат на тези двамата. — Той се изкашля. — Другото, което искам да ви кажа, е... как да се изразя... по-деликатно. — Той отново се прокашля. — Както може би ви е известно, по въпроси, свързани с мафията, ние работим заедно с ФБР. Бюрото има ресурси и власт, каквито ние не притежаваме. Ще ви бъда задължен, ако запазите следващата информация за вас. За разлика от гаранциите на личните права, когато става дума за американските граждани, в този случай ние бяхме в състояние да убедим Бюрото да

ни предостави стоматологичните статуси на Ю и Мао. Донесох ви копия от тях.

Астън отвори уста от изумление.

— ФБР се е добрало до тези данни, като е влязло с взлом при техните зъболекари?

Астън почервения, като видя дългия поглед, който Чан и Дилейни си размениха. Райли си играеше незаинтересовано с химикалката.

— Въпросът, който зададе, не беше формулиран особено дипломатично, Ричард! — Чан бе видимо развеселен. За Дилейни не можеше да се каже същото.

Райли погледна към Чан и Дилейни.

— Абсолютно вярно, дявол да го вземе!

— Извинявам се — реагира със закъснение Астън.

Дилейни кимна.

— Няма да кажем на никого — обеща Чан и потупа Астън по гърба. — Той е добър полицаи, умно ченге. Само дето още не е овладял дипломатическата страна на професията. За разлика от Джон. — Райли ведро се усмихна. И Чан на свой ред окуражително се усмихна на Астън: — Имаш ли някакви въпроси към капитан Дилейни, Ричард?

— Не, не — пребори се със себе си Астън. После обезкуражено махна с ръка: — Предполагам пак нещо не съм доразбрал, така ли?

Чан се ухили на Дилейни.

— Е, веднага ще изпратим стоматологичните статуси на отдела за съдебномедицинска експертиза. Предполагам, че ще можем да очакваме предварително заключение в рамките на половин час. — Той погледна Райли. — Трябва да ти призная нещо, Джон. Всеки път, когато се опитвам да накарам техниците от този отдел да направят нещо спешно, те ме гледат така, сякаш нямам достатъчно нашивки, за да плющя с бича. Карат ме понякога да се питам дали ако човек с твоята власт...

Райли скочи на крака, сякаш бе получил строга заповед.

— Естествено. Наложил ли се, и аз мога да ритам в задника.

Когато Райли излезе, Чан се обърна към Дилейни:

— Вижте какво, става късно. Предлагам да ни оставите статусите, да се върнете в хотела, да се освежите и да се срещнем малко по-късно да прием някъде по едно. Идвате толкова отдалеч, че

Дик и аз се чувстваме задължени да ви помогнем да прекарате добре. Нали така, Дик?

Дилейни се усмихна с голямата си американска усмивка.

— О-о, това е много хубаво от твоя страна, Чарли, наистина е чудесно. Честно казано, питах се какво ли ще правя в малките часове на нощта, неспособен да мигна заради часовата разлика?

40.

Славата на Ванчай датираше от вьетнамската война. Само на няколко часа полет от Сайгон, Хонконг бе възможно най-удобното място за късите войнишки отпуски, а Ванчай беше мястото, където се продаваше плът. Всичко това бе по времето, преди Хонконг да се превърне във финансов център. Днес сексът бе повече в неоновите лампи: „Hot Cat Topless Bar“, „Purple Pussycat“, „Sailor’s Comfort“, „Poreye’s“, „Mabini Bar“, „Wild cats“. Мераклиите със сериозни намерения да отведат момиче в някоя от стаите отзад все още можеха да го направят, но на такава цена, че бракът определено излизаше поевтин. Печалбата идваше най-вече от пиенето, което тук вървеше петдесет до сто пъти по-скъпо, отколкото в обикновен бар. Наградата се състоеше в това да наблюдаваш азиатски момичета в бански костюми да се въртят около хромираните пилони по платформата зад бара.

Чан остави Астън да води по „Локхарт Роуд“, а той и Дилейни послушно го следваха.

— Дик, предполагам познаваш този район доста добре, а? — проговори Дилейни на гърба на Астън.

Беше се преоблякъл в бели панталони, кецове и жълта риза с къс ръкав. На Чан му допадна полицейският начин, но който опитното око на нийоркчанина обхвана улицата, фотографира я и съхрани образа в паметта. Истински професионалист. Чан предполагаше, че за такъв като Дилейни Ванчай не може да крие съблазни. В крайна сметка атмосферата в по-голямата си част бе светлинно шоу. Цяла гора от светещи надписи, израснали като горящи гъби в стените, се протягаше към парите на минаващите под тях.

— Във Ванчай може да се купи всичко — обясни през рамо Астън, — при това по всяко време на денонощието. Сауна, фиде, пържола с картофи, телевизор, уокмен, билет до Сан Франциско... всичко!

— Вярвам. Очарователно място.

— Предполагам в Ню Йорк е същото.

Дилейни се огледа, за да бъде отговорът му точен.

— О... това тук е малко по-лесно за възприемане. Бих казал дори напълно цивилизовано. Виждам много хора, излезли да разпуснат и да прекарат приятно, без да загубят уважение в очите на другите. Освен това прави ми впечатление, че вече вървим от десет минути, а още не съм видял нито едно убийство.

Чан се засмя с удоволствие. Чувстваше се удобно в компанията на Дилейни — сега, след като вече го разбираше по-добре. Както можеше да се очаква, стоматологичните статуси на Джекил и Хайд бяха съвпаднали с тези на Ю и Мао. Усещаше, че случаят върви към разплитане. Може би по тази причина настроението му бе приповдигнато. Да, така е с убийствата: разгадаваш мистерията и без никаква друга причина чувстваш, сякаш си върнал мъртвеца от онзи свят.

— Да опитаме ли „Рореуе’s“? — предложи Астън.

— Че защо пък не? — съгласи се Дилейни. — Ти как мислиш, Чарли?

Пресякоха улицата до ниската бетонна стена в центъра на пряката. Астън я прескочи, без да я докосва и доволно се ухили. Чан благоразумно я прекрачи първо с единия, после с другия си крак. Изненада се, като видя, че Дилейни има проблем. Върна се и предложи на американеца помощта си, като го видя да спира връз стената.

— Наред ли е всичко?

Дилейни кимна:

— Просто май вече не ми се удава както едно време.

— Стените?

— Животът.

Той се намръщи и прехвърли и втория си крак през стената. Когато стигнаха „Рореуе’s“ лицето му беше посивяло. Като донесоха бирата, той извади малка кутийка с хапчета и глътна едно.

— Не знам какво е... но започнах да го забелязвам преди два месеца. Диетата не оправи нищо. Опитах се да спра пиячката, но и това не помогна. Трябва да е от възрастта. Съжалявам, че ви развалям вечерта. Изглежда по-добре щеше да бъде, ако си бях останал в хотела.

Седяха на бара на нивото на тазовете на танцьорките, които се чукаха с невидими любовници със свити колене, широко разтворени

крака, с юмруци, размахвани във въздуха в ритъм с някое старо парче от „Готините млади канибали“^[1]. Чан им завиждаше на енергията. Повечето от момичетата бяха филипинки или тайландки, имаше една-две китайки, а три бяха от Виетнам. Отрядите за борба с порока разпердушинваха тези барове през няколко седмици и депортираха момичетата с просрочени туристически визи. Полицаяте общо взето вършеха добра работа във Ванчай, налагайки със сила приемлив баланс между допустимото забавление и сериозната опасност за здравето на обществото. Истината бе, че в епохата на СПИН-а хората сами гледаха малко по-трезво на Ванчай и баровете.

— Ти ми купиш едно питие?

Зад тях се бе промъкнала китайка към петдесетте по минипола, дълбоко деколте и с високи токчета. Чан я бе видял да чака до вратата отвън. От ружа бузите ѝ приличаха на ябълки, а устните ѝ бяха скрити под две дебели червени дъги.

— Ами... не знам, майчице. — Дилейни погледна Чан. — Ще купим ли на жената питие, или не?

Чан бързо ѝ каза нещо на кантонски и успя да се отърве с цената на двайсетдоларова банкнота.

— Я да седнем в сепаре — предложи той на спътниците си.

Намериха свободно сепаре между едно, в което американски войник седеше в компанията на две момичета, и друго, в което англичанин съвсем сериозно убеждаваше в нещо виетнамка.

— Англия ще ти хареса — чу го Чан да ѝ казва, — с изключение на дъжда.

— Дъжд...? Какво дъжд?

— Вода... от небето.

— А-а... в Англия много дъжд?

— Да. И е студено.

— Имам теб. Не ми пука.

— Ще се наложи да те спасявам — загрижено каза англичанинът. Астън седна близко до входа на сепарето с лице към бара.

Дилейни се усмихна на Чан:

— Ще дочакаме ли тази вечер инспекторът да дойде на себе си, Чарли?

Чан сви рамене. Трудно му беше да определи къде започваше магнетизмът. Смуглите момичета зад бара с труд отместваха погледите

си от младия русоляв полицаи с тъмносини очи, а той не правеше нищо, за да ги обезкуражи. Главата му се клатеше нагоре-надолу, докато гледаше подскачащите в такт с мелодията на U2 деколтета.

След втората бира Астън се разходи до дъното на бара, където бе тоалетната. Чан се наведе напред и бузата му трепна от тика.

— Френк, мога ли да ти задам един много личен въпрос?

Дилейни го изгледа. Трябваша му микросекунди и капитанът бе възвърнал всичката си концентрация. Спокойно отпи от бирата си.

— Разбира се, Чарли. Какво те яде?

— Надявам се да не приемеш това като проява на неуважение след всичко, което направи за нас днес, но една мисъл не ми излиза от главата.

— Стреляй.

— Случайно да се казваш Марио Колети?

Астън се върна от тоалетната.

— Как е там? Безопасно ли е човек да се изпикае? — попита го Дилейни.

— Претъпкано. На всичко отгоре в една от кабините текат преговори между мама сан и някакъв мераклия. Но общо взето, да, безопасно е.

Дилейни кимна. Дори само обикновеното ставане от стола го затрудняваше. Той изчака секунда-две, за да си възвърне достойнството, после се отпрати по пътеката към тоалетната. Чан видя няколко чифта тънички ръце да се протягат към него от сепаретата, покрай които минаваше.

— Добре ли е? — загрижено се поинтересува Астън.

— Струва ми се, че има сериозен проблем със здравето, Дик. Сега си мисля, че идеята ми да го изведем не беше чак толкова добра. Може би, след като изпие тази бира, ще трябва да си тръгваме.

Разочарован Астън кимна.

— Ще кажа, че... че трябва да застъпвам смяна.

— Да, става. И аз ще кажа същото.

— Е, няма да е много убедително, след като сам го покани.

Чан се намръщи на собствената си глупост.

— Да, вярно... Добре, ти тръгваш пръв, аз все нещо ще измисля.

Дилейни и Чан проследиха с поглед излизания Астън, който не се стърпя и няколко пъти се обърна, за да погледне танцьорките.

— Като го гледам, си мисля, че ще се върне след не повече от двацет минути — каза Чан. — Дали да не се преместим в друг бар?

Дилейни стана и извади портфейла си.

— Не — бутна ръката му Чан. — Ще бъде поне сто процента поевтино, ако платя аз.

— Сто процента?

— Тук ме познават. Е, поне мама сан със сигурност ме познава.

Той отиде в дъното на бара, поговори няколко минути с една китайка над петдесетте и излезе при чакация го на улицата Дилейни.

— Едно време работех в порока. А бе май съм обиколил всички отдели. Но убийствата са съвсем различна работа. Започвам да осъзнавам, че има неща в живота, които носят печат с твоето име. Предопределение, как мислиш...?

Американецът с гладко движение прекара ръка по гърба на Чан.

— Нали нямаш някой микрофон, който да ти причинява неудобства?

— Не.

— Сигурен ли си?

— В тази горещина? Че аз дори не нося гащета.

Американецът въздъхна.

— Печелиш, Чарли. Можеш да ми казваш Марио.

— Мисля, че наистина трябва да намерим някое по-шумно място.

— Съгласен съм — каза Колети.

В „New Makati“ един филипински оркестър се готвеше да окупира сцената. Това място бе не толкова за гледане, колкото за избиране. Филипинки домашни прислужнички използваха свободната си вечер в търсене на допълнителен източник на финансиране, а по възможност и на съпруг, и се тълпяха край подиума на оркестъра на големи групи, чуруликайки, смеейки се и следейки внимателно с поглед всеки новодошъл. На бара стояха млади западници, усмихнати

като моряци, натъкнали се на страхотни рибни пасажи. Двойки, които можеха да са новобрачни или женени от десетилетия, седяха, пиеха, приказваха и се караха. Никой от посетителите на бара нито имаше време, нито желание да ги подслушва. Чан поръча две пинти светло и ги отнесе до малка монтирана в една от колоните масичка, където прав го чакаше Колети.

— Това беше добре, Чарли. Разбира се, аз сам щях да ти кажа, рано или късно.

— Естествено.

Колети се изсмя искрено за пръв път от идването си тук.

— Голяма работа си, Чарли. Добре де, нямаше да ти кажа.

— Така ли?

— Как се досети? Да не би Мойра да ме е описала с големи подробности? Не е в неин стил!

— Не, няма такова нещо.

— Сигурно е онази фамозна китайска проникателност: Чарли Чан удря отново? Е, ти не си случаен, предполагам просто надушваш опита за измама, така ли?

— Дължа го на каратето. Когато се занимаваш с бойно изкуство, трябва да го доведеш до съвършенство. Налага се да изчистиш мозъка си и тогава уменията ти се пренасят във всички сфери на живота. Не знам дали ще ми повярваш, но моят треньор можеше да кастрира муха, без да докосва крилцата ѝ.

Дилейни погледна изучаващо Чан, който остана напълно сериозен.

— Остава ѝ крилцата, казваш? Хм... това май си заслужава да се види.

Чан запали цигара, без да предлага на Дилейни.

— Всъщност, направих справка с имиграционния контрол на летището. Използвал си собствения си паспорт. През последните двайсет и четири часа в Хонконг не е влизало лице с фамилия Дилейни. Но се оказа, че е влизал някой си Колети.

Чан отпи глътка. Колети огледа салона.

— Знаеш ли, Чарли, ти би могъл да бъдеш най-умното ченге на улицата. Ние в Ню Йорк отдавна сме спрели да мислим — това, предполагам, е свързано с общия упадък на Запада. Хората просто

спряха да задават важните въпроси. Опитай се да кажеш дума по-възвишена от пари или дупе и разговорът замира.

Четирима млади филипинци с дълги черни коси, дънки, отрязани през бедрата и тениски с приказно красиви залези на тях, излязоха на сцената, взеха китарите си и започнаха направо с „I Just Called to Say I Love You“.

Тълпата млади филипинки до подиума започна да се люлее и извива в ритъма на парчето.

— Ей, ама това е идеална имитация — възкликна искрено впечатлен Колети. — И изобщо не загубиха двацет минути в настройване на китарите.

— И кое е по-важно от парите и секса? — попита Чан: — Бог? Наркотиците? Семейството?

Колети метна второ хапче в устата си и го преглътна с голяма глътка бира.

— Ракът, Чарли. На дебелото черво. Мойра не знае и ще ти бъде задължен, ако не й кажеш. Нищо не издаде, като се върна, но очите й грееха с онзи лукав ирландски поглед. Зарадвах се за нея, знаеш ли? Тя преживя труден период... искам да кажа, откакто се срещнахме. Та, наложи се да дойда да се видим. Все пак Клеър бе и моя дъщеря.

— Няма ли спасение? Химиотерапия?

Американецът сви рамене:

— Да, могат да забавят процеса, като режат парчета от теб, като те облъчват, докато не ти окапе косата и не заприличаш на умиращ от СПИН. Казват, че при някои минавало от само себе си. Но аз съм италианец. Струва ми се, че Бог ми казва, че ми е време. Сецаш се за кое, предполагам?

Половината от младежите в бара се приближаваха странично по рачешки към посока на полюшващите се танцьорки. Още с първите контакти се разнесоха кискания и смях. Момичета, които само до преди малко бяха танцували с други момичета, сега танцуваха с момчета. Колети ги наблюдаваше.

— Не искам младостта ми да се върне, Чарли. Само отново ще злоупотребя с нея. Вечният ми проблем е изобилието — глезен бях. Винаги съм искал повече и повече. А сега само се опитвам да оправя нещата. Италианците обичат да умират в душевен мир — това е важно в нашата култура.

И Чан наблюдаваше танцуващите. Едва сега се сети, че точно в този бар се бе запознал със Сандра. Не чак толкова отдавна — само преди няколко години — и той беше един от младежите, които... хм, които, като се загледаше по-внимателно в тях, се оказваха не толкова млади. Тя го бе поканила с очи още в мига, в който бе влязъл, макар той да бе отишъл право на бара. Химия, така бе обяснила привличането им тя.

— Съгласен съм, и аз не искам младостта ми да се връща. Не искам да проявявам същата глупост отново. Та какво каза, че се опитваш да оправиш?

Колети явно се забавляваше в размяна на погледи с една блондинка на бара, която Чан забеляза едва сега. Беше между трийсет и пет и четиридесет. Възраст, на която за една жена е малко трудно да дойде в подобен бар и да се разтвори в тапетите. Колети най-сетне отмести поглед и се усмихна смутено.

— След като Мойра си отиде, аз я подкарах през просото. Ще ти призная, че човек развива определени умения. Предполагам това е така да се каже същността на порока: умение на твоето его, от което не искаш да се откажеш. Е, обзалагам се, че нямаше да изглеждам какъвто съм сега, ако се бях подложил на химиотерапия. — Той отпи от бирата си. — Клеър — това е нещото, което искам да оправя.

— Нали не си дошъл тук официално?

— Не съм. Технически погледнато, можеш да ме арестуваш, че се представям под фалшива самоличност. Всъщност Френк Дилейни ми е приятел, може и да се опита да ми спаси кожата. Нещо ми подсказва обаче, че няма да се заяждаш.

— Защо изобщо реши да се представиш за друг?

— За да изглежда официално. От притеснение, че знаеш прекалено много за мен. Спал си с Мойра, усетих го. Значи ти е говорила. А Мойра напоследък говори доста.

Чан не каза нищо и Колети продължи:

— Ето, видя ли? В нашата работа не обичаме да признаваме, че сме хора. Дойдох, защото съм достоен за съжаление тъп баща, предал жена си и детето си, разболял се в крайна сметка от рак и решил, че като не може да направи друго, може поне да подпомогне разследването. Господи... след всички тези години, най-сетне единственото, което искам, е да бъда свестен полицаи. Майната му...

— Той се обърна към Чан и го погледна право в лицето. Използваше меките си очи — онези тъмнокафяви женски очи, които Чан веднага бе забелязал. — Ако знаем със сигурност, че един ден ценностите ни ще се променят, че най-сетне ще пораснем, тогава може би ще внимаваме как ще изживеем живота си.

И той отмести погледа си. Чан видя, че блондинката е прехвърлила вниманието си към младеж със сламеноруса, олисяваща коса, който енергично махаше във въздуха с ръце. Колети вяло махна с ръка в нейна посока.

— Ако се бях държал за Мойра, нямаше да похабя живота си. Казала ти е, че съм с мафията, нали?

Беше ред на Чан да огледа салона. Малка групичка филипинци се държаха заедно и бърбеха. По-голямата част от близо петдесетте момичета, които така свенливо се бяха притискали към подиума в началото, сега бяха в компанията на западници. На бара бяха цъфнали още бели жени. Оглеждаха се с гладен поглед и по всичко личеше, че нямат търпение да преминат колкото може по-скоро към следващата фаза на нощта.

Чан винаги бе намирал за много интригуващ факта, че места като това се посещават от малко китайци. Онези, които го правеха, обикновено пиеха в усамотение, забили поглед в бирата си. Като него самия например. Щом се добраха до леглото онази вечер, Сандра в типичния си сложен стил на изразяване му каза, че била привлечена от гневната му независимост и от ясно доловимата сила, излъчвана чрез горда самота. Тя не бе забелязала стената на расовата преграда, която той си наложи да прескочи заради нея, нито бе обърнала внимание, че вдървяващата му свенливост се бе разтопила едва след две халби бира. Никой не предполагаше, че дори в най-добрите си нощи Чан не бе намирал смелост за повече от един опит за свалка на западнячка. И ако го отрежеха, безропотно се прибираше в апартамента си, за да прекара до заранта в гледане на кунгфу филми, като добропорядъчен китаец. Истината бе, че западниките го изпълваха с ужас. Ужасяваха го с готовността, с която се предлагаха и с безстрашието си. А най-вече с телата си, направили възможно съществуването на световната рекламна индустрия. Никъде по света нищо не се продаваше, нито се купуваше, без сделката да бъде подпомогната по магичен начин от появата на европейски млечни жлези. Какво му оставаше на едно

бедно евроазиатче да прави при това положение? Та още от началото на пубертета му фокусът на всичките му хормони бе забит в циците на Запада.

— Не съм съвсем сигурен — каза Чан. Това бе директен превод на най-употребяваната китайска фраза. Като се започнеше от Народната република и се стигнеше до Тибет и Шанхай, неговите сънародници избягваха вземането на становище с тези магически думи. — Подхвърли ми нещо подобно.

Колети кимна.

— Не я обвинявам. Разбира се, аз едва сега мога да видя нещата през нейните очи. Бедните италианци като мен биват закърмени с идеята, че Съединените щати са нещо крайно враждебно за нас и трябва да положим максимални усилия, за да оцелеем. Вземането на пари е само част от стратегията. Истината е, че аз бях част от племе. И ще остана такъв, докато умра. С израстването на Клеър ставаше все по-трудно и по-трудно да крия какъв съм по време на седмичните ни срещи. А на нея започна да ѝ става интересно. Мойра така и не го разбра, но аз можах. Всичко бе много просто. Клеър растеше в Южен Бронкс — среда, несравнимо по-враждебна от всичко, с което и Мойра и аз сме се сблъскали като малки. Ченгетата наричаха този квартал Индианската територия. Алигаторите имат защитни плочи, на змиите им е дадена отрова, кучетата хапят. Всичко в природата се адаптира към околната си среда. С какви възможности разполага едно умно, привлекателно русо момиче? Момчетата са диви — улиците там са джунгла. В Бронкс правителството отдавна е подало оставка. Там единствената организирана дейност е престъпността. А Клеър искаше да пробие. Още не я обвинявам. Обвинявам себе си. Можех да се справя с проблема по-добре.

— Имала е дълга любовна връзка с мафиот. Мойра спомена за това.

Колети се изсмя.

— Алберто Гамбучи. Нисък, дебел, плешив, не докоснал револвер през живота си. Перач. Като намерил Клеър в леглото с някаква негърка, дойде да ме види и се разплака със сълзи.

Колети поклати глава. Бръчиците около очите му издаваха, че наистина му е смешно.

Чан запали цигара.

— Мисля, че мога да разбера по-голямата част от живота на дъщеря ти, с изключение на края. Двама членове на триада? В Хонконг?

— Да вземем още нещо за пиене?

Колети си проби път към бара между танцьорите. Фигурата му все още бе способна да привлече хорските погледи — тяло на човек, на когото никога не е хрумвала мисълта, че може да го е страх от жена. Явно дори на петдесетгодишна възраст абсолютната увереност в себе си е разковниче на много проблеми. Чан отново погледна към него: сега той говореше усмихнато с блондинката, докато чакаше напитките. Младият сламенорус младеж се чумереше в посока на купищата обърнати с дъната нагоре бутилки над бара и дори извиваше глава, сякаш в опит да прочете етикетите им.

Колети взе двете пинти светло пиво, дари блондинката с последна усмивка и отново си проби път през танцуващата тълпа. Русолявият се опита да възвърне загубените си позиции, но жената се премести на друго място.

— Беше мечтателка — каза Колети, като остави запотените халби върху покритата с нещо като гетинакс маса. — Много умна. Ако се бе родила в друга епоха, щеше да подхване академична кариера. Като малка все искаше да ѝ разказвам за звездите. Започнах да си мисля, че е роден учен. Пристрасти се към смака. Е, да рекапитулираме. — Той сви рамене. — Гениален наркоман, който не знае нищо за света извън Бронкс? Можеш ли да си представиш изопачената картина на реалността в главата на такова дете? Потрябва ѝ цяла година, но накрая успя да запали с идеята си Гамбучи, който пък я продаде на своя дон.

— Китай?

— Именно. Китай. И защо не? Напълно логичен избор. Сицилианските братовчеди ни бяха изпреварили в гонитбата кой да скочи пръв в леглото с руснаците, но тогава още на никого не му хрумваше за Китай. Повечето нюйоркчани нямат дори смътна представа къде се намира тази страна. Идеята: защо да не установим предварителни контакти в ранните фази на колапса на следващата грамадна комунистическа империя, така че този път ние, американците, да въртим далаверите с валута, ние да продаваме танкове на Саддам Хюсеин, ние да предлагаме калашници на

палестинците, ракетомети на ИРА, осколочни гранати на колумбийците и пак ние да сложим ръка на всичкия морфин, който излиза от Златния триъгълник? Преди рухването на съветската империя подобен замисъл би граничил с лудост. Но след него такова развитие на нещата изглеждаше неизбежно.

— Само че никой не е знаел мандарин?

Колети отново се изсмя:

— Точно така. Никой от тях не говореше мандарин. А да ухажваш китайците, не е като да преговаряш с руснаци. Не е като нищо друго. Как да се прескочи тази стена? Клеър бе помислила и за това. Мафията и нюйоркските триади се радваха на добри отношения вече близо цяло десетилетие. Двете организация взаимно се уважаваха. Бих казал, дори се възхищаваха една на друга. Тяхната *омерта* е нещо много по-сериозно от нашата. Да си чувал някога член на триада да дава показания пред голямо жури?

— Наели са Ю и Мао?

— Да. Наели са ги. Имало е някакво споразумение. 14К решили, че идеята е много добра. Видели добър потенциал в нея, но здравето им чувство за реализъм им казало, че ще имат нужда от нашите връзки, за да направят продажбите. Защото и терористите от Близкия изток не говорят мандарин. Да не говорим за колумбийците. Заедно с всичко това 14К видели възможност да стъпят на пръстите на Сун Йе Он, Обединения бамбук... — да не изброявам цялата конкуренция.

Мислите на Чан бясно се носеха. Причината бе не толкова в историята, която Колети разказваше, а в грандиозността на цялото мероприятие. Една жена в ролята на Марко Поло от двайсети век отваряше нов Път на коприната от Изток на Запад. Само че коприната нямаше нищо общо с него.

Оркестърът свиреше „Born in USA“. Колети беше прав, момчетата бяха прекрасни имитатори — ако си затвореше очите, можеше да си представи самия Спрингстийн на микрофона. На дансинга Изтокът се срещаше със Запада вече повече от час. Договаряха се джойнт венчъри и за повечето от тях останалата част от нощта започваше да придобива все по-приемливи очертания. Сламенорусият отново говореше с блондинката. Този път тя го слушаше. Наближаваше онзи час на нощта, когато хората започваха да се опасяват, че ще им се наложи да се приберат у дома сами.

— Едно нещо не мога да разбера — проговори Чан. — Как така организация като американската мафия ще се навие да изпрати младо момиче и двама членове на триада, за да преговарят от нейно име? Възможно ли е това наистина?

Колети, който в този момент отпиваше поредната голяма глътка бира, успя само да поклати глава. Обърса устни и обясни:

— Погледни на ситуацията от друг ъгъл. С изпращането на Клеър те нищо не губят. Мисията е проучвателна. Тя е жена, следователно още по-лесно ще се отрекат от нея, ако нещата тръгнат накриво. А ако се издъни и бъде убита, тогава какво са загубили? Лесбийка наркоманка, с която добре, а без нея — още по-добре. Но тя беше умна, много умна, мозъкът ѝ бе като бръснач. Всичко беше нейна идея, целият замисъл — нейна рожба. Малко ми трябва, за да се почувствам горд с нея. А, и още нещо: кой друг би отишъл? Имаш ли някаква представа колко ги е страх италианците от тайнствения Изток? Там нямаме никакви структури, никакви поръчители. И все пак някой е трябвало да дойде тук. След като Клеър посадила идеята си в главите им, някой е трябвало да вземе решение. И то скоро. Затресла ги треска, защото осъзнали, че е само въпрос на време конкуренцията да се сети за същото. Ако сицилианците успеели да оформят нещата както с руснаците, щели да се превърнат в най-могъщата търговска организация на света. Забележи, казах не престъпна, а търговска. Най-голямата: и „Макдоналдс“, и „Шел Ойл“ и „Кока-Кола“ щели да бъдат плюнки. Оборотът им щял да бъде по-голям от оборота на която и да е страна, може би с изключение само на САЩ и Япония. Та, американците изпратили Клеър, за да изпреварят братовчедите от Палермо.

— Нещата обаче не се развили по плана?

— Да. Станала някаква издънка. Не се безпокой, не съм дошъл да ровя какво точно, желанието ми е само да се ориентирам. И не ФБР, а 14К ми дадоха стоматологичните статуси. Онези приятели много държат да разберат дали каймата в цистерната е от техните момчета.

— Затова ли си тук?

— Предполагам.

— Изпратила те е мафията по искане на триадите?

— Аз съм ѝ баща все пак.

В такъв случай не си тук нито за да помогнеш на разследването, нито се опитваш да бъдеш свястно ченге, помисли си Чан. Напротив, подчиняваш се на заповед, макар ракът да разяжда вътрешностите ти. От друга страна, това май е единственият начин да се напусне мафията, спомни си Чан. И сигурно затова Колети изобщо не се опитваше да пребори болестта.

Когато се сбoguваха пред хотела на Колети, Чан каза:

— Идва ли Мойра да те види, преди да тръгне за Хонконг?

Колети се поколеба.

— Да... Нямахме как. Аз бях плащал всичките сметки на Клеър от различни медицински заведения. И бях единственият, който можеше да организира получаването на стоматологичния ѝ статус, Мойра даже не знаеше кой е зъболекарят.

Отново тези статуси, мина през ума на Чан. Какъв късмет, че можа да се захване за тях. Макар че в интерес на истината, всички ключови разкрития бяха станали без никакво усилие от негова страна. Но реалният свят на следователя често поднася подобни изненади — често той не е нищо повече от стълб на уличното осветление, около който се събират информаторите, за да свършат работата си.

---

[1] Всъщност „All the Fine Young Cannibals“ (1960) — романтична сапунена опера за живота на джаз тромпетиста Чет Бейкър. — Б.пр. ↑

41.

В началото бе Словото. Но са го пеели, а не говорили. Праисторическите хора, като се започне от пекинския човек на Изток и се свърши с кроманьонеца на Запад, са използвали пълния диапазон на гърлата си, за да изпеят инструкции за лова, напътствия за децата, благодарност към боговете, довели мамонтите преди да започне големия глад. Те без никакво съмнение щяха да се отнесат пренебрежително към равната, мъртва реч на модерните времена и нищо чудно да я възприемеха дори като сродна с безжизненото мънкане на духовете. Малко са езиците, съхранили ехото на неолитната музика: френският донякъде, италианският като че ли се стареае най-много, таитският може да звучи много лирично, мандаринът има своите моменти на върховна мелодичност, но най-старият език в съвременната му употреба може да бъде и най-музикален. С девет тона за предаване на смисъл кантонският може да представлява истинско предизвикателство за недодяланото ухо на един жител на Бронкс.

Мойра въртеше касетата и послушно повтаряше: *Ней хо ма? Как си? Ней хуй бин ду а? Къде отиваш? М сай джаау лак. Задръж рестото.*

Най-трудни за запомняне бяха едносричните думи, но с постоянство тя бе успяла да си изгради скромнен речник. Подозираше, че използва възходящата и низходяща интонация напосоки. Учебникът предупреждаваше, че една и съща дума може да означава „майка“, „кутия“, „опиум“ или дори нещо още по-конфузно в зависимост от използвания тон и завършващата възходяща или низходяща нота. Дори след дълги часове на съвместно обучение все още ѝ беше трудно да долавя тоновете във фразите на учителя. Имаше и сериозни съмнения, че ги възпроизвежда вярно.

След връщането си от Хонконг тя бе инсталирала факс в малкия си апартамент. Въвеждаше чрез клавиатурата отговорите си на въпросите на Чан и по няколко пъти ги проверяваше, преди да ги изпрати до полицейския участък в Монгкок.

СТРОГО ЛИЧНО И КОНФИДЕНЦИАЛНО
на вним. на Главен инспектор С. К. Чан,
Отдел за криминални разследвания (Убийства)
Монгкок, Полицейски участък
Скъпи Чарли,

Получих факса ти. Използвам твоята номерация на въпросите, за да ти отговоря:

1. Да, Марио дойде да ме види, като се върна. Доста е болен — наложи се да влезе за два дни в болницата.

2. Изпращам ти с въздушна поща няколко книги, които ще ти бъдат от голяма полза, за да разбереш онова, което ти разказвах за разширяването на организираната престъпност и сделките между различните мафии. Ще прочетеш, че руската мафия е подхванала сериозен съвместен бизнес с нашите момчета още след рухването на Съветския съюз (макар че всичко е започнало малко по-рано, още по времето на Брежнев). Приложила съм и доклад от някакъв комитет към ООН, който доста смислено резюмира настоящото положение на нещата.

3. Да, уранът и другите ценни радиоактивни материали са стока на черния пазар, въртян както от американската, така и от сицилианската мафия (основно сицилианците). Обогатен уран от вида, необходим за построяването на атомна бомба е бил засичан на различни места в Европа (включително в багажника на някаква кола). Тези случаи са разнищени в основните вестници, излизаци на английски. Един-двама мошеници дори умрели от лъчева болест преди няколко години, изглежда, защото не са знаели с каква стока се занимават. Необогатеният уран се среща по-често.

4. Марио е прав като казва, че Клеър е била фантазьорка. Още като малка тя си живееше в някакъв неин си свят, но това не ѝ пречеше да бъде изключително умна. В повечето случаи съумяваше да получи от хората онова, което си бе наумила. Имаше мозък (от мен ха-ха!).

5. Не съм чувала нищо за каквато и да било връзка между местната мафия и китайските триади, но както ще

разбереш от книгите, които ти изпращам, нещо се пече.

Мойра Колети

Р. С. Хванала съм се да уча кантонски. Едва ли е нужно да ти казвам защо. Искам да се видим пак. Но ако ти не искаш, добре.

Чан прочете факса втори път, после се захвана с доклада на Обединените нации (Доклад на Специалната комисия пред Общото събрание на Обединените нации, 20 март, 1990): „Международните престъпни организации са се споразумели да разделят света на географски области, да развиват нови пазарни стратегии, да разработят форми на взаимопомощ и начини за решаване на конфликтите... и всичко това на планетарно ниво“.

— Какво мислиш шефе? — попита Астън, след като прочете на свой ред факса.

Чан се загледа през прозореца. Имаше възможност да съзерцава, монтирани от другата страна на улицата, може би най-мръсните климатици, които някога бе виждал. Не че това пречеше на амите^[1] да простират прането си на дълги цветни бамбукови стълбове.

— Мисля, че работата започва да загрубява. И да става прекалено голяма за нас. Прекалено!

— Прекалено?

— Ами сам помисли.

Чан остави Астън в офиса и излезе да си купи цигари. Пробивайки си със сила път през тълпата, за да пресече „Принц Едуард роуд“, той си мислеше: „Прекалено голяма не е точната фраза. Може би прекалено деликатна?“. Казано с други думи, защо още не се бяха опитали да го спрат? Факсът на Мойра бе с дата отпреди два дни. Несъмнено всички вече го бяха прочели: комисарят, началниците по сигурността, Кътберт, всички. Дори за най-неосведомените се съдържаше цялата необходима за точното му разбиране информация: насоката на неговото разследване, евентуалните последици както за настоящето, така и за бъдещите правителства на Хонконг, чувстваше се дори неформулираната с думи хапливост по отношение на

поведението на Народната освободителна армия от другата страна на границата. Лопатата, така да се каже, беше забита под камъка. Наистина ли Кътберт искаше това? Ами комисарят? Циян? Чан се закле да инсталира собствен факс у дома си при първа възможност.

От другата страна на улицата възрастна жена под метър и петдесет продаваше всички международно известни марки цигари. Тъгълът бе добре познат сред заклетите тютюнджии, които знаеха, че тук винаги могат да намерят чист никотин. „Житан ноар“, „Житан блонд“, всяка разновидност на „Филип Морис“, на „Джон Плейър Спешъл“, италиански цигари с непроизносими имена, турски, руски. За тертиплиците, които предпочитаха да си ги навиват сами, се продаваше холандски тютюн в кутии. За цигарите с марихуана тук можеше да се намери едроформатна цигарена хартия. Дребничката женица познаваше клиентите си и индивидуалните им вкусове. Бизнесът ѝ процъфтяваше.

— Имаш ли от „Дългия поход“? Или „Императорски дворец“?

Тя го изгледа и презрително се изплю.

— Връщай се там, откъдето си дошъл. Не обслужвам комунисти — и се обърна с гръб към него.

— Окей, окей, само те проверявах. „Бенсън“, два пакета.

Плати ѝ, отвори единия пакет и направи няколко крачки в тълпата, която се бе понесла към входа на метрото. Спри на който искаш тъгъл, погледни в която искаш витрина — нямаше начин да не видиш някоя жертва на Китайската комунистическа партия. И то по времето, когато ония още се правеха на честни. Циян... Откъде ли намираше „Императорски дворец“? Нищо чудно да му ги внасяха с камиони през границата.

Монгкок сигурно е най-удобното място на света, където можеш да се отървеш от преследвач, та макар и той да е британец, при това трениран в най-добрите традиции от романите на Лъо Каре. Вярно че бяха проявили далновидността да използват четирима китайци — една жена и трима мъже — които спазваха всички правила. Двамата вървяха зад него, а другите двама отпред, като често намираха повод да спрат и невинно да хвърлят поглед назад: интересна стока на витрината, развързани връзки на обувките, нещо паднало от джоба, изцапани

очила, които трябва да се избършат. Чан не беше шпионин, но бе изкарал великата улична школа. А и имаше око на патрулиращ полицаи. Дори един на хиляда да изпъкваше по някакъв начин сред тълпата, фактът човъркаше мозъка му, докато не получи своето обяснение. Първо си помисли, че са банда улични грабители, които го оглеждат като потенциална жертва. Едва когато стигна „Натан роуд“, обърна се да види нещо на витрината, направи две крачки напред и се върна, за да разгледа същото нещо по-добре, после повървя с тълпата до входа на метрото и се върна на онази витрина за трети път, едва тогава вече беше сигурен, че точно той е обектът на тяхното специално внимание. Бяха дискретни, действаха професионално, но когато проследяваният се върне на едно и също място цели три пъти, трудно е да запазиш анонимността си.

Чан нарочно погледна в упор първо жената, после нейният партньор. Рязко се извърна и разгледа другите двама. Работа на Кътберт, реши той за себе си.

Слезе по ескалатора на метростанцията, купи си билет, мина през бариерата, извървя по дължина целия перон и стигна до другия му край, където беше изходът за „Натан роуд“. Отново се вля в човешката маса, заобикаляща просяците на тротоара. Никой не искаше да се докосва до прокажения, чиито язви, слава богу, се виждаха заради оранжевото лекарство, с което бяха намазани. Също толкова непривлекателен изглеждаше и старецът, навил крачол, за да покаже чукана, останал от крака му.

Когато най-сетне се озова откъм задната страна на полицейския участък и запали цигара, Чан спря, за да помисли. Какво бяха казали тибетците, когато в страната им нахлули англичаните, след стотици години китайско управление? *Когато си се срещал със скорпиона, не те е страх от краставата жаба.* Може би не трябваше да унижава преследвачите си чрез излишно демонстративното им демаскиране. Грешка, нов гаф. Кътберт щеше да се намръщи.

Чан обаче нямаше намерение да спира. Само след ясна заповед. Или след куршум. От къде на къде иначе — та той очакваше да получи снимките от проявения филм на камерата в склада. Интересното едва започваше.

Същата вечер той си тръгна малко по-рано, за да купи факс машина.

---

[1] Ама (англ.-инд.) — в Далечния Изток, домашна прислужница, най-често детегледачка. — Б.пр. ↑

42.

Чан инсталира факса в единственото помещение, където имаше свободна площ — кухнята. Десет метра кабел се оказаха достатъчни, за да го свърже с телефонната розетка в дневната.

Японска, корейска, немска, италианска, китайска, френска... намери английската секция на ръководството за работа в края на книжката на „Панасоник“. Оказа се, че апаратът предоставя възможност за автоматично набиране на до десет програмирани номера, но на Чан му трябваше само един. Въведе факс номера на Мойра и вмъкна лист хартия. Валяците го подхванаха. Проследи заинтригуван как факсът смила късата му бележка, чу го нещо да си мърмори тихо, изчака трите къси звукови сигнала, потвърждаващи, че съобщението му е стигнало в Бронкс и пое изтласкания навън ненужен лист. Прочете го отново за себе си:

Благодаря за факса. Приятно ми беше, че се обади. И аз ще се радвам да се видим пак. *Хо лак нго юи*: Е, сега трябва да вървя. *Джой джин*: Ще се видим. Чарли.

Горд с постигнатото, Чан се избърсна и се върна на работа. Изгаряше от нетърпение да види най-сетне онези снимки.

Куриерът се дотътри в 10:00 сутринта с голям кафяв плик, на който се четеше написано с получерен шрифт „В служба на Нейно Кралско Височество“. Върху красивия надпис някой безцеремонно бе ударил червен печат „Полиция, секретно“. Астън захласнато изгледа Чан, който изсипа купчинка снимки на бюрото си. Точно се готвеше да ги разгледа внимателно и телефонът иззвъня. Първият звън прозвуча като изхъркване, но след това звукът се оправя.

— Аз съм — обади се Саливер Кан, прочиствайки гърлото си. — Мисля, че ще намеря, каквото търсиш. Може да отнеме няколко дни и ще струва скъпо.

— Колко скъпо? — Чан използва твърдия си глас за пазарене.

— Десет милиона.

Още от династията Мин, а може би дори от времената на Воюващите държави, бе разработена официална процедура, отнасяща се към първата фаза на търговска сделка: продавачът обявява абсурдна цена, купувачът излиза от магазина и се връща едва когато продавачът предложи да се пазарят, обикновено с примирен тон („Добре, добре, върни се, нека поговорим“). Епохата на телефона беше направила възможно изиграването на тази театър с няколко стандартни, вече загубили истинския си смисъл фрази.

— Еби си майката — каза Чан и прекъсна разговора.

Захвана се да сортира снимките. Камерата, която бе монтирал до входа, беше направила няколко бързи снимки, запечатали чифт оръфани джинси и два голи крака в джапанки. Образът беше размит от скоростта, с която се бе движил обектът — Чан реши, че тича. Ново позвъняване на телефона. Не му обърна внимание. Камерата, закрепена към една от носещите колони, бе запечатала чифт тънки ръце, с пръсти като извити нокти, протегнали се към флуоресцентната лампа. Астън се приближи до него и вдигна слушалката.

— Шефът е зает — каза той на сносен кантонски.

Чан вдигна поглед за момент, после се върна на снимките.

— Каза пет милиона — информира го Астън на английски с ръка върху микрофона, но в същия миг Чан изживя шок, от който пребледня. Вгледа се невярващо в размития образ: леко извити евро-азиатски очи, къса гъста черна коса и фино лице, което му беше добре познато.

— Ще ти се обади по-късно — каза Астън в слушалката и я сложи обратно на вилката. После застана до рамото на Чан, изгледа снимката, която толкова силно го бе обезпокоила, и... не разбра нищо.

През последната си училищна година на Новите територии Чан бе взел участие в няколко така наречени „уроци на открито“ — продукт на британската образователна система, която обръщаше

сериозно внимание на нуждата да бъде изграден силен характер в ученика. Един следобед учителят и групата бяха оставили Чан сам в гората, с компас, карта, манерка вода и малко храна. Идеята беше това да се превърне в просто упражнение по разчитане на картата, но стрелката на компаса се оказа блокирала. Чан пое през задушаващата жега и в началото бе убеден в правилната посока, но започна все по-силно да се обърква от странните извивки на пътеките. Не след дълго слънцето окончателно се скри зад гъст облак. Когато започна да се стъмва, го обзе отчаяние, макар все още да се надяваше, че ще се върнат за него. С падането на температурата облакът се разпръсна и се показаха звездите. Той потърси Големия черпак, за който знаеше, че крайните му звезди сочат Полярната звезда. И наистина я намери — именно Полярната звезда, точно където най-малко бе очаквал да я види. Клатейки глава, той завъртя картата на 180 градуса и тръгна в противоположната посока. Прибра се в лагера след час. Професията на детектива понякога предлагаше подобни изненади.

Пред очите на Астън той извади от чекмеджето малко сгъваемо ножче, разряза снимката с евро-азиатското лице хоризонтално под очите и сложи долната половина върху копие от фотографията на Клеър, която Мойра бе донесла. После погледна Астън, който не можеше да повярва на очите си.

— Но тя е мъртва — възропта Астън. — Нали именно нейното убийство разследваме.

Чан го изгледа за миг и се обърна. Суров урок за младежа, който имаше своите твърди виждания за живота, но беше крайно време да разбере, че понякога ролите на жертвата и извършителя на злодеянието могат да се разменят. Много редки са случаите, когато рано или късно единият от тях да не заприлича на другия. И все пак имаше известни проблеми, когато убитият се превърне в своя убиец. Освен това в случая отсъстваха всякакви доказателства. Та кой нормален полицай би заложил една размазана фотография срещу официално регистриран стоматологичен статус? Чан обаче знаеше, че е прав.

— Провери всички клиники за козметична хирургия в Хонконг — нареди той на Астън. — Започни с най-добрите и най-скъпите и разширявай кръга към по-обикновените.

Телефонът иззвъня за трети път.

— Три милиона и сключваме сделката — каза Кан след мощно смръкване.

— Два — отговори Чан.

— Два и половина.

— Два.

— Да ти еба майката. — Но по примирения тон Чан разбра, че са се споразумели.

След като обядва, макар и късно с пържено фиде у дома, Чан застана пред факса и с удоволствие проследи машината да изплюва съобщение:

Опа! На това му казвам бърз отговор. Можеш да си сигурен, че съм ти благодарна — момиче на моята възраст не обича да го размотават. Ей, знаеш ли някои стари полицейски истории, които не съм чувала? Единственото нещо от нюйоркската полиция, което ми липсва, са тези истории. Ти разказваш една, аз ти отвърщам с друга. Джой джин.

Чан се позамисли, написа отговора си и вкара листа между валяците. Ако дъщерята на Мойра още бе жива, коя тогава бе убитата? Кой знае?

Върна се в участъка. Извади с чукване една цигара от пакета и се загледа в размазаното евро-азиатско лице на снимката. Сложи цигарата в устата си с едната ръка и едновременно набра с другата номера на Емили. С изненада установи, че милиардерката сама отговаря на позвъняванията.

— Здравсти — и запали цигарата.

— Кой се обажда?

— Партньорът ти по леководолазен спорт.

Заслуша се в дишането ѝ.

— Очаквах да позвъниш.

— Знам.

— Ела довечера. Имам делова вечеря, която ще ме задържи до късно, така че нека бъде след единайсет и половина.

— Да ти донеса ли подарък?

Дълга пауза.

— Да... Защо не?

Вечерта изчака, докато в участъка остана само дежурната смяна. Тогава отиде до стаята за чай, наведе се под умивалника и взе пластмасовото пакетче, което бе намерил скрито в „Пътешествията на Марко Поло“ на яхтата на Емили.

43.

Опиумът... Чан знаеше всичко за него. Историята започва с маково поле на границата между Лаос, Китай и Бирма. Хора от племето хмонг събират сока в малки дървени купички и после го опаковат в миниатюрни бамбукови пакетчета — това е суровият опиум. Търговците от клана Чю Чоу изкупуват продукта на жътвата, която започва всяка година през февруари, предлагайки сол, желязо на пръти, сребърни монети.

Още като седемнайсетгодишен кадет Чан бе взел участие в рейдовете срещу последните опиумни пушални. Още помнеше малките стаички, двуетажните легла със стълбичка, бамбуковите лули с огнище, изместено на една трета от дължината, спиртниците и тежката сладникава миризма. Тънки като вейки проститутки комбинираха пороците, продавайки едно, за да купят друго. Иначе клиентите бяха основно мъже — най-често на средна възраст. Чан помнеше и първия си труп — останалите в пушалнята бяха толкова дрогирани, че никой не бе забелязал смъртта на стареца. А ако се съдеше по екстаза, изписан на застиналото му лице, май и той не я бе забелязал.

Опиумът е наркотик, прекалено деликатен за горещия темперамент на американския войник, така че когато броят на бойците във Виетнам бе започнал да се измерва със стотици хиляди, Чю Чоу намериха начин да вдигнат нивото на предлаганата стока. Окуражавани от Хо Ши Мин, който гледаше на разпространението на наркотиците сред американците като на законно военно средство, и дори от ЦРУ, което съзнателно участваше в опиумния трафик от Лаос, за да финансира войната, търговците видяха в това уникално изгодна възможност за бизнес. В тайни фабрики из Хонконг, Тайланд, Южен Виетнам, Тайван — изобщо навсякъде, с изключение на континентален Китай, който изживяваше пуританската си фаза суровият опиум се добавяше в бидони гореща вода и се разтваряше с тор и амоняк, за да се получи морфин. А кипнеш ли морфина в оцетен

анхидрид за шест часа при 30 градуса по Целзий, получаваш нерафиниран хероин, известен още като кафява захар или просто „номер 3“. Азиатците го пушеха или си го инжектираха и бяха доволни, но Западът се нуждаеше от по-силен ритник в душата, който да го изтръгне от обзелото го странно отчаяние. Така бе измислено добавянето на „номер 3“ към спирт, етер и солна киселина. Понякога това завършваше с експлозия, отнасяща в небесата „готвача“ ни триадите, заедно с по-голямата част от фабриката, но ако всичко приключеше без фойерверки, се получаваше „номер 4“ или чисто бял хероин — американските въоръжени сили най-сетне бяха намерили своя достоен стимулатор.

В края на войната сто хиляди редници се върнаха у дома заедно с навика си и го предадоха там на други. Чю Чоу реагираха бързо на неочаквано появилия се огромен пазар, нищо че беше чак на другата страна на света. При възможна печалба от 1000 процента, те вече и не помисляха да контрабандират чист опиум, а в резултат никой не го и използваше.

Е, почти никой. Тайното пакетче на Емили продължаваше да го озадачава. Опит да му подставят наркотик? Проверка? Подарък? Но защо точно опиум?

Наближаваше полунощ, когато таксито на Чан отби пред дома на Емили. Очакваше да му отвори прислугата, но се изненада, като видя самата господарка, която го чакаше, подпряна на рамката. С една ръка притискаше горната част на зеленото си копринено кимоно.

— Закъсня.

— Знам. — Чан ѝ подаде евтино черно куфарче от фибростъкло.
— Връщам ти подаръка.

Тя го пусна да влезе и затвори вратата зад него. Щракна трите ключалки и включи алармената инсталация от пулта до вратата.

— Крадците са напад, знам.

— Похитителите. И това знаеш.

Поведе го през къщата към верандата отзад. На дълга мраморна маса вече бе сложила лула за опиум и спиртник. Седнаха, той отключи куфарчето, извади пластмасовия пакет с лепкавото му черно съдържание, сложи го пред нея и отново заключи куфарчето.

— Мислех, че се опитваш да ми го подхвърлиш.

— Да, идеята беше да те арестува един офицер от НКБК, който искаше повишение през юни, но после размислих. Добре постъпих, нали?

— Циян ти е казал да ме поставиш под контрол?

— Нещо такава.

— И защо не го направи?

Тя докосна бузата му:

— О, ти си толкова симпатично момче, че сърцето не ми даваше да ти създавам неприятности. — Каза го без усмивка, почти печално. — Заявих му, че по този начин няма да стане. Напомних му, че си от жертвоготовните: по-добре смърт пред компромис.

— Мога ли да попитам защо точно опиум? — озъби се Чан.

Емили отмести поглед.

— Семейна традиция. И баща ми, и дядо ми са пушили. Изобщо не бях подозирала, че баща ми го прави всеки петък вечер, докато не ми го каза Милтън Кътберт. Когато му поисках обяснение, той ми каза, че когато работиш за англичаните, трябва да имаш нещо, което да ти напомня от време на време, че си китаец. За него пушенето на опиум беше като поддържане на контакт с предците ни. За мен... носи ми облекчение от стреса.

— Би следвало да те арестувам.

— Защо не го направиш?

— Ще се оплачеш на приятеля си Циян, а той ще заплаши да взриви атомна бомба в Сентръл.

Емили се смръщи.

— Нищо не знам за това. Едва вчера чух слуха за някакъв обогатен уран от един познат на правителствена служба. Точно това исках да ти съобщя.

— Покани ме тук, за да ми кажеш това?

Тя разпечата пакета, вдъхна от миризмата му и го остави.

— Предполагам, вече си говорил с Милтън. Научих, че разследването ти започва да става приоритетно.

— Превръща се в едно много китайско разследване. Расте, без реално придвижване напред.

Тя се усмихна, без да го поглежда в очите.

— Ти сигурно си мислиш, че съм най-голямата кучка на света.

— *Лаогай* — отговори Чан.

Сякаш бе нанесъл удар по неподвижна цел от ония на панаирите. Очите ѝ се напълниха със сълзи. На Чан му се стори, че вижда пред себе си дълбоко наранено дете, което търси утеха, докато тялото му е сгърчено от ридания. Един заклет следовател на негово място би се възползвал от изгодния случай да научи нещо. Чан само отмести поглед встрани, изчаквайки.

— Извини ме. — Тя сдържа сълзите си достатъчно дълго, за да стане и бързо да отиде в задната част на дома. Чу се затръшването на врата и хълцания, приглушени от стените. Бяха ѝ нужни петнайсет минути, за да се съвземе. Беше сменила кимоното си. Новото беше официално черно и бе затворено около врата.

Седна, възстановила донякъде самообладанието си.

— Чудесно избран момент. Поздравявам те.

— Нали искаше да разбереш какво знам. Сега ти е известно. Да си вървя ли?

Погледът ѝ галеше опиума.

— Толкова неуверен детектив. А всички твърдят, че си фанатик.

Чан запали цигара.

— Не обичам да си прахосвам времето. Ти можеш да подпомогнеш разследването, защото знаеш нещо за Клеър Колети. Дори шут като мен може да се досети, че е така. Ти си фасадата на Циян в Хонконг и няма начин да не знаеш защо той е толкова силно заинтересован от следствието. Има две прости възможности: искаш да говориш, или не искаш. Аз не мога да те принудя да направиш каквото и да е било. Ти принадлежиш на Циян. Купил те е преди десет години.

Преди да заговори, Чан дори не бе подозирал какъв заряд от гняв е напирал в него. Ето че бе паднал дотам да умолява възможна съучастничка в престъпление да му даде информация, защото бе богата и достатъчно могъща, за да презира закона. Това не беше добре. Всъщност кой знае... беше по китайски. Отказвайки да я погледне, той заби поглед в разкошната нощ. Някъде далеч под тях движещи се светлинки — червени, зелени и бели — маркираха преместванията на танкерите. Видя с периферното си зрение ръката ѝ над масата да покрива неговата.

— Нека опитаме...

— Не.

— А под водата? Можем да използваме басейна.

Погледна я с изненада.

— Пошегувах се — неубедително се усмихна тя. Докосна несъзнателно косата си. — Не ме харесваш... дали това се е оказало по-трудно, отколкото си мислил?

— Да — призна с готовност Чан. — Но няма да спя с теб.

Тя отдръпна ръката си.

— В такъв случай, ако наистина искаш да получиш твоите отговори, ще се наложи да разделиш едно по-различно удоволствие с мен. Прав си — нищо не можеш да направиш, за да ме накараш да говоря. На това е способно единствено чувството за вина. Не съм сигурна, че без опиума ще мога да събера нужния кураж — не всеки може да бъде герой. А защо да пуша сама? Ако искаш да решиш случая и да спасиш света, ще трябва да платиш нищожната цена, свързана с поглъщането на малко дим.

— Не.

Тя хвана брадичката му с палец и показалец и разклати главата му.

— Получи се по-неубедително и от първия път. Мисля, че ти харесва чувството за опасност. Допадна ти да се любим на двайсет и пет метра под водата, може би защото също като мен те интересува какво представлява смъртта. Е, опиумът може да те откара при нея. Това е една специална привилегия, с която макът дарява нас, хората. Когато тялото е анестезирано, духът ти минава през врата, а зад нея е вечността в цялото ѝ великолепие. Може ли някой да каже какво ще намери там човек като теб?

Ловките ѝ пръсти откъснаха малко късче от пакета и го оформиха в топче. Забучи в него главичката на карфица и го загрея на спиртника. Движенията ѝ бяха така бързи, че му беше трудно да ги следи. В следващата секунда вече държеше лулата, наклонена странично над спиртника. Започна да смуче, докато мушкаше нагорещеното топче опиум с карфицата, за да направи път за въздуха. Пое първата си доза почти мигновено.

— Не го опитвай, за да не разбереш колко е прекрасно, така ли казваха? Но за такъв като теб това по-скоро е съблазън. Вземи лулата.

— Не.

— Мога да ти кажа всичко, което искаш да знаеш. Не само по твоя случай. Толкова много неща са ми известни. Натъпкана съм със

знание, което ме изморява. Искам да го споделя с моя истински герой, който ще знае как да го използва.

Тя деликатно докосна косата си с връхчетата на пръстите. Личността ѝ някак недоловимо се бе променила. Чан долавяше не толкова бремето на знанието, колкото товара на самотата. Жената пред него сега му изглеждаше почти свенлива. Гласът ѝ бе станал по-мек, по-бавен и някак по-момичешки.

— Да вземем, например, онзи старец във Ванчай — твоя приятел. Аз знам за него.

— Така ли?

— Знаех за него, много преди да науча за теб. Толкова много пъти съм била на една крачка да се видя с него. Разполагам с информация, която би му била полезна... главата ми е пълна с нея. Когато ти го защити, аз ти се възхитих. Искях да бъда като теб. Още повече исках да бъда като него. Каква чистота на душата... Колко ли е прекрасно да живееш в такъв мир със себе си...

Ръката ѝ беше през рамото му. С другата ръка държеше лулата.

— Не е като секса, приятелю. Обещавам ти, след това няма да те измъчва никакво чувство на вина и на обвързаност. Само удивително спокойствие. — Тя започна бързо да приготвя лулата. — Представи си само, цели осем часа пълна свобода от демона, който те е обладал. Единственият истински почивен ден в живота ти. — Погали го по главата. — Защо не бъдеш добър към себе си поне веднъж в живота си? Към това можеш да се прирастиш, само ако прекалиш.

Когато млъкна, той се поколеба, после се наведе напред и всмукна дълбоко. Топчето опиум в огнището на лулата се смали и изчезна.

Беше разочарован да установи, че наркотикът не оказва осезаем ефект, с изключение може би на леко притъпяване на остротата на нетърпението му. Чан бръкна незабелязано в джоба си и щракна ключа на микрофона, който щеше да задейства касетофона. После изчака тя да изпусне втората си лула. Приемникът беше свързан към касетофона и заключен заедно с него в куфарчето му.

— Милтън ти е казал, че ме е използвал. Но съм сигурна, че не ти е разкрил за какво.

— Не, не го направи.

— Бях посредничка. Циян никак не беше доволен от Съвместната декларация между Лондон и Бейжин — никой не се бе допитал до него. Настоя за секретен протокол. Милтън трябваше да отстъпи пред исканията му. В резултат днес не съществува граничен контрол за всичко, което Циян иска да изнесе от Китай и да вкара в Хонконг. Това бе сделката. Естествено, никой не иска такова нещо да остане увековечено на хартия, а Милтън и Циян по онова време не си говореха открито. Използваха мен.

Чан седеше неподвижно, опитвайки се да асимилира простата фраза „липса на граничен контрол“. Трябваше сам да се досети — най-ужасяващите отговори толкова често се оказват верни. Толкова много парчета от мозайката падаха сами по местата си, след абсорбирането на тези няколко думи. Той забеляза контурите на една фина историческа ирония: Англия в ролята на неохотен компрадор, а наркотикът бавно разяжда тъканта на западното общество.

— И са му позволявали да прекарва всичко?

— Абсолютно всичко. И то не само в едната посока. Разбира се, когато стоката напусне Хонконг, отговорността си е негова.

— Той има армия в Южен Китай?

— Той и още шестнайсет генерали. Малко по малко тези хора изкупили повече от половината големи компании в Хонконг, използвайки подставени лица, естествено. Може да смяташ, че са купили Хонконг. Прост ход, но гениален. Шанхай рухна през 1949-а, защото Западът изнесе всичките си капитали оттам. Този път няма да стане, защото местните компании са поддържани от китайски акционери с неограничени финансови възможности. Както самите британци откриха още миналия век, няма по-надежден източник на доходи от наркотиците.

— Ти си техен агент. Переш им парите, намираш им посредниците, подготвяш компаниите. Това ли е работата ти?

Тя кимна:

— Когато всичко започна, аз още не знаех за *лаогай*. Бих искала да ми повярваш, че е така.

Защо не, възможно беше. Дори днес *лаогай* не беше нищо повече от един непотвърден слух. Пресата рядко споменаваше за робите из лагерите отвъд границата. Конкретно в Монгкок, това си беше чиста

проба китайски слух. Чан си помисли за стареца с рядката брада, тениската с образа на Джон Ленън и тунелите вместо очи.

След втората лула Чан почувства в тялото си вълна на дълбоко умиротворение. Нервните му окончания, настръхнали откакто се помнеше, се протегнаха като лениви котки и замъркаха.

Емили внимателно сложи лулата на масата.

— Преди да срещна Милтън, аз бях обикновено романтично момиче на двайсет и шест. Бях имала само един любовник дотогава. След него се появиха стотици, но нито един от тях не успя да проникне близо до мен. Триъгълникът беше крайно необичаен. Аз го намирам за безкрайно интересен човек. Циян има нужда от мен. Милтън е като хипнотизиран от Циян. Първоначално не разбирах. Милтън е най-културният човек, когото съм срещала. Неговият мандарин е по-добър и от моя, кантонският му е перфектен, латинският и гръцкият му са съвсем прилични. Основното му хоби е преводът на класически китайски поети. Циян е груб селянин без образование със сърце на касапин. Но инстинктът му към властта е безпогрешен. С него би могъл да се сравнява само Мао, който е мъртъв. Веднъж Милтън ми каза, че е готов да замени ерудиция, натрупана за цял живот, срещу една минута с пръст върху истинския лост на властта. Той е наблюдател, докато Циян е основен играч — това е голямата разлика. Още една лула?

— Не.

— Това е цената, която трябва да платиш, инспекторе. В Хонконг нищо не е безплатно, а ти можеш да предложиш единствено девствеността си.

Тя приготви лулата и Чан с изненада установи, че всмуква сладкия ѝ дим отново.

— Сексът и опиумът са най-добрите анестетици. При секса забравяш всичко за миг, с опиума си спомняш дори най-големите си прегрешения с наслаждение.

— Клеър Колети — каза Чан. Думите изпълзяха бавно, сякаш се измъкваша от дупка на гроб. — *Тя още е жива, нали?*

Беше задържал въпроса до този момент и очакваше драматична реакция, но Емили го погледна, сякаш за да провери степента на дрогирането му. После отмести поглед и игнорира въпроса.

— Милтън ме научи да пуша... естествено, кой друг? Татко ме предупреждаваше да се въздържа. Но Милтън сякаш знаеше, че ще имам нужда от това. Каза, че щом опиумът е добър за Томас де Куинси и Шерлок Холмс, значи е достатъчно добър и за него. Той пуши много дисциплинирано, разбира се.

— Шерлок Холмс е използвал кокаин — възрази Чан и едва не се изкиска. Спомни си подчертаната апатичност на дипломата онази нощ на яхтата. Усети върху себе си изучаващия поглед на Емили.

— Трябваше да бъдеш ти, просто нямаше с кого друг да говоря. И трябваше да използвам опиум, защото на сутринта всичко ще ти се струва като опиумен сън. Дори няма да си сигурен, че си спомняш правилно какво се е случило. Да не говорим за доказателства. — Тя късо се изсмя. — От твоя гледна точка, май наистина щеше да е по-добре да се съгласиш да ме изучава.

— Клеър... — Установи, че му бе трудно да си спомни фамилията ѝ. Колко странно — той практически живееше с това име от седмици наред.

— Колети. — Емили сложи двете си ръце с дланите надолу върху мраморната масичка и се вгледа в тях за момент. После тежко въздъхна. — Дали е жива, питаш? Може би. Има ли наистина някакво значение? Нека започна от началото. Цян от години бе търсил начин да се свърже с някоя от големите отвъдморски организации. Започна да преговаря с разни хора в Ню Йорк. Никога не ми е споменавал за обогатен уран, годен за използване в бомба. И в един момент тук се появява възможно най-нелепата жена на света и...

Чан бе използвал всичките си сили, за да се концентрира върху думите ѝ. Казваше си, че е важно, но някъде по средата на дистанцията в главата му се материализираха други много по-съществени събития. Невъзпитано бе да игнорира Емили, а освен това трябваше да мисли и за професионалната си репутация, така че огъна съзнанието си в посока към случая. Но в процеса на огъване се създаде напрежение, прекалено силно, за да го контролира.

Всичко стана неочаквано, сякаш някаква заключена от векове врата се бе отворила рязко. В следващия миг той вече не беше с Емили. Летен ден... и той бе с Джени на стария им сампан. Забеляза цветовете — златни, сини, зелени — обърна внимание на изящните им комбинации, готови за полагане върху фин порцелан. Джени му

сочеше нещо във водата. Погледна натам. Малко под повърхността на изумруденото море плуваше Май-май. Първоначално му се стори, че е мъртва, но тя неочаквано обърна лице към небето. Видя го, усмихна се и го повика с пръст. Той се изправи в каданс, стъпи на борда на лодката, събра всичката си енергия и скочи в морето, описвайки перфектна дъга. И заплува след нея, а тя бавно го водеше надолу и надолу, в дълбините на гальовния океан.

Когато видя, че главният инспектор потъва в своята халюцинация, Емили стана. Беше ѝ трудно да отмести погледа си от него. Наркотикът бе прогонил вечно измъчващото го напрежение. Изглеждаше млад, почти момче, наивен и... красив. За момент ѝ мина зла мисъл, после я прогони като непрактична. Някои грехове са създадени само за мъжете. Въздъхна и се обърна към басейна. Проблемът при опиума бе скоростта, с която човек си изгражда съпротивителни сили. На нея ѝ трябваша може би десет лули, за да изпадне в екстаза, който бе погълнал Чан. Но прекаляването с дозата си имаше цена — понякога вместо да се потопи в сладостен покой, тя се оказваше преследвана от демони: отиваща в безкрая колона сиви, изпосталели китайски роби с дълги плитки. И тя коленичеше пред всеки дух, за да поиска прошка, а той ѝ обещаваще прошка, ако я получеше и от неговия съсед в колоната. Тази инквизиция чрез повторение я измъчваше и когато дойдеше на себе си, се чувстваше изтощена. Докато в миналото наркотикът само я бе ободрявал.

Въпреки малката доза в кръвта ѝ този път, тя усещаше робите духове около себе си, една шепнеща армия, безтелесна като вятъра, но и неуморима като него, произнасяща името ѝ с гласове, сухи като изгоряла трева. Бързо се върна при масата. Единственото спасение от опиумните фантоми бе още опиум. Шерлок Холмс и Томас де Куинси добре знаеха това.

Чан изплува от опиумната си фантазия в положението, в което се бе потопил в нея: лакти върху масата, наклонен напред, за да не изпусне развитието на някаква приковаваща вниманието драма, развиваща се там... по средата. Дори веждите му бяха смръщени по

същия начин, както преди пет часа. Вече беше ден, наркотикът се разсейваше в организма му и тялото му бе започнало да се поти под лъчите на слънцето. Претърси къщата. Беше празна. Нямаше дори прислуга. Внезапно си спомни и бръкна в джоба си, но миниатюрният микрофон и предавателят ги нямаше. Куфарчето с приемника и касетофона си бе под масата, където го бе оставил. Отключи го, но в него нямаше нищо. Чан застина в продължение на може би цели десет минути, напрягайки се да си спомни всяка дума и всяко събитие от миналата нощ — както въображаеми, така и реални, но те образуваха конструкция, която избледняваше при всеки опит да протегне към нея отворената ръка на съзнанието си. Беше го изиграла — тази милиардерка, въобразила си, че стои над закона, се беше подиграла с него, но той все още не бе дошъл достатъчно на себе си, за да се безпокои по този въпрос.

Басейнът бе по-изкусителен от всичко в този миг. Чан се съблече и скочи в кристалната вода... надолу, надолу. Очарованието на опиума е в това, че на следващия ден, след като си го взел, се чувстваш като след най-пълноценния сън в живота ти, та макар и някой да ти е откраднал достойнството, докато си бленувал. Спокоен и чудесно отпочинал, Чан се облече и отиде на работа.

С приближаването на вечерта обаче Чан установи, че му е невъзможно да се концентрира дори за най-простите неща. Прибра се рано, легна си и заспа дълбоко.

Посред нощ някакъв монотонен звук го изтръгна от примката на съня. Докато се разсънваше, звукът се засилваше и ставаше все по-дразнещ. Накрая разтърси глава, надигна с труд тялото си от леглото и пипнешком намери пътя към другата стая, в която звънеше телефонът. Подпря се гол на стената и чу в слушалката глас на англичанин. Гласът принадлежеше на някой си инспектор Спрус от Скотланд Ярд, който се интересуваше колко е часът в Хонконг. Този въпрос често вълнуваше англичаните, сякаш разликата в Гринуичкото време е нещо, в което бе особено трудно да се повярва.

— Седем часа по-късно, отколкото е при вас — отговори Чан, чиято последна грижа в момента бе колко е точно часът.

— Е, значи не е чак толкова късно там, след като тук е едва четири следобед.

— А...

— Надявам се, че не съм ви събудил. Помолиха ме да вляза във връзка с вас относно анализа в нашата лаборатория на веществено доказателство, имащо отношение към някакво убийство, както чета в момента. Казаха ми да ви потърся в полицейския участък на Монгкок, но вие си бяхте тръгнали, сър. От там ме увериха, че няма да имате нищо против, ако ви позвъня у дома. Ще ви изпратя пълния доклад, разбира се, но той е малко дълъг. Реших, че може би ще ви заинтересува да чуете същността по телефона и да прецените дали не бихме могли да ви помогнем с още нещо. Да ви прочета ли резюмето? — Чан изсумтя. — Опасявам се, че не е особено вълнуващо. — И гласът на Спрус стана монотонен: — Пробите, които са неразтворими във вода, се оказаха съставени от естествени смоли, най-вероятно получени на база на боровата, в комбинация със синтетичен латекс. Латексът вероятно е добавен, за да се постигне определено ниво на пластичност. Открит е титанов двуокис в малки количества.

— Извинявам се... — прекъсна го Чан, — загубих нишката след „неразтворими във вода“.

— Изглежда става дума за някаква дъвка, сър.

— Ъ-ъ...

— Смолата е за консистенция, латексът е свързващо вещество, така че да се получи топка в устата ви, а титановият двуокис най-вероятно е за цвят. Не знам какъв точно е случаят, разбира се, но вероятното обяснение е, че жертвите са разделили пакетче дъвка, преди да ги убият.

— Дъвка? — Полицаяте са привикнали към баналното, но понякога ги боли.

— Опасявам се, че е така. Естествено, може да има и нещо повече, но оттук е трудно да се прецени. Как е времето при вас?

— Горещо.

— Чудех се дали нямате нужда от някакво съдействие там, на място.

Затова ли ми телефонира? Чан се чудеше защо Спрус не му бе пратил факс.

— Не.

— Е... просто си помислих.

— Там студено ли е?

— Доста хладно. И вали.

— Е, може би следващия път.

Спрус се оживи.

— Ще видите директния ми номер на официалното писмо, което ще ви изпратя, сър.

— Благодаря.

Чан сложи обратно слушалката, после я вдигна и я остави да виси.

Намери отново опипом пътя към леглото си, легна и моментално заспа. И в един миг се стресна. Дъвка? Този път запали лампата и се върна при телефона. На Скотланд Ярд им отне половин час, докато намерят инспектор Спрус.

— Не споменахте подсладител — каза Чан. — Онзи титан е само за цвят, нали така?

— Правилно.

— А смолата и латексът сами по себе си са безвкусни, вярно ли е?

— Отново правилно. В доклада не е отразено да са намерени следи от подсладител. От друга страна, подсладителят се разтваря почти веднага. Като отказах цигарите, превключих на дъвка. Оказа се пълно разочарование след първите три минути. Монотонно и безвкусно. Предполагам, вие, сър, не дъвчете дъвка?

— Аз все още съм на никотин — и Чан посегна към пакета „Бенсън“ на масичката до себе си. — Ами ако допуснем, че подсладител изобщо не е имало? Къде ни оставя това?

— Оставя ни с безвкусна дъвка, сър. Неспособна да достави никакво удоволствие, дори за малко в началото. Мен ако питате, никаква реклама няма да ѝ помогне. Но аз, разбира се, съм предубеден.

— А може би е дъвка със специално предназначение. Страшно ми помогнахте, Спрус. Следващия път ще ви помоля лично да ми донесете доклада. С първа класа.

— О... благодаря ви, сър.

44.

В девет и половина сутринта Чан и Астън чакаха д-р Лам на паркинга пред университета на Хонконг. Черният мерцедес на зъболекаря пристигна с пет минути закъснение. Лам каза няколко думи на шофьора си и после изкачи стълбището пред главния вход, следван от двамата полицаи. Тримата отидоха в радиационната лаборатория. Вивиан Ип ги чакаше. Тя направи на Чан жест с ръка към шкафа от оловно стъкло.

— Изцяло е твой.

Чан посочи малкото червеникавокафяво блокче в далечния ъгъл на шкафа.

— Какво е това?

Лам се вгледа през дебелиите лещи на очилата си.

— Може ли? — Той пхна ръце в гофрираните ръкави и след кратко експериментиране с манипулаторите вдигна блокчето. Използва пинсетите, за да го стисне и внимателно изучи вдлъбнатината в материала. Извади ръцете си. — Не знам. Докато не го хвана с голи ръце, не мога да дам професионално мнение.

Вивиан Ип го изгледа оценяващо с бързите си очи.

— Ако не можем да разчитаме на професионалното ви мнение, какво поне би било професионалното ви предположение? Искам да кажа, че ако някога сте се сблъскали в практиката си на стоматолог с подобен материал, вие сигурно имате мнение какво би могло да представлява.

Тя погледна към Чан и той одобрително кимна.

— Отпечатъчен материал. Или нека се изразя по-ясно за вас: пластична маса. Трябва да се захапне и фиксира отпечатъка, така че стоматологът да може да разбере кои зъби имат проблеми и кои не, къде са точките на триене и натиск, как да се направи изкуствена челюст и така нататък. Всъщност стоматологичната хирургия предлага сто и една възможности за използване на отпечатъчен материал.

— Тази „зъболекарска дъвка“ същия състав ли има като обикновената? — попита Чан.

— Нямам представа. Всъщност почти няма значение какво ще бъде — важното е да задържа отпечатъка на ухапката. Мисля, че нормално се използва смес от естествени смоли и латекс. Оцветява се за по-лесна работа.

Астън започваше да схваща.

— А може ли да се използва за създаване на стоматологичен статус... нали знаете: горният ляв преден липсва и така нататък.

Лам премести няколко пъти погледа си между Чан и Астън.

— Невъзможно. — Той мушна ръце в джобовете си и закричи напред-назад пред тях като лектор пред семинар: — Ако целта на упражнението е да се конструира статус от разстояние, без да е налице за справка устата на пациента, отпечатъчният материал ще изпълнява само второстепенна роля. Ще ви трябва подробна снимка на устната кухина, направена с миниатюрна камера — само така биха могли да се идентифицират коронки, пломби и прочее. Отливката може да се използва за препроверяване, за да се установи дали няма някакви специфични особености в ухапката: невидима на снимката междина, раздвояване на корен — този вид неща. Ще бъде необходим и професионалист, естествено. — Той нагласи очилата си, погледна Чан и се усмихна: — Значи бях прав, онова между зъбите не е било храна.

Чан кимна на Вивиан Ип и тримата тръгнаха обратно към паркинга и чакация мерцедес на Лам. Срещата им бе отнела не повече от петнайсет минути, но бе довела до неочакван обрат в хода на следствието. От друга страна, оплака се Чан на Астън в таксито, можеше да се каже и че са се върнали обратно в самото начало: чии са телата в цистерната? Чии са главите в чувала? Той даде на шофьора адреса на малка, но ползвана само от най-богатите хирургическа клиника, където имаха уговорена среща с най-търсения хирург на Хонконг.

— Русата коса и сините очи са две от не най-удачните решения в хромозомния запис на човека. Мъжете нормално оплешивяват след средата на трийсетте, а жените с висока степен на вероятност развиват късогледство. И двата пола са предразположени към кожен рак при

прекаляване с излагането на слънце. Тенденцията у другите раси да имитират северноевропейските гени с помощта на козметична хирургия е функция на Холивуд и рекламната промишленост. В Азия специално кривата на интереса върви към спадане. През осемдесетте години правех по четиридесет-петдесет корекции на формата на очите годишно. В наше време не повече от десет.

Говорещият, доктор Алигзандър Ю, се усмихна и скосените му клепачи се затвориха над очи с формата на миди. Ген, несъмнено създаден за нуждите на раса, която десет хиляди години е трябвало да вдига поглед от яркозелените оризища и да примижава към слънцето.

— „Корекция“? — попита синеокият и русокос Астън.

— Така наречената епикантична гънка, известна и като монголоидно око — при мен е особено добре подчертана — това е сгъване навътре на горния клепач върху външния ъгъл на кантуса, поради което очите изглеждат като цепки. Характерна е за всички с монголски корен, но може да се срещне при американските индианци, дори някои поляци и скандинавци. От време на време жените ги прихваща и плащат, за да го отстранят. — Той показа стената, украсена с двойки фотографии, преди и след операция.

Чан стана, за да ги разгледа по-отблизо.

Изглежда всяка професия рекламира себе си чрез своите умения. Стомахът му застрашително се надигна от ужасяващите изгаряния, обезобразяванията след пътни инциденти или след зверски нападения. Всички жертви бяха възвърнали нормалния си човешки облик, благодарение на скъпите ръце на д-р Ю. Сред чудовищата на стената можеха да се видят и лицата на няколко напълно нормални китайки — богати китайки, поправи се Чан — които бяха платили на д-р Ю, за да модифицира монголоидната им сгъвка. Резултатът трудно можеше да се нарече европейден — снимките „след“ показваха очи, не по-кръгли от тези на Чан, надзъртащи от плоски лица с високи скули.

— Дали това е унизителна кастрация на расовата идентичност? — продължи с въпрос лекарят. — Честно казано, да. Никога не съм го правил с удоволствие.

— Но го правите все пак? — уточни Астън.

— Да, и оценявам времето си двойно по-скъпо — засмя се хирургът. — Както и да е, проблемът бързо се превръща в чисто академичен. Напомня ми за модата от края на петдесетте сред

африканките да изправят косата си. Подобно коленичене пред господарската раса започва да става доста непопулярно тук, където дори камериерките и шофьорите знаят, че бъдещето принадлежи на Азия. Но истината е, че аз очаквах този ефект да задейства не по-рано от още едно десетилетие. До момента има само един контрапример. Именно по тази причина аз знаех за кого става дума още като телефонирахте.

Астън извади донесената от Мойра снимка на дъщеря й Клеър и я сложи на бюрото на д-р Ю.

— Да, тя е. Преди, разбира се.

— Имате ли снимка след операцията? Ако разполагате, ще ви бъдем крайно признателни да я копираме.

Ю поклати глава:

— Уви, не. Уверявам ви, че я умолявах, дори й предложих да смъкна от цената на операцията, но тя отказа. А жалко, защото се получи добре. Честно ще си призная, исках да раздвижа духовете в специализираните списания, но без снимка ефектът няма да бъде същият — поне не сред колегите.

Чан кимна. Беше очаквал подобен отговор.

— Та значи, коригирали сте само формата на очите? А техният цвят, косата?

— Цветът на очите е най-лесното, което може да промените. Използват се цветни контактни лещи. По отношение на косата... тя вече имаше перука. Къса, права, черна, гъста и азиатска. — Ю се усмихна.

Астън извади снимката на евроазиатката, протягаща ръка към флуоресцентната лампа. Ю я разгледа.

— Определено е тя. Мога ли да си направя копие?

Същия следобед, след като се прибра от работа и взе душ, Чан телефонира на Емили на всичките й телефони. Никой не се обади. Готвеше се пак да отиде на работа, когато иззвъня собственият му телефон. Вдигна слушалката.

— Обичам те. Ти си моят принц, моят благодетел.

— Какво се е случило?

— Сторил си го, за да ме направиш щастлив, нали?

— Ти си луд.

— Нали ми предложи пари! Но сега аз ще ти платя — всичко, което пожелаеш. Само не ме изваждай от случая. Не още.

— Давай по същество, защото бързам.

Възбудата на Ли Инвалида изскочи от слушалката като демон.

— О, да, да! Това е голямо, голямо, голямо. Достатъчно голямо, за да удари 14К лошо. Само не ме карай да мълча. Ще ми отнеме два дни. Ще те информирам къде ще се срещнем. Трябва да внимаваме, за да не развалим партито. Чакай новини!

И Ли прекъсна разговора.

От участъка Чан отново позвъни на Емили в офиса и у дома ѝ. Предполагаше, че е наредила да не я безпокоят: хонконгска принцеса, изтегляща се зад завеса от кеш, след като тръпката вече я няма. Започна да се ядосва все повече и повече и когато се здрачи, гневът вече прогаряше дупка в корема му.

Към полунощ реши, че ще вземе такси и пак ще отиде на хълма. Беше твърдо решен да ѝ зашие един истински плесник. Какво да се прави, някой път, за да получиш удовлетворение, трябва да рискуваш цялата си кариера.

45.

На Виктория Пийк имаше стълпотворение от коли, линейки, прожектори — истински полицейски Хелоуин. Чуваше се пукот на ръчни радиостанции, сурови мъжки гласове говореха на английски и китайски и стряскаха щурците. Чан слезе от таксито стотина метра преди къщата на Емили. Останалата част от пътя измина бавно като лисица по заледено езеро. Халогенните лампи пробиваха пещери от светлина в тропическата нощ. Точно на входа чакаше линейка с разтворени задни врати, през които се виждаха бели чаршафи и алени одеяла, грижливо сгънати под носилките. Под ярката светлина на прожекторите Чан видя една висока фигура да се обръща и да си прави сянка над очите с ръка. Под тази сянка Чан съзря безформено лице с цвета и текстурата на картоф и безпомощно отворена уста. Тялото под устата носеше униформата на главен суперинтендант на Кралската хонконгска полиция. Когато Чан излезе от тъмнината, устата облекчено се затвори.

— Изключително бърза реакция дори за теб — каза Райли. — Струва ми се, че само преди минута ти оставих съобщение в районния участък в Монгкок. Търсих те и у вас. Как, по дяволите, успя да се добереш дотук толкова бързо?

— С такси — късо отговори Чан. — Какво се е случило?

— Засега не е напълно ясно. Голяма загадка. Но не се съмнявай, че ще се размирише така, сякаш губернаторът е умрял. Сега изпразват басейна. Извиках те за всеки случай, понеже може да има връзка с твоите убийства. Чух, че си имал намерение да я разпитваш.

Откъм задната страна на къщата, там където се намираше басейна, халогенните лампи забиваха лъчите си във водата и изтръгваха чупливи отражения от теракотените плочки и маските, зад които се виждаха напълно сериозни английски и китайски лица. Отнякъде се чуваше звук на източвана вода, а нивото бързо спаднаше може би с един пръст на всеки трийсет секунди. Никой не бе сметнал за необходимо да спасява голата жена в центъра на басейна — тя

оставаше като закотвена, докато тялото и краката ѝ бяха наклонени към повърхността, сякаш бе застинала в перфектен скок. Не беше нужно да си специалист, за да видиш, че на тази жена вече нищо не може да ѝ помогне. Тънка струйка жълтеникава течност изтичаше от устата ѝ. Разумът бе напуснал красивите очи още преди часове.

Когато нивото падна до около метър, Емили се извъртя с лице към него. Двата белега под гърдите ѝ сякаш разкриваха пред света тайната ѝ уязвимост. Чан съжали за начина, по който се бе държал с нея.

— Мисля, че засега ще бъде разумно да третираме случая като убийство с неизвестен извършител? — каза с възходяща интонация, подходяща по-скоро за въпрос, приближилият се безшумно Райли.

— Разбира се — съгласи се Чан и видя с периферното си зрение, че техниците пудрят италианската мраморна масичка с китайско усърдие. Потни ръце върху гладка повърхност оставят възможно най-добрите отпечатъци.

Нивото спадна половин метър и Чан скочи, за да огледа веригата, която я задържаше. Беше заключена с катинар и минаваше през дебел колан от лачена кожа, пристегнат около врата ѝ. В кожата имаше направена допълнителна дупка. На другия си край веригата бе хваната с втори катинар за чугунената решетка на канала за източване в дълбоката част на басейна. Ръцете ѝ бяха оковани с белезници на гърба. На дъното на басейна лежах три ключа. Първото впечатление бе за добре балансирана неувереност: самоубийство, направено да изглежда като убийство? Или убийство, камуфлирано като самоубийство? Или просто сложно изпълнено самоубийство с елемент на подигравка: коланът около шията ѝ беше на Шанел, двата масивни катинара бяха от месинг и блестяха като злато под тънкия слой вода. Чан взе лист и молив от един полицай. И с увисналия на рамото му Райли започна грижливо да скицира басейна и положението на тялото.

— Разбира се, ако не се окаже свързано с онези убийства, то е извън нашия район. Ще трябва да го предадем на Сентръл.

Чан отстъпи крачка назад, и скицира къщата над басейна.

— Да, но на сутринта. Дотогава е наше. Защото ако се окаже, че има връзка, не бих искал да душа наоколо, след като преди мен е минал друг полицай.

— Естествено.

Чан погледна Райли.

— Най-добре, сър, не докосвайте нищо. Не бих искал да се превърнете в част от веществените доказателства. Или вече успяхте?

Въпросът има желаня ефект. Райли отстъпи на пръсти до струпаните пред къщата леки коли. Чан го последва. В един от полицейските микробуси намери видеокамера, взе я и се върна обратно. Започна да снима. Всички се изтеглиха от полезрението му. Чан снимаше с изработен от дългогодишната си практика автоматизъм: панорамен кадър на мястото, фиксиране на взаимното разположение на къщата и басейна, множество кадри отблизо на целия периметър, едър план на тялото, задържане върху цигарените фасове, търсене на следи по оградата, из храстите. Той плавно премина от басейна към масичката: *Шерлок Холмс е използвал кокаин. Трябваше да бъдеш ти, просто нямаше с кой друг да говоря.*

Нямаше никакъв смисъл да снима вътре в къщата. Трима полицаи вече бяха докладвали, че там няма нищо особено. Чан спря над нея с работеща камера — сега беше по очи — и призна в себе си липсата на професионална безпристрастност. През окуляра виждаше един силен дух, потънал в облак.

46.

В своя написан преди двацет и пет века шедьовър „Изкуството на войната“ Сун Дзъ възвеличава един принцип над всички останали: прикривай гърба си. Чан подозираше, че това е мото на всички държавни служители по света, независимо дали са чели Сун Дзъ или не. Седнал на бюрото си в Монгкок той диктуваше паметна бележка до полицейския комисар Високопочитаемия Роналд Цуи, Мирови съдия, с копие до Главен суперинтендант Джон Райли.

Към досие: 128/мгк/вътр/

Покойната, мадам Емили Пинг Лин-кок, ми беше позната както извънслужебно, така и като човек, който може да има информация към гореупоменатото разследване. На 11 май 1997 около полунощ (оказа се невъзможно да я разпитам по-рано) я посетих в имението ѝ на „Олд Пийк роуд“. Седнахме до мраморната масичка край басейна. За нещастие мадам Пинг не бе в състояние или не пожела да даде информация, отнасяща се до разследването, и малко по-късно аз си тръгнах. При тези обстоятелства не е изключено да бъдат открити мои пръстови отпечатащи на мраморната масичка.

Подпис:

Чан Сю-кай, Главен инспектор, „Убийства“

Джонатан Вонг прочете за смъртта на Емили Вонг на първа страница на „Саут Чайна морнинг поуст“. Репортажът силно намекваше за самоубийство, но подчертаваше, че разследването още не е приключило. Той прочете и материала на средните страници — ласкателно описание на живота ѝ с доказателства за търговския ѝ

гений (гений, за който се намекуваше, че предполагал елемент на небалансираност) — после остави вестника на писалището си.

Бедната Емили... беше жена, но играеше играта по-твърдо и от мъжете, а очакваше да ѝ бъде прощавано и дори да я обичат. Моята приятелка, кучката, е мъртва!

Стана и заобиколи писалището, без да откъсва поглед от статията. Потърси в сърцето си скръб, но не намери нито зрънце. Вместо това някаква истерия изби на лицето му под формата на широко ухилване. Императрицата бе мъртва, точно както бе предсказал старецът. Вонг не знаеше дали той я бе убил. Струваше му се малко вероятно. Онзи тип не беше психопат.

Беше дошъл моментът да вземе решение. Следваше да помисли, да си отиде у дома, да дискутира възможностите с красивата си жена, която бе изтръгнал от бордеите и която го презираше.

Вместо това вдигна телефона и се обади на един номер, който по изключение беше записал.

— Искам среща — съобщи той в слушалката. Изслуша отговора в продължение на двайсет секунди и я остави обратно. Ето, така се вземат решения, които те променят завинаги. Е, поне не очакваше да го обичат... нито държеше да му простят.

Стана отново и се наслади на гледката към залива, която бе привилегия на съдружниците във фирмата. Остана загледан известно време, следейки ферибота на „Стар“, който пресичаше в посока към Каулун. После видя „Боинг 747“ да излита тежко от опиращата във водата писта. Все така прав, натисна един от бутоните за автоматично избиране на вътрешен номер. Течнокристалният индикатор показваше, че се обажда на Ратбоун — старшият съдружник.

— Налага се да се видим. Става дума за онова, което вече обсъждахме. Трябва да осигуриш присъствието и на другите трима. Не, не веднага. Когато ти кажа. Просто имай готовност.

Взе си сакото от гардероба зад креслото, пак заобиколи писалището и отново се загледа към залива. Беше го съзерцавал толкова често и толкова дълго, че гледката бе запечатана завинаги в съзнанието му. Нищо друго не съществуваше на този свят, нито апартаментът му, нито тялото на жена му, нито собствената му длан, което познаваше така добре, но нещата се бяха променили драстично. Беше като музикална нота, отеквала в ушите ти години наред и

изведнъж някой решава да я изсвири по нов, различен начин, и смисълът ѝ се променя завинаги. За него пейзажът бе все така замайващ както винаги, но този път по-тъмен и... безкрайно по-могъщ.

— Ще отсъствам около час — каза той на секретарката си и бързо се отправи към фоайето с асансьорите.

На рецепцията на „Банк ъф Чайна“ съобщи името си и каза кого е дошъл да посети. Старият служител от охраната кимна с уважение, позвъни по телефона, изслуша каквото му казаха и му направи жест да завие към частните асансьори отзад. Появи се секретарка китайка и придружи Вонг до последния етаж. Говореше му на мандарин с бейжински акцент. Маниерите ѝ не бяха шлифовани като на хонконгска секретарка от нейния ранг, но на него му хареса погледът в очите и стойката ѝ — тя бе възприела военния стил с разтворени крака и ръце на гърба. Победата е състояние на духа.

Циян беше в почти същите дрехи, които бе носил и на яхтата на Емили: черна риза, омачкани евтини панталони, износени гуменки, оставени под ъгъл спрямо кожената италианска поставка за крака пред креслото. Генералът точно палеше цигара, когато Джонатан се приближи. От изцяло остъкления кабинет на върха на небостъргача гледката беше несравнимо по-добра, отколкото от офиса на Джонатан: по-отвисоко, по-панорамна, по-завладяваща.

Циян му посочи кожено кресло.

— Жените имат всичко, освен здрави нерви — каза старецът. — Дошъл си да приемеш моето предложение...

Когато Циян свърши да говори, Вонг стана, поклони се и без да каже дума напусна кабинета.

Като се прибра във фирмата, секретарката му каза, че съвещанието на старшите съдружници ще бъде в заседателната зала и че вече го чакат.

Ратбоун стоеше до масата разкراчен и със скръстени ръце — досущ като бияч пред нощен клуб. Нг, Уотсън и Савил също стояха прави в различни замислени пози в голямата зала. Нг се бе подпрял на полирания шкаф от тик до прозореца — за него успехът означаваше и пълно насищане на съзнанието с гледки на пристанището. Вонг чувстваше неувереността в очите на тримата англичани. Нг не изглеждаше толкова загрижен. Вонг отиде до креслото начело на масата и седна на него. Останалите се наместиха от двете му страни.

— Идвам от генерала — уведоми ги Вонг.

Уотсън отмести поглед, Нг кимна замислено, Савил примигна, Ратбоун продължи да съзерцава ръцете си. По целия път от Циян дотук Вонг се бе колебал как да проведе заседанието. Фантазира си най-разнообразни деликатни подходи, но после изостави тази идея. Установи, че малко по малко започва да мисли като китаец от материка.

— Предлага ни работа.

— Добре — реагира веднага Ратбоун.

— Отлично — каза Нг.

— Добре свършена работа — похвали го Савил.

— Знаете много добре, че Циян и приятелите му ще управляват Хонконг след юни. Те практически вече го правят. Така че не става дума точно за предложение. Разбирайте го като заповед. Работата, която се иска да свършим, е малко необичайна за адвокатска фирма.

Той поспря и се взря в лицето на всеки. Онова, което се готвеше да им каже, нямаше да ги шокира — ако не друго, тези хора бяха крайно проницателни. Сигурно вече се бяха досетили за доста неща. Не знаеше да се изненадва или не, че никой от тях не бе отворил дума за оставка. В крайна сметка, всички те бяха вече предостатъчно богати и най-бедният от тях едва ли струваше по-малко от десет милиона щатски долара. Но алчността винаги е интересна за изучаване. Тя поразява по-често посредствените, а не всички. Тя фокусира мозъкът не върху това, което човек има, а върху онова, което може да получи. За него бе повече от явно, че хората до него в момента усилено пресмятат.

— Със смъртта на Емили Пинг — продължи Вонг — Циян има нужда едновременно от представител и компрадор. Тази фирма ще изпълнява и двете функции. Ще внасяме от негово име. В условията на абсолютна тайна, естествено.

— Може ли да попитам какво? — обади се Савил с глуповата усмивка.

— Оръжия за масово поразяване.

Савил се замисли.

— Ще трябва все нещо да се каже пред общото събрание на съдружниците идната седмица. Ще се наложи да използваме по-обтекаема формулировка.

— Глупости — изсмя се Вонг. — Тези хора са адвокати по търговски сделки, нали така? С други думи, апаратчици тласкани от алчността си. Те ще завият натам, накъдето отиват парите. — И той погледна в упор малките очички на Савил. — Точно както избра да постъпиш ти, Сесил.

47.

Шегуваш се!? И съдията наистина казал това? Четни виновен, нечетни — невинен? Това ако не е по азиатски...!

И аз имам за теб няколко страхотни истории, които в момента печатам на машина. Искрах само набързо да ти драсна тези няколко реда, за да ти каже, че мисля за теб. Сигурно са минали 48 часа, откакто ти се обаждах за последен път.

Между другото, онези заплетени малки китайски йероглифи, които беше добавил към последния си факс... опитах се да ги открия в китайския речник на библиотеката. Ако означават онова, което ми се струва, че означават, знай, че и аз мисля така.

М.

Чан неволно се озъби на факса, смачка го на топка и го хвърли в кошчето за отпадъци. *Е, аз вече не мисля така. Ти знаеш, че е жива. Стоматологичния статус: сега знам, че си знаела.*

От Управлението се обадиха, че трябва спешно да се яви там. Чан излезе от офиса си, взе метрото до Адмиралтейството и се разходи пеша в жегата до Арсенал стрийт. Обади се от пропуска до отдел „Убийства“ на трети етаж. Един от офицерите там му каза, че смъртта на Емили Пинг се разследва от главен инспектор Джек Сю. Чан се качи по широкото стълбище. По стените нямаше нищо, освен боя, стъпалата бяха застлани с грапава синтетична материя против подхлъзване и макар точно в момента никой в униформа нито слизаше, нито се качваше, той си помисли, че ако го бяха докарали тук със завързани очи, веднага щеше да се досети, че се намира в полицейска сграда.

Имаше някакво неуловимо от сетивата послание, свързано с органите за опазване на закона, което по нематериален начин се прикрепяше към стените и пода на полицейските участъци. Престъпниците скоро се научаваха да го долавят, но и полицаите също. Това бе първият случай за Чан, когато го викаха да окаже съдействие в разследване на убийство не в качеството му на следовател. Сю го чакаше в компанията на помощника си — млад инспектор китаец. Когато той влезе, Сю се усмихна.

— Съжалявам, че се наложи да те привикаме тук. Малко необичайно, нали?

Чан кимна и се огледа. Стената зад Сю беше като Бейо гоблен^[1], увековечил служебното израстване на този човек в системата: Сю като префект, Сю като полицейски кадет, Сю се дипломира, Сю е повишен в сержант, Сю арестува двама нашумели убийци от триадите, Сю става старши инспектор, Сю получава медал от губернатора, Сю в парадната униформа на главен инспектор. Чан се закле да изхвърли собствената си снимка, запечатала връчването на наградата за смелост, веднага щом се върне в офиса си. Имаше някои чисти китайски аспекти на професията му, с които ирландската му половина отказваше да се примири.

— Получихме копие на паметната ти бележка... онази, в която споменавах, че е възможно да си оставил отпечатъци на мраморната масичка. Прав си. Имаше такива...

Чан позволи на погледа си да се задържи върху Сю за секунда по-дълго, отколкото бе необходимо. Ни най-малко не бе изненадан, че Сю си бе направил труда да провери. По-скоро бе изненадан, че не го бе поканил да остави за справка отпечатъците си на картичка. И понеже не го бе помолил, имаше само един начин, по който би могъл да се сдобие с отпечатъците на Чан. Като всички останали жители на Хонконг и той бе дал да бъдат снети отпечатъци от пръстите, когато бе подал молба за издаване на карта за самоличност. При нормални обстоятелства тези отпечатъци се смятаха за поверителна информация, достъпна за полицейските служби само след изрично съгласие на комисаря. Изглежда Сю бе поискал от комисар Цуи достъп до поверителна информация, свързана с Чан. И явно комисар Цуи бе дал разрешение.

Чан се усмихна:

— Сам ти казах.

Сю кимна:

— Приятелка ли ти беше?

— Не точно. Беше близка приятелка на моя зет. Прекарах на нейната яхта една нощ, заедно със сестра ми, мъжа ѝ и още няколко души.

— Ще ми трябват имената им. — Чан се поколеба. Сю търпеливо чакаше. Младият китайски инспектор се наклони напред. Сю се облегна на стола си. — Може би смяташ за нужно инспектор Нг да ни остави сами...?

Чан почувства, че губи контрол над ситуацията. Защо бе изчакал Сю да го попита за това?

— Да.

Инспекторът разочаровано сви рамене и затвори вратата зад себе си. Сю извади служебния си бележник и приготви служебния си молив.

— Генерал Циян, политическият съветник мистър Милтън Кътберт, двама бодигардове на Циян, сестра ми Джени, съпругът ѝ Джонатан Вонг.

— Много впечатляващ списък. Имаш забележителни връзки за обикновен полицаи.

— Казах ти — тя е близка със зет ми. Той е съдружник в юридическа фирма. За неговата работа е важно да има контакти с подобни хора. Освен това, на борда бяха екипажът и готвачка от Шри Ланка, работеща за Емили Пинг.

— Да, вече говорихме с нея. Каза, че е спяла, когато си отишъл в къщата. Нищо чудно — било е след полунощ.

— Възможно е, не видях прислуга.

— А опиумът?

— Какво?

— Намерихме следи от скорошна употреба на опиум в къщата. Предполагаме, че ще намерим и в кръвта ѝ. Знаеш ли нещо по този въпрос?

— Не.

— Бяхте ли любовници?

— Не.

— И дори не се е опитала да те свали? С нейната репутация?

— Не, не бих казал. — Чан не вярваше на ушите си, че говори това.

— „Не бих казал“? — настоя за подробности Сю.

Чан усети, че се изчервява.

— Поиска да спим заедно. Отказах ѝ.

— Това ли бяха думите ѝ?

— Да.

— Аз бих нарекъл това опит за сваляне.

— Възможно е.

— И когато ѝ отказа, тя предложи да пушите опиум?

— Защо мислиш така?

— Разговаряхме с различни хора. Имам предвид мъже. Тази жена е имала голяма слава. Секс, наркотици... май единственият западен порок, който не я е интересувал, е рокендролът. Един мъж не отива на гости на такава като нея, за да си играят на маджонг.

— Нищо не знам за опиума — повтори Чан, без да си дава сметка защо лъже. Не, знаеше защо го прави. Ако признаеше, че знае за опиума, това означаваше да отиде една стъпка по-близо до признаването, че е пушил с нея. Много пъти бе хващал даващи показания свидетели в такава примка. Ако миризмата се е измирисала, кучетата не могат да те надушат, но въпреки това го бе срам от факта, че мисли по този начин. Спомни си старата поговорка: разделителната линия между полицаи и престъпник може да се окаже прекалено тънка, за да бъде забелязана.

— Според теб имаше ли някакви признаци, че тази жена изживява някаква криза, че подлага на съмнение старите ценности, че се опитва да прозре смисъла на живота си... такива неща?

— Казах ти вече — не бяхме близки.

— Което не пречи да си последният от всичките ѝ приятели, който я е видял жива. Имаш ли спомен да е използвала фрази на отчаяние като „Това вече няма значение“, „Какъв е смисълът“ и така нататък?

— Не.

— Нещо в разговора, което подсказва, че злоупотребява с наркотици?

— Не.

— Известно ли ти е да е правила опити за самоубийство?

— Не.

— Била ли е обременена от чувство на съжаление или вина?

— Никога не ми е говорила за такива неща.

— Защо не я изчука?

— Какво?

— Ти си необвързан човек, разведен. Тя е неомъжена — най-привлекателната мома в Хонконг, ако не в цял свят. Никой от останалите не ѝ е казвал „не“.

— Отговаряш сам на въпроса си.

— Толкова ли си специален.

— По-скоро особен.

Сю се облегна на стола си, после рязко се изправи и мушна ръце в джобовете. Разходи се до прозореца и замислено се загледа.

— Тя не е курва — човек просто не може да използва подобна дума към милиардерка. Била е ненаситна. Използвала е влагалището си за доминация и в това по-скоро е приличала на мъж — завоевател на слабини. Може би точно това не ти е харесвало. Ти си безкрайно независим. Всички го твърдят.

— Предполагам това не е незаконно. — Сю кимна и се насили да се усмихне. — Е, имаш ли хипотеза дали е убийство или самоубийство? — Чан зададе въпроса си с възможно най-смирено тон.

Сю поклати отрицателно глава.

— Не се бях сблъскавал с толкова прецизно балансиран случай. Да отидеш с плуване до центъра на басейна, където е решетката за отводняване, да се оковеш с верига, да си сложиш белезниците с ръце на гърба... — Той сви рамене. — Ще ти трябва дробове като мехове, но мисля все пак може да се направи. Кадетите в полицейската школа се оковават за майтап в какви ли не пози. Дори аз и предполагам ти сме го правили, нали?

Чан кимна утвърдително. Убийството би било възможно най-простото разрешение, но защо убиецът ще оставя ключовете на дъното на басейна точно под нея, където съществува риска тя някак да се добере до тях, преди да е умряла?

— Може би защото убиецът е искал да изглежда като самоубийство. А може и да е хвърлил ключовете във водата, след като е умряла.

Сю кимна:

— Помислихме за тези възможности.

— Естествено.

— Но ако е било убийство, защо няма никакви следи от борба? Тя е силна, много атлетична жена. Нима не се е съпротивлявала?

Чан отново се изчерви.

— Плуваше като делфин. Имаше страшни дробове.

Сю го изгледа.

— Ами... благодаря, че се отзова да дойдеш. Ако решим, че не е самоубийство, ще трябва да говорим пак.

— Винаги. — И Чан стана.

Сю също стана.

— Между другото, какво става с твоя случай? Има ли някаква истина в слуховете?

Чан се насили да изглежда приветлив.

— Нали знаеш: всички слухове в крайна сметка се оказват верни. В интерес на истината обаче, този път май съм попаднал на следа. Утре вечер имам среща с информатор.

На прага поспря и пожела на Сю успех.

---

[1] Бейо гоблен — гоблен от 11–12 век, намиращ се в Бейо, Северна Франция, на който са изобразени картини от историята на завладяването на Англия от норманите. — Б.пр. ↑

48.

Ако Чан не се бе съгласил на тази вечерна среща, той така и не би разбрал, че Вървящия плювалник се смята за любимец на жените. Седнал в една чайна на „Лан Фонг роуд“ Чан наблюдаваше Саливер Кан, който бе облечен в бели ленени панталони, обувки от бокс в бяло и синьо, колан на „Гучи“ и копринена риза с цвят на старо злато, разтворена на врата. Лявата му ръка бе обхванала през кръста млада гола китайка. Е, почти гола, ако не се брояха тънките като връзки за обувки презрамки, задържащи закопчаната с цип чаена салфетка на кръста ѝ. На дясната му ръка бе увиснало друго момиче, допълващо в известен смисъл първото, понеже бе облечено от шията до петите в чорап с телесен цвят. Кан току-що бе слязъл от таксито и сега бавно се придвижваше в компанията на дамите към мястото на срещата — хотел, даващ стаи за по час.

Подобни места бяха известни като „вили“ и за съдържателите на публични домове бяха еквивалент на понятието данъчен рай: нямаше момичета, наети да работят, защото клиентите сами си ги водеха, а и даването на стаи на хора с нужда от кратковременен подслон не представляваше нарушение на закона. Чан бе в течение на дилемата на собствениците — дали да не ограничат правото на ползване от час на трийсет минути. Цял час се оказваше прекалено дълъг период от време за осемдесет процента от случаите, но от друга страна, оставащите двайсет процента съставляваха редовните посетители. В Каулун Тонг, където вилите представляваха важен фактор в икономиката, маркетинговите проучвания бяха довели до възприемането на компромис: четиридесет минути с глоба за просрочка.

— Дай ми половин час, след като ме видиш да влизам във вилата — бе го инструктирал Кан. — След това се регистрирай в стая номер пет. За по-правдоподобно трябва да доведеш момиче.

— Не — беше го отрязал Чан.

— Окей, тогава аз ще дойда с две.

Чан нямаше понятие по какъв начин увеличеното присъствие ще подобри прикритието, особено след като второто момиче щеше да бъде видно само в компанията на Кан. Трябваше да признае обаче, че членовете на триадите полагат изключителни грижи за сигурността си. Обажданията на Кан бяха станали почти неразбираеми, заради старанията му да маскира хремавия си глас. В повечето случаи Чан не разбираше какво му се казва, знаеше само кой се обажда. Този път обаче Кан бе настоял да се срещнат в Хонконг — далеч от местата, където се навърташе. Чан започваше да си мисли, че първоначалният му ентузиазъм да използва наградата за подобряване финансовото положение на Сун Йе Он се бе поизпарил и сега Кан се опитваше да задържи всичко за себе си.

Чан спря на регистрацията и плати на скучаещата възрастна жена за един час в стая номер пет. Изправи се пред асансьора, но усещаше погледа ѝ върху гърба си. Явното ѝ неодобрение се основаваше по-скоро на икономически, отколкото на морални съображения: каквото и да бе решил да прави сам, можеше да го прави у дома си и да си спести петстотинте долара. Погледът ѝ се спря на издутината в джоба на панталоните му, където Чан бе пхнал диктофон „Сони“.

Стаята, в която влезе, представляваше азиатското разбиране за онова, което би трябвало да се хареса на Афродита: огромно огледало на тавана отразяваше аленочервените постелки на леглото под него; бележка на китайски върху масичката рекламираше услугите на машината „Вълшебните пръсти“, която можеше да бъде наета от рецепцията срещу наем от двеста долара на час; друг надпис описваше по сложен начин усилията на управата да поддържа чаршафите чисти и напомняше, че в дрешника има шкаф, в който могат да се намерят десет вида презервативи в размери за азиатци и европейци, чието използване е бесплатно. Любопитно кой ли размер щеше да бъде подходящ за евроазиатец?

Стените също бяха в по-голямата си част огледални: десет хиляди Чана наблюдаваха десет хиляди Чана да придърпват стол, да слагат крака на края на леглото и да се приготвят да чакат.

Сега видя, че се намира само в едната половина от двойна стая, преградена със сгъваем параван (с огледала, естествено) от пода до тавана и от стена до стена. От другата страна на паравана

изключителните конспиративни мерки на Кан му носеха неприятности.

— Ох! Спри... — беше гласът на Кан.

— Кучи син!

— Ох, кажи й да спре да ме щипе.

— Разбира се, че ще те щипе. Нали ти казахме по хиляда долара на всяка.

— А аз ви казах, че съм тук по работа. Сделката е важна — ще имам парите в началото на следващата седмица.

— Защо ще наемаш две момичета, ако е сделка?

— За заблуда. Говоря за важна международна сделка. Няма да разберете.

— Тогава защо ни накара да се съблечем?

Мълчание, последвано от изсумтяване.

— Ами, човешко любопитство. Нали нищо не съм ви направил?

— Да не си обратен?

— Дори не го казвай. Ще се ядосам. А ако тази малка кучка пак ме ощипе, този път ще я ударя.

— Удариш ли я, ще се разкреця. Това място е под протекцията на триадите.

— Коя триада?

— 14К.

— По дяволите, само това ми трябваше! Ето... това са хиляда и петстотин долара. Повече не нося. Ще ви дам останалото следващата седмица.

— Еби си майката. По-добре използвай остатъка да си оправиш носа.

— Какво ми е на носа?

— Нещо не работи както трябва — само подсмърчаш.

— Я си гледай работата.

— Работата ли да си гледам? Ти ми видя пътката, нали така? Това значи да си гледам работата.

— Махай се оттук!

Разнесе се шум от цип, вратата се отвори и се затръшна.

Все така невъзмутимо качил крака на леглото, Чан разсъждаваше над трудната съдба да се правиш на плейбой в подземния свят. Той запали цигара, докато Кан се бореше с паравана. След малко бандитът изтласка подвижната преграда върху скърцащите ѝ колелца. От другата страна имаше стая, идентична на стаята, в която чакаше Чан. По фината риза на Кан бяха избили потни петна и на едната му буза имаше розовееща следа от ощипване, но убиецът изглеждаше напълно невъзмутим и дори излъчваше някакво самодоволство.

— Чу ли разправията?

— Само няколко думи.

— Две жени... никак не беше лесно.

— Не мога да си представя как се справяш.

Кан се ухили и извади гребен. Умноженото му отражение среса гарвановочерната си коса, намести разместените косъмчета, провери дали панталоните стоят добре, нагласи колана си и дълбоко смръкна. Последната грижа бе грозната следа от ощипването — Кан я огледа със смес от съжаление и гордост.

— Коя стая ще използваме за деловата част? — попита Чан.

Кан вдигна предупредително пръст. Чан го изчака да провери за подслушвателни устройства лампите и да надникне зад множеството огледала.

— Тези места често се използват за изнудване — обясни загрижеността си Кан. — По онзи въпрос... имам информация.

— Досетих се, че може да е така.

— Някои хора проговориха, но искат да делят.

— С два милиона на ръка това няма да е проблем за теб.

— Имам нужда от повече.

— Не.

Кан го огледа за признаци на слабост.

Чан запази хладнокръвие и не помръдна, но вътрешно бе заинтригуван. Двата милиона долара бяха фокусирали съзнанието на редовия войник по начин, който му се бе струвал невъзможен. Повечето убийци притежават способност за концентрация, сравнима с тази на златните рибки — престъпленията им са резултат от натрупването на гняв и алчност, когато личността отстъпва пред първобитния човек. След като бе станал свидетел на конспиративните умения на Кан, граничещи с влагането едва ли не на интелект, Чан се

питаше има ли нещо непостижимо за желаещия да стъпи на правия път престъпник при правилен подход към него. Но на цена два милиона за опит, по-евтино излизаше да бъдат оставени да се самоунищожават.

Кан въздъхна:

— Корав си.

— И опасен за мекушавци като теб.

Кан примигна.

— Без майтап. Пичът, с който говорих, е страшно изплашен. Както знаеш, скъпичко излиза да помогнеш някому да се отърси от страха си.

— Казах не.

Кан се престори на дълбоко засегнат. Той се наклони напред:

— Предавам собствените си хора, защото са замесени Сун Йе Он.

Чан дръпна дълбоко от цигарата си. Силата на парите наистина бе безгранична.

— Още двеста хиляди, но това е всичко, предупреждавам те!

Кан се усмихна:

— Окей. Така да бъде. Знам какво е станало.

— Чудесно — кимна Чан.

— Какво ще кажеш за малък аванс?

— В никакъв случай. Знаеш правилото: информация, водеща до арест...

— Окей, окей. Значи, трима души са били смлени живи от триадите.

— Ами?

Кан заговори шепнешком с глас, треперещ от честност:

— Били са подизпълнители. Сун Йе Он са получили договора, а 14К са го изпълнили. Чувал ли си за нещо подобно по-рано? — Чан поклати глава. — Не са използвали редови бойци. Строго секретна операция. Изпълнена от край до край само от червени пръти. След което дошли на проверка генерали и от двете страни, за да се уверят, че всичко е протекло гладко и както трябва.

Кан явно беше изпълнен със страхопочитание. От тона му човек можеше да си представи как Рузвелт и Чърчил лично участват в организирането на нападение от засада.

— Къде се е случило?

— Новите територии. На запад. Ще науча мястото и ще те заведа. Но има усложнение — там се крият някакви хора. Още не знам подробностите.

Чан прикри рязко засиления си интерес с дълбоко всмукване.

— Извикал си ме тук, за да ми кажеш, че не знаеш подробностите?

Кан сниши гласи си още повече.

— Не. Извиках те тук, за да организираме среща. Ето ти лист с пет адреса, номерирани от едно до пет. Когато ти позвъня, ще ти кажа час и число и ще затворя. Ще дойдеш там да ме вземеш. Ясно ли е? — Чан пое листа и погледна Кан в лицето. Вече нямаше никакво съмнение: убиецът беше страшно изплашен. — Трябва да си сам. Сам, с кола. Не го ли направиш, край на сделката.

Чан сгъна листчето и го прибра в джоба си.

— Както кажеш.

— Сега си тръгвам. Ти остани още дваайсет минути. Когато си тръгнеш и ти, опитай се да изглеждаш така, сякаш си прекарал страхотно. Постарай се, защото честно казано, ти винаги изглеждаш като че ли току-що си излязъл от манастир след дваайсет години в него. Като сушена слива...

— Ще се постарая. Какво да правя, нямам твоя подход към жените...

Кан прие похвалата сериозно и се върна в своята половина от стаята. Без да помръдва, Чан проследи усилията му да върне паравана на мястото му. Когато се увери, че бандитът си е тръгнал, той извади диктофона и го сложи на леглото. Трябваше му нова цигара, за да се концентрира:

— Към дело сто дваайсет и осем, Монгкок, вътрешно разследване. Паметна бележка с гриф секретно. Да бъде предадена на ръка на комисар Цуи с копие до политически съветник мистър Милтън Кътберт. В девет часа вечерта на петнайсети май хиляда деветстотин деветдесет и седма година се срещнах в добре известна вила на „Лан Фонг роуд“, остров Хонконг, с информатора Кан, редови боец на триадата Сун Йе Он. Съществува вероятност Кан да ме отведе до скривалището на заподозрените Клеър Колети, Ю Нинкун и Мао Цинфу...

49.

За разлика от „Джексън рум“, „Червената стая“ на клуб „Хонконг“ приемаше гости жени по обед.

Най-старите членове продължаваха да мърморят, но като цяло промяната на правилата бе гласувана почти без открито недоволство. Скъпоструващите съпруги настояваха да бъдат виждани по обяд и дори някои мъже бяха видели изгодата от това да дискутират семейни проблеми в безопасната цивилизована обедна атмосфера на елитен клуб. В резултат масите бяха раздалечени на по-голямо разстояние, така че тук опасността от неволно подслушване бе по-малка. Другата причина да се обядва в „Червената стая“ бяха масичките с ордьоври — те бяха най-добрите в Хонконг.

Не че Кътберт бе имал богат избор. Главнокомандущият на британските въоръжени сили в Хонконг, генерал-майор Хоръс Грант, рядко приемаше покана за обяд на друго място. Носеше се слухът, че жена му бе заповядала да бойкотира „Джексън рум“ заради забраната за жени.

Кътберт бе подранил, защото знаеше, че командущият ще бъде точен. Бяха му дали маса до прозореца и лично метрдотелът го бе съпроводил до нея. Мястото му позволяваше да има поглед върху целия салон. Знаеше, че военният ще седне на другото място до прозореца и също ще има поглед върху салона.

Политическият съветник си призна, че е малко неспокоен. Грант не беше човек, когото лесно можеш да убедиш. Той не даваше пет пари за ранга на Кътберт и не се интересуваше нито от репутацията, нито от ерудицията му. Генералът беше чиста проба военен, израсъл в суровата провинция на Северна Ирландия. Презрението към дипломатите при него бе въпрос на фамилна традиция. Един от прадедите му бе намерил смъртта си заедно с повечето войници от поверения му полк преди 150 години при някаква безкрайна обсада на Кабул, за която тогава се смятало, че е поредната издънка на Форин офис. Северноирландците протестанти бяха истински китайци в

способността си да имат исторически зъб някому. Но Кътберт този път разполагаше с карта, която можеше да наклони везните в негова страна: като никога досега дипломатът искаше действие.

Командващият се появи на вратата в компанията на метрдотела, откри къде бе седнал Кътберт и делово се отправи в негова посока, кимайки наляво и надясно на хората, които държаха да го поздравят. Кътберт стана и двамата си стиснаха ръцете.

— Много любезно от ваша страна да дойдете — каза Кътберт като седнаха.

— Ни най-малко. Добър обяд, добра компания... е, и повод да се отбия при губернатора, след като така и така съм дошъл в Сентръл. — Той се усмихна.

Кътберт също се усмихна в отговор, съумявайки да го направи с леко и примирено увисване на тъгълчетата на устата си, предназначено да признае деликатния намек кой какъв е. Единствен командващият имаше правото „да се отбива“ при губернатора — за простосмъртните, било то и политически съветници, отиването при губернатора ставаше след насрочване на среща.

И двамата поръчаха „блъди мери“. Кътберт веднага отпи от своята чаша, докато командващият първо извади и сдъвка стръкчето целина. Кътберт трябваше да се настрои към темпа на времето, възприет от неговия гост. Ако бе в компанията на колега дипломат, той сигурно щеше да отвори въпрос по интересуващата го тема едва с поднасянето на сиренето, но при Грант важното бе да не допусне загубата на интерес. Той от опит знаеше, че дори най-достойните представители на военните са прокълнати с доста краткотрайна способност за концентрация. От друга страна, щеше да бъде груба грешка да се хвърли в проблема като аматьор. Затова в началото поприказваха за общите си познати, обсъдиха накратко приемите, на които се бяха срещали напоследък, отвориха дума за състоянието на губернаторската яхта, за редислокацията на войските в Китай и за резултатите от последните важни крикет мачове. Кътберт докара нещата до момента, когато командващият допи питието си, каза високо „а“ и остави разговорът да заглъхне.

— Поканих ви на обяд, генерале, защото ми се стори уместно да обсъдим новия развой на събитията в делото на главен инспектор Чан.

— Да?

— Може би сте дочули, че там има известен прогрес?

— Да, информираха ме. От онова, което знам, този Чан е дяволски способно момче.

— Първокласен детектив. Както знаете, доста възможно е той да ни откара до куриерите. Ако се вярва на главния му информатор, те се крият някъде из западната част на Новите територии. Стига информаторът му да е прав, естествено...

— Ясно.

— Та, полицейският комисар възнамеряваше да отиде там със свои хора, но аз му забраних. Не че хората му не са квалифицирани, всички те са минали обучение през Специалните сили, но нямат... как да се изразя? Нямат международен опит. Нямам нужната ни лоялност, ако ме разбирате?

Грант отривисто кимна с глава:

— Знам. Цуи е бесен, но вие убедихте губернатора да препоръча отряд на Специалните сили от Обединеното кралство.

— Ако вие го одобрите, разбира се.

— Вече го направих. Пуснах докладна още тази сутрин. Всъщност още снощи наредих да имат готовност за полет с транспортен самолет и да чакат решението ми. Трябва да кацнат днес следобед.

— Да. Научих това от секретаря на губернатора точно преди да дойда тук. Но бих искал да обсъдим начина, по който военните ще подходят към операцията.

— А-а...! Добре, можем да го обсъдим. Няма нищо нередно в това. Но аз подозирам, че момчетата ще очакват максимална свобода на действие. Знаете как е, непосредствените изпълнители най-добре могат да решат какъв подход да използват. Макар че, както разбирам, не се очакват никакви усложнения.

Грант повдигна вежди, за да покаже на Кътберт, че е искрено изненадан от загрижеността на дипломата.

— Не става дума за затруднения в чисто оперативен план: макар да се очаква, че онези хора са прекрасно въоръжени — най-съвременно автоматично оръжие и тежка екипировка — те не са професионални войници. Загрижен съм за чисто дипломатическата страна на операцията, която може да се окаже доста деликатна. — Грант сви

рамене, проблемът явно не беше негов. — Искам да кажа, че онова, което намерихме в сандъка, все още е строго секретно.

— И ще остане такава, ако зависи от мен.

— Именно. — Грант погледна Кътберт с нетърпеливия поглед, на който са способни само военните. — Точно поради тази причина не исках да допусна намесата на полицията — продължи Кътберт. — Ще има процес. На сцената ще излязат адвокати и с удоволствие ще се развихрят. Най-вероятно няма да можем да потулим китайската връзка. Лондон ще се вбеси, и с право. Помислете само какъв вой ще нададе пресата: атомна заплаха от китайски ренегати комунисти срещу народ от шест милиона души, които ние все още сме длъжни да охраняваме. С използване на военна сила, ако се налага.

Грант кимна:

— Мислих по този въпрос. Нямам представа какво може да се направи, освен може би ако процесът мине при закрити врати с мотивировката, че се третира материя, имаща отношение към Закона за държавната тайна — както се прави с шпионите.

— Опасявам се, че няма да е толкова просто. Никой от замесените не е подписвал декларация за допуск. От справка на нюйоркското полицейско управление се вижда, че и тримата заподозрени са американски граждани. Знаете как настръхват американците, когато някой наруши демократичните им принципи. ЦРУ може да убие някого и да се измъкне по терлици, но нека в Сингапур опитат да нашарят задника на млад дръвник с бамбуков прът и ето ти международен скандал.

Грант разчовърка ордъвъра. Личеше, че прави всичко възможно да се концентрира максимално, още повече, че долавяше нишката на някаква логика. Накрая вдигна глава и погледна Кътберт в очите.

— Няма да ви преча, но не мога да издам подобна заповед.

— Но, разбира се, генерале.

— Ще ви оставя да говорите с момчетата. Но предупреждавам ви, ще трябва да се постараете да ги уверите, че няма да се получи втори Гибралтар. И да ги убедите, че наистина се налага.

Кътберт се усмихна.

— Благодарен съм ви, генерале. — Като видя сервитьора, попита: — Червено или бяло?

— Днес съм на риба.

— Тогава „Шабли“?

Грант кимна и довърши ордъвъра си. Едно нещо трябваше да им се признае на дипломатите: с тях никога не се налага да се доизказваш. Бог знае как съумяваха да свършат нещо просто и ясно. Генералът отпи пробна глътка от шаблото и се сети за шега, която щеше да сподели с губернатора по-късно: колко дипломати са нужни, за да сменят изгоряла крушка? Отговорът: дваисет — един да я смени, останалите да анализират международния отзвук. На Крис щеше да му хареса.

Кътберт се поинтересува кога каца транспортният самолет и изпрати две коли да вземат хората. От петимата пристигащи четирима щяха да бъдат оставени в армейската база в Стенли, а последният, най-старшият, щеше да бъде доведен направо в офиса на Кътберт. Политическият съветник все още се колебаеше каква тактика да използва, когато секретарят му въведе майор Феъргуд. Кътберт се здрависа и видя пред себе си фирменото изпълнение на този вид военни: набит атлет с нещо смъртоносно в погледа, квадратна челюст, изпити бузи и дълбок белег, започваш от скулата и стигащ до устата. Кътберт видя в очите му напълно естественото подозрение на войника към дипломата. При Феъргуд то бе взело формата на почти театрално присвиване на очите, комбинирано с презрително потрепване на носа.

Кътберт покани войника да седне до дългата маса в преддверието на офиса му.

— Благодаря, че се отбихте да ме видите. Извинявам се, че ви отнемам от времето, което може би ви е необходимо да се устроите.

— Няма проблем. Доколкото схващам, работата не е кой знае колко сложна. И няма какво чак толкова да се устройваме. Правилно ли съм разбрал, че утре по това време трябва да сме свършили?

— Точно така. Именно това исках да обсъдим. Не знам дали главнокомандуващият вече не е говорил с вас?

— Не, как би могъл?

— Разбира се, разбира се...

— Имаше някакъв намек по радиото, докато летяхме насам. Не е чак толкова трудно да се досети човек какво искате.

— А!

— Само че не може да бъде направено. Сигурно сте чували за Гибралтар?

— Разбира се.

— Там изпълнявахме заповед. Но това си остава между двама ни.

— Ако си спомням правилно, няколко добре известни убийци на ИРА са били, ъ-ъ... ликвидирани от специалните служби. Хората на ИРА имали кола пълна с взрив, но самите те не били въоръжени.

— Някой от началниците тогава реши, че ще бъде прекрасно, ако точно тези терористи на ИРА не бъдат изправени пред съда. За нещастие никой не можа да предвиди истерията в медиите: „Кърваво убийство в Гибралтар от хора на Специалните служби!“. Ако зависеше от тях, нямаше да видим бял ден. Пълно фиаско! Няколко момчета едва не напуснаха. Хора като вас би трябвало да ни държат настрана от политиката... и вестниците. И съдилищата... най-вече съдилищата.

— Напълно съм съгласен.

— Не знам дали ви е известно, но семействата на копелетата от ИРА, които застреляхме, са подали искове до Европейския съд в Страсбург. Представяте ли си...? Не знам дали тази история някога ще има край...

— Точно така. — Кътберт извади сребърната си табакера, отвори я и я поднесе на Феъргуд, чиито фитил изглеждаше опасно къс. За негова изненада майорът с благодарност прие. — Естествено, при различни обстоятелства — подхвана Кътберт, — и особено ако има наложителна причина...

— На това мога само да заявя, че ми е необходимо нещо доста повече от десетминутен разговор с дипломат, за да подложам отново хората си на подобен риск, уверявам ви.

Кътберт се усмихна през пелената от цигарен дим.

— Ами, нека ви призная, майоре, че не ви обвинявам. Ще започна с това, че съм ви дълбоко благодарен за готовността да дойдете най-напред при мен и ще ви кажа, че няма да ви убеждавам повече. Надявам се да разберете, че съм бил длъжен да опитам... единствено в интерес на националната сигурност, разбира се.

Изненадан, че се е откачил от куката толкова лесно, Феъргуд се задави от дима. Той изгледа Кътберт за един дълъг момент, после дълбоко пое въздух.

— Вършите си работата, това е ясно. Както аз моята.

Дипломатът забеляза промяна в позата му. Феъргуд изпъна крака под масата и се облегна на стола си. За пръв път от влизането му тук изглеждаше отпуснат.

— Ами добре тогава — каза той. Погледът му обходи помещението и спря накрая на прозореца. — Прекрасен изглед.

— Един от най-добрите. Нека ви покажа. — Феъргуд стана едновременно с Кътберт и двамата се отправиха към прозореца. — Това е пистата на летището... Там отзад, ето нататък, виждате ли, са хълмовете на Каулун. Отвъд тях е Китай.

Феъргуд огледа всичко внимателно, сякаш изучаваше бойно поле.

— Да, сега разбирам. Знаеш колко е близо, но го усещаш едва като пристигнеш тук. Някои казват, че големите катастрофи през следващите неколкостотин години ще са свързани с Китай.

Той се усмихна без никаква топлина, бавно довърши цигарата си, върна се при масата, където имаше пепелник и замислено угаси фаса.

— Добре, просто от любопитство, защо?

— Понеже, ако има процес, ще избухне страхотен скандал, отчасти защото ще бъдат застрашени отношенията между Китай и Хонконг, отчасти заради лични причини.

— Така ли?

— Лъчевата болест е нещо ужасно. Думите бледнеят.

— Да, чувал съм нещо подобно. Надявам се, няма опасност за моите момчета?

— Доколкото ми е известно, не. Най-неприятното в случая е, че онези тримата по всяка вероятност ще отърват кожата. С урана ги свързват само косвени улики.

— Не разбрах за каква кожа става дума.

— Говорим за убийство. Всъщност, нека ви покажа нещо, просто за ваше сведение.

Кътберт влезе в офиса си и се върна с няколко снимки. Започна с двамата леководолази в болницата. Запази Хигинс за накрая. Видя Феъргуд да задържа погледа си точно на тази фотография: англичанин, бял, светлокож, на неговата възраст, с тяло раздуто и изкривено като някакво чудовище от морските дълбини, извадено на сушата. Той бавно кимна и подсвирна.

— Ясно-о... — После вдигна поглед. Беше схванал стратегията на Кътберт, която нямаше никакви претенции за изтънченост. — Добре, време е да тръгвам.

— Разбира се — съгласи се Кътберт. — Вземете снимките, ако желаете. Момчетата ви може би ще пожелаят да научат с какви хора ще си имат работа.

Феъргуд кимна.

— Стига ми една. — Той взе снимката на Хигинс и я пъкна в джоба си.

На излизане Феъргуд каза:

— Дори ако хората ми проявят съчувствие, а това в никакъв случай не е сигурно, необходима е желязна гаранция, че няма да има никаква гласност и още по-малко последици... особено от съдебен характер. Желязна!

Кътберт се усмихна.

— Тук не сме в Гибралтар, майоре. По важните въпроси медиите постъпват както им кажем. А онези тримата... де юре те вече са мъртви — и като видя Феъргуд недоверчиво да повдига вежди, Кътберт допълни: — Имате думата ми.

И двамата си стиснаха ръцете.

50.

Те. В съня на Чан те можеха да променят форма, раса и пол, можеха да се появяват като животни или духове. Беше ги виждал да минават през стени. Нямаше никакво значение колко бързо се опитваше да бяга — те винаги бяха до него, крачка отляво и отзад. В някои легенди за древнокитайски магьосници, смъртта също издебваше отляво. Бяха ли китайци? Първоначално мислеше, че е така. Малко по малко обаче те бяха придобили някои британски атрибути и един дори изглеждаше с червено лице и носеше монокъл. Дебнеха го. Когато разбираше, че вече не издържа, той се обръщаше с лице към тях и ги предизвикваше да приближат и да го убият. Подобно поведение ги озадачаваше и те не знаеха как да реагират. Тогава той се обръщаше и отново побягваше, а те отново заемаха мястото си до него. И това не беше точно кошмар, нито дори обикновен сън, защото когато се събудеше, те пак бяха тук. Изглежда се побъркваше.

Знаеше защо. Беше го видял в лицето на главен инспектор Джек Сю. Когато минаваше покрай другите старши офицери из коридорите на участъка в Монгкок, а това беше още по-силно подчертано на Арсенал стрийт, той забелязваше промяна в отношението им към него — някаква лека неприязън, която те се опитваха да скрият. Малко по малко това се пренасяше към по-нисшите служители. И когато стигнеше до нивото на редовите инспектори, тогава щеше да стане лошо. Такава бе истината: това, че си параноик не означава, че не те преследват. Два дни след като откриха тялото на Емили, между него и останалите сякаш се появи стъклена стена. Влезеше ли в полицейския участък, хората се извъръщаха от него, когато ги подминеше, го стрелваха с поглед. Даже в собствения му офис Астън отказваше да го погледне при влизане.

— Някакви новини?

Притеснен и с почервено лице Астън отговори:

— Обади се Сю. Имало нареждане да се явиш тази сутрин в единайсет.

Астън сведе поглед. Когато влезе в столовата, Чан видя, че слухът е стигнал и до жената, която правеше чай. За истинските китайци лошият късмет е като заразна болест. Тя отказа да го погледне в очите и като му подаде чая, веднага се скри в кухнята. Чан изпи набързо чая си и излезе на улицата. Едва в тълпата можа да погребее позора си. Отби се в едно кафе и пуши там до десет и половина, когато взе метрото за Арсенал стрийт.

На пропуска стана ясно, че го очакват. Въведоха го в голямата заседателна зала, където начело на масата седеше комисар Цуи, а сред присъстващите старши офицери бе и Райли. Джек Сю бе с най-нисък ранг. Той седеше в средата на масата. От лявата му страна лежеше дебела папка. Отдясно бе положен прозрачен плик за веществени доказателства, в който се виждаше женски кожен лакиран колан. Наредиха на Чан да седне в далечния край на масата, срещу Цуи. Цуи каза на Райли да започва. Секретар стенографка, която Чан не бе забелязал при влизането си, започна да пише в бележника си. До нея имаше и касетофон, който тя включи, докато Райли бърбореше за дълбокото си съжаление и чувството на притеснение. След дълъг и объркан увод той подаде папката на Джек Сю.

— Открихме отпечатъците ти по колана, който свалихме от шията ѝ — късо обясни Сю, гледайки Чан право в очите. — Възможно е да се намери невинно обяснение. В противен случай, ще бъдеш обвинен в убийство.

— При нормални обстоятелства би трябвало да те извадя от работа, докато не се разбере истината — каза Цуи, избягвайки погледа на Чан. — Но предвид натиска, който ни се оказва по случая с мелачката, оставям те да продължиш... до второ нареждане. Ще имаш нужда от адвокат. Не се опитвай да напуснеш Хонконг — името ти е разпратено по изходните пунктове. Можеш да си вървиш.

51.

От спорите на Запада се пръкват странни неща. Като малък Чан бе посещавал често западната част на Новите територии, главно за да вади миди. Помнеше оризищата и гъоловете с патици, помнеше гъмжащите от риба водоеми. Симбиозата по тези места очароваше китаеца в него: гъските по цял ден си седят в застоялата вода и цвъкат, курешките им наторяват езерцата, помагайки на водораслите и другата растителност да избуи, а те на свой ред дават храна на рибките. Или оставяш патиците да се хранят с рибата, или в края на сезона продаваш и рибата, и патиците. Типичен пример за правене на пари от нищо. Източна магия в действие.

От патици обаче не се забогатяваше така бързо, както от контейнери. Над ниските хълмове се виждаше забулен в омара град, който отблизо се превръщаше в некрополис от стоманени гробници, натрупани за икономия на място една върху друга. Бяха два габарита: двайсет на осем на осем или четиридесет на осем на осем фута. Английското Roll on, Roll off добило международна популярност като Ро-Ро, беше навлязло дори в китайския език. Мантра, създаваща пари от нищото. Нищо не сереше, нищо не растеше, а рентата се трупаше и трупаше. Само за двайсет години Хонконг се бе превърнал във второто най-натоварено пристанище на света след Ротердам и тези грамадни сандъци просто трябваше някъде да се складират. Южен Китай — крайният пункт за повечето пристигащи тук стоки — нямаше техниката за поддържане на складове с контейнери, така че практиката бе да се разпечатват тук контейнерите и да се натоварва съдържанието им на камиони, а празните контейнери оставаха да чакат кораб, който да има нужда от тях. Ро-Ро, хо-хо: всичко се бе развило с такава стремителност, че правителството не бе успяло още да прокара каквито и да е било закони, регулиращи използването на тази земя.

Снимка от въздуха би разкрила неочаквана подреденост, но първото впечатление от земята беше за истински китайски хаос. Пътеките между паралелепипедите бяха криви, част от стоманените

кутии бяха ръждясали, семейства бяха започнали да отглеждат свине и птици в явно изоставените контейнери, а някои от по новите бяха вдигнати с крикове на трупчета и даваха подслон на различни домашни животни. Стари коли, откраднати коли, изтърбушени коли се криеха из сенките. Тесните коридори се изменяха, скъсяваха или прекъсваха с непредсказуемото добавяне на нови контейнери и единствените надеждни водачи сред тях бяха местните дечурлига.

Чудесно място за криене, отбеляза наум Чан. Беше дошъл тук с Кан в кола без отличителни белези и нямаше никаква представа как да продължи. Когато се изравниха с първите два контейнера, той намали ход. На тях се четеше фирмен надпис Evergreen. Стори му се, че отново е малък и мебелите му пречат да вижда надалеч.

— Мамка му! — каза Кан, свали прозореца и се изплю.

На покрива на колата къса антена изпращаше сигнал, подаван от предавателя, монтиран вместо радио в арматурното табло. Чан носеше друга по-малка антена с предавател, който му бе заповядано да включи в мига, в който излязат от колата.

Чан бе силно озадачен. Кралската хонконгска полиция разполагаше със собствено звено обучени хора, напълно способни да атакуват, обезоръжат и ако трябва да убият опасни бегълци или терористи и Чан бе чул, че комисар Цуи е смятал да ги използва за тази операция. Но Кътберт бе убедил губернатора да наложи вето — отново заради урана. Така че сега хората, които получаваха радиосигналите на Чан, бяха от британските специални сили — корави бели мъже, прекрасно обучени убийци с манталитета на наковални. Самият Чан бе благодарен на всяка рядка възможност да излезе от офиса си след последната среща с Джек Сю и комисаря.

Още след сблъсъка с китайския граничен патрул интуицията му бе подсказала, че Бейжин ще упражни всички средства за натиск и следствието ще бъде прекратено. Беше сбъркал, впрочем както с толкова много други неща в този случай. Радж^[1] се бе събудил и бе гневен или поне Кътберт бе гневен. Чан беше принуден да вземе картечен пистолет. Оказа се по-тежък, отколкото изглеждаше, и сега кобурът го притесняваше. Когато му го пристягаха, Кътберт бе прошепнал в ухото му с настървеността на ловец:

— Не се страхувай да го използваш, Чарли. Няма да има никакви разследвания, имаш думата ми!

Чан намести кобура с едната си ръка.

— Мислех, че знаеш къде е — раздразнено се обърна той към Кан.

— Ами тук. Ето го, тук е — и Кан махна с ръка към контейнерите. — После замислено смръкна. — Само си помисли колко много неща можеш да скриеш тук.

Чан намали съвсем скоростта и се опита да си представи за какво мисли Кан.

— Ще трябва да питаме — каза накрая Кан.

— Какво да питаме?

— Там, където те се крият, контейнерите са подредени по особен начин. Познава се. Няма да ти кажа по какво. Защото знам какво ще направиш — ще ме отрежеш от сделката.

Чан спря колата. Убиецът слезе и отиде да говори с малко момиченце на около дванайсет години. Тя имаше големи овални очи, кичур коса като черна кадифена завеса и усмивка, способна да ти разтопи сърцето.

Саливер се върна ругаейки.

— Няма да повярваш! Малка кучка! — Той поразен поклати глава.

— Какво?

— Поиска хиляда долара.

— И ти какво чакаш?

Саливер изгледа Чан, сякаш виждаше пред себе си най-големия идиот на света.

— Да свали от цената, естествено.

Той стоеше до колата с гръб към момиченцето. Чан я видя бавно да се промъква към тях и да докосва убиеца по ръката.

— Окей, деветстотин — каза тя.

— Приспадам го от възнаграждението ти — предупреди Чан и се усмихна на детето. Слезе от колата и си спомни, че трябва да включи радиото.

Изоставени коли и мотоциклети. Опитното око на Чан забеляза използвани презервативи, следи от големи, средни и малки огньове, трупове на кучета и котки, захвърлено мъжко и женско бельо, счупени

уокмени, остатъци от печени патици, алуминиеви тигани за приготвяне на ориз — среща на Изтока и Запада.

Двамата с Кан последваха момиченцето, което безгрижно пое по коридори, осеяни със следи от различни престъпления. В един момент минаха покрай два стари матрака, набор от гумени ленти, спринцовки за еднократна употреба, топчета памук и капачки от винени бутилки. Американските полицаи им викаха „стрелбища“: гумените ленти, за да изпъкнат вените, капачките, за да загреят хероина, памукът, за да попият последната капка. Чан разбра, че се приближават.

Без предупреждение детето спря и посочи. Пътят им бе блокиран от два контейнера, сложени един върху друг. Тя направи знак, че трябва да заобиколят — онова, което търсеха, се намираше от другата страна. После протегна ръка и Кан крайно неохотно отброи деветстотин хонконгски долара. Сделката си е сделка. Особено, когато те наблюдава полицейски инспектор с картечен пистолет.

Чан каза на Кан да изчака. Върна се три контейнера назад, зави наляво, пак наляво и още веднъж наляво. При всеки завой обаче пътят му се оказваше блокиран — центърът на лабиринта беше нещо като стоманена крепост. Накрая видя стълба. Опитното му око различи петте тънки жички на несъмнено примитивна алармена инсталация върху стълбата. Освободи картечния си пистолет и бавно се изкачи, внимавайки за жичките. В горната част на контейнера, на който бе подпряна стълбата, се откри неочаквано голямо пространство, отворено за светлината, но напълно скрито от всички страни с контейнери, плътно долепени един до друг. Зад ъгъла бе опъната тел и на нея бяха метнати небрежно джинси, мъжко и женско бельо, тениски. Под телта, подпряла гръб на контейнер, седеше с отпуснати рамене Клеър Колети. Хероинът я бе състарил. Ако я срещнеше в тълпата, Чан със сигурност би ѝ дал петдесет.

Гладко обръсната глава, сини издължени очи — лице от комиксите: жената котка. Изглеждаше посивяла. Тънките съсухрени ръце непрестанно чешеха различни места от тялото ѝ. От своето място Чан виждаше най-добре главата ѝ: тя беше като видеокамера в режим на случайно търсене. В един миг дори погледна нагоре към него, но погледът ѝ не регистрира нищо. Потеше се обилно.

— Джони? Хайде, да те шибам... — Акцентът бе нюйоркски, от Бронкс, но не като този на Мойра. Клеър говореше бързо и надменно.

— Готвя.

— Да... Ама побързай, моля те.

— Искаш ли ти да го направиш?

— Аз не готвя... Мисля, че вече го изяснихме.

— Да, да. Великият Хан не готви.

Джони каза нещо на мандарин. Друг мъжки глас късо се изсмя.

— Момчета, вие пак ли ще се бунтувате? Не бих ви посъветвала.

Нали знаете — аз съм единственото ви спасение от това място.

— Да, Ваше Превъзходителство, помним. — Кикот.

Клеър направи гримаса, после си позволи да се усмихне.

— Майната ви! — Тя поклати глава. — Трябваше да поискам да ви отрежат топките.

Изпод контейнера, на който стоеше Чан, излязоха двама китайци. Единият носеше капачка, вторият — спринцовка. Онзи с капачката седна до нея, другият срещу нея. „Спринцовката“ постави иглата в капачката и издърпа буталото. Клеър взе с движение, издаващо дълъг опит, гумена лента, омота я около предмишницата си и няколко пъти я изви. Взе спринцовката с другата си ръка, след дълго опипване се спря на вена, заби иглата и натисна буталото. Чан видя тялото ѝ да се сгърчва, от устата ѝ се откъснаха нечленоразделни звуци на наслаждение. След секунди се отпусна на земята свита като зародиш.

— О, боже...

Чан изчака двамата китайци да свършат със себе си. Знаеше, че разполага с десетина минути, през които ефектът ще е максимално силен. След това те щяха да бъдат в състояние да действат повече или по-малко като нормални хора.

Клеър бавно се надигна и се подпря на стоманената стена. Единият от мъжете последва примера ѝ. Другият още лежеше в краката им.

Клеър бавно заговори:

— Знаеш ли какво видях, макар че се сещам едва сега? Видях някой на покрива.

— Покрива? — глупаво се захили Джони. — Покрив, казваш? Ваше Превъзходителство, ние нямаме покрив.

Клеър се усмихна, после и тримата избухнаха в смях.

— Да, хм... — Тя се почеса по бръснатата глава все така усмихната. — Май... Добре беше, а?

— Само благодарение на вас, Ваше Превъзходителство.

— Ъ-ъ... можеш да си спестиш „превъзходителството“. Не бих имала нищо против, още повече, че само се кодошите. А би трябвало да сте ми благодарни. Ако не бях аз и двамата щяхте да сте мъртви. Какво беше това, да го еба?

Чан се приземи с малко непохватен карате скок, претърколи се през рамо и коленичи, насочил картечния пистолет.

— Никой да не мърда, полиция, вие сте арестувани!

— А...?

Шест разширени зеници напразно опитваха да го фокусират.

— Уау! — Клеър се почеса по ръката и се ухили. — Някой току-що падна от небето.

— Мамка му.

— А може би е паднал от хеликоптера, който чувам.

— Да го шибам...! *Хеликоптери!* Махам се оттук. — Клеър се опита да стане. Плъзна се нагоре по гръб, все така опрян на стената на контейнера, но нямаше сили и се отпусна обратно. — Маmicата му... Така съм се надрусала... Дявол... мисля, че ни намериха.

— Не мърдайте — повтори Чан. — Не искам да причинявам нищо лошо.

Клеър го изгледа изпод тежките си клепачи.

— Този даже има английски акцент.

— Ама нали тук всички са такива.

— Марсианец пада от небето и проговаря на шибан английски, да го еба!

Чан искрено се надяваше, че никой от тримата няма да се опита да избяга. Но как да внуши страх и респект у някой, чието съзнание се рее в безкрая? Знаеше, че не би могъл да стреля. Затова просто стоеше и безпомощно ги гледаше, а те бяха зяпнали към хеликоптера, който се бе материализирал от нищото като праисторическо чудовище. За тях той представляваше по-интересна гледка от Чан с неговия невзрачен картечен пистолет. Гледаха ококорени и въртяха глави, докато машината се наклони, увисна и създаде малък тайфун от прах в другия край на заграденото място.

— Божичко, представяла съм си ги как идват и ни вземат — каза Клеър, все така втрещена. — В нищо не могат да ни обвинят, освен притежание.

— Ваше Превъзходителство, ние нали се страхувахме не от полицаите.

Клеър се почеса объркано по главата.

— Да, вярно. Мамка му... — После се обърна към Чан. — Ей ти, тук има ли програма за защита на свидетелите? Защото ние можем да предложим неща, от които ще ти настръхне косата. С международно значение, нали се сещаш...?

Чан проследи с поглед двама командоси от Специалните сили да се спускат с непостижима бързина по хвърлените от хеликоптера въжета. Те скочиха на земята и мигом се затичаха към тях.

— Спокойно — извика Чан. — Държа ги на мушка. Вече ги арестувах. И без това не могат да мръднат. Не са въоръжени. *Казах, че съм ги арестувал!* — Сигурно не го чуваха, заради грохота на хеликоптера. — *Безпомощни са, всичко е наред!*

Но двамата командоси сякаш бяха глухи.

Те заеха позиция под ъгъл спрямо тримата нещастни наркомани и насочиха към тях оръжията си с изпънати ръце. Чан се хвърли на земята и видя куршумите от картечните пистолети да пронизват първо телата, а после и главите на Клеър и двамата ѝ партньори.

Под гърма на хеликоптера по стената се стичаше човешка пихтия с консистенцията на диня. Бяха изминали не повече от двацет секунди от момента, в който Клеър беше произнесла последните си думи.

— *Бях ги покрil, нямаше никаква опасност, те бяха невъоръжени и ние можехме да ги разпитаме* — бърбореше той в състояние на шок, докато двамата го отвеждаха през заграденото място към въжето. По него се спускаха нови двама командоси.

— Можете да почиствате — каза единият от стрелците.

Новодошлите кимнаха и делово пристъпиха към телата.

Стрелците извадиха отнякъде кожен колан, нахлузиха го на тялото му, закопчаха го и преди да се усети, той се озова издърпан над стоманения лабиринт в кабината на хеликоптера, където две яки ръце най-безцеремонно го поеха и обработиха с брутална ефикасност. Веднага след него по същия начин бяха изтеглени стрелците. Няколко минути по-късно се прибраха и „чистачите“, хеликоптерът се наклони на една страна и полетя.

Единият от командосите каза на пилота:

— Ще ни трябват булдозери, подемна техника, а контейнерите са подредени много плътно... о, и нещо за огън.

Пилотът щракна някакъв ключ.

— Тук операция „Ръкавички“, чуваш ли ме?

— Чувам те, „Ръкавички“, казвай.

— Имате координатите. Изпратете булдозери, подемна техника за обработка на контейнери... и нещо за бърз лагерен огън. Имам предвид нещо, което изпепелява и не оставя следи. Край.

— Ще вземем мерки. Край.

Натикаха Чан в задната част и двамата стрелци се наместиха пред него. Вече му бяха взели пистолета. От другата страна седяха още трима — хеликоптерът беше голям. Под тях се виеше лентата на пътя, водещ обратно към Каулун и остров Хонконг.

Чан усещаше, че в гърдите му се надига страшен гняв. Най-сетне бе намерил загадъчната дъщеря на Мойра и през няколко минути, с които бе разполагал, за да я наблюдава, мистерията се бе разпаднала. Беше разбрал коя е тя и всеки полицай от уличен патрул безпогрешно щеше да идентифицира нея и приятелите ѝ: неизлечими фантазори — онези, които още от детска възраст знаят, че реалният свят е нещо, с което няма да могат да се справят. Хора, които стават престъпници от слабост и отчаяние, и заслужават да бъдат третирани като обикновени престъпници, а не като терористи. Каквато и да бе връзката с урана, повече от ясно бе, че тези тримата не могат да бъдат нищо повече от куриери.

Единият от стрелците се обърна към колегата си:

— Беше ситуация със заложници — нямахме избор. Полицейски офицер под смъртна заплаха.

Другият — той имаше хлътнали бузи и белег, започващ от едната му скула и свършващ в ъгълчето на устата — кимна. После се обърна към Чан:

— Чу ли? Тези момчета ти спасиха живота. Бих се радвал да чуя думи на благодарност за това, което сториха за теб.

Стрелецът пред Чан престана да се прави, че Чан не съществува и го погледна право в очите:

— Е, китайче?

В начина, по който тези хора се държаха, нямаше никаква физическа заплаха срещу него и Чан не се страхуваше, че примерно биха могли да го изхвърлят от хеликоптера. Въздействието, което му оказваха се дължеше повече на неявната форма на сплашване, на знанието кои са, какво бяха направили и не на последно място на самия факт, че бяха станали командоси от Специалните части, за които се говореха какви ли не неща. Чан все още не можеше да се отърси от шока. Но по-дълбока от шока беше покрусата. Дъщерята на Мойра бе мъртва, двамата ѝ компаньони също — убити в резултат на безсмислена десантна акция. Трябваша му няколко минути да излезе от състоянието на пасивно отчаяние и да се справи с мъжа пред себе си. Накрая се овладя, наведе се напред и заговори с контролирано презрение:

— Запиши в доклада си каквото пожелаеш, войнико, но ако ме наречеш „китайче“ още веднъж, аз ще намеря начин да ти напъхам топките в гъза! Разбра ли, путколики?

Чан се облегна, усещайки, че вече му е малко по-добре. Рядко, доста рядко, но епизодичният изблик на враждебност може да се окаже по-добро лекарство срещу депресията от възпитаната сдържаност.

Мъжът размени поглед с колегите си, но разумно не каза нищо повече. В Стенли ги чакаше Кътберт. Той не обърна никакво внимание на Чан и се затвори в една стая с войниците, за да му докладват. Чан бе върнат в Сентръл с правителствена кола и всички се държаха, сякаш изобщо не е присъствал на сцената на клането.

Когато се прибра в офиса си, той започна неспокойно да крачи пред притихналия Астън, отказваше да отговаря на въпросите му, през няколко секунди прибираше с ръце назад черната си коса и се опитваше да овладее посттравматичния ефект от шока. Накрая извади диктофона от чекмеджето на бюрото, сложи го в джоба си и се прибра вкъщи.

Изпълнен повече с мъка, отколкото с гняв, той намери лист хартия и с големи букви написа: „Тя е мъртва. Чан“.

Изчака листът да завърши печалния си път около валяците и да излезе от машината.

Извади бира от хладилника и се опита да овладее нервите си. Беше на дивана и отпиваше от кутията, когато телефонът иззвъня.

— Добре ли си?

— Да. — Прочистване на гърлото.

— Дойде хеликоптер, чух изстрели, побягнах.

— Умно.

— А парите?

— Мисля, че ще платят. Стига да не си видял хеликоптер и да не си чул изстрели.

— Какъв хеликоптер? Какви изстрели?

— Добре. Като получиш парите, изчезвай. Това е моят съвет.

— Ясно. — Пауза. — Работата е голяма, нали?

— Да.

— Напомняш ми за редови войник на триадите. Подчиняваш се на заповеди и не се интересуваш кой ги дава. Така ли е?

Чан остави слушалката, без да отговаря. „Така“, каза той на бирената кутия. Две бири по-късно вече бе събрал сили да се изправи срещу диктофона.

— Към дело сто двайсет и осем, Монгкок, вътрешно разследване. Тази паметна бележка има за цел да регистрира развитието на събитията в западната част на Новите територии около единайсет сутринта на седемнайсети май хиляда деветстотин деветдесет и седма година...

Когато приключи, взе асансьора до партера и се разходи около блока. Щом се прибра, сети се да провери пощенската си кутия. Намери в нея лист с нарисувана инвалидна количка и инструкции на английски. Предлагаше се среща на седемнайсети май около полунощ.

---

[1] Прозвище на британското правителство в Индия и доминьоните. — Б.пр. ↑

52.

Из цяла Азия непоклатими обекти се оказват на пътя на всепомитащи сили и стигат до споразумения с тях. Всепобеждаващата сила на комунизма бе сключвала доста изгодни споразумения с непоклатимия британски капитализъм в продължение на петдесет години — много преди Тачър и Съвместната декларация, преди и по време на Културната революция.

Чан използва полицейската си карта, за да мине през контролния пункт на зоната с ограничен достъп в най-североизточната част на Новите територии. Още от таксито видя първото потвърждение. Огромните количества кашони, струпани под ръждясали ламаринени навеси, бяха за контрабандата това, което са за марихуаната алуминиевото фолио и цигарената хартия със специален формат: недостатъчно доказателство за притежание, но надеждна индикация. Товарачи, нарамили сандъци, влизаха и излизаха под светлините на прожекторите като сценични работници с декори.

Таксито го остави малко по-надолу по пътя пред безлюден офис — надписът „Митнически склад“ (на английски и китайски) му се стори откровено безочлив предвид онова, което ставаше тук. Зад офиса имаше черен лексус, закачен с теглич за малък пикап. Опитното му око не можа да открие нищо нередно в скъпата кола, с изключение на регистрационните номера — те просто липсваха. Зрението му постепенно се адаптира към ослепителната светлина на халогенните лампи в черната нощ и той разбра, че се намира на къс гола земя, върху който бе построен цял град на контрабандата, където основния тип постройка бяха откритите навеси със скосени ламаринени покриви. Камиони с ниски каросерии чакаха със запалени дизелови двигатели под сенките или под яростната светлина: олицетворение на пределно простата игра на светлосенки, характерна за изтънчените престъпления. Подчинявайки се на инстинкта си, той се шумгна в една от сенките и се вгледа оттам към приграничния хипермаркет. От страна на КНР имаше предимно зеленчуци, плодове, памучни

продукти, кожени изделия, нискокачествени железни домакински прибори и инструменти. Най-близкият навес от страна на Хонконг беше претъпкан с кашони с видеокасетофони, кашони с телевизори и с преносими лаптоп компютри. Посредници с клиенти в комунистическата държава бродеха между редиците от мерцедеси. Плащаше се в брой. И дума не можеше да става за *ренминби* — официалната валута на Народната република, за която никой не искаше и да чуе.

Въпреки човешкото стълпотворение Чан бе приятно изненадан да регистрира една съвсем некитайска тишина над пазара — своеобразно напълно формално признаване на несъществуващите тук сили на закона. Като се изключеше неестествената тишина, хората — а защо не тълпата — се движеха насам-натам със свобода, каквато може да има само в ничията земя. Къде ли би могъл да се скрие един мъж в инвалидна количка в условията на такава демократична откритост? Чан се отпрати към склада на настолните компютри, който беше на петдесетина метра в посока Китай.

Скрий лист в гората, скрий шпионин на границата: Ли в никакъв случай не беше глупак. Забързани мъже само по къси гащета разтоварваха украсени с добре известни имена на компютърни фирми кашони от микробуси, без рекламни надписи и без лампички на регистрационните им табели, макар фаровете им да бяха запалени и двигателите да работеха. Много и разнообразни езици описваха съдържанията на кашоните като „монитори“, „процесори“, „клавиатури“, „CD-ROM плейъри“ и „тонколони“. Ли дори не му беше намеквал за тази страна от дейността на своята фирма. Един от микробусите беше със затворени врати. Беше спрял встрани от другите. Инспекторът чукна върху сложната татуировка на задната врата и влезе. Ли го приветства от количката си със садистична усмивка. Чан провери какво имаше вътре: инвалид, неговата количка, още един стол, компютър с висока кутия за поставяне на пода, бюро и монитор, сияещ с тропическата тонална гама на Windows 95.

— Ти май работиш по всяко време на денонощието — отбеляза Чан.

— За удоволствието, което ми достави, съм готов да се откажа от съня до края на живота си. Не всекиму се отдава възможност да започне война. А когато войната е между двете организации, които

мразя най-силно от всичко на този свят... — Ли вдигна ръце, целуна пръстите си и ги отпусна в скута си. Никога през цялото им познанство Чан не го бе виждал толкова близко до пълното духовно умиротворение. — Знам за куриерите — американското момиче и двамата ѝ китайски приятели — каза Ли.

— Те са мъртви.

— Това исках да кажа — знам.

— Знаеш? — недоверчиво го изгледа Чан.

— Тази сутрин са били застреляни от някакви английски войници. Това е предимството на информационните технологии: включвам се в мрежата и хората ми пращат електронна поща. — Той разтвори ръце. — Деца споделят с деца, които чуват какво си говорят родителите им. — Очите на Ли проблеснаха. — Новините пътуват със скорост двайсет и осем хиляди и осемстотин бода^[1], а дори това е ниска скорост за съвременните модеми.

Чан придърпа резервния стол от ъгъла и седна.

— И какво още знаеш?

Ли се наклони напред:

— Казах ти преди време: половин милиард долара. Били са предназначени за закупуването на няколко килограма уран. 14К са си позволили да го ужилят по невероятен начин. Но той не е клоун. Как можеш да провериш пазарната цена на обогатен уран за вграждане в атомна бомба, ако си комунистически генерал и никога не си бил по на запад от Юнан? Ами тайно, естествено. Отнело му е седмици. Но накрая се убедил, че можело да се намери доставчик, готов да му предложи същата стока за няколко милиона. *Само че той вече бил платил!* Е, дори мегаломан като него е в състояние да изпусне нервите си. Разбираемо е. Но как бих искал в онзи велик момент да съм наблизко: сигурно е било като електрическа буря. Заповядал е да убият куриерите в мига, в който донесат стоката, разбираш ли?

— Почти. — Чан се замисли. — Е, може би не съвсем.

— Ще ти помогна: кого според теб би използвал най-богатият и вероятно най-могъщият човек в Азия, за да убие куриери на триадите в Хонконг, които до един са американски граждани? Не е работа за Народната армия — ситуацията днес е доста деликатна.

— Другите триади.

— Правилно. И точно в този пункт историята става красива по китайски. Платил е на Сун Йе Он да смачкат куриерите на 14К по възможно най-мъчителния начин. Човекът си е комунист и от него не може да се очаква да мисли исторически. Сун Йе Он бяха най-яроствните поддръжници на националистите по време на Гражданската война и загубиха най-много, когато всички те трябваше да избягат презглава от Чон-чин^[2] през 49-а. Така че Сун Йе Он мразят комунистите повече от всички триади взети заедно. Както и да е, онези взели парите и пуснали слух за сделката, предназначен да стигне до ушите на 14К. 14К естествено били силно разочаровани. Те вече имали сключена сделка — ако онзи не харесвал цената им, можел да потърси стоката на друго място. Ще ти кажа, че 14К не са безразлични към пазарните сили.

— Пазарните сили — повтори Чан.

— Да — онова, което кара светът да се върти. И така, 14К платили на Сун Йе Он още 10 милиона, за да забравят договора срещу тях. Казали, че ще се погрижат за всичко. И Сун Йе Он се съгласили. Целият номер бил да се направи така, сякаш Сун Йе Он са изпълнили договорните си задължения.

— Аха!

— И 14К може би щели да се отърват, ако не вложили толкова много фантазия. Първата им грешка била, че не доставили урана. Вместо това сторили така, че да изглежда сякаш се случило нещо непредвидено и скъпоценната стока е трябвало да се изхвърли по спешност, но си оставили възможността да го извадят на по-късен етап. Това не било най-доброто решение. Все пак човек не може да не се възхити на куража им. Онзи, естествено, заподозрял, но нямал никакво доказателство, а не можел да си позволи истерични действия — за такъв като него това е недопустима проява на слаби държавнически умения. Как да ти кажа — дори аз се възхищавам на смелостта на онези момчета, вярваш ли, че ти го признавам съвсем чистосърдечно?

— Каквото и да са направили, явно е било голям номер, щом те кара да говориш по този начин. Освен това, преди да чуя останалото, искам да запаля цигара.

Ли изглеждаше изненадан, докато Чан палеше „Бенсън“-а.

— Искаш да кажеш, че не знаеш? Че англичаните не са ти казали?

— Какво да ми кажат?

— Когато изчезнали тримата куриери, точно по същото време били отвлечени двама от най-добрите му партийни апаратчици в Гуандунг.

— Я повтори — тихо помоли Чан.

— Това е самата истина. Знае се. Даже излезе по Интернет. Не е било възможно телата в цистерната да бъдат идентифицирани, нали така?

Чан бавно изпусна дима.

— Да.

— Значи, ако тримата куриери не са били смлени...

В този миг в главата на Чан блесна ослепителен лъч светлина, разкриващ всички събития през последните няколко седмици: непохватният опит за контакт от Циян на яхтата, натрапчивата идея на Кътберт, подслушването на телефона му, поведението на граничния патрул, докарването на петимата мрачни командоси, цялата бутафорна атмосфера, съпътстваща разследването... не, красотата невинаги е красива. Прозрението беше като поглед във витрина, на която са изложени Страх, Алчността, Омразата и Гнева — добре подредени и красиво осветени предмети.

— А третата жертва — жената? Тя не е апаратчик. Освен това е била бяла.

— Туристка, докарана от Тайланд. Някакво хлапе. Сигурно са й казали, че ще я използват, за да пренесе хероин от Хонконг за Ню Йорк.

— И сега той знае със сигурност, че смлените са негови хора?

— Искаш да кажеш след днес, когато ти намери истинските куриери? Разбира се, че знае със сигурност, защото аз сам му позвъних и му съобщих това със злорадство. Не, просто не можах да устоя на изкушението. Направо му го начуках до кръста.

— Ти познаваш Циян?

Ли сви рамене.

— Е, вършили сме малко бизнес от време на време. — Той се изплю на пода. — И какво от това? Че аз въртя бизнес и с 14К, но ги ненавиждам.

Чан зарови глава в ръцете си.

---

[1] В миналото единица за скорост в телеграфията, днес мярка за броя промени в състоянието на двоичен сигнал, предаван по телекомуникационните канали. — Б.пр. ↑

[2] Град в провинция Сечуан на река Чан. — Б.пр. ↑

53.

Четиридесет и девет е твърде много, за да чувстваш моминска възбуда при сигнала на факса... освен ако не си дете на 60-те години. Едно от предимствата да принадлежиш на поколението, което така и не порасна, е, че не си пораснал. Мойра се досети, че факсът е от Чарли. Първо, той бе единственият ѝ познат от другата страна на света, който работеше в два часа посред нощта, нюйоркско време. Второ, той бе единственият, който ѝ изпращаше факсове, ако не се брояха рекламните листовки. Нямаше никаква причина да не ѝ праща факс точно в този час — късият единичен сигнал на машината не би трябвало да я събуди. Но тя не бе легнала да спи. Може би безсънието е заразително. Чарли също почти не спеше. Сигурно бе от възрастта. Защото, макар и да не порастваш, това за нещастие не означава, че не остаряваш.

Тя се приближи до факса, който бе инсталирала в малката спалня — стаята на Клеър — която сега наричаше свой офис. Тънката хартия бавно излизаше от процепа на машината и се наместваше в подноса. Мойра започна да чете още преди ножът да я отреже. Не бе възможно да е само това — със сигурност трябваше да има още.

Но машината не издаде втори сигнал. Жената препрочете късото жестоко съобщение и затрепери.

Отиде в кухнята, намери бутилката бърбън, наля си чаша, изпи я на екс, наля втора. Значи не е била мъртва все пак, а Чарли е охладнял. За Мойра Клеър бе като умряла още преди време. Колко състрадание може да се намери в човешката душа за наркоман, който няма да доживее до четиридесетте? Въпреки това Мойра не можеше да спре образите, които напиреха в главата ѝ. Клеър бе толкова сладко дете и толкова умно. В друг град, в друг свят тя може би щеше да направи удивителни неща с живота си. Мойра се върна в дневната, която не беше по-голяма от тази на Чарли. Отвори прозореца и погледна надолу към улицата. Да скочи или да изкрещи? Размисли... изруга света, затвори прозореца и довърши втората чаша. *И все пак човек може да*

избира, Чарли. Не може да обвиняваме света за всичко. Молах те да спреш, как само те молах.

Тя си наля отново и закрепця срещу стените: *Опитах се да те спася. Дадох ти всичко, което имах. Всичко. Лъгах заради теб. Мамих заради теб. Защо не ти стигна? Любовта би трябвало да е достатъчна, дявол да те вземе! Каквото и да си говорим, уби те смакът. Трябваше ли да бъдеш толкова слаба?*

Чашата ѝ отново беше празна. Върна се в кухнята, наля си нова доза и се стовари на стола. *Направих всичко по силите си, за да я спася. Но кой знае защо отдръпването на Чарли ѝ се струваше по-жесток удар.*

Самият Чарли обаче не беше жесток, звучеше само много ядосан. Можеше ли да го обвинява? Беше я уловил в поредната лъжа, този път наистина голяма — за фалшивите стоматологични статуси, които я бяха накарали да занесе в Хонконг. *Но не е както мислиш, Чарли, аз не съм от мафията, просто се опитвах да спася своето дете.*

Нови два бърбъна по-късно тя беше взела решение. Беше се заклела, че няма да става свидетел на края на Марио в болницата. Той се бе постарал да запълни съществуването си с жени, които сега можеха да се погрижат за него. Нямаше нужда от още скръб, след като животът ѝ се бе оказал толкова тъжен. Но сега... сега вече можеше да го направи. Защото преди да умре, той трябваше да проговори и тя трябваше да научи от него онова, което можеше да ѝ помогне да спаси малкото, което си струваше да бъде спасявано — последната ѝ връзка. Тя знаеше, че след Чарли повече няма да има никой друг. Тези неща някак се усещат, като чукнеш петдесетте.

Въпреки късния час Мойра позвъни в болницата. Използва старите си полицейски маниери, за да си осигури достъп до Марио, който се оказа, че не спи и дори щял да се радва да я види. Спомена ѝ, че ще му бъде много приятно да се сбогува с единствената голяма любов в живота си — така каза старият му мръсник.

Когато се събуди, минаваше девет сутринта. Главата ѝ се пръскаше, но тя се изми, взе две хапчета против махмурлук, поръча по телефона такси, слезе без да използва асансьора и зачака на тротоара.

Видя ги в огледалцето за гримиране, докато проверяваше сенките си — две чернокожи хлапета на по тринайсет-четиринайсет години, но съвсем не дребни на ръст. Човек трябва да познава улицата, за да им обърне по-специално внимание: размяна на сведени погледи, шепот, кимване в посока на чантичката й. Изчака ги да се затичат към нея, извърна се в последния момент, ритна едното в слабините и заби свити пръсти в гръкляна на другото. Наложил се да ги прекрачи (първото се гърчеше превито на две, второто задавено кашляше, за да се качи в таксито, което в същия миг спря пред нея. Шофьорът едва я дочака да се качи и рязко ускори.

— Не трябваше да постъпваш така — каза той с акцент, който Мойра се затрудни да идентифицира.

— Децата тук, не знам дали се сещаш... — озъби се тя.

— Знам, исках да кажа, че те биха могли да бъдат въоръжени. Дори сега да не са, знаеш ли какво може да се случи друг път... Сега вече им е известно къде живееш.

Мойра се усмихна. Тя никога не чакаше пред собствения си блок. Адресът, който бе дала на компанията за таксита, бе през десет врати. Улични хитрости, които никога не забравяш. Всъщност беше доволна от себе си. Любовта ти дава сила да отвърщаш на удара, опитът ти дава техниката. Като се замислиш, четиридесет и девет не са чак толкова лоша възраст за жена. *Защото съм намерила мъж, за който си струва да се боря.*

— Какъв е този акцент? — попита тя шофьора.

— Грузински... от бившия СССР.

За нея това си беше руски. Когато бе много млада, някои шофьори на таксита бяха от Русия — бегълци от комунизма. Сега пак бяха руснаци — този път бегълци от новия капитализъм. Човек започва да си мисли, че живее в къс исторически цикъл, по време на който се случва всичко, освен идването на цивилизацията. Щеше да го сподели с Чарли, той обичаше да говори за тези неща. Между тях се бе развила интересна факс връзка. Вече не си спомняше кой бе предложил тази лоша шега за факса. Любовта е странно нещо. Дъщеря й е мъртва отново, махмурлукът ще й сцели главата, предстои й да посети може би за последен път бивш съпруг на смъртно легло... а се чувства страхотно, защото й предстоеше борба, която си струваше да бъде

спечелена. *Повярвай ми, Чарли, мога да ти обясня всичко. Само се пази да не те убият, моля те.*

Подхвана разговор с шофьора за Бронкс — в последно време някои места в него бяха заприличали на кръгове от ада — и се загледа през прозореца към моста, водещ за Манхатън. Плавателните съдове по Харлем пълзяха из мръсносивите води, които просветляваха до светлосиво в местата, където слънцето успяваше да промъкне лъчите си през облаците. Кой знае защо лодките и реките не се променяха по начина, по който се променят колите и пътищата. Имаше време, когато Мойра се бе гордяла с родния си град. Днес... само донякъде. Тук имаше ъгълчета и гледки, дори съхранили се традиции, които изглеждаха извън времето и създаваха илюзията, че си част от нещо с вечни ценности. Но истината бе, че духът на града се гърчеше. Беше мръсен. Беше станала свидетел на постепенната промяна и гордостта ѝ бе преминала в безразличие, в грубост и ярост — всичко само за някакви си трийсет години. А когато бруталността се превърне в единствения надежден начин за комуникация с твоите съграждани, тогава... тогава може би е време да се махнеш отук. Хонконг? *По-добре си подготви някои обяснения, момиче.*

Размишленията ѝ бяха прекъснати, когато таксито спря пред болницата. Когато каза в коя стая иска да отиде, медицинската сестра на рецепцията сякаш поомекна. Мойра се качи в асансьора, но не можеше да дойде на себе си от възмущение: *Капитан от нюйоркската полиция, а се е намърдал да умира в стая за пет хиляди долара на нощ!*

Когато го видя, гневът ѝ се изпари. Системата за венозно подхранване не беше включена. Печално увисналата пластмасова тръба като че ли хармонираше с двете безпомощно отпуснати ръце. Тя неволно отмести поглед, докато се опитваше да види опустошителните изменения, които някакви три седмици бяха нанесли на това прекрасно тяло.

Захапа устна и се приближи до леглото. Щеше да бъде много по-трудно, отколкото си го бе представяла. Дявол да го вземе, каквото и да приказваха, жените са толкова по-различни от мъжете. Повече от две десетилетия бяха изминали, откакто този женкар и мошеник бе успял да спечели доверието ѝ, а тя все още беше неспособна да го забрави.

Седна на един от столовете до леглото. Видя, че е загубил и голяма част от косата си.

— Благодаря, че дойде. — Гласът му бе тънък и слаб, усмивката — измъчена. Но погледът в очите му говореше, че мозъкът му е наред.

— Няма да те лъжа, че изглеждаш страхотно, Марио.

Той свали поглед.

— Само драскотина. — Клишето я накара да се усмихне.

— И забравих да ти донеса цветя. Имах намерение, но две хлапета ме нападнаха и...

— Живи ли са още... хлапетата?

И двамата едновременно се засмяха. Очите ѝ се напълниха със сълзи. Имаше си той тази тайна: имаше чар и беше симпатичен, но жените го търсеха заради неизчерпаемото му чувство за хумор. А може би сега това се оказваше и мерило за истинската му смелост — щом можеше да се смее в това състояние.

— Винаги си била бърза и гадна — много по-лоша от мъжете. Всички го знаеха. — Той подаде ръката си. Беше ѝ трудно да повярва какви усилия му струваше това елементарно движение.

— Вече не съм толкова бърза.

Колети поклати глава.

— Не го вярвам. Ако имах грам мозък в главата си, никога нямаше да те изпусна.

— Недей.

— Ти се оказа права, а аз бях виновен за всичко. Мафията...

Тя кимна:

— Разбирам. Не го одобрявам, но те разбирам. Вече не съм на двайсет и мисля, че зная как стават тези неща. Ти просто не си могъл да бъдеш друг... италианец, може би.

Колети поклати глава. После заговори мъчително:

— Не ме жали. Имах възможност да избирам... като всички. Ще ти разкажа... Чичо ми беше в болницата, а аз бях на двайсет и пет. Бяха го простреляли, както са го правили преди много години: на улицата, пред любимия му ресторант на Пери стрийт. Направо за сценарий, толкова сърцераздирателно. Седях на стола до леглото му и изведнъж му казах, че ще отида в мафията. Обясних му, че ще го направя, за да отмъстя за него, но мисля, че по-скоро го казах, за да изглеждам пич. А той... той ми показа букета от рози във вазата до

легло му. Някой му го бе изпратил. И ми каза: „Онова, за което говориш, е като тази роза. Много е красива, но може да ти пусне кръв“.

Мойра се огледа. Да, в стаята имаше цял куп цветя. И рози. Въздъхна.

— Марио, скъпи, сега осъзнавам, че никога не съм ти казвала защо не исках да имаш нещо общо с мафията.

— Тя е зло. Ти си добра католичка. Беше права.

— Не, просто се правех на по-свята от теб — това е стар ирландски номер при спор. Това, с което не можех да се примиря, бяха съпругите на мафиотите. Толкова скучен живот. Казвам ти, дори само при мисълта за тази перспектива ми идеше да извия от скука. Знаеш ли, когато твоят прапрапрачичко отишъл да види своя чичо в неговата болница, онзи чичо му разказал същата история за розата. Нея вече я има в книгите, Марио. Толкова е стара.

Измъченото лице се изкриви в подобие на усмивка.

— Е, ти все още не си забравила как да причиниш болка. — Той с усилие я погледна в очите. — Каж ми нещо... онзи номер с фалшивите стоматологични статуси. Свърши ли работа? Само така мога да умра в мир. Внимавай, не казвай никому или ще ви похарчат и двете.

Усилието го бе изтощило докрай. Главата му потъна по-дълбоко в пухената възглавница, но на лицето му имаше лека доволна усмивка.

Мойра преглътна тежко.

— Идеята беше страхотна, Марио. Ще ми разкажеш ли подробностите? Нали знаеш, стар полицаи като мен иска да знае всичко. Ще ти призная нещо: никак не ми допадна ролята на „муле“.

Той кимна.

— Знам, знам. Точно затова помолих един от партньорите си да дойде днес тук и да се запознае с теб. Вече би трябвало да е дошъл. Отвори вратата. Каза, че щял да изчака, докато не го повикам.

Мойра стана и отвори вратата към коридора. Китаецът, който седеше на скамейката, стана и протегна ръка.

— Приятно ми е да се запозная с вас, мисис Колети. — Акцентът му беше нюйоркски. Ако затвореше очи, можеше да помисли, че е на италианец или на нюйоркски еврей.

Стисна ръката му без особен ентузиазъм. Беше по-нисък от нея, не повече от метър и шейсет, облечен в копринен яркосин костюм,

италианска кройка. Беше дебел почти колкото бе висок и имаше войнствено издадена брадичка. При този ръст излъчването на сила бе почти абсурдно, ако не бяха очите. В тях нямаше нищо фалшиво.

— Мойра, запознай се с Дани Чоу, истинския *капо ди туги капи*. Чоу полупритвори очи.

— Моля.

— Един от най-могъщите мъже на Запада. Шеф на триадата 14К по целия свят. Но не го казвай никому.

Чоу вдигна ръка:

— Казах „Моля!“.

— Съгласи се да дойде днес тук от уважение към теб, като майка на Клеър. Нали така, Дани?

— Изпитвам голямо възхищение към вашата дъщеря, мисис Колети. Тя беше мечтател с идеи. Предполагам, ще се съгласите, че положихме големи усилия, за да осигурим безопасността ѝ. Ние сме организация, която се грижи за хората си, мисис Колети.

— Това е прекрасно.

— Кажи ѝ, Дани. Кажи ѝ всичко.

Чоу посочи на Мойра да седне, а сам остана прав.

— Комунистите, мисис Колети — и той вдигна предупредително пръст, — ще ме извините, ако уточня: *шибаните* комунисти. Те имат престъпно съзнание, мадам, и целият им подход е основан на лъжи и измами. Другите организации прегърнаха края на двацети век с интелигентност и ентузиазъм — всички ние израснахме. Вече сме бизнесмени, ужасяваме се от насиетието и прибягваме до него само когато е абсолютно наложително. Ако средният човек се затруднява да разбере в нейната цялост международната търговия, нечии странни правила на която обявяват за противозаконни някои наши дейности, е, тогава нека този среден човек си носи кръста. Ние обаче разбираме: най-напредналите хора в дадено общество винаги ще страдат от това, че вървят пред другите... Но комунистите, мадам... те са неандерталци, примитиви, пещерни хора, манияци на властта, престъпници от най-чиста проба. Беше си сделка като всяка бизнес сделка. Понеже аз самият няхах достъп до конкретната стока, влязох във връзка с моя добър приятел и бизнес съдружник Марио Колети. Той на свой ред активира своите връзки, така че накрая намерихме стоката, уточнихме текущата ѝ пазарна цена, добавихме навлото,

комисионните и печалбата, включихме процент за поемането на значителния риск и се споразумяхме за крайната цена. Думата „сделка“, мадам, е свещена дума. Престанем ли да уважаваме сделките, цивилизацията рухва и ние пак замятаме през рамо лъковете и стрелите. Така... естеството на въпросната стока бе такова, че не можехме да я доверим на обичайните ни куриери... Избрахме трима от нашите хора, двама от моята фирма и един от страна на мистър Колети — неговата дъщеря Клеър: смела, красива, изключителна. Всичко се развиваше добре. Стоката, заедно с още няколко мостри, които смятахме, че могат да заинтригуват клиента, пристигна без усложнения в крайния пункт. И какво се случи тогава? Ти разкажи на майката на Клеър, Марио. Защото аз се срамувам от примитивизма на моята раса и се моля колкото може по-скоро да дойде денят, когато тя ще издигне глава от невежеството, в което тъне.

Мойра затвори очи, докато двамата мъже си разделяха удоволствието да доразкажат замисъла си в подробности, включително миниатюрната камера, използвана за да се фотографират устните кухини на жертвите и отпечатъците на ухапките, за които бе настоял местният зъболекар на мафиотите. Бил артист в професията си. Продължиха да говорят за живота изобщо, за хероин, за обогатен уран, но думите им не бяха думи на зрели хора, а на пубери. *Боже мой, на бившия ми мъж му остават пет дни живот, а той... той още не е пораснал.*

Когато свършиха, Мойра се насили да се усмихне.

— Гениално. Благодаря, че ми разказахте. А генералът... той не знае ли, че сте похарчили собствените му хора?

— Разбира се, че не знае, мадам. Може нещо да подозира и не изключвам възможността вече да му е по-ясно, че не може да си позволи да разиграва международна търговска организация като нашата, но естествено, никога няма да бъде напълно сигурен. Това ще го измъчва винаги като дълбоко забит в неудобно място трън... е, може някой ден да го изведе до светлината на прозрението. Ден, в който, убеден съм, той ще види своята грешка, ако още не я е осъзнал. Може и да ви се стори жестоко, мисис Колети, но в нашия бизнес доверието — ние, китайците, му казваме *лице* — е всичко. — Чоу погледна Марио с извинителна усмивка. — Мисля, можем да приемем, че успяхме значително да увеличим степента, в която може да се има

доверие на нашата организация. Старата история за Давид и Голиат, в която Давид отново спечелва.

— Освен ако вече не са намерили Клеър и другите — отбеляза Мойра. — Предполагам, че генералът ще иска да коригира посоката на доверието, ако това се случи.

Чоу благо се усмихна:

— Ние сме влиятелни, богати и с много приятели, мисис Колети. Имате думата ми — това никога няма да се случи. Знаем, че той държи под наблюдение летището и поради тази причина засега ги крием на безопасно място в Хонконг. Направени са им пластични операции. При първа възможност ще бъдат върнати обратно тук и ще им бъдат дадени нови самоличности.

Мойра кимна, остана загледана в пода за момент и сложи ръка върху ръката на Марио.

— Скъпи, този път си се справил блестящо.

Лицето върху възглавницата се усмихна с благодарност.

54.

Скъпи Чарли,

Не е както си мислиш. Моля те прочети до края този факс. Ти също можеш да бъркаш, нали така?

Живеем в странни времена. Тогава в апартамента ти плаках с истински сълзи, защото не знаех нищо друго, освен това, че трябва да спася живота на Клеър, като ти предам фалшивия стоматологичен статус. Все още не ми е ясно как се досети, че съм част от измамата, но разбрах, че наистина си умно ченге. Работата е там, че тогава аз практически нищо не знаех. Всичко, което сметнаха за нужно да ми кажат, бе, че тя бързо трябва да се сдобие с нова самоличност и онзи статус е едно от нещата, които могат да ѝ помогнат. Плаках, защото тя вече бе причинила страдание на трима други и още, защото дори да оживееше, щеше да бъде загубена за мен.

Изслушай ме, Чарли. Онова, което ми каза за Китай, който изнасилвал собствения си народ... мислиш ли, че то не се отнася и до американците? И нашата система изнасилва... само дето го прави по различен начин. Прекарах живота си в патрулиране из улиците на този град, а той ми отне всичко, което имах: съпруг, дъщеря и дори добрия ми характер. Тя бе единственото, което имах на този свят, когато те срещнах. Не че можех да се гордея с нея, Бог ми е свидетел, но тя ми казваше „мамо“. Какво би направил ти за твоята плът и кръв? Мисля, че би изнудвал целия свят, ако се наложи.

Не знам. Колкото и да бе лоша, тя бе прекалено крехка, за да бъде садист. Но хероинът, както знаеш, създава чудовища.

Това е положението. Сега ще ти издам решението на загадката, като ти спестя подробностите. Но не се

безпокой, всичко съм записала. Марио и някакъв китайски бос ми разказаха най-важното. Щом се прибрах у дома, напечатах всичко. Та историята е горе-долу следната: онова, което той ти е казал за Клеър, дето убедила мафията да развие връзките си с Китай, са дивотии. Още откакто сицилианците заздравили позициите си с разработването на руския пазар, нюйоркските момчета започнали да търсят начин да се намъкнат в Китай. Политика, спусната от най-високо. Извадили късмет, когато 14К ги помолили да потърсят висококачествен обогатен уран като мостра за Циян. Самият Циян изглежда е търгувал отдавна с 14К, основно с хероин. Мафията и 14К изпратили куриери с урана и още някои интересни мостри — подаръчета, съкровища за Великия Хан, наречи ги както щеш...

Чан четеше бързо.

Защо оставихме тези мутанти да станат толкова могъщи?

Боже, помогни ми, обичам те. Независимо дали ще ми простиш, или не, вземам първия самолет, за който успея да намеря билет. Много, много внимавай и се пази! Историята не е приключила. Имам усещането, че предстои да се случи още нещо лошо... наистина много лошо. Мисли каквото искаш за мен, само не умирай.

Мойра

P. S. Как разбра, че съм те изиграла с този статус? Аз наистина можех да бъда нищо неподозиращ куриер.

Чарли смачка факса на топка и го хвърли в кошчето. После отново го извади и го прочете втори път. След това написа на чист лист: *Китайска интуиция*. Мушна листа в машината, помисли, смили се, извади го и допълни: *Ти си достатъчно добър полицаи, за да се досетиш сама*. Секунди по-късно факсът беше на път за Америка.

Когато пристигна в офиса си, Чан извади диктофона, включи го и започна да крачи напред-назад, докато Астън напрегнато слушаше:

— Към дело сто двацет и осем, Монгкок, вътрешно разследване, продължение. С неохота трябва да заключа, че ненужно енергичните действия на командосите от Специалните сили направиха изключително трудно, ако не и невъзможно, продължаването на следствените действия във връзка с този сложен престъпен международен заговор, който почти сигурно има отношение към намирането на обогатения уран в Мирс Бей (справка Приложение А).

Той почувства притеснението на Астън и спря апаратчето.

— Не си я убивал, нали, шефе?

— Не съм.

— Кой тогава?

— Това е поверителна информация.

Седнал зад писалището си в „Куинс билдинг“, Джонатан Вонг отвори новото си куфарче от фибростъкло с шифрова ключалка. Нагласи трите диска на три осмици и капакът щракна. Изборът на три осмици не беше особено разумен, но трябваше да търси баланс: осмицата е щастливо число в кантонския.

От куфарчето извади плик с четиридесет и осем цветни снимки. Всяка една от тях беше с размер двацет на двацет и пет сантиметра и представляваше кадър отблизо. Той разгледа няколко от тях с нарастващо отвращение и ги върна обратно в плика. Извади бланка на фирмата с неговото име и написа: „М-р Чоу, бъдете така добър да ми телефонирате при получаването на този пакет“. Пусна листа в плика и го залепи.

После вдигна телефона и помоли секретарката да извика куриер на „Федерал Експрес“. Изчака го и пред него попълни разписката, използвайки адреса „Стокло трейдинг къмпани, 320 Западна 57-а улица, Ню Йорк 10019. Поверително. На вниманието на м-р Даниел Чоу, Президент“. Постави своя плик в специалната опаковка на „Федерал Експрес“ и кимна на куриера, който го взе. Беше единайсет сутринта. Пакетът щеше да поеме за Ню Йорк със следобедния полет и след не повече от три работни дни щеше да е в ръцете на получателя.

55.

Чан класифицираше собствените си нерешени случаи в две категории: такива, при които самоличността на извършителя бе останала неизвестна и нямаше никаква допълнителна информация, и такива, в които го знаеше, но му липсваха важни доказателства за предсъда. Личното му мнение за случаите от втората категория бе, че е грешка от страна на извършителя да настройва следователя срещу себе си до степен, когато той е склонен да предприеме непредвидени от закона мерки. Емили бе убита от онзи, който се бе опитал да натопи него. Но щеше ли Циян да използва колан на Шанел?

Скрит зад една индийска смокиня до отбивката на пътя за „Вили Бошан“, с револвер под мишницата, Чан вече втора нощ чакаше зеленият ягуар да замине за някъде. На третата нощ късметът му се усмихна: към осем часа дипломатът се качи в лимузината и запраши в неизвестна посока с обичайната си скорост. Беше облечен в официално вечерно облекло и носеше папийонка. Благодарение на отворения люк на колата, Чан можа да чуе заглъхващите в далечината гласове на григорианските монаси. Изчака за сигурност още няколко минути, после излезе иззад дървото и се отправи към къщата. Беше много горещо. Колкото и кратко да бе вървял, накрая вече бе потен и задъхан, но може би не само заради горещината. Любопитно дали на всички топките се свиват до спукване при първото им престъпление?

Използва собствената си карта за самоличност, за да мине покрай охраната на входа. На петия етаж извади от джоба си тънки памучни ръкавици и ги нахлузи на ръцете си. Те се тресяха така, че му трябваше известно време, за да се справи с едновременното пъхване на шперца в сложната ключалка и на парчето твърда пластмаса под езика на бравата. *Това е първият взлом в кариерата ми.*

Апартаментът беше празен и ако се изключеше светлината откъм уличните стълбове, бе неосветен. Внимателно затвори вратата и с облекчение вдъхна от разкошния прохладен въздух, идващ откъм климатика. Лицето и ръцете му бяха покрити с тънък слой пот.

Луксозната обстановка малко го поуспокои. Извади фенерчето, което предвидливо носеше. Вече не се тресеше, но в полицейската му психика се бе отворила дълбока пропаст: от този момент нататък беше престъпник.

Той ме е натопил.

Откъде да започне и какво да търси? Тънкият лъч попадна на безценните килими и върху античната пушка на стената. Колекцията лули за опиум изглеждаше недокосната като музеен експонат. Къде би могъл да крие своите тайни един учен човек? Чан тихо се отправи към библиотеката.

На катедрата до прозореца лежеше отворен том с китайски поеми. Англичанинът си беше водил бележки и дори бе довършил превода на една от поемите:

*Синя, синя е тревата край реката,
и върбите са се свели в близката градина,
а любимата ми вътре, младолика,
белолика, се поколебава, подминавайки вратата.
Стройна, тя протяга тъничката си ръка.
Стара куртизанка, обречена на пияница,
пак някъде запил се, оставяйки я толкова сама.*

Чан поспря и се замисли над прочетеното. В горната част на листа Кътберт бе надраскал една-единствена дума: „Емили“. Чан прелисти останалите страници и попадна на бележки, които дипломатът бе оставил за себе си:

Да напомня на Хил да се погрижи за гъбите по дръвчетата. Да откарам колата на сервиз преди края на месеца. Да обменя валута за Непал (и да си извадя виза). Да оставя парите в сейфа.

Сейфът? Думата го обезсърчи. Да влезеш с взлом в апартамент или къща е нещо, на което всеки детектив се научава с практиката. Да

отвориш каса или сейф е доста екзотична специализация, изискваща съответното оборудване или най-малкото кислороден и така нататък. В отдел „Убийства“ никой не се занимава със сейфове.

Откри го зад фалшива стена в ъгъла на стаята. Беше висок около метър и двайсет, широк петнайсетина сантиметра и дълбок към шейсет. Най-важното — беше заключен. Чан седна на пода пред него, чувствайки се глупав и безпомощен, когато ненадейно вратата се отвори и някой щракна ключа на осветлението.

Кътберт не си беше свалил папийонката, която изящно почиваше в дупките на жабото му. В ръката си държеше най-големия револвер, който Чан някога бе виждал. Лицето му бе пепелявосиво.

— Досетих се, че ще започнеш с библиотеката. — Той влезе в стаята. — Две нощи се кри зад смокинята до входа. Видях те. Телескопът, сещаш ли се? Решил си, че аз съм я убил, и сигурно си допуснал, че пазя лентата със записа на разговора ви. — Кътберт повдигна небрежно грамадния револвер и го насочи към Чан. — Имам чувството, че цял живот се мъча да се отърва от теб.

— И аз го забелязах най-сетне — отговори Чан. — Голям револвер!

Кътберт изсумтя. Без да отмества револвера, той отиде до дивана, седна и тежко въздъхна. След минута отново го вдигна, този път към челото на Чан.

— Ами, добре, това изглежда е моментът на истината. Ако я бях убил, нямаше да имам друг избор, освен да убия и теб, нали така? Бих могъл да кажа, че си проникнал тук с взлом, което е самата истина, и че съм стрелял в теб при самоотбрана. Предполагам онази издутинка под мишницата ти е служебният ти пистолет, прав ли съм?

Чан затвори очи. Чу Кътберт да дърпа спусъка. Ударникът звучно удари празна камера, но Чан продължи да стои примрял, неспособен да овладее треперенето си.

Кътберт хвърли револвера на килима.

— Ти наистина си възможно най-досадната болка в задника. А за детектив си непростим невежа по отношение на огнестрелните оръжия. Никой не предлага амуниции за револвер „Льо Мат“ от близо петдесет години.

— Съжалявам — проговори на кантонски най-сетне намерилия гласа си Чан. — Твоята ерудиция е смайваща. Смазан съм. — После

добави на английски: — Дори да не си я убил, ти си ме натопил. —
Беше неспособен да овладее разигралия се тик на бузата му.

— Така е.

— Защо?

Кътберт заговори с измъчен, пълен с горчивина глас.

— Защото ми позволиха. Лондон най-сетне размисли... след дълги уговорки, ако мога да допълня. Трябваше да използвам губернатора и да го убедя да действа през главата на Хендерсън, директно с министъра. Хендерсън е бесен. Но аз бях прав, дявол да го вземе. Няма никаква причина да не се опитаме да забавим разследването до след юни, така че задачата ми беше да те държа настрана дотогава. Разбира се, това беше преди да откриеш лесбийката и приятелчетата ѝ. Сега, върви гони вятъра в полето. Май вече можем да те оставим на Циян. Ако действаме бързо, сигурно ще успеем да те реабилитираме, преди да се отърве от теб.

Все още в шок, Чан се опитваше да се концентрира. Изпълнени със съжаления нападки... това не е типичният начин, по който реагира един убиец. Не и в Монгкок.

— Кой е този Хендерсън?

Кътберт се облегна и защити с два пръста горната част на носа си.

— Един тлъст хермафродит, който управлява Великобритания.

— И ти си ме натопил само за да ме извадиш от случая?

— Упълномощен съм от самия министър.

— Но аз бях *оставен* да работя по случая.

— Благодарни са на комисар Цуи за това. Подцених го. Той се оказа изненадващо ловък бюрократ.

Чан си спомни как Цуи изобщо не го бе погледнал, когато го обвиниха в убийството на Емили.

— Цуи е знаел, че съм невинен? Знаел е, че си ме натопил? —
Чан бе неспособен да скрие нотката на надежда в гласа си.

Колко достойно за истински китаец: да разрешиш проблемите с началството, преди да те изправят пред стената.

— Нищо не знаеше, но предполагам се е досещал.

— А, да. Висшата стратегия може да бъде споделена само между бели мандарини. — Той издържа на пронизващия поглед на Кътберт. —
Сега ще стана. — Думите му прозвучаха странно, но му беше трудно

да повярва, че човек като Кътберт не разполага с поне още едно скрито оръжие.

— Най-добре ще е да го направиш. Предполагам, че се налага да обсъдим някои неща.

Чан се изправи. И след като Кътберт не извади тайното си оръжие, Чан нервно разтри ръце. Не, никога не влизай с взлом в дома на англичанин. Не само че може да те завари, но ще вземе да иска и да разговаряте. Кътберт обаче изглеждаше потънал в дълбок размисъл.

— Фалшифицирал си отпечатъците върху колана на Емили? Питам само от професионално любопитство.

Дипломатът започваше да се отпуска. Той въздъхна, преди да му отговори.

— МИБ още са способни на някои елементарни номера, макар че аз никога не бих им доверил нещо наистина важно. Нямах идея колко горди се почувстваха, че са успели да проникнат в лабораторията на Арсенал стрийт, без да ги заловят. — Кътберт неволно изкриви лице. — За най-точно описание на психиката на англичанина, чети Луис Карол.

Чан се разтъпка из стаята. В един момент се сети нещо и погледна към катедрата.

— Не си я убил, така ли да разбирам? Знаел си, че ще вляза тук. И затова си написал името ѝ на листа с онази поема.

Дипломатът го изгледа втренчено.

— Господи! — После поклати глава. — Трябва да пийна нещо. Опитай се да не мислиш, докато ме няма. Вече ми направи впечатление, че когато мислиш, нещата вземат възможно най-неприятния обрат.

Кътберт се върна почти веднага с бутилка бренди и две издути чаши с форма на балон, които остави на масичката за кафе до дивана. Наля от бутилката до около една трета от височината им. Без да кани Чан, отпи две бързи глътки. Извади сребърната си табакера, хвърли цигара на Чан, запали своята и седна на дивана. Вдиша дълбоко от ароматния дим, допи чашата си и си наля втора доза.

— Пий — каза му той. — И дано това ти попречи да мислиш.

Чан сви рамене и вдигна своята чаша. Имаше някаква истина в думите на англичанина, който жадно отпиваше от брендито. Чан реши да го опита.

— Хубав коняк.

Кътберт поклати глава като човек, който не може да повярва на ушите си.

— Знаеш ли, че това е първият ти опит да завържеш светски разговор, откакто те познавам. Предполагам, че е трябвало да опитаеш взлом, за да стигнеш дотук.

— Прекрасна цигара.

— Моля те, престани, болезнено е.

Чан се пресегна към етажерките и леко издърпа книга със заглавие „Един фотограф в стария Пекин“. Под погледа на Кътберт я свали и прелисти. Снимките бяха увековечили един период на позор. Белите хищници бяха нахлули в Средното царство. Най-лошите от тях продаваха опиум и безмилостно експлоатираха народа, най-добрите намираха обстановката за много странна. За да бъде разбран такъв като Кътберт, човек трябваше да гледа с очите на западняк. Благодарение дистанцията на времето и умелото насочване на обектива на фотокамерата, в книгата можеха да се намерят завладяващо красиви картини като „Пушачът на опиум и неговия син“, „Продавачката на жожоба“, „Райският олтар на лунна светлина“. Всичко това далеч предхождаше Културната революция: виждаха се старите стени, преди да ги съборят и, естествено, портите, разрушени от Мао, за които чужденци като Кътберт продължаваха да жаят: Ци Ан Мен, Ти Ан Мен, Тун Ан Мен и Ху Мен. Чан затвори книгата.

— Още на младини ти си взел решение да дойдеш на Изток. Представял си си живот на учен дипломат, голяма старомодна китайска къща, прислуга, китайска метреса и по някоя епизодична лула опиум в компанията на старци с дълги бели бради... така ли?

— Може би.

— Вероятно и Емили е била част от тази мечта. Вярно, тогава си бил над четиридесетте, и си бил не в Китай, а в Хонконг, но за сметка на това си имал положение, привилегии и пари. Можел си да построиш своята мечта. Нали това правят хората, като натрупат пари. — Чан се приближи до дипломата. — Тя те е обичала като китайка — изсъска той: — Страстно и истински.

— В началото, да — прошепна Кътберт.

— Докато не си я всмукал в играта си. Знаел си какво ще направи Циян с нея...

— Майната му на проклетия Циян! — Чан отскочи, когато Кътберт рязко се изправи и отиде до прозореца. После се обърна към него: — Той я унищожил. И пак той ще унищожил всичко.

Чан забеляза, че горната устна на дипломата трепери. След малко се овладя, отиде до катедрата, сложи двете си ръце върху нея и свали поглед върху поемата. След това бавно заговори, внимателно произнасяйки всяка сричка:

— Сигурно е имало десетки пъти през последните десет години, когато я прихващаше и аз се молах на Бога да дойде на себе си. И когато ѝ минеше — той направи пауза и тежко преглътна, — разбрах, че продължавам да я обичам. Снощи се напих както обикновено и видях душата ѝ... толкова различна от онова, което тя представляваше. Беше като жената в тази поема... неизразимо самотна, много женствена и истинска китаяка. — Англичанинът въздъхна: — Не мога да обясня защо я оставих, така че да я намериш. Някакъв мелодраматичен порив, предполагам. Сигурно съм имал нужда да ме разпиташ. — Той извади табакерата си, запали следваща цигара и дълбоко вдъхна. — Обадила се, както бе правила и при няколкото си предишни опита за самоубийство. За нещастие не си бях у дома. Оставила съобщение на автоматичния секретар. Когато пристигнах, вече беше мъртва. Жените трудно понасят чувството за вина. Предполагам, това говори в тяхна полза. — Кътберт разрови листата върху катедрата. — Или може би се отнасям несправедливо към нея...? Ето, от теб се очакваше да намериш и това.

Ръката му едва забележимо трепереше, когато подаде на Чан листче червена хартия. На него се четяха два реда, написани със зелен флумастер:

Ако славата бе вечна,
тогава Хан щеше да потече на север.

Чан го погледна.

— Откъс от един мой превод на Ли Бо — „Речна песен“. Беше на онази мраморна масичка до басейна в дома ѝ. Знаела е, че ще го намеря аз. Според мен искала е да каже, че най-добрите ѝ дни са вече

минало и че това е нейният начин да излезе от играта с достойнство. Мисля, че ѝ е било писнало от всички нас.

Чан даде на дипломата малко време да възстанови душевното си равновесие, преди да го попита:

— А касетата със записа?

— От разговора през онази паметна вечер, когато си пушил опиум с нея? Беше я скрила в спалнята си. Взех я, преди да се обадя в полицията. И без това съдържа секретна информация.

Чан замълча. Човек не може да предложи нищо като отговор на едно искрено признание. Повъртя се неспокойно пред лавиците с книги и призна с неестествено тих глас:

— Знаеш ли... винаги съм мечтал за подобна библиотека. Да имам много книги и да са грижливо подредени на дъбови полици. Да мога да идвам и да ги докосвам. Да разполагам с пространство, за да им се наслаждавам. Да ги чета и да се уча от тях. Ето, ти си чел *венйен* — класически китайски. А аз не съм. Каква ирония на съдбата.

Кътберт разкопча едно от копчетата на ризата си, после размисли, съблече сакото си и го хвърли на дивана. Беше приключил втората си чаша бренди, но не показваше никакви признаци на опиянение. Чан довърши своята.

Кътберт наля и в двете.

— Ти завиждаш на мен, аз — на теб.

— Подиграваш се.

— Съвсем не. Завиждам ти за всички неща, за които не трябва да мислиш. Сигурно е прекрасно изживяване да преследваш някакъв малоумен убиец, да подготвяш доказателствата за пред съда и да му слагаш бележниците. А ти имаш и деветдесет процента разкриваемост. Повечето хора те смятат за гениален. А лично аз смятам, че не използваш докрай таланта си.

Чан погледна англичанина, който бе отишъл до прозореца.

— Знаеш ли какво е най-странното нещо в цялата ваша култура? Тази морбидна пристрастеност към чувството за вина. Бившата ми съпруга беше англичанка. Тя, естествено, не изпитваше никаква вина, но притежаваше уменията да те накара от разстояние да го изпитваш. Та вие можете да накарате всеки да се чувства виновен. Ако се вслушам в приказките ти, мога да свърша с угризения, че разкривам толкова много престъпления.

Кътберт тънко се усмихна.

— Просто се опитвах да ти обясня, защо не трябва да ми завиждаш. Твоята професия ти предлага разрешими проблеми — като кръстословици. Вземи например убийствата с месомелачката. За теб това беше най-обикновен случай, в който трябваше да бъдат идентифицирани жертвите и разкрити извършителите.

— А за теб?

Дипломатът понечи да каже нещо, но размисли и се въздържа. После все пак заговори:

— Ето, на прага си да приключиш разследването и какво разбра? Отговор: генералът и неговите сподвижници, които ще управляват тази колония само след няколко седмици, са престъпници, натрупали баснословни състояния от експорта на хероин и оръжие и сега са в процес на набавяне на уран, за да построят оръжие за масово поражение.

— Истината може да бъде болезнена. Но си остава истина.

— Значи отиваш при медиите и разказваш на света. Шест милиона души в Хонконг, които може би неоснователно, но все пак са се надявали, че нещата ще отидат на добро, сега знаят със сигурност, че трябва да очакват най-лошото. Половината, които има къде да избягат, хукват през глава към летището. Останалите три милиона излизат на улиците. И за най-големия идиот става ясно, че Великобритания не може да овладее ситуацията. Появява се Народноосвободителната армия с оправданието, че влиза, за да съхрани гражданския мир. Нима не разбираш? Циян вече не може да загуби. Той държи не само козовете, а направо всички карти. И никога не е имало никакъв случай за разкриване. Това е просто игра на власт, която не можем да спечелим.

Чан усещаше, че Кътберт използва по-дълбоко ниво на отговорност и мъдрост от онова, на което той бе свикнал да разчита. Но в момента го вълнуваше съвсем различен проблем.

— Мислиш ли, че ще нареди да ме убият?

Кътберт сви рамене.

— Зависи. Преди два дни ти му доказа, че двете триади 14К и Сун Йе Он са го изработили по най-елегантен начин и че са ликвидирали двама от старшите му служители. Аз самият стигнах дотам, че разпоредих ликвидирането на Клеър Колети и нейните

приятели като единствен шанс истината да се потули. Знаех, че е безнадеждно, но човек все пак трябва да опита, нали така? Днес чух, че новината е стигнала до ушите на Циян. Ако питаш мен, той няма да се занимава с теб, преди да е отделил нужното внимание на по-неотложните дела.

— Мразиш ли Циян?

Кътберт си наля бренди и поклати глава.

— Бих искал, но е трудно да мразиш първична сила. Да мразиш Циян би било като да ненавиждаш тайфуните или вулканичната активност. Той е просто факт от живота. Дори нещо повече: факт от живота, за който западните демокрации предпочитат да не се замислят. Тяхното събуждане от дълбокия им либерален сън обещава да бъде безкрайно интересно.

— Не разбирам.

Кътберт му подаде чашата. Чан запали „Бенсън“.

— О, мисля, че ме разбираш. Не може да не си забелязал с какво самодоволство Западът приема, че човешката еволюция в крайна сметка ще донесе световна демокрация — с други думи, огледален образ на това, което сега съществува при тях. Тези хора нямат никаква представа за истинското състояние на нещата. Съвременен Китай е само на двайсет години, ако приемем, че Културната революция е разрушила завинаги стария Китай. Впрочем това също така е моментът, когато е бил унищожен и стария Пекин — просто защото е бил прекрасен. Като полицаи ти би трябвало добре да знаеш кое животно намира красотата за непоносима — това е мутантът човек. Звярът. Ако Западът все още има мозък в главата си, той ще побърза да затрепери от ужас.

— Бих желал да мога да те разбера.

Кътберт го погледна изненадано. Казано на кантонски, изречението изразяваше дълбоко уважение и искрен интерес.

— Наистина ли? Не е трудно. Просто приеми, че Западът бърка на сто и осемдесет градуса в предположенията си. Приеми, че Китай не е миналото, а бъдещето. Приеми, че отвъд границата избиват новородените момиченца с определена причина, о-о, не добре обмислена причина, а като колективна психологическа реакция на ситуация, с каквато човечеството не е било създадено да се сблъсква. Разбра ли сега?

— Твърде много хора?

— Един милиард и четиристотин милиона при последното преброяване. Имаш ли някаква представа каква желязна администрация е необходима, макар и само за да се изхрани подобна човешка маса? Ти поне си бил в Бейжин. Знаеш каква безжалостна борба трябва да водиш, за да се качиш или слезеш от рейс. А към 2000-та година осемдесет процента от тях ще бъдат мъже. Млади мъже.

— Какво намекваш?

— Не намеквам, а казвам направо, че тази свобода, демокрация, либерализъм — всички тези странни концепции от миналия век отдавна са изживели времето си. В съвсем недалечно бъдеще всички подобни луксозни уопостроения ще бъдат пометени от чудовища, родени от чудовища, за да управляват чудовища. Какво е необходимо ли? Необходима е грубост и безцеремонност в такава крайна степен, че Западът ще припадне само като научи. Необходимо е осъзнаването на факта, че няма земна сила, която да ограничи проблема в рамките на Китай. Казвам ти, приятелю, този Циян не е обикновен бандит или войнолюбец. Той е ясновидец. *Той е бъдещето.*

— И заради това има нужда от атомна бомба? Защото има много хора?

Кътберт сви рамене.

— Съмнявам се, че си е губил времето да обмисля това в подробности. Факт е обаче, че ако основният ти проблем е Lebensraum^[1], нищо не почиства така добре, както атомната радиация.

— Все още не разбирам. Това чудовище, този звяр е унищожил жената, която си обичал... а ти, ти си прекарал по-голямата част от кариерата си, изпълнявайки онова, което той ти каже?

Кътберт отвори табакерата с треперещи пръсти. Езикът му се превърташе трудно.

— Аз му ближа задника. — Черната му папийонка се беше изкривила. Дипломатът втренчено изгледа Чан. Очите му бяха разширени от изумление. — *Ближа му задника.*

---

[0] Река в Централен Китай, чийто води текат на югоизток, за да се вляят в Чанг при Ухан. — Б.пр. ↑

[1] Жизнено пространство (нем.); територия за политическа и икономическа експанзия — термин на немския империализъм. — Б.пр.

56.

Второто реабилитиране на Чан дойде под формата на циркулярно писмо, подписано от комисаря Цуи: при разследването на Емили Пинг е имало недопустима манипулация на веществените доказателства. Сега е ясно, че отпечатъците на главен инспектор Чан не са били снети от колана, който е бил намерен около шията ѝ.

За да облекчи колегите си в адаптацията им към новосъздалата се обстановка, Чан си взе един ден отпуск. Препрочиташе „1984“, когато му позвъни Астън. Един от работещите в сградата, където бяха намерили цистерната с каймата, се бе обадил да съобщи, че там ставало нещо странно. Когато го попитали какво е това странно нещо, той отговорил уклончиво „Не съм сигурен“ и прекъснал разговора. Решен този път да си подsigури здраво гърба, Чан позвъни на Райли и Кътберт и си уговори с тях среща пред склада.

Когато Чан и Астън пристигнаха, другите двама ги чакаха. Той тръгна напред, а останалите го последваха в асансьора. Полицейските бариери още бяха по местата си, макар някой да бе нарисувал червена звезда над думата „Кралска“ в „Кралска хонконгска полиция“. Тежка сладка миризма се носеше из коридора, докато приближаваха към двойната врата, зад която нещо шумеше. Чан бутна вратата, миризмата стана непоносима, а шумът се превърна в бръмчене на мухи. Когато напипа шалтера на осветлението, стомахът му вече се обръщаше.

В следващия миг той се обърна и блъсна с отворена ръка Астън назад в отвора на вратата. В същото време дръпна ръкава на Райли. Астън бе започнал пронизителен крясък.

— Изведете момчето оттук, сър. *Казах изведете момчето оттук, сър.* — Но Райли започна да избелва очи и Чан се принуди да го плесне през лицето. Главният суперинтендант разтърси глава като куче, което излиза от вода, и от носа му потече струйка кръв. В следващия миг той се обърна и прегърна с дългата си ръка Астън през раменете.

— Хайде, Дик, и аз не мога да понасям тези гадости. Да се махаме. — Той избута Астън назад към асансьора, докато успелият да поеме дъх млад инспектор започваше втори писък.

Чан се обърна към вътрешността на помещението и размени поглед с Кътберт.

Кътберт се огледа.

— Казах ти.

Главата и торсът на Саливер Кан се подаваха от черен облак мухи, струпали се над фунията на близката месомелачка, през решетката на която се стичаше смляната долна половина на тялото му. Беше отхапал езика си и той висеше от устата му на тънка жилка. По изкривеното му до неузнаваемост лице бе изписана огромна болка. Отляво на него, във втора месомелачка, бе натъпкан Лю Шегобиеца. Отдясно на Кан в идентични мелачки бяха намерили края си Дебелака Вонг, Четирипръстия Боско, Надрусания Лам — все членове на триадата Сун Йе Он. Но и 14К не бяха пожалени. Чан разпозна поне четирима редови войници и няколко от по-старшите им офицери, докато бавно минаваше по тази превзета от мухите галерия на агонията. С чисто военна прецизност мелачките бяха наредени по двата диагонала на склада от ъгъл до ъгъл.

Невероятното страдание се бе запечатало по различен начин на всяко от лицата. Спирайки за малко пред всяка отделна картина на смъртта, той преброи трийсет и един членове на 14К и дванайсет на Сун Йе Он — всеки осигурен със собствена мелачка. Под решетките им бяха поставени метални подноси, препълнени с мръсно червена, изсипала се на пода кайма, в която вече се различаваха черни ларви. Таванът бе черен и пулсираше от плътната пелена мухи.

В края на единия диагонал бе мелачката с единствения нещастник, който не бе член на триада. Той мълчаливо се смееше. Без никаква чувствителност в краката Ли Инвалида сигурно бе умрял не от болка, а от масивна загуба на кръв. Той несъмнено бе знаел какво го чака за гаврата с Чингис Хан. Нищо чудно сам да е помолил да присъства на смилането на 14К — за него дори смъртта бе малка цена за правото да си купи билет до арената. Сигурно е било фантастична гледка, дори за закоравелите убийци на НРА, да наблюдават човек да се смее, докато винтът прибира безчувствените му крака и ги изтласква

на кайма. Чан видя в ъгъла зад една от колоните празната инвалидна количка.

После отиде до Кътберт, който скърцаше със зъби.

— Много впечатляващо — процеди накрая той, прикривайки устата си с ръка, — особено ако се замислиш над логистичните аспекти на всичко това.

Когато се озоваха навън, Райли разхождаше Астън нагоре-надолу и му шепнеше в ухото:

— Челси тогава спечели с три на нула, но това беше преди много години. Аз бях хлапе, а Джими Грийвс още играеше.

— Сега е мениджър — каза Астън. Чу ги да се приближават, обърна се и Чан видя, че с труд се преборва с ужаса. — Колко бяха там?

— Четиридесет и четири.

Астън се сви надве от пристъп на кашлица, после се изправи.

— Четиридесет и четири. Два пъти числото на смъртта. Нали не бъркам?

— Но в останалото би могло да се желае малко по-изтънчена символика — каза Кътберт.

Астън ненужно избърса с ръка ризата си отпред и се опита да се държи естествено, въпреки че зъбите му тракаха.

— Да започвам ли по процедурата: линейки, снимки с видеокамера, скици на разположението, разпит на работещите по другите етажи?

Чан с изненада установи, че тикът му е изчезнал. Обърна се към Кътберт:

— По-добре този път да попиташ политическия съветник. Ще разследваме ли това престъпление, мистър Кътберт? — Кътберт се поколеба. — Или ще бъдете така добър да ни кажете кой стои зад него, за да си спестим време?

Астън разшири очи.

Кътберт изгрухтя.

— Това е информация от поверително естество! — Те го изгледаха в нямо изумление, а той се отдалечи.

— Момент, моля — и Райли прекоси фойето. Високото му тяло се надвеси над Кътберт. — Какво искате да кажете с това „информация от поверително естество“? — Кътберт се опита да се измъкне. Но Райли безцеремонно го хвана за ръката. — Попитах какво ѝ е поверителното?

Чан изгледа двамата англичани да се борят в изправена стойка по цивилизован начин, изключващ възможността някой да надделее. Райли се бе вкопчил в ръкава на противника си и не го пускаше. Накрая Кътберт се отскубна и си разпра сакото. Бързо се отправи към асансьорите и натисна бутона. Обърна се към тях и за момент изглеждаше, че има желание да обясни, може би дори да се извини на тримата полицаи, които продължаваха смаяно да го разглеждат.

— Съжалявам — каза той, когато асансьорът пристигна. — Наистина е поверителна. — Влезе в кабината и докато вратите се затваряха, допълни: — Не трябва да говорите за това пред представители на пресата. Официално ви заповядвам. — Погледът му умолително се впи в Чан: — *Това е Китай.*

57.

Секретарката на Джонатан Вонг му предаде, че го търсят по телефона.

Когато се увери, че говори с подателя на писмото с фотографиите, всяка от които представляваше снимана отблизо мелачка с човешки останки, гласът на Дани Чоу стана твърд.

— Какво искате?

— Действам от името на клиент, който иска да прави бизнес, мистър Чоу — обясни Вонг и протегна ръка за цигара.

— Голям клиент, няма що.

— Според мен и двете страни изразиха мнението си по съответния начин. И всяка от тях заслужи доверието на другата. Не мислите ли, че е дошъл моментът да се договорим?

Човекът от Ню Йорк въздъхна.

— Може и така да се каже. Какво иска този път?

Вонг запали цигарата си, без да бърза.

— Стоката, която изпратихте за моя клиент преди известно време, за съжаление така и не беше доставена. Той желае да поръча по-голямо количество. Този път — достатъчно за оперативни цели. И на по-реална цена, разбира се.

— Ще можем ли да гарантираме живота на нашите куриери?

— Мисля, че ще стигнем до споразумение по този въпрос.

Чоу отново въздъхна.

— Вероятно ще се договорим. Дайте ми два дни.

— Разбира се — каза Джонатан и внимателно сложи слушалката на вилката.

58.

Дойдоха за Чан точно по обяд. Двама грамадни китайци с шанхайски акцент влязоха безгрижно в полицейския участък на Монгкок и се изкачиха по стълбите до неговия офис. Не оставиха имената си на пропуски, нито декларираха целта на посещението си, но и никой не събра куража да ги спре. Чан не оказа съпротива и никак не се изненада, като видя Кътберт на задната седалка на мерцедеса, който чакаше на паркинга зад участъка. Нямаха какво да си кажат. Чан си мислеше за една малка стаичка, един възрастен човек и черно-бели снимки, окачени на въже, на които бяха запечатани хора, отиващи на своята екзекуция.

Под покрива на „Банк ъф Чайна“ се вихреше банкет. Чан седна до Кътберт около огромна кръгла маса. Циян седеше точно срещу Чан. Детективът никога не бе виждал останалите шестнайсетима, които съсредоточено човъркаха и звучно смучеха раци, и от време на време ги хвърляха в средата на масата, където вече бе израсла значителна купчинка от мидени черупки. Чан забеляза, че всички са приблизително на възрастта на Циян. С изключение на генерала, който бе в черен халат на мандарин, гостите бяха в чисто нови костюми, току-що свалени от закачалките в магазина: черни, сиви или морскосини. Никой не бе сложил вратовръзка.

След раците един много възрастен човек донесе *чой сам*, морски охлюви, задушен на пара ориз, печена патица с крехка коричка. Обядът завърши със супа и резенчета портокали. Чан и Кътберт не ядоха нищо.

Старецът обиколи масата още веднъж и остави пред всеки издута чаша за коняк, в която наля от бутилка с надпис „VSO Cognac“.

Циян вдигна своята чаша и каза нещо на мандарин, което останалите шумно одобриха.

— Давам ви човешко страдание — преведе Кътберт.

Всички пиха, с изключение на Чан и Кътберт. Циян остави чашата си и изгледа Чан. Кътберт превеждаше всяка негова фраза.

— Виждам, че нашият главен инспектор от Хонконг не одобрява моя тост. — Гостите зашумяха. Циян вдигна ръка. Шепотът замря. — Няма нищо, аз разбирам. Моят тост не е като жизнерадостните весели тостове, които британци и американци харесват. Но те са лицемери. Отворете очите си. Никога не е било по-ясно, че щастието на малцина зависи от нещастieto на милиарди. Това е капиталистическата система, която ни налагат. Така че, вие, които сте стъпили с един крак на Запад, трябва да сте доволни от новото ни прозрение. — Той направи кратка пауза. Не отместваше поглед от Чан. — На младини, когато бях малко по-млад от теб, аз страстно вярвах в марксизма-ленинизма и маодзедуновата мисъл. Впрочем същото е валидно и за генерал Вен, генерал Чен Ю, генерал Ву, генерал Гуо, генерал Пу Циню, генерал Цуо, генерал Лао, генерал Тан, генерал Жан, генерал Ван, генерал Ли, генерал Яо, генерал Пан, генерал Ге, генерал Ю Вей. — Циян обходи с поглед масата и при споменаване на името му всеки накланяше глава. — Отнася се за всички ни. През 1952-а имах честта да присъствам на доклада, изнесен от великия Чжоу Ен Лай в Залата на благодетелното човечество, Жонгнанхай, Бейжин. Слушах внимателно, а той говори седем часа. Естествено, че нищо не разбрах, но възможно ли бе един човек, говорил цели седем часа, да бърка? Възможно ли бе Мао да греши? Възможно ли бе Маркс и Ленин да не са прави? И така четиридесет години наблюдавахме Китай да е прав и да обеднява, а Западът да не е прав, но да става все по-богат. А когато Съветският съюз окончателно рухна, ние започнахме да се питаме какво бе станало с нашия живот. И нещо много по-лошо: какво бяхме направили с Китай? Как се оказа така, че Западът през цялото време е бил прав? Още Мао бе казал, че политическата власт излиза през дулото на пушката. Е, в Китай оръжие много, а власт малко. Така че започнахме да продаваме нашите пушки — ние, аз и останалите генерали. И работите бързо потръгнаха. Хора, които не познавахме, идваха при нас от страни, за които не бяхме чували, и ни молеха да купят нашите оръжия. И Америка продава оръжие. При това повече от нас. Повече от всеки друг. Англичаните и французите — също. Стана ясно, че сме подхванали нещата от правилната им страна. Но това не беше достатъчно. Оръжията ни бяха стари и доста неефективни, за да се справят с оръжията на американци и англичани... Така че един ден седнахме на обед — аз и останалите генерали — за да разберем какво

ни липсва. Ние сме китайци и обичаме да се учим от историята. Откъде намериха британците пари, за да създадат най-голямата империя на света, да издигнат всичките си фабрики, да построят военните си кораби и самолети? Или откъде дойдоха парите на американците? Западняците не работят по-усърдно от китайците, но правят хилядократно повече пари, заради това че са ни изпреварили. Но в какво се състои техният аванс? Трябваше ни цял обяд, за да го прозрем. Роби и наркотици. След фазата на робите и наркотиците, присъщи на капитализма, кой знае, може и ние да построим демокрация в Китай. Но ние сме много изостанали и трябва да поемем по пътя, чиято правилност е потвърдена от историята. Не си ли доволен от пътя ни към свободата?

— Не — отговори Чан.

Очакваше куршум или удар във врата. Всичко останало, само не бавно надигация се смях в старците около масата. Циян цвилеше с такова опиянение, че се наложи съседът му няколко пъти да го тупне по гърба. Той махна с ръка.

— Можеш да си вървиш, инспекторе. Нищо не можеш да направиш. Разкажи на света за нас, сложи начало на революция. Само ще ни накараш да влезем няколко седмици по-рано. Ти си добър китаец — упорит и старомоден. И аз бях като теб, преди Западът да ме образува. Ти намери решението на случая, който ме интересуваше. А докато го търсеше — Циян поспря, за да избухне в нов пристъп на изцвилване — ... та, докато разследваше, ние си купихме атомна бомба. — Около масата се разнесе гръмогласен смях. — Казвам ти, американският стил започва да ми харесва. Толкова е лесно. Не ти трябва да учиш диалектически материализъм — парите говорят сами. Върви, върви... Системата, на която така лоялно си служил, е свършена. Цялата тази бойскаутска комедия приключва. Никой вече няма да купува истината. Вече си в Китай.

Чан и Кътберт се разделиха във фойето на партера на „Банк ъф Чайна“. Кътберт свърна надясно към комплекса на правителствените сгради, а Чан бавно тръгна пеша към Сентръл. Цифровият часовник на витрината на един магазин на „Куинс роуд“ показваше, че остават по-

малко от два и половина милиона секунди — двайсет и осем дни и Циян щеше да стане император на Хонконг.

Наближаваше края на обедната почивка. Тротоарите бяха препълнени с хора, понесли се като боклук по реката след буря. Чан вървеше по-бавно от останалите, защото изучаваше всяко китайско лице, което минаваше край него. „Добър китаец“, така го бе кръстил Циян, и може наистина да беше такъв, въпреки европейските си черти.

Това беше неговият народ и той го обичаше, искаше да предупреди хората, и изглежда точно този импулс го бе накарал да ги подцени. Едва сега видя, че през двете десетилетия, през които бе живял, изгарян от ярост, китайските лица се бяха променили. Гневът му го бе заслепил и го бе подтикнал да се държи като че ли той, Джени и Май-Май са единствените жертви на китайския холокост. Тези хора, които сега бързаха да се върнат по работните си места, изглеждаха помрачни от онези, които той помнеше от онова време — те знаеха какво им предстои. Всички очакваха Звяра. Някои щяха да заминат, но повечето щяха да останат.

И Чан щеше да остане. По-добре да живееш в източна реалност, отколкото в западна фантазия. Древният учител Лао Дзъ го бе казал най-добре: „Няма значение, че тигърът е скочил, както и това, че в този момент може би се намира в най-високата точка на дъгата, в другия край на която е твоето унищожение. Защото същото се отнася и до всичките десет хиляди продукта на Творението. Единственото съществено нещо е любопитният факт, че в този миг на настоящето ти си жив“.

Беше почти сигурен, че мисълта е на Лао Дзъ. Погледна часовника си. Два и половина. След час западнячката с големите цици, предизвикали искреното му възхищение, щеше да кацне на летище Кай-так с полет от Ню Йорк. Беше крадла и лъжкиня, но той се надяваше, че ще ѝ допадне да живее в малкото му жилище в Монгкок... е, ако позволяха тигрите и другите зверове.

ПОСЛЕСЛОВ

Преводите на Милтън Кътберт са силно повлияни от Езра Паунд, чиято интерпретация на поета Мей Шен (II век, пр.н.е.) има доста общо с поемата, която Чан намира в библиотеката на дипломата. Цитатът от „Речна песен“ на Ли Бо е взет от превода на Езра Паунд.

От друга страна, Чан явно притежава и собствен талант, защото цитатът на Лао Дзъ от последната страница не може да се намери в нито един от трудовете на големия Учител.

Фразата „място назаем, което съществува във време, отпуснато назаем“ (Глава 2) дължим на покойния Ричард Хюз.

Издание:

Джон Бърдет. Последните шест милиона секунди

Американска. Първо издание

ИК „Бард“ ООД, София, 1998

Редактор: Ани Николова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.